

Tulevaisuus on käsissäsi.

Euroopantulevaisuutta käsittelevän konferenssin monikielinen digitaalinen foorumi

Loppuraportti toukokuussa 2022

Eŭropo Demokratio Esperanto

Pierre Dieumegardin laatima asiakirja
[Eurooppa-demokratia-Esperanto](#)

Tämän ”väliaikaisen” asiakirjan tarkoituksena on antaa yhä useammille Euroopan unionin kansalaisille mahdollisuus tutustua Euroopan unionin tuottamiin asiakirjoihin (jotka rahoitetaan heidän veroillaan). Tämä Euroopan tulevaisuutta käsittelevän konferenssin loppuraportti oli vain englanniksi. Alkuperäinen asiakirja laadittiin Libre Office -ohjelmistolla ja käännettiin automaattisesti <https://webgate.ec.europa.eu/etranslation>

Tämä on osoitus monikielisuuden tarpeesta Euroopan unionissa: ilman käännöksiä ihmiset jäävät keskustelun ulkopuolelle.

On toivottavaa, että EU:n hallinto ottaa hoitaakseen tärkeiden asiakirjojen käännöksen. Tärkeät asiakirjat” eivät ole vain lakeja ja asetuksia, vaan myös tärkeitä tietoja, joita tarvitaan tietoon perustuvien päätösten tekemiseen yhdessä.

Jotta voisimme keskustella yhteisestä tulevaisuudestamme yhdessä ja mahdollistaa luotettavat käännökset, kansainvälinen esperanto olisi erittäin hyödyllinen sen yksinkertaisuuden, säännöllisyyden ja tarkkuuden vuoksi.

Vastuuvapauslauseke: tämä mietintö on yksinomaan laatijoiden vastuulla, eikä se vastaa EU:n toimielinten tai Euroopan tulevaisuutta käsittelevän konferenssin näkemyksiä.

Kantar Publicin tekemä analyysi.

Yhteenveto

Esittely.....	6
Tiivistelmä.....	8
Ilmastonmuutos ja ympäristö.....	9
Terveys.....	11
Vahvempi talous, sosiaalinen oikeudenmukaisuus ja työpaikat.....	11
EU maailmassa.....	12
Arvot ja oikeudet, oikeusvaltio ja turvallisuus.....	13
Digitaalinen muutos.....	13
Maahanmuutto.....	14
Koulutus, kulttuuri, nuoriso ja urheilu.....	15
1. Yleiskatsaus foorumin kannanottoihin.....	16
Katsaus toimintaan.....	16
Katsaus tapahtumiin.....	19
Kuka osallistui keskusteluun?.....	21
Ajankohtaisia aiheita kannanottojen suhteen.....	22
Viimeaikainen kehitys.....	23
Trendit 21. helmikuuta – 9. toukokuuta 2022.....	24
2. Ilmastonmuutos ja ympäristö.....	25
Tapahtumat.....	25
Ilmastonmuutoksen torjunta ja vihreän kehityksen ohjelma.....	26
Energia.....	26
Liikenne.....	27
Kulutus.....	27
Biologinen monimuotoisuus ja eläinten hyvinvointi.....	29
Maatalous.....	29
Saastuminen.....	29
Tuet, verotus.....	30
Luoda muutoksia asenteisiin ja käyttäytyminen.....	30
Asuminen ja rakentaminen.....	30
Uudet ideat edellisellä kaudella (21/02/2022–09/05/2022).....	30
3. Terveys.....	34
Tapahtumat.....	34
Terveystutkimus.....	34
Terveydenhuollon saatavuus kaikille.....	34
EU:n terveydenhuoltojärjestelmien integrointi.....	35
Terveelliset elämäntavat.....	36
Ennaltaehkäisy pikemminkin kuin interventio.....	36
Terve ikääntyminen ja ikääntymisen estäminen.....	37
Lähestymistavat lääketieteeseen.....	37
Covid-19-pandemiaan liittyvät toimet.....	38
Syövän hoito.....	38
Syövän hoito.....	39
Terveystutkimus.....	39
Terveydenhuollon työntekijät.....	39
Seksuaalinen ja lisääntymisterveys.....	39
Uudet ideat edellisellä kaudella (21/02/2022–09/05/2022).....	40
4. Vahvempi talous, sosiaalinen oikeudenmukaisuus ja työpaikat.....	44
Tapahtumat.....	44
Osallistavampi, sosiaalisesti oikeudenmukaisempi Eurooppa.....	45
Talouden elpyminen.....	45
Innovointi – kasvun vauhdittaminen.....	46
Sosiaalinen suojelu ja sosiaaliturva.....	47
Oikeudenmukaisen talouden verotus.....	48
Euroopan sisämarkkinoiden lujittaminen edelleen.....	48
Lisää työpaikkoja.....	49
Nykyisen talousmallin haastaminen.....	50
Uudet ideat edellisellä kaudella (21/02/2022–09/05/2022).....	50
5. EU maailmassa.....	55
Tapahtumat.....	55

EU:n ulkopoliitikan yleiset tavoitteet.....	56
Puolustus ja asevoimat.....	56
Päätöksenteko.....	57
Naapuruuspolitiikka ja suhteet muihin.....	57
Laajentuminen.....	58
Kauppapolitiikka.....	58
Uudet ideat edellisellä kaudella (21/02/2022–09/05/2022).....	59
6. Arvot ja oikeudet, oikeusvaltio, turvallisuus.....	63
Tapahtumat.....	63
Oikeudet ja vapaudet.....	64
Osallistava yhteiskunta.....	65
Oikeusvaltion turvaaminen.....	66
Turvallisuus.....	66
EU:n arvot.....	67
Lobbaus ja korruptio.....	68
Uudet ideat edellisellä kaudella (21/02/2022–09/05/2022).....	68
7. Digitaalinen muutos.....	72
Tapahtumat.....	73
Yleissivistävä ja ammatillinen koulutus: digitaaliset taidot.....	73
Digitaalinen suvereniteetti ja etiikka.....	73
Yhteiskunnan digitalisointi kokonaisuudessaan.....	74
Eurooppalaiset digitaaliset välineet – julkisen sektorin digitalisointi.....	75
Digitaalinen data.....	75
Kyberturvallisuus.....	75
Digitaaliset oikeudet ja osallisuus.....	76
Saastuminen, kestävyys ja kestävyys.....	76
Talouden digitalisaatio.....	77
Digitaalinen terveys.....	77
Uudet ideat edellisellä kaudella (21/02/2022–09/05/2022).....	77
8. Eurooppalainen demokratia.....	82
Tapahtumat.....	82
Euroopan parlamentin vaalit.....	83
Euroopan unionin federalisoituminen.....	83
Kansalaisten osallistuminen ja kuulemiset.....	84
Institutionaaliset uudistukset.....	85
Yhteisen eurooppalaisen identiteetin ja julkisen tilan edistäminen.....	86
Demokratian suojeleminen ja vahvistaminen.....	86
Uudet ideat edellisellä kaudella (21/02/2022–09/05/2022).....	87
9. Maahanmuutto.....	91
Tapahtumat.....	91
EU:n yhteinen muuttoliikepolitiikka.....	92
Humanistinen kanta muuttoliikkeeseen.....	92
Integraatio.....	93
EU:n ulkopuolinen muuttoliike uhkana.....	93
Rajavalvonta.....	94
Muuttoliikkeen perimmäisiin syihin puuttuminen.....	94
Uudet ideat edellisellä kaudella (21/02/2022–09/05/2022).....	95
10. Koulutus, kulttuuri, nuoriso ja urheilu.....	99
Tapahtumat.....	99
EU:n yhteisen identiteetin edistäminen.....	100
EU:n sisäinen liikkuvuus.....	100
Tulevaisuuden vaatimukset huomioon ottava koulutus.....	101
Työn epävarmuus ja työttömyys nuorten keskuudessa.....	102
Euroopan kulttuuriperintö.....	102
Koulutuksen ja kulttuurin saatavuus.....	102
Luovia ja akateemisia ammattilaisia.....	103
Inklusiivisuus urheilussa.....	103
Uudet ideat edellisellä kaudella (21/02/2022–09/05/2022).....	104
LIITE I: Luettelo tällä hetkellä hyväksytyistä ja kommentoiduimmista ideoista aiheittain.....	108
Eniten kommentteja ja hyväksytyjä ajatuksia aiheittain (19/04/2021–09/05/2022).....	108

Esittely

Euroopan tulevaisuutta käsittelevän konferenssin myötä Euroopan parlamentti, neuvosto ja Euroopan komissio ovat luoneet kaikkien 27 jäsenvaltion EU:n kansalaisille tilaisuuden osallistua keskusteluun haasteista ja painopisteistä, joihin on vastattava, jotta voidaan luoda yhdessä tulevaisuuteen soveltuva Eurooppa. Osana konferenssiprosessia perustettiin 19. huhtikuuta 2021 monikielinen digitaalinen foorumi (jäljempänä 'alusta') (futureu.europa.eu), ja se pysyi toiminnassa koko konferenssin työskentelyn ajan.

Foorumi oli keskeinen osa konferenssia; se antoi jokaiselle EU:n kansalaiselle mahdollisuuden osallistua millä tahansa EU:n 24 virallisesta kielestä. Kansalaiset voisivat esittää ajatuksiaan, tukea toisten ajatuksia ja kommentoida niitä. Foorumi oli myös paikka, jossa kaikki pystyivät jakamaan tietoa konferenssitapahtumista ja raportoimaan niiden tuloksista.

Kaikki foorumin kannanotot kerättiin ja analysoitiin, jotta niitä voitaisiin käyttää panoksena [Euroopan kansalaispaneelin](#) ([konferenssin täysistunto](#)) työskentelyyn. Tähän mennessä on julkaistu [kolme väliraporttia](#), [kolme jäsenvaltioiden kertomusta ja täydellinen raportti](#), jotka kattavat foorumin vastaukset 20. helmikuuta 2022 asti.

Tämä kertomus kattaa kaikki panokset foorumilla, joka perustettiin 19. huhtikuuta 2021 ja päättyy 9. toukokuuta 2022, jolloin konferenssi sai työnsä päätökseen.

Tätä mietintöä tarkasteltaessa on tärkeää pitää mielessä, että foorumin kannanotot edustavat asianomaisten osallistujien näkemyksiä eikä niiden pitäisi katsoa edustavan koko Euroopan kansalaisten näkemyksiä.

Analyttiset tulokset esitetään raportissa foorumilla määriteltyjen aiheiden mukaisesti:

Ilmastonmuutos ja ympäristö

— Terveys

Vahvempi talous, sosiaalinen oikeudenmukaisuus ja työpaikat

— EU maailmassa

Arvot ja oikeudet, oikeusvaltioperiaate, turvallisuus

Digitaalinen muutos

— Eurooppalainen demokratia

— Muuttoliike

Koulutus, kulttuuri, nuoriso ja urheilu

Foorumin kohdassa "Muut ideat" mainitut ideat on sijoitettu johonkin edellä mainituista yhdeksästä aiheesta tai monialaisten kysymysten yhteydessä useisiin aiheisiin.

Kunkin aiheen osalta esitetään yleiskatsaus ideoiden ja tapahtumien ja tapahtumaraporttien temaattisesta ryhmittelystä, jota avustaa tekstianalyysijärjestelmä, joka tunnistaa samanlaisen idean moninaiset esiintymiset millä tahansa kielellä. Nämä tunnistetut teemat ja alateemat esitetään tapahtumatason mukaisessa järjestyksessä, jonka analyttikko on arvioinut tekstianalyysijärjestelmän avulla. Kunkin aiheen alussa olevassa tekstiruudussa on esimerkkejä aiheeseen liittyvistä tapahtumista, joissa keskitytään edellisen raportin jälkeen lisättyihin uusiin tapahtumiin. Aihekohtainen katsaus foorumiin 20. helmikuuta 2022 jälkeen ladattuihin uusiin kannanottoihin on lisätty kunkin aiheen luvun lopussa olevaan laatikkoon.

Kunkin aiheen mielikartta tarjoaa visuaalisen esityksen sisällön analysoinnista teemoittain ja alateemoittain.

Huomautus metodologiasta

Tässä kertomuksessa keskitytään pääasiassa foorumin kannanottojen **laadulliseen analyysiin**. Tämä toteutetaan osallistujien esittämien ideoiden, tapahtumaraporttien ja kommenttien pohjalta, jotta foorumin sisällöstä saadaan laaja yleiskuva. Käytännössä tutkimusryhmä on tehnyt kunkin aiheen sisällä manuaalisen tekstianalyysin ja ehdotettujen ideoiden ja suljettujen tapahtumien ryhmittelyn, jonka tukena on tietokoneavusteinen klusterointityökalu. Tämän jälkeen on laadittu yhteenveto yhteisistä teemoista ja mahdollisista alateemoista. Klusterianalyysi teemoiksi ja alateemoiksi tehdään ennalta määriteltyjen aiheiden puitteissa. Tämä tarkoittaa sitä, että ideoita, jotka kattavat aiheita tai ideoita, jotka osallistujat ovat esittäneet useassa aiheessa tai kohdassa "Muut ideat", voi esiintyä tässä raportissa useita kertoja asiaankuuluvien aiheiden alla. Tämä lähestymistapa on valittu siten, että se antaa kokonaisvaltaisen näkökulman kaikkiin konferenssin aiheisiin. Tässä analyysissä esitetään myös kysymyksiä, joita muutamat vastaajat ovat nostaneet esiin, jos ne

tarjoavat uuden näkökulman verrattuna muihin vastaajiin. Tavoitteena on antaa yleiskuva foorumissa ehdotettujen ideoiden laajuudesta ja moninaisuudesta sen sijaan, että keskityttäisiin kvantitatiivisiin elementteihin. Tekstissä kuitenkin mainitaan aiheet, alateemat tai ajatukset, jotka toistuvat usein tai joilla on suuri määrä hyväksyntöjä tai kommentteja, jotta voidaan ottaa huomioon foorumilla käytyjen keskustelujen nykytila, mukaan lukien suuri kiinnostus joihinkin kysymyksiin tai niistä käytävä keskustelu. Näitä elementtejä käytetään myös ohjenuorana tässä raportissa esitettyjen aiheiden esittämisjärjestyksessä.

Määrällisiä tekijöitä (ideoiden, kommenttien, hyväksyntöjen ja tapahtumien määrä) käytetään myös **liitteessä I** esitettyssä puheenvuorojen yleiskatsauksessa ja tällä hetkellä hyväksytyimpien ja kommentoitujen ideoiden luettelossa.

Huomaa myös, että tässä raportissa esitettyssä analyysissä termi ”**kommentit**” viittaa ideoiden, kommenttien ja tapahtumaraporttien yhdistelmään.

Tarkempia tietoja metodologisesta lähestymistavasta on **liitteessä II**.

Tiivistelmä

Tässä raportissa esitetään yhteenveto Euroopan tulevaisuutta käsittelevän konferenssin monikielisen digitaalisen foorumin toiminnasta sen käynnistämisestä 9. toukokuuta 2022 saakka. Foorumille kirjattiin tänä aikana 48 530 kannanottoa, joihin sisältyi 18 955 ideaa, 22 570 kommenttia ja 7 005 tapahtumaa, jotka kattoivat kaikki 10 aihetta. Foorumiin lisättiin 21. helmikuuta ja 9. toukokuuta 2022 välisenä aikana 4 796 uutta kannanottoa. Suurimmassa osassa näistä uusista kannanotoista vahvistetaan eri aiheiden nykyisiä teemoja ja alateemoja, eikä niillä ole vaikutusta aiheiden järjestykseen niiden yleisen esiintymisen mukaan. Venäjän Ukrainaa vastaan alkaneen hyökkäyssodan alkaminen 24. helmikuuta 2022 on vaikuttanut joihinkin uusiin aiheisiin, kuten kehoitukseen EU:n vahvemmassa osallistumisesta EU:n konfliktiin maailmassa sekä ehdotuksia Euroopan energiaomavaraisuuden saavuttamiseksi aiheesta ”Vahvempi talous, sosiaalinen oikeudenmukaisuus ja työpaikat”.

Ilmastonmuutos ja ympäristö

Vastaajat ovat huolissaan ilmastonmuutoksesta ja sen vaikutuksista sekä lukuisista muista ympäristöhaasteista. Yleisimpiä teemoja ovat sekä päästöt että uusiutuva energia. Yleisesti ottaen osallistujat haluavat nopeutetun vihreän siirtymän EU:n ja hallitusten välittömällä ja konkreettisilla toimenpiteillä, joihin sisältyy useita ehdotuksia, kuten vihreän energian tuotannon ja liikenteen edistäminen, kulutustottumusten muuttaminen, kestävämpi maatalous, biologisen monimuotoisuuden edistäminen ja saastumisen pysäyttäminen. Kannanotoissa on korostettu koulutuksen ja viestinnän tarvetta EU:n tasolla ja aloitteita näiden kysymysten ratkaisemiseksi. Jotkut vastaajat ovat ottaneet esille sosiaalisen oikeudenmukaisuuden ilmastopolitiikan yhteydessä. Ideat voidaan ryhmitellä temaattisesti seuraavasti:

— Yleinen kehoitus, jossa hallituksia ja EU:ta kehoitetaan ryhtymään välittömiin toimiin ja vahvistamaan EU:n ympäristöpolitiikkaa ilmastonmuutoksen torjumiseksi. Vastaajat ovat esittäneet useita ehdotuksia päästöjen vähentämiseksi ja keskustelleet parhaista käytännöistä ja tavoista nopeuttaa vihreää siirtymää ja vihreän kehityksen ohjelman täytäntöönpanoa paikallis- ja aluetasolla.

— Energia-asioista vastaavat tahot kannattavat voimakkaasti uusiutuvien energialähteiden käytön lisäämistä ja energialähteiden monimuotoisuuden lisäämistä tutkimuksen avulla sekä kotitalouksille että pienille ja keskisuurille yrityksille (pk-yrityksille) vaihtoehtoisten energialähteiden avulla. Eräät vastaajat ovat kuitenkin kiinnittäneet huomiota väestön hyväksyntään, ja ydinenergiaa koskeva kysymys on herättänyt keskustelua erimielisyyksistä.

— Osallistujat haluavat toimia, joilla kannustetaan kehittämään ja käyttämään vaihtoehtoisia, ympäristöystävällisiä liikennemuotoja, joihin sisältyy erilaisia ehdotuksia julkisen liikenteen käytön edistämiseksi, ja kehottaa lisäämään tutkimusta ja investointeja vaihtoehtoihin liikenneratkaisuihin;

— Kulutuksen aihealueena osallistujat haluavat tehokkaampia toimenpiteitä, joilla puututaan jätteeseen ja ruokahävikkiin sekä edistetään kierrätystä ja kiertotaloutta niin valmistajille kuin kuluttajillekin. Lisäksi vaaditaan toimenpiteitä, joilla edistetään kestävämpää kulutusta matkailusta, muodista elektroniikkalaitteisiin.

Vastaajat ovat yhtä huolestuneita digitaaliseen muutokseen liittyvistä ympäristöpaineista, kuten kryptovaluuttojen kehittämisestä;

— Biologisen monimuotoisuuden ja eläinten hyvinvoinnin edistäminen ja kehottaa uudelleenmetsittämistä, metsäkadon pysäyttämistä, uhanalaisten lajien suojelua ja biologiseen monimuotoisuuteen liittyvien tutkimuslaitosten lisäämistä;

— Maatalouden teemana vahva alateema on kehoitus poistaa torjunta-aineiden käyttö ja yleisesti ottaa käyttöön ympäristöystävällisempiä maatalouskäytäntöjä.

Muita ympäristöön liittyviä toimenpiteitä ovat paikallisen maatalouden, biologisen monimuotoisuuden, kasvissyöjä- tai vegaanisten ruokavalioiden edistäminen ja oikeudenmukaiset hinnat viljelijöille;

— Keinot ja toimenpiteet pilaantumisen torjumiseksi, koska sitä pidetään ympäristöön kohdistuvana paineen lähteenä. On ehdotettu ratkaisuja, joilla torjutaan veden pilaantumista, muovin saastuttavaa käyttöä ja kehoituksia kieltää kertamuovien käyttö sekä valosaasteet;

— Ympäristöystävällisten tukien, kuten fossiilisten polttoaineiden tai haitallisten kalastustukien, lopettaminen sekä erilaiset ehdotukset verotustoimenpiteiksi, joilla pyritään muuttamaan käyttäytymistä ja edistämään kestäväää kulutusta esimerkiksi kestävyysveron avulla;

— Vastaajat haluavat lisätä toimia käyttäytymisen ja asenteiden muuttamiseksi lisäämällä tietoisuutta, koulutusta ja viestintää;

— Energian hintojen viimeaikaiseen nousuun ja EU:n yhä ongelmallisempaan riippuvuuteen Venäjän kaasu- ja öljytoimituksista liittyen useat panokset ovat vaatineet nopeutettua siirtymistä uusiutuviin energialähteisiin, tietoisemman energiankulutuksen edistämistä sekä EU:n energiaomavaraisuuden edistämistä;

— Asumista ja rakentamista koskeva erityinen teema, joka sisältää ideoita kestävästä asumisesta, ympäristöystävällisistä rakennusmateriaaleista ja uudesta eurooppalaisesta Bauhausista; — Vastaajat ovat keskustelleet digitalisaation ja ilmastonmuutoksen välisestä vuorovaikutuksesta ”digitaalinen muutos”.

Terveys

Terveysaihe kattaa monenlaisia teemoja. Useimmin esiin tuotu aihe, johon covid-19-pandemiasta saadut kokemukset ja sen vaikutukset vaikuttavat voimakkaasti, liittyy

varmistetaan laadukkaan terveydenhuollon yhdenvertainen saatavuus kaikkialla ja esitetään ideoita jäsenvaltioiden välisen yhteistyön tiivistämisestä, yhdenmukaistamisesta ja integroinnista esimerkiksi EU:n laajuisilla hoidon laatustandardeilla. Vastaajat haluavat lisätä tutkimusta ja investointeja lääketieteen alalla ja ovat ehdottaneet erilaisia ideoita kansanterveyden parantamiseksi yleensä. Tärkeimmät aiheet ovat seuraavat:

— Toimenpiteet, joilla varmistetaan kohtuuhintaisen ja laadukkaan terveydenhuollon saatavuus kaikille ja erityisesti mielenterveyspalvelujen saatavuus. Ehdotuksiin sisältyy muun muassa eurooppalainen sairausvakuutusjärjestelmä, jolla varmistetaan kohtuuhintaisuus.

Lisätään yhteistyötä ja yhdentymistä, vahvistetaan EU:n terveydenhuoltojärjestelmää tai jopa lisätään EU:n toimivaltaa kansanterveyden alalla;

— Yhdennetyt strategiat EU:n yhteisiin terveyshaasteisiin, kuten syöpään, mielenterveyteen, itsemurhien ehkäisyyn, harvinaisiin sairauksiin jne.; — Resurssit ja toimenpiteet, joilla edistetään terveysosaamista, terveellisiä elintapoja ja ruokavaliota, myös mielenterveyttä, sekä erilaisia toimenpiteitä, joilla ehkäistään epäterveellisten tuotteiden, kuten tupakan, kulutusta. Osallistajat haluavat EU:n investoivan enemmän ennaltaehkäiseviin terveyteen liittyviin toimenpiteisiin. — Tarvitaan EU:n koordinoituja innovaatioita ja investointeja terveysalan tutkimukseen erityisesti EU:n ikääntyvän väestön profiiliin osalta;

— Lääketieteen lähestymistapojen yhteydessä käsiteltäviin ajatuksiin kuuluvat palliatiivinen ja elämän lopun hoito, luonnollisten korjaustoimenpiteiden integrointi tai kokonaisvaltaisempi lähestymistapa lääketieteeseen;

— Digitalisaation lisääntymiseen viime vuosikymmeninä liittyvistä mahdollisuuksista ja terveysuhkista, joista keskusteltiin muun muassa

eurooppalaisten sähköisten terveysjärjestelmien integroinnista ja digitaalisen riippuvuuden vaaroista;

Arvio covid-19-pandemian vaikutuksista, mukaan lukien vastausten, kuten digitaalisen koronatodistuksen, arviointi, terveydenhuollon työntekijöiden uudelleenarvostus ja tulevien pandemioiden valmisteluun ja torjuntaan liittyvät kokemukset;

— Vähemmän merkittäviä aiheita ovat seksuaali- ja lisääntymisterveyteen liittyvät toimet, kuten köyhyyden torjunta, seksuaalikasvatus ja oikeus aborttiin sekä syövänhoito, joista keskustellaan erityisesti ennaltaehkäisyyn, varhaisen diagnosoinnin ja resurssien yhdistämisen osalta.

Vahvempi talous, sosiaalinen oikeudenmukaisuus ja työpaikat

Usein keskusteltu aihe on, että Euroopasta tulee osallistavampi ja sosiaalisesti oikeudenmukaisempi, erityisesti covid-19-pandemian vuoksi. Tähän aiheeseen liittyviä kannanottoja ovat myös erilaiset ehdotukset talouskasvun edistämiseksi, kuten tutkimus ja innovointi, sisämarkkinoiden vahvistaminen edelleen sekä erilaisia toimenpiteitä pienten ja keskisuurten yritysten ja strategisten teollisuudenalojen tukemiseksi. Lisäksi vastaajat katsovat, että eri ihmisryhmien, erityisesti kaikkein heikoimmassa asemassa olevien, hyvinvointi on ratkaisevan tärkeää EU:n menestyksekkään toiminnan ja kasvun kannalta. Tärkeimmät aiheet, joista on keskusteltu tässä aiheessa, ovat:

— Ehdotukset osallistavamman ja sosiaalisesti oikeudenmukaisemman Euroopan rakentamiseksi Euroopan sosiaalisten oikeuksien pilarin mukaisesti, kuten sosiaalisen suojelun toimenpiteet, sukupuolten palkkaeron poistaminen, köyhyyden vähentämistoimenpiteet, sukupuolten tasa-arvo, vammaisten henkilöiden oikeuksien varmistaminen, hlbtq-henkilöiden oikeudet ja edustus. Käsiteltäviä konkreettisia ajatuksia ovat muun muassa yhtenäinen EU:n lähestymistapa sosiaaliturvaan, sukupuolikiintiöiden käyttöönotto johtokunnissa ja sosiaalisen tasa-arvon mittausindeksi.

— Talouden elpyminen, mukaan lukien huolet julkisen velan kasvusta, keskustelut Euroopan

keskuspankin roolista, edellyttävät vakaus- ja kasvusopimuksen tarkistamista ja elpymis- ja palautumistukivälineen laajentamista sekä erilaisia ehdotuksia paikallisen tuotannon ja paikallisen kulutuksen tukemiseksi sisämarkkinoiden ja EU:n talouden vauhdittamiseksi. Venäjän Ukrainan vastaiseen aggressiosotaan liittyvistä strategisista vastatoimista johtuvan viimeaikaisen energiakriisin vuoksi on tehostettu strategista energiaomavaraisuutta;

Työllisyyden kasvun edistäminen investoimalla innovointiin, koulutukseen, digitalisaatioon, tutkimukseen ja kehitykseen, mutta myös perustamalla vihreä talous. Erityistä huomiota kiinnitetään pienten ja keskisuurten yritysten tukemiseen, koska niitä pidetään innovoinnin moottoreina. Lisäksi useissa kannanotoissa on keskusteltu maaseutualueiden mahdollisuuksista taloudelliseen innovointiin ja kehoitetaan toteuttamaan toimenpiteitä maaseutualueiden väestökadon torjumiseksi tai maatalousalan yleistä tukea erityisesti nuorten viljelijöiden kannustamiseksi.

— Vastaajat katsovat, että sosiaaliturvatoimenpiteet ovat tärkeitä sosiaalisen oikeudenmukaisuuden saavuttamiseksi. Ehdoton perustulo on yleisin ajatus. Muita ajatuksia ovat koordinoitujen eläkepolitiikat ja eläkkeet kaikissa EU:n jäsenvaltioissa sekä toimet köyhyyden hillitsemiseksi. Lisäksi kehoitetaan ottamaan yleisemmin huomioon EU:n väestörakenteen muutos. Kehottaa luomaan digitoidun EU:n yhteisen sosiaaliturvakortin – joka on otettu käyttöön myös muualla – ja että tämän aiheen mukaisissa maksuissa on myös liikkuville eurooppalaisille siirrettäviä sosiaalisia oikeuksia;

— Oikeudenmukaisen ja osallistavan talouden erilaiset verotusmuodot, kuten verotoimenpiteet yritysten välisen oikeudenmukaisen kilpailun varmistamiseksi, ympäristöverot ja EU:n laajuinen vähimmäisvero veroparatiisien torjumiseksi;

— Rahoittajat ovat myös tuoneet esiin ajatuksen yhteisestä veropolitiikasta, johon sisältyy EU:n verouudistus yhtenäisempää eurooppalaista tulevaisuutta varten, mukaan lukien enemmän EU:n omia varoja tai jäsenvaltioista riippumaton talousarvio, sekä esittäneet ehdotuksia sisämarkkinoiden vahvistamiseksi edelleen. — Ehdotukset työolojen parantamiseksi, kuten joustava työ ja oikeus olla tavoittamattomissa, sekä erityistoimenpiteet, joilla helpotetaan edelleen

työvoiman liikkuvuutta. Erityisesti nuorisotyöttömyydestä on keskusteltu, ja siinä on useita ehdotuksia, joilla tuetaan nuorten pääsyä työmarkkinoille. — Jotkin ajatukset haastavat nykyisen talousmallin, jotta voidaan siirtyä kohti osallistavaa ja oikeudenmukaista eurooppalaista mallia, jossa tarkastellaan BKT:tä pidemmälle.

EU maailmassa

Tämän aiheen alla on tuotu esiin useita ulkopoliittikkaan liittyviä aiheita. Yleisimmin toistuvia teemoja ovat ne, jotka vaativat EU:n vahvempaa läsnäoloa globaalilla poliittisella areenalla EU:n perusarvojen mukaisesti. Foorumin osallistajat ovat ottaneet esiin strategisen riippumattomuuden ja katsovat usein, että EU:n olisi oltava rohkeampi, kun se käyttää sekä pehmeää että kovaa valtaa, vaikka jotkut vastaajat ovat ilmaisseet epäilyksensä tältä osin. Pääteemoja ovat:

— Panokset, joissa keskustellaan EU:n ulkopoliittikan yleisistä tavoitteista ja kehoitetaan luomaan EU:n yhteinen ulkopoliittikka, jossa puolustetaan ihmisoikeuksia ja demokraattisia arvoja maailmanlaajuisesti;

Kehitetään erilaisia keinoja ja mekanismeja, joilla parannetaan EU:n imagoa ja varmistetaan, että se otetaan vakavasti maailmanlaajuisella poliittisella näyttämöllä, ja keskustellaan laajasti yhteisestä puolustuspolitiikasta, jotta se voi puuttua asiaan, mutta myös toimia varoittavassa roolissa ja edustaa geopoliittista valtaa suhteessa muihin maailmanvaltoihin;

— EU:n armeijan ja siihen liittyvien keskitettyjen puolustus- tai sotilaselinten perustaminen;

— Tarkastellaan uudelleen yksimielisyyssääntöä ulkopoliittisessa päätöksenteossa ja annetaan Euroopan parlamentille enemmän valtaa;

— Toimet EU:n näkyvyyden lisäämiseksi sekä EU:n diplomaattiedustustoa koskevat ajatukset esimerkiksi siten, että YK:n turvallisuusneuvostossa on yksi toimipaikka;

— Pehmeän vallan käyttäminen monenvälisyyden puolestapuhujana vahvistamalla kauppapolitiikkaa;

— Laajentuminen jatkuu erityisesti Länsi-Balkanin maihin. Venäjän Ukrainaa vastaan käymän hyökkäyssodan valossa keskusteltiin myös EU:n jäsenyydestä Ukrainassa;

— Edistetään EU:n strategista riippumattomuutta ja painotetaan entistä enemmän EU:n sisämarkkinoiden perustehtävää;

— Omaksutaan määrätietoisempi asenne Kiinaan erityisesti hyväksymällä Euroopan unionin ulkomaisten investointien strategia;

— Suuri osa viimeisimmistä kannanotoista koski EU:n roolia Venäjän Ukrainan vastaisessa aggressiivisessa sodassa ja kehottaa useimmiten EU:ta tukemaan Ukrainaa tai ottamaan johtavan roolin konfliktiin lopettamiseksi.

Arvot ja oikeudet, oikeusvaltio ja turvallisuus

Vastaajat ovat kehittäneet ajatuksia tasa-arvosta ja erilaisista oikeuksista ja vapauksista ja keskustelleet eurooppalaisten arvojen käsitteestä EU:n päätöksenteon ohjaavana periaatteena. Koska tasa-arvoa pidetään EU:n keskeisenä arvona, tuetaan voimakkaasti tehostettuja toimia osallistavan yhteiskunnan luomiseksi. Osallistujat vaativat erityisesti sukupuolten tasa-arvon lisäämistä, hltiq-henkilöiden oikeuksien tunnustamista sekä etnisten vähemmistöjen ja vammaisten osallistamista. Toinen toistuva ajatus tästä aiheesta liittyy tarpeeseen ylläpitää ja puolustaa oikeusvaltioperiaatetta. Tärkeimmät teemat ja ideat ovat seuraavat:

— Keskusteluissa on muun muassa varmistettu ihmisoikeudet yleisesti ja niiden täytäntöönpanokelpoisuus sekä erilaiset oikeudet ja vapaudet. Kansalaisoikeudet ja poliittiset oikeudet ovat vahvasti edustettuina foorumilla, ja oikeus yksityisyyteen ja sananvapauteen sekä niiden rajat (disinformaatio, vihapuhe) ovat merkittävimpiä kannanottojen joukossa. Myös taloudellisia ja sosiaalisia oikeuksia on tuotu esiin, kuten aiheesta ”Vahvempi talous”.

— Syrjinnän torjumista sekä keinoja ja toimenpiteitä tasa-arvoisemman ja osallistavamman yhteiskunnan saavuttamiseksi on korostettu erityisesti vammaisten, ikääntyneiden, kansallisten ja etnisten

vähemmistöjen osalta. Monet ajatukset liittyvät sukupuolten tasa-arvon saavuttamiseen, kuten samapalkkaisuuden varmistamiseen ja hltiq-henkilöiden oikeuksien ja vapauksien suojelun parantamiseen;

— Useat konkreettiset ehdotukset koskevat tapoja parantaa oikeusvaltioperiaatteen suojelua, kuten tarkistuskoneisto tai rankaisevien strategioiden käyttöönotto oikeusvaltioperiaatetta rikkovia maita varten esimerkiksi vähentämällä avustuksia tai poistamalla äänioikeuksia neuvostossa. Jotkut vastaajat ovat kuitenkin kriittisiä sen suhteen, mitä he pitävät EU:n puuttumisena jäsenvaltioiden sisäisiin asioihin.

— Kannanotoissa on keskitytty EU:n arvoihin, kuten ihmisoikeuksiin, vapauteen, tasa-arvoon, demokratiaan, oikeusvaltioon, moniarvoisuuteen, solidaarisuuteen ja sukupuolten tasa-arvoon, joiden olisi ohjattava EU:n politiikkoja ja sen vuorovaikutusta maailmanlaajuisesti tai jopa vahvistettava EU:n perustuslaissa osallistujien mukaan;

— Keskusteluissa on käsitelty myös kristillisten arvojen roolia, ja jotkut vastaajat ovat huomauttaneet, että ei pitäisi hylätä konservatiivisempia ääniä ja lähestymistapoja;

— Kuten EU:n maailmanlaajuisessa aiheessa, myös turvallisuusteeman puitteissa useat osallistujat ovat keskustelleet ajatuksesta EU:n armeijasta ja tarpeesta tiivistää yhteistyötä Euroopan maiden välillä sisäisen turvallisuuden alalla. Viimeaikaiset geopoliittiset tapahtumat ovat vain vahvistaneet tätä kehoitusta lisätä EU:n sotilasorganisaatiota ja rajavalvontaa;

— Tarvitaan tehostettua sääntelyä, jotta lobbaus olisi avoimempaa ja torjuttaisiin korruptiota.

Digitaalinen muutos

Yleisesti ottaen vastaajat ovat korostaneet, että on tärkeää helpottaa digitaalista muutosta ja investoida siihen monilla eri aloilla, kuten hallintotavassa, taloudessa ja

terveydenhuollossa. Ne ovat kuitenkin tuoneet esiin myös useita digitalisaatioon liittyviä haasteita, kuten eettiset näkökohdat, kasvavan digitaalisen kuilun, yleisen tietosuojasetuksen puutteet ja kyberuhat. Yleisimpiä aiheita ovat tarve investoida digitaaliseen koulutukseen ja edistää digitaalisia taitoja sekä investoida digitaaliseen innovointiin ja siirtyä kohti digitaalisesti suvereenia Eurooppaa. Tärkeimmät aiheet ovat seuraavat:

— Sen varmistaminen, että EU:n kansalaisilla on tarvittavat digitaaliset taidot menestyäkseen yhä digitaalisemmassa maailmassa, ja koulutusjärjestelmän digitalisointi;

Keinot ja toimenpiteet, joilla tuetaan digitaalista innovointia, kuten tekoälyä ja digitaalisen suvereniteetin lisäämistä. Tämä kattaa laajan valikoiman alateemoja: kannustetaan käyttämään avoimen lähdekoodin ohjelmistoja, kestäväää valmistusta, sosiaalista mediaa ja alustoja, jotka ovat yksityisyyden suojaa koskevien EU:n normien mukaisia, ja laajemmin rakentamaan eurooppalaista digitaalista ekosysteemiä, joka on kilpailukykyinen ja avoin maailmalle mutta joka on myös turvallinen ja jossa kunnioitetaan yksityisyyttä;

— Useita välineitä digitaalista kansalaisuutta ja EU:n digitaalista yhdistämistä varten, mukaan lukien ehdotuksia digitaalisista portaaleista, Euroopan laajuisesta tunnistamisesta digitaalisen sähköisen ID:n kautta tai Euroopan laajuisesta tunnistamismenetelmästä henkilötietojen tai julkisten palvelujen saamiseksi;

— Osanottajat ovat huolissaan tietosuojasta ja tietoturvasta, ideoista, jotka koskevat arkaluonteisten henkilötietojen keskitettyä tallentamista, turvallisten julkisten verkkojen varmistamisesta avoimen lähdekoodin ohjelmistoilla tai lohkoketjutekniikalla, lainsäädäntötoimista tietosuojan turvaamiseksi ja keskitetystä lähestymistavasta EU:n puolustamiseksi kyberterrorismilta;

Edistetään digitaalista osallisuutta toimenpiteillä, joilla taataan kohtuuhintainen ja osallistava pääsy digitaaliseen tilaan ja edistetään digitaalisia taitoja eri väestöprofiileissa sekä varmistetaan digitaalinen saavutettavuus maantieteellisesti myös maaseutualueilla;

— Kestävät digitaalisen siirtymän toimenpiteet, joissa digitalisaatio johtaa saastumisen

vähentämiseen, ja vaatii muun muassa kestäviä ja korjattavia digitaalisia laitteita;

— Talouden digitalisointi kryptovaluuttaan liittyvillä toimenpiteillä ja digitaalista euroa koskeva vaatimus;

— Investoidaan digitaaliseen koulutukseen ja digitaaliseen terveyteen teknologian terveen ja tietoisien käytön edistämiseksi.

Vaikka tähän aiheeseen liittyvät kannanotot edellyttävät johdonmukaisesti EU:n yhteistä lähestymistapaa muuttoliikkeeseen, ne paljastavat enemmän kuin missään muussa aiheessa hyvin erilaisia mielipiteitä. Toisaalta yksi vuorovaikutusryhmä vaatii suurempaa solidaarisuutta ja parempia kotouttamismenettelyjä, kun taas toisissa kannanotoissa halutaan lisätä toimia muuttoliikkeen hallitsemiseksi ja vähentämiseksi. Toinen osallistujaryhmä haluaisi edistää kansainvälistä liikkuvuutta, mutta vain taloudellisesti kehittyneiden demokratioiden välillä. Toistuvimpia teemoja ovat EU:n yhteinen muuttoliikepolitiikka, ihmisoikeuksien kunnioittaminen muuttoliikkeen alalla, maahanmuuttajien kotouttamisen tukeminen eri tavoin, mutta myös ajatukset, joissa vaaditaan tiukempaa rajavalvontaa ja muuttoliikkeen hallintaa. Ideat voidaan tiivistää seuraavasti: Vaatii yhteistä maahanmuuttopolitiikkaa, kuten työvoiman muuttoliikepolitiikkaa, EU:n valikoivaa maahanmuuttopolitiikkaa tai pisteperusteista järjestelmää; Kehottaa laatimaan muuttoliikepolitiikan, jossa kunnioitetaan ihmisoikeuksia ja parannetaan vastaanottoinfrastruktuureja ja turvallisempia muuttoreittejä; ja inhimillisemmät turvapaikka- ja palauttamismenettelyt; Eriyistoimenpiteet ja -keinot, joilla vähennetään muuttoliikettä tai erilaisia valvotun muuttoliikkeen muotoja tiukentamalla rajatarkastuksia ja tiukentamalla kotiuttamista;

Keinot ja toimenpiteet, joilla helpotetaan ja tuetaan maahanmuuttajien ja vakinaisten asukkaiden kotoutumista. Ehdotettuihin toimenpiteisiin kuuluvat kielikoulutus- ja vapaaehtoisohjelmat maahanmuuttajille sekä tiedotuskampanjat, joilla valistetaan EU:n kansalaisia rasismien torjuntaan.

- Maahanmuuton vastustaminen missä tahansa muodossa, joka yhdistää sen terrorismiin, uhkaa EU:n kulttuuri-identiteettiä tai muuttoliikettä käytetään poliittisena aseena;
- Rajavalvonnan organisoinnin ja koordinoinnin parantaminen: Frontexille annettavan tuen lisääminen ja jäsenvaltioiden välisen solidaarisuuden lisääminen;
- Tarve puuttua muuttoliikkeen perimmäisiin syihin alkuperämaissa esimerkiksi tehostetun kehityspolitiikan ja tasa-arvoisten kauppasuhteiden avulla. Keskusteluissa on käsitelty myös tapoja torjua ilmastomuuttoa.

Koulutus, kulttuuri, nuoriso ja urheilu

Moniaiheisen luonteensa vuoksi tämän aihealueen sisältö kattaa useita teemoja. Nuoriso on ajankohtainen monissa ideoissa koko foorumilla, mutta tässä aiheessa keskitytään eniten koulutukseen ja kulttuuriin. Kuten muuallakin foorumilla, kehoitus edistää EU:n yhteistä identiteettiä on toistuva taustalla oleva tunne tässä aihepiirissä yksilöidyille aiheille, ja siihen liittyy muun muassa vaihtoja, eri kulttuureille altistumista ja liikkuvuutta. Monet tämän aiheen aihealueista ovat monialaisia, joten ne näkyvät muualla foorumilla:

Keinot ja toimenpiteet eurooppalaisen identiteetin ja Euroopan kansalaisuuden kehittämiseksi; joilla on keskeinen rooli tiedotusvälineissä ja eurooppalaisessa journalismissa sekä eurooppalaisia arvoja ja kulttuuria levittävässä eurooppalaisissa tuotannoissa;

- EU:n toimielimiä ja Euroopan historiaa käsittelevien koulujen lisääntynyttä vieraan kielen opetusta tai pakollisia kursseja pidetään myös keinona edistää tunnustamista ja EU:n yhteistä identiteettiä. Foorumilla on useita ehdotuksia yhdistäväksi ja yhteiseksi kieleksi eri aiheiden alla. Ehdotukset vaihtelevat esperantosta englantiin yhteisenä kielenä. Erityisesti esperanton tunnustamista koskeva kehoitus koskee laajasti eri aiheita, myös muita ideoita.

- Erilaisia ehdotuksia EU:n sisäisen liikkuvuuden edistämiseksi, erityisesti koulutuksen osalta, laajentamalla muun muassa Erasmus-apurahoja;

- Useat ajatukset herättävät tarvetta tulevaisuuden vaatimukset huomioon ottavalle koulutukselle, jossa vaaditaan digitalisaatiota, pehmeiden taitojen edistämistä STEM-taitojen rinnalla tai kulttuurienvälisiä taitoja yleensä.

- Lisäksi aiheen yhteydessä esitetyissä ajatuksissa käsitellään erityistoimia, jotka liittyvät nuorisotyöttömyyteen, työn epävarmuuteen, koulutustarpeisiin tai nuorille annettavaan erityiseen työllisyystukeen.

Varmistetaan yhtäläiset mahdollisuudet koulutukseen, erityisesti korkea-asteen koulutukseen, ja tuetaan erityisesti maaseudun asukkaita, entisiä vankeja, etnisiä vähemmistöjä ja vammaisia, jotta he voivat osallistua korkea-asteen opintoihin;

- Tarve tukea ja suojella kulttuurialaa ja luovaa alaa oikeudellisella kehyksellä;

Keinot ja toimenpiteet, joilla tuetaan akateemisia ammattilaisia ja tutkijoita;

- Pienempi osa ideoista on keskustellut urheilusta ja tavoista parantaa urheilun osallistavuutta.

1. Yleiskatsaus foorumin kannanottoihin

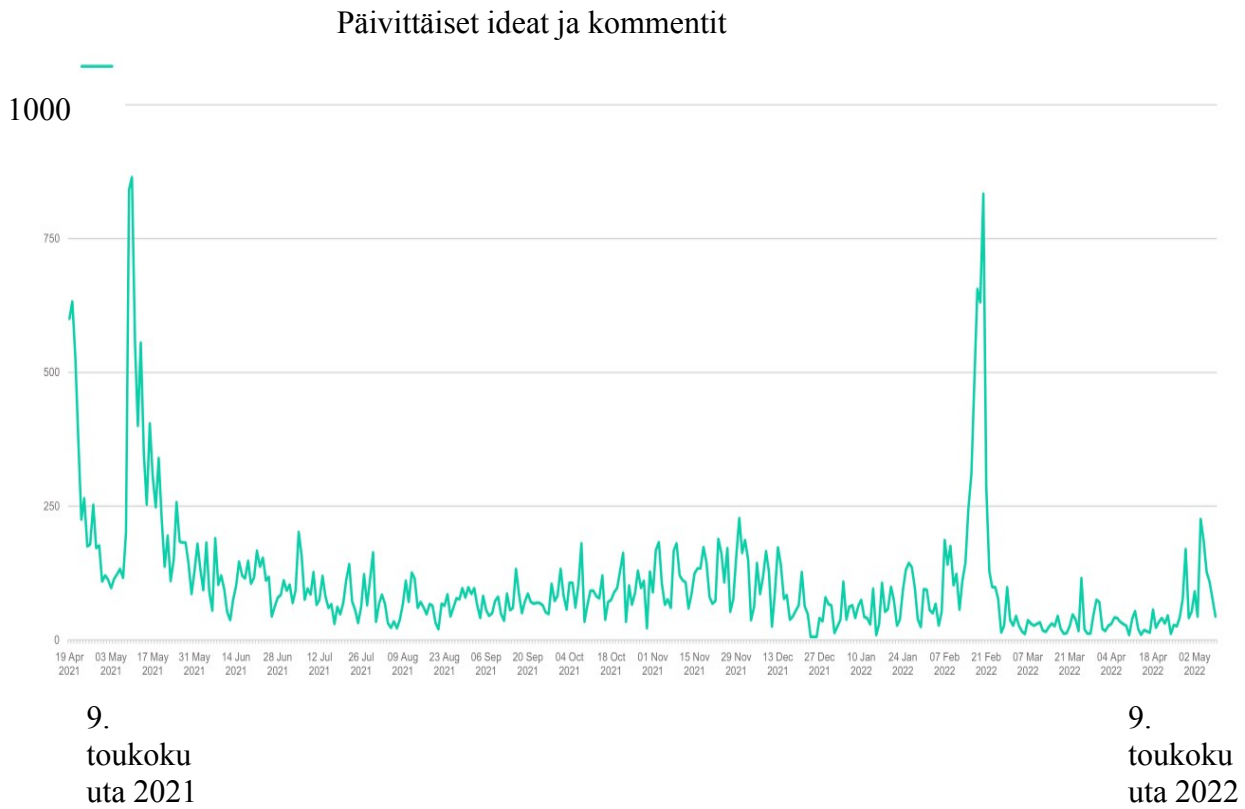
Katsaus toimintaan

Monikielisen digitaalisen foorumin käynnistämisen jälkeen 19. huhtikuuta ja 9. toukokuuta 2022 välisenä aikana foorumille kerättiin yhteensä 48 530 kannanottoa, joissa esitettiin ideoita, kommentteja ja tapahtumia. Toiminta voidaan jakaa seuraavasti:

- Ideoita: 18,955
- Kommentit: 22,570
- Tapahtumat: 7,005

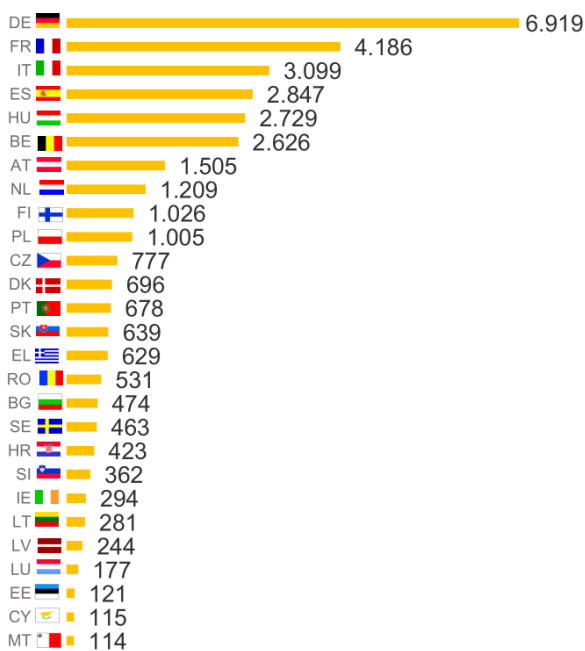
Kun tarkastellaan suuntauslinjaa (ks. kaavio 1), voidaan havaita kolme huippua ideoiden ja kommenttien toimittamisessa. Ensimmäinen huippu osui samaan aikaan foorumin käynnistämisen kanssa, toinen huippu tapahtui Euroopan tulevaisuutta käsittelevän konferenssin avajaisissa 9. toukokuuta, kun taas kolmas huippu tapahtui viime viikolla ennen 20. helmikuuta asetettua määräaikaa, jonka kuluessa kannanotot olisi otettava huomioon viimeisimmässä julkaistussa raportissa.

Kaavio 1 – Aikajana, joka ilmoittaa ideoiden ja kommenttien päivittäiset esitykset (19/04/2021–09/05/2022)

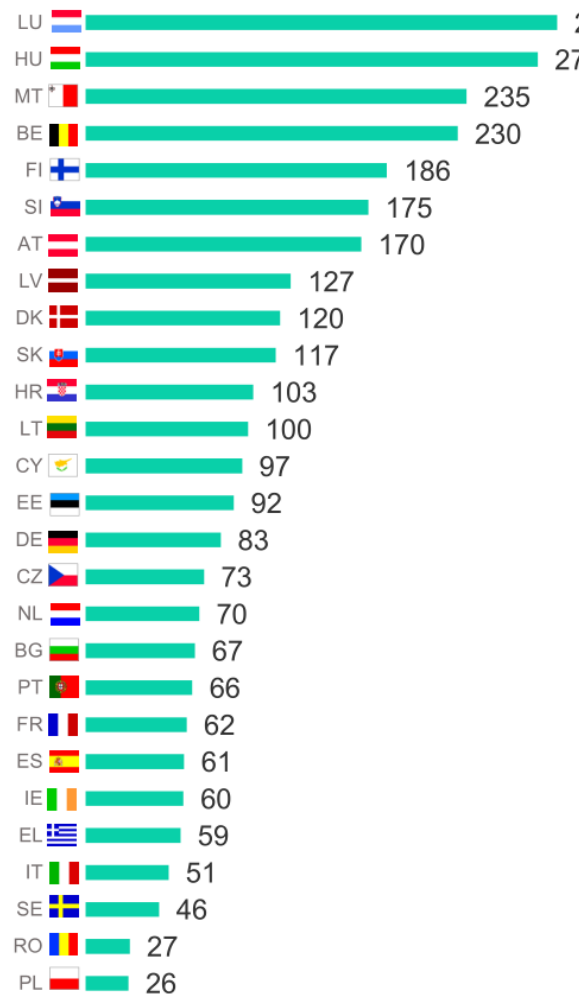
Ennen foorumiin osallistumista osallistujia pyydettiin antamaan tietoja asuinmaastaan, koulutustaustastaan, iästään, sukupuolestaan ja työsuhteestaan. Tietoja käsiteltiin anonymisti. Koska nämä tiedot jaettiin vapaaehtoisesti, on olemassa rajoituksia, jotka voidaan antaa tältä pohjalta ja esittää jäljempänä. Esimerkiksi 29,5 prosenttia maksuosuuksista oli peräisin osallistujilta, jotka eivät ilmoittaneet asuinvaltiotaan.

Kaikki EU-maat ovat luoneet toimintaa, kuten kaaviosta 2 käy ilmi, jossa esitetään rahoitusosuuksien kokonaismäärä maittain. Lisäksi EU:n ulkopuolisten kolmansien maiden rahoitusosuuksista kirjattiin 1,4 prosenttia.

Kaavio 2 – Rahoitusosuuksien määrä maittain (19/04/2021–09/05/2022)

Jäljempänä olevassa kaaviossa esitetään katsaus kunkin maan rahoitusosuuksien määrään miljoonaa asukasta kohti, jotta voidaan kuvata yksityiskohtaisempi kuva maksujen määrästä suhteessa väestöön.

Kaavio 3 – Maksujen määrä maittain, suhteellinen heijastus 1M:n asukasta kohti (19/04/2021–09/05/2022)

Katsaus tapahtumiin

Konferenssin aikana järjestettiin merkittävä määrä tapahtumia. Ne tarjosivat yhä useammille ihmisille mahdollisuuden osallistua tähän alhaalta ylöspäin suuntautuvaan demokraattiseen toimintaan. Digitaalisen alustan käyttöönoton ja 9. toukokuuta 2022 välisenä aikana alustalle rekisteröitiin yhteensä 7 005 tapahtumaa. Konferenssin peruskirjan (joka on saavutettavissa) mukaisesti kansalaisten on oltava tapahtumien keskiössä, ja niiden on oltava osallistavia ja esteettömiä ja edistettävä keskustelun monimuotoisuutta. Käytössä oli työkalupakkeja, joilla autetaan tapahtumanjärjestäjiä (saatavilla [täällä](#)). Jotta tapahtumat voisivat osallistua tehokkaasti konferenssiin, digitaaliselle alustalle oli ladattava tapahtumaraportit, joissa esitetään yksityiskohtaisesti niistä tehdyt päätelmät ja konkreettiset ideat (ks. [ohjeet](#)). Nämä tapahtumaraportit sekä tapahtuman kuvaus ja niihin liittyvät ideat on otettu huomioon foorumin kannanottojen kokonaisanalyysissä.

Konferenssiin liittyviä tapahtumia järjestettiin eri muodoissa tapahtuman tyyppin, laajuuden, yleisön tai järjestäjien profiilin sekä aihepiirin osalta. Tämän jakson tarkoituksena on antaa tietoa tapahtumatyyppien moninaisuudesta, kun taas niiden sisältöä koskevaa panosta käsitellään asiaankuuluvissa foorumin aiheissa.

Tapahtumat järjestettiin verkossa, henkilökohtaisesti tai hybridinä. Ne järjestettiin usein keskusteluina tai työpajoina, kuten Espanjassa järjestettyjen tulevaisuutta koskevien vuoropuhelujen sarjana muun muassa perustuloja käsittelevällä kansalaistyöpajalla (ks. [tapahtuma](#)) tai kansalaistyöpajalla kestävästä kaupungin käytännöistä pienessä flaamilaisessa kaupungissa (ks. [tapahtuma](#)). Lisäksi järjestettiin maailman kahviloita, kuten latvialaisten nuorten kanssa käydyissä keskusteluissa, joissa tarkasteltiin heidän näkemystään Euroopasta ja heidän rooliaan tulevaisuuden Euroopassa (ks. [tapahtuma](#)). Jotkin tapahtumat järjestettiin klassisemmissa muodoissa, esimerkiksi pääpuheenvuorossa, jota seurasi kysymys- ja vastausistunnot, kun taas muita tapahtumia järjestettiin pohdinnallisemmissa muodoissa. Jotkin foorumille rekisteröidyt

tapahtumat olivat osa pitkäkestoisia neuvotteluhankkeita, kuten Decide Europe -hanketta, jossa simuloitiin EU:n tason keskiasteen oppilaita Tšekissä ja Slovakiassa (ks. [tapahtuma](#)). Oli myös innovatiivisia formaatteja, kuten työpaja, jossa osallistujat voisivat antaa suosituksia siirtyessään läpi roolipelin (ks. [tapahtuma](#)), Latviassa järjestetty hackathon, jossa osallistujat kilpailivat toisiaan vastaan tiimeissä luodakseen innovatiivisia ja kestäviä ratkaisuja (ks. [tapahtuma](#)) tai ”kävely ja puhuminen ilmastonmuutoksesta” Espanjassa (ks. [tapahtuma](#)).

Osallistumisen osalta järjestettiin joitakin tapahtumia, joiden tarkoituksena oli ottaa mukaan tietyt osallistujaryhmät, kuten naiset (ks. esimerkki [tapahtumasta](#)), nuoret (ks. esimerkki [tapahtumasta](#)) tai vammaiset (ks. [tapahtuma](#)).

Yhteisötasolla järjestettiin useita tapahtumia, esimerkiksi osallistava tapahtuma, johon osallistui tietyn kaupungin tai alueen, kuten Jönköpingin läänin, asukkaita (ks. [tapahtuma](#)) tai raja-alueen asukkaat keskustelivat yhteisestä haasteesta, kuten sopeutumisesta Espanjan ja Portugalin rajalle vaikuttavaan ilmastonmuutokseen (ks. [tapahtuma](#)).

Aiheiden osalta joissakin tapahtumissa käsiteltiin laajemmin konferenssiprosessia tai Euroopan tulevaisuutta. Esimerkiksi Saksassa järjestetty tapahtuma ([tapahtuma](#)) tai Marmandessa Ranskassa käytävä keskustelu Euroopan unionin neuvoston puheenjohtajavaltion Ranskan keskeisistä kysymyksistä, jotka ulottuvat elintarvikkeista ja maataloudesta Euroopan puolustukseen ja perusoikeuksiin (ks. [tapahtuma](#)). Toiset keskittyivät tiettyihin aiheisiin, kuten demokratiaa edistäviin kaupunkeihin (ks. [tapahtuma](#)) tai Unkarin Pécsin yliopiston järjestämään tekoälyn käyttöä koskevaan tapahtumaan (ks. [tapahtuma](#)).

Tapahtumia järjestivät erilaisia järjestäjiä: EU:n kansalaisten ohella tiedeyhteisö, kansalaisyhteiskunnan organisaatiot, myös kansalliset, alueelliset ja paikalliset viranomaiset sekä EU:n toimielimet ovat osallistuneet Euroopan tulevaisuutta käsittelevään konferenssiin järjestämällä tapahtumia. Jotkin jäsenvaltiot järjestivät kansallisia kansalaispaneelleja, toiset järjestivät tai tukivat erilaisia kuulemisia. Tapahtumia järjestivät myös Euroopan komission edustustot jäsenvaltioissa, Euroopan parlamentin

yhteystoimistot, alueiden komitea ja Euroopan
talous- ja sosiaalikomitea.

Kuka osallistui keskusteluun?

Kun arvioidaan niiden tietolähteiden profiilia, jotka ovat toimittaneet tietoja asuinmaastaan (70,5 prosenttia), myös kolmansista maista, voidaan tehdä seuraavat huomautukset:

Lähes puolet vastaajista piti itseään miehinä (47,3 %) ja 15,9 % naisista. Yli neljännes (35,6 %) ei kuitenkaan toimittanut tietoja sukupuolestaan ja 1,2 % ei-binaariseksi, joten nämä luvut antavat vain rajoitetun kuvan.

Ikäryhmien edustus oli melko monipuolista: 55–69-vuotiaat olivat maksuosuuksien osalta aktiivisin ikäryhmä (17,7 %), seuraavaksi 25–39-vuotiaat (16,3 %) ja 40–54-vuotiaat 14,9 %.

Ammattialalla aktiivisina toimijoina ovat olleet ammattityöntekijät (14,9 %) ja eläkeläiset (10,9 %). Esimiehet (10,3 %) ja opiskelijat (8,1 %) olivat myös varsin aktiivisia. Itsenäiset ammatinharjoittajat (7,6 %), ruumiilliset työntekijät (4,5 %) ja työttömät (2,6 %) ovat olleet suhteellisen vähemmän aktiivisia alustalla. 40,8 prosenttia vastaajista ei ilmoittanut ammattiaan.

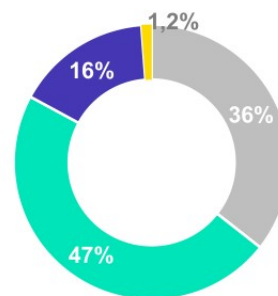
Koulutuksen alalla aktiivisimmat ovat olleet aktiivisimpia (41,6 %). Koulutuksen sosiodemografiset tiedot ovat vähiten saatavilla (41,6 %)

On huomattava, että tässä esitetyt sosiodemografiset tiedot antavat vain rajoitetun kuvan, koska organisaatiot voisivat myös luoda foorumille profiilin, joka voisi antaa panoksensa joko ideoiden tai tapahtumien muodossa. Tapahtumien osallistujat eivät myöskään välttämättä ole rekisteröityneet alustalle, eivätkä tilastot välttämättä kata heitä.

Kaavio 4 – Osallistujien ikä, sukupuoli, koulutus ja ammatti (19/04/2021–09/05/2022)

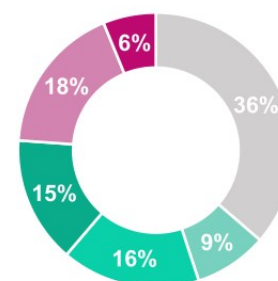
Osallistujien sukupuoli

- ei vastausta
- mies
- nainen
- ei binaarinen

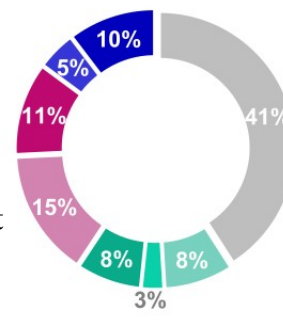
Osallistujien ikä

- ei vastausta
- 15–24
- 25–39
- 40–54
- 55–69
- 70+

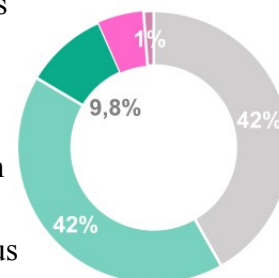
Osallistujien ammatti

- ei vastausta
- opiskelija
- työttömät
- itsenäiset ammatinharjoittajat
- eläkkeellä
- manuaalinen työntekijä
- johtaja

Osallistujien koulutus

- ei vastausta
- 20 plus – korkeasteen koulutus opiskelee edelleen
- alle 20 – perus- tai keskiasteen koulutus
- ei kokopäiväistä koulutusta

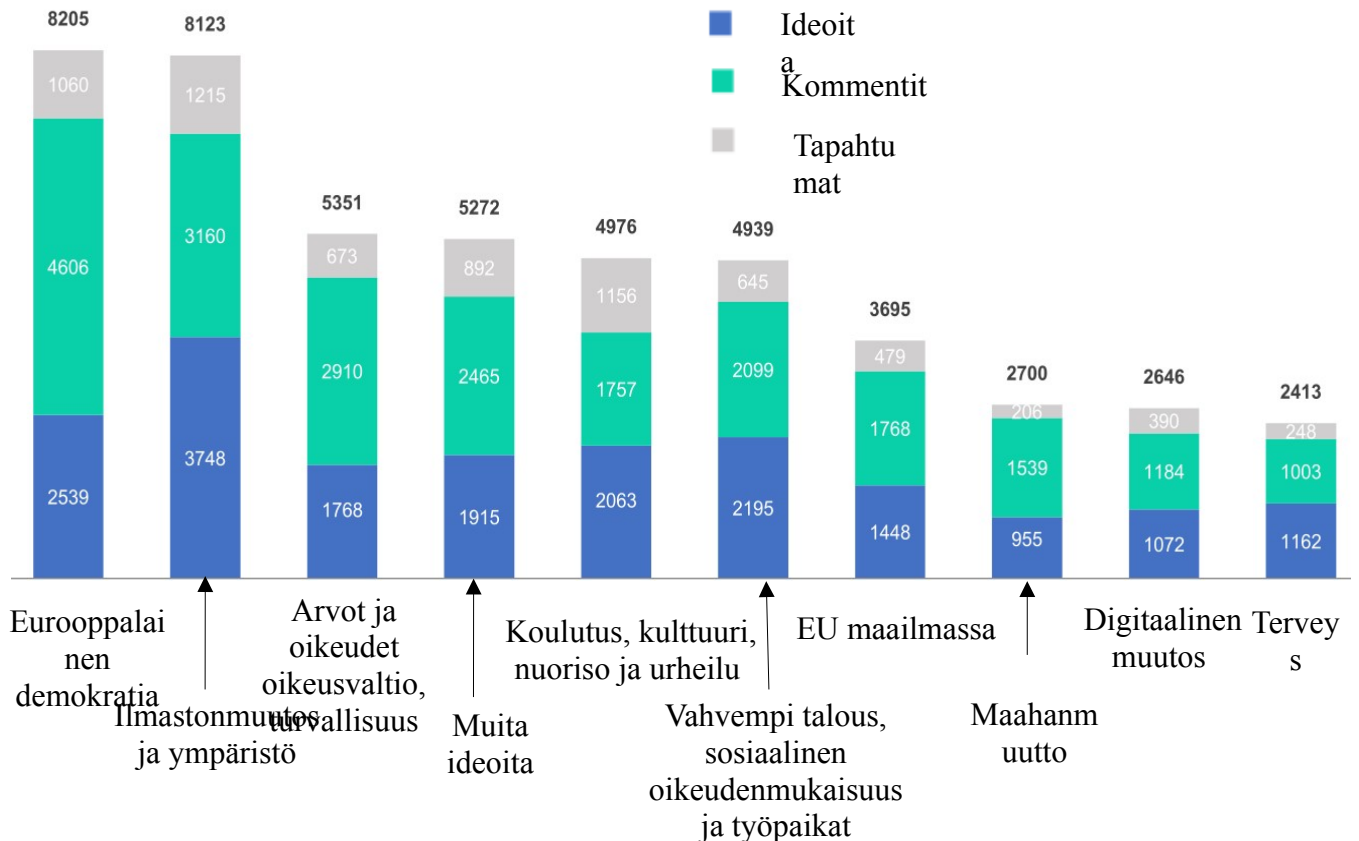
Ajankohtaisia aiheita

kannanottojen suhteen

Foorumin perustamisen ja 9. toukokuuta 2022 välisenä aikana eurooppalaisen demokratian aihe on tuottanut eniten kannanottoja (ideat, kommentit ja tapahtumat) (8 205). Ilmastomuutos ja ympäristö sijoittuvat toiseksi 8 123 panoksella. Arvoihin ja oikeuksiin, oikeusvaltioperiaatteeseen ja turvallisuuteen liittyvät panokset ovat kolmannella sijalla, ja niiden jälkeen tulevat muut ajatukset (4.) ja koulutus, kulttuuri, nuoriso ja urheilu (5.) (ks. kaavio 5).

Jotkin aiheet ovat tuottaneet enemmän kommentteja, ideoita tai tapahtumia kuin toisissa. Esimerkiksi eurooppalaisessa demokratiassa on eniten kommentteja (4 606). Ilmastomuutos ja ympäristö ovat kirjanneet eniten ideoita (3,748) ja tapahtumia (1 215). Koulutuksen, kulttuurin, nuorison ja urheilun aihepiirissä on 1 156 tapahtumaa toiseksi eniten.

Kaavio 5 – Rahoitusosuudet foorumin aiheittain (19/04/2021–09/05/2022)

Viimeaikainen kehitys

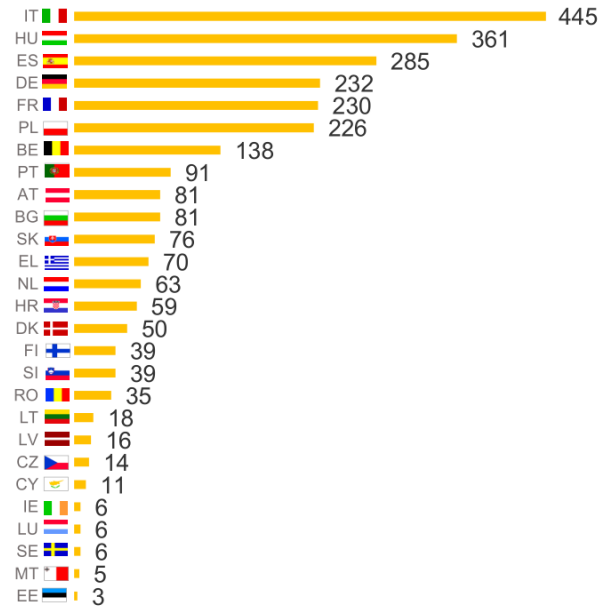
Foorumilla oli 21. helmikuuta ja 9. toukokuuta 2022 välisenä aikana yhteensä 4 693 rahoitusosuutta, jotka koostuivat seuraavista:

- 2 633 ideaa
- 1 246 kommenttia
- 814 tapahtumaa

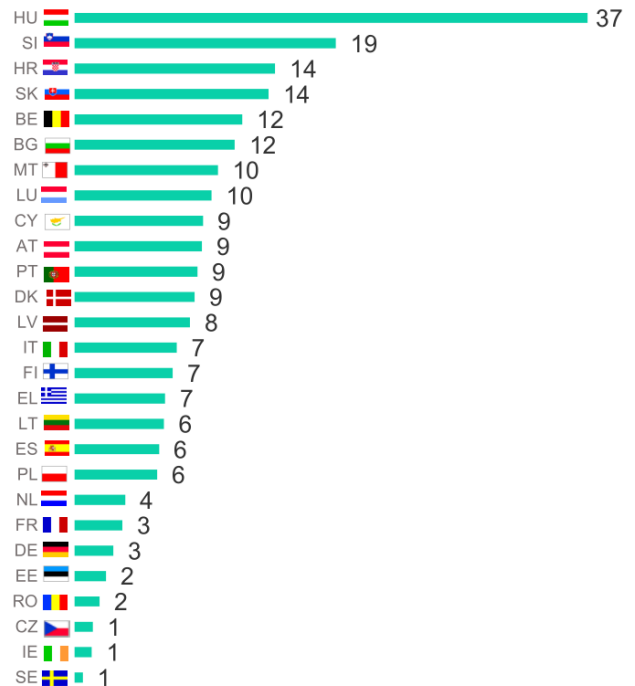
Maakohtaisten rahoitusosuuksien analyysi osoittaa, että Italia sijoittui kyseisenä ajanjaksona ensimmäiseksi maksuosuuksien määrässä (445), kun taas Unkari (361) pysyi toiseksi. Espanja (285) sijoittui kolmanneksi.

Saksan (4.) ja Ranskan (5.) osuus oli edelleen merkittävä, 232 ja 230.

Kun tarkastellaan väestöön suhteutettujen maksujen tasoa, Unkarissa aktiivisuus oli suurinta viime kaudella, ja aktiivisuus oli suuri, 36,9 maksua miljoonaa asukasta kohti, ja Sloveniassa 18,8 maksua miljoonaa asukasta kohti. Lisäksi Kroatiassa, Slovakiassa ja Belgiassa todettiin suuria maksuja miljoonaa asukasta kohti.

Kaavio 6 – Rahoitusosuuksien määrä maittäin (21.2.2022–09/05/2022)

Kaavio 7 – Maksujen määrä maata kohden 1 miljoonaa asukasta kohti (21/02/2022–09/05/2022)

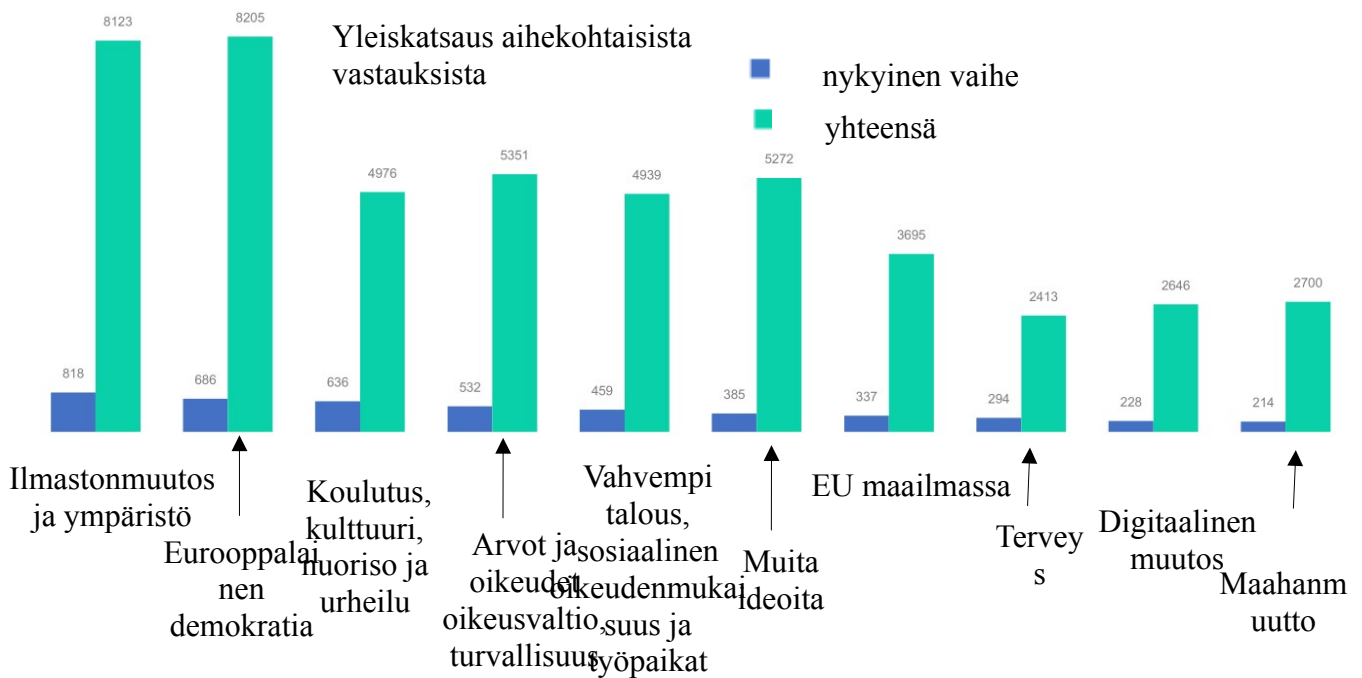

Trendit 21. helmikuuta – 9. toukokuuta 2022

Euroopan demokratia ja ilmastonmuutos sekä ympäristöasiat olivat edelleen suosituimpia aiheita, joista eniten kannanottoja oli 686 ja 818. Koulutuksen, kulttuurin, nuorison ja urheilun aihe oli kolmanneksi suosituin viime kaudella, yhteensä 636 maksua.

Kokonaislukuihin verrattuna aihe ”Arvot ja oikeudet, oikeusvaltio ja turvallisuus” sijoittui neljänneksi viimeisimpien panosten joukossa, 532 maksusuodella, kun taas muut ajatukset sijoituivat tässä katsauksessa vain kuudenneksi, vain 385 maksusuodella.

Kaavio 8 – Yhteenveto edellisen kauden osuuksista aiheittain ja yhteensä

2. Ilmastonmuutos ja ympäristö

Ilmastonmuutos- ja ympäristöaihe on tuottanut foorumille yhteensä 8 123 kommenttia, ideaa ja tapahtumaa (3 748 ideaa, 3 160 kommenttia ja 1 215 tapahtumaa). Osallistujat ovat eri kannanotoissaan ilmaisseet huolensa ilmaston lämpenemisestä ja sen seurauksista ja kehottaneet hallituksia ryhtymään välittömiin konkreettisiin toimiin ilmastonmuutoksen torjumiseksi. Ehdotusten joukossa päästöjen vähentämistä pidettiin usein tärkeimpänä tekijänä vihreän siirtymän helpottamisen, ilmastoneutraaliuden saavuttamisen ja uusiutuvien energialähteiden, erityisesti aurinkopaneelien, edistämisen ohella. Kestävät liikeneratkaisut ovat keskittyneet pääasiassa rautatiejärjestelmiin, ja myös kulutukseen liittyvät ehdotukset ilmastonmuutoksen torjumiseksi, kuten kierrätys, pakkaukset ja muovit, ovat olleet näkyvästi esillä. Viimeaikaisten energianhintojen nousujen vuoksi on esitetty useita kehoituksia edistää tietoisempaa energiankulutusta ja EU:n energiaomavaraisuutta. Kansalaiset ovat vaatineet sitoutumista kaikilla yhteiskunnan osa-alueilla: kunkin ehdotuksen erityisestä sisällöstä riippuen vastuu jaetaan yksityishenkilöille, kaupalliselle sektorille tai hallituksille ja poliittisille päättäjille.

Ideat voidaan ryhmitellä seuraavien teemojen mukaan:

- **Ilmastonmuutoksen torjunta ja vihreän kehityksen ohjelma**
- **Energia**

- **Liikenne**
- **Kulutus**
- **Biologinen monimuotoisuus ja eläinten hyvinvointi**
- **Maatalous**
- **Saastuminen**
- **Tuki, verotus**
- **Muutos asenteissa ja käyttäytymisessä**
- **Asuminen ja rakentaminen**

Tapahtumat

Helmikuun 20. päivän 2022 jälkeiseen kauteen verrattuna Keski- ja Itä-Euroopan maissa, kuten Unkarissa, Puolassa ja vähemmässä määrin Slovakiassa ja Bulgariassa, järjestettiin enemmän ilmastonmuutokseen ja ympäristöön liittyviä tapahtumia. Nämä tapahtumat järjestettiin yleensä kollektiivisina keskusteluina ilmastonmuutoksen aiheuttamista haasteista (ks. esimerkki [tapahtumasta](#)). Monissa tapahtumissa keskityttiin nuorten näkökulmasta käsiteltyihin erityisiin ympäristöaiheisiin (ks. esimerkki [tapahtumasta](#)). Tapahtumien aikana keskusteltiin monenlaisista teemoista. Kestävä maatalous ja mehiläisten suojelu ([ks. tapahtuma](#)) järjestettiin Budapestissa mehiläishoitokonferenssissa, johon osallistui yli 100 mehiläishoitajaa. Ilmastoneutraalit kaupungit olivat aiheena julkisessa tapahtumassa Unkarissa Békéscsaban kaupungissa (ks. [tapahtuma](#)). Tapahtuman tarkoituksena oli kerätä ideoita ja suosituksia tehdä Békéscsaban ilmastoneutraali vuoteen 2030 mennessä. Puolassa järjestettiin nuorten aktivistien sekä paikallishallinnon ja kansalaisjärjestöjen edustajien kanssa kokouksia, joissa tarkasteltiin nuorten ympäristötietoisuutta ja kiinnostusta ympäristösyistä (ks. [tapahtuma](#)).

Espanjassa nuoret pohtivat useita vihreän kehityksen ohjelmaan liittyviä aiheita ja ehdottivat ideoita polkupyörien ja luistimien käytön lisäämisestä kestävän energiankulutuksen edistämiseen ja luonnonvarojen käyttöön kompleksien rakentamisessa (ks. [tapahtuma](#)).

Useita tanskalaisia verkkotyöpajoja, joiden tarkoituksena oli vaihtaa ajatuksia siitä, miten yritykset voisivat edistää innovointia ja vihreää muutosta. Paneelikeskustelussa keskeisenä

aiheena oli tarve nopeuttaa EU:n vedyn ja vetyphojaisten polttoaineiden suunnittelua ja tuotantokykyä (ks. [tapahtuma](#)).

Ilmastonmuutoksen torjunta ja vihreän kehityksen ohjelma

Osallistajat ilmaisevat usein huolensa ilmastonmuutoksesta ja sen seurauksista ja kehottavat hallituksia ja EU:ta ryhtymään välittömiin toimiin ja ottamaan käyttöön vahvemman eurooppalaisen ympäristöpolitiikan ilmastonmuutoksen torjumiseksi (ks. esimerkki ideasta, esimerkki tapahtumasta). Ehdotukset liittyvät päästöjen vähentämiseen, ilmastoneutraaliuden saavuttamiseen, saastumisen torjuntaan ja vihreään siirtymään, jota käsitellään myös jäljempänä olevissa eri aiheissa.

Päästöjen osalta yksi useimmin keskustelluista kysymyksistä koskee päästöjen verotusta, erityisesti yritysten kannustamista vähentämään kasvihuonekaasupäästöjään valitsemalla halvempia uusiutuvia energialähteitä, mikä puolestaan johtaa siihen, että asiakkaat tekevät kestävämpiä valintoja (ks. esimerkki hyvin hyväksytyistä [ajatuksista](#)). Toinen ehdotus on kasvihuonekaasupäästöjen sallitun enimmäismäärän alentaminen. Tämän ansiosta tehokkaat hiili- ja kaasulaitokset voivat tällä hetkellä laskea kynnysarvon alapuolelle. ne kuitenkin edelleen edistävät saastumista (ks. [idea](#)). Lisäksi korostettiin hiilirajaveron ja siihen liittyvien toimenpiteiden tarvetta (ks. esimerkki [tapahtumasta](#)).

Vastajaat ovat maininneet fossiilisten polttoaineiden leviämisen estämistä koskevan sopimuksen, joka on kansalaisyhteiskunnan aloite, jolla pyritään varmistamaan fossiilisten polttoaineiden käytön väheneminen. He suosittelevat, että EU liittyisi sopimukseen rinnakkain Pariisin sopimuksen kanssa (ks. [ajatus](#)).

Yksi osallistuja vaatii lisäinvestointeja hiilidioksidin talteenottoa ja varastointia (CCS-teknologia) koskevien teknologioiden kehittämiseen (ks. [idea](#)).

Eri puolilla Eurooppaa on järjestetty keskusteluja vihreän kehityksen ohjelmasta ja vihreästä

siirtymästä, jotta voidaan keskustella keskeisistä painopisteistä, parhaista käytännöistä, täytäntöönpanosta paikallis- ja aluetasolla sekä vaihtoehtoisista liiketoimintamalleista (ks. esimerkkejä tapahtumista ja tapahtumista).

Useissa kannanotoissa keskitytään vihreän kehityksen ohjelman täytäntöönpanon sosiaalisiin ja taloudellisiin vaikutuksiin EU:n strategiana, jonka tavoitteena on saada Eurooppa siirtymään kohti ilmastoneutraalia, oikeudenmukaista ja vaurasta yhteiskuntaa. On esimerkiksi kehoitettava sosiaalisesti osallistavampaan lähestymistapaan ja tasapainoiseen strategiaan, jonka taloudellisia, sosiaalisia ja ympäristöön liittyviä ulottuvuuksia on arvioitava ja pantava täytäntöön yhdessä ja strategisesti ja viitaten energian hinnannousuun kaikkialla Euroopassa (ks. [idea](#)). Foorumin erittäin hyväksyty ajatus haluaa EU:n tarjoavan vahvan ja osallistavan hallintotavan, jossa sekä työntekijät että ammattiliitot osallistuvat sopeutumispolitiikkojen suunnitteluun ja täytäntöönpanoon kaikilla tasoilla. Korostetaan, että ilmastonmuutoksen torjuntaa koskevaan EU:n strategiaan olisi sisällyttävä konkreettisia poliittisia toimenpiteitä, joilla ylläpidetään työpaikkoja ja suojellaan työntekijöiden terveyttä ja turvallisuutta, sekä aktiivista työmarkkinapolitiikkaa ja uudelleen koulutusta ja koulutusta työpaikkojen menetyksen ehkäisemiseksi (ks. [ajatus](#)).

Yleisemmällä tasolla ehdotetaan, että luodaan tulostaulu, jonka avulla seurataan toimenpiteiden vaikutuksia ja esitetään näyttöä vihreän kehityksen ohjelman täytäntöönpanon edistymisestä alueellisella tasolla (ks. [idea](#)).

Energia

Toinen teema, joka houkuttelee enemmän sitoutumista, on energia, jota usein nostetaan esiin ilmastonmuutoksen yhteydessä. Foorumin osallistajat ehdottavat uusiutuvan energian pienimuotoista ja laajamittaista käyttöä esimerkiksi eurooppalaisen energiayhteistyön avulla (ks. [tapahtuma](#)). Uusiutuvan energian ohella ydinenergia on keskustelun aiheena, ja siinä esitetään ajatuksia, joissa kehoitetaan rajoittamaan ydinenergian käyttöä tai vaihtoehtoisesti kehittämään turvallista ydinenergiaa ja käyttämään sitä maissa ja paikoissa, joissa uusiutuvien energialähteiden käyttö ei ole mahdollista (ks. esimerkki [ideasta](#)). Lisäksi Euroopan komission äskettäiset suunnitelmat

luokitella ydinvoima ja maakaasu vihreiksi investoinneiksi ovat herättäneet kritiikkiä konferenssin foorumia kohtaan (ks. esimerkki [ideasta](#)). Toisaalta useimmat kannanotot tässä asiassa ovat päinvastaisia ja toteavat, että ydinvoima on paras tapa päästä hiilestä irtautumiseen (ks. esimerkki [ideasta](#)).

Samanaikaisesti kehoitetaan tutkimaan vaihtoehtoisia energialähteitä (ks. esimerkki [tapahtumasta](#)), kuten lämpöydin fuusiota, geotermistä energiaa tai vetyä, jotka edistäisivät merkittävästi energian monimuotoisuutta (ks. esimerkki [ideasta](#)). Vastajaat kuitenkin korostavat, että paikallisväestön on hyväksyttävä myös vaihtoehtoiset lähteet, kuten tuulienergia, ja että on varmistettava, että niillä on myönteinen vaikutus biologiseen monimuotoisuuteen, ihmisiin ja maisemiin (ks. esimerkki [ideasta](#)).

Energiatehokkaan ja ympäristöystävällisen lämmityksen alateeman alla esimerkkeinä voidaan mainita ajatus monipolttoaineisten uunien käytöstä (ks. idea) tai kaukolämpöverkko, jossa hyödynnetään käyttämättömiä lämmönlähteitä, kuten syvää geotermistä energiaa (ks. [idea](#)).

Yleisesti ottaen ihmiset vaativat yrityksiltä ja kaupallisilta yrityksiltä enemmän vastuullisuutta ja sitoutumista, esimerkiksi keinovalon vähentämistä silloin, kun sitä ei tarvita, esimerkiksi ostosikkunoita ostoskeskuksissa sulkemisajan jälkeen (ks. [idea](#)).

Asuntojen energiatehokkuustavoitteiden osalta osallistajat kannattavat siirtymistä asuntojen yksilölliseen energiankulutukseen (ks. idea). Toinen ajatus on mikroenergian yhteistuotanto asunnoissa (ks. [idea](#)).

Liikenne

Toinen usein esiintyvä ajatusten joukko liittyy liikenteeseen, josta usein keskustellaan saastumisen suhteen. Jotkin jäljempänä luetelluista ehdotuksista koskevat liikennejärjestelmien muuttamista saastumisen vähentämiseksi.

Alustalla liikennejärjestelmien muuttamiseksi esitetyt ajatukset edellyttävät ennen kaikkea lyhyen matkan lentojen kieltämistä saastumisen vähentämiseksi (ks. esimerkki [ideasta](#)). Vastajaat korostivat, että pandemia on jo johtanut ilmailualan supistumiseen.

Yleisesti ottaen Euroopan julkisen liikenteen järjestelmiä tuetaan voimakkaasti (ks. esimerkki [ideasta](#)) ympäristöystävällisempinä vaihtoehtona lyhyen matkan lennoille. Erityisesti keskustellaan laajalti yhteisestä eurooppalaisesta rautatieverkosta (ks. esimerkki [ideasta](#) ja [tapahtumasta](#)). Yksi vastaaja ehdottaa Euro Trainscanner -hakukonetta, joka tekee rautateitse matkustamisesta houkuttelevampaa (ks. [idea](#)), ja toinen ehdotti yhden EU-lipun käyttöönottoa ja sen tekemistä maksutta kaupungeissa (ks. [idea](#)). Ehdotuksia nopeiden rautatieverkkojen laajentamiseksi ja rajatylittävien rautatieyhteyksien luomiseksi esitettiin yhdessä Euroopan rautateiden teemavuoden yhteydessä järjestetyistä useista tapahtumista (ks. [tapahtuma](#)).

Muut ajatukset koskevat yhteistä pyöräilyverkostoa, jossa ehdotetaan esimerkiksi pyöräilyreittien laajentamista tai Euroopan laajuisen pyöräilyn risteysverkon perustamista (ks. esimerkki [ideasta](#)). Lisäksi ehdotettiin, että kuntien olisi pakollista perustaa pyöräteitä erottamattomana osana tietä, kuten jalankulkijoiden jalkakäytävät jo nyt tehdään (ks. [ajatus](#)).

Toinen ideoiden joukko keskittyy innovointiin ja sähköajoneuvojen, kuten autojen ja polkupyörien, kehittämiseen ja niiden integroimiseen nykyiseen ympäristöön esimerkiksi tarjoamalla latausasemaverkon (ks. [idea](#) ja [idea](#)). Yksi osallistuja kuitenkin väitti, että sähköautoilla on haitallisia ympäristö- ja humanitaarisia kustannuksia, ja ehdottaa sen sijaan, että ajoneuvojen paino ja nopeus rajoitettaisiin hiilidioksidipäästöjen vähentämiseksi (ks. [idea](#)).

Liikenteen hiilestä irtautumista ja ympäristöystävällisempää liikennettä koskevassa kysymyksessä osallistajat korostavat myös rajat ylittävien hankkeiden merkitystä merenkulun ja rautatieliikenteen edistämiseksi (ks. esimerkki [ideasta](#)). Lisäksi kehoitetaan kehittämään T & K- ja innovaatiotoimintaa edistäviä ohjelmia, jotta voidaan tuottaa sekä julkisia että yksityisiä, yksilöllisiä ja kollektiivisia liikennevälineitä, jotka eivät ole saastuttavia ja jotka ovat täysin energiaomavaraisia (ks. esimerkki [ideasta](#)).

Kulutus

”Kulutus” kattaa laajan valikoiman alateemoja, joissa keskitytään erityyppisiin materiaali-jätteisiin ja

määritellään kestävätkä käytännöt tällaisen jätteen käsittelemiseksi ja vähentämiseksi. Vastaajat vaativat valtavasti muutosta nykyiseen tavaroiden ja palvelujen massakulutuksen järjestelmään. Hyvin hyväksytyt ajatus, joka esittää toistuvan tunteen, edellyttää kiertotalouden edistämistä tässä suhteessa (ks. [idea](#)) Korjaus oikeutta pidetään ratkaisevana tekijänä kulutustottumusten muuttamisessa ja kiertotalouden edistämisessä. Osallistajat vaativat korjausystävällistä tuotesuunnittelua sekä korjausindeksin ja EU:n laajuisen korjausmerkin käyttöönottoa (ks. [idea](#)). Pandemian vaikutus on myös saanut ihmiset pohtimaan uudelleen globaaleja toimitusketjuja ja kannattanut niiden lyhentämistä (ks. [idea](#)). Jotkut osallistajat menevät vielä pidemmälle ehdottamalla kiintiöitä enimmäiskulutukselle ja -tuotannolle (ks. esimerkki [ideasta](#)).

Ruokahävikkiin liittyen yksi osallistuja korostaa, että 40 prosenttia maailmanlaajuisesti tuotetuista elintarvikkeista ei koskaan saavuta pöytäämme ja että tämä aiheuttaa 10 prosenttia kaikista maailman kasvihuonekaasupäästöistä, ja ehdottaa toimenpiteitä ruokahävikin lopettamiseksi, kuten ruokalahjoitusten tukemisen (ks. [idea](#)).

Useat foorumin osanottajat huomauttavat syntyneen jätteen huomattavasta määrästä ja ehdottavat useita toimenpiteitä tällaisen jätteen välttämiseksi ja torjumiseksi, kuten kierrätys (ks. esimerkki [ideasta](#)), tuotteiden nolla- tai vähäjätteen pakkausten valitseminen ympäristöön kohdistuvien kielteisten vaikutusten vähentämiseksi (ks. esimerkki [ideasta](#)). Hyvin hyväksytyllä ajatuksella edistetään ajatusta kierrätettävistä materiaaleista valmistettuja palautettavia elintarvikkepakkauskas koskevasta EU-johtoisesta ohjelmasta (ks. [idea](#)). Yksi osallistuja huomautti, että kierrätyksestä tarvitaan lisää tietoa, jotta tätä käytäntöä voidaan kannustaa jo varhaisesta iästä lähtien (ks. [idea](#)). Toisessa ehdotetaan saksalaiseen malliin perustuvan yhdenmukaisen eurooppalaisen järjestelmän käyttöönottoa pullojen palauttamiseksi (ks. [idea](#)). Jätteiden ulkoistamista koskeva kieltäminen myös jätteen alaotsakkeessa (ks. [ajatus](#)).

Kulutuksen ympäristövaikutusten alateemassa on nostettu esiin kysymys siitä, ovatko tuontitavarat EU:n normien mukaisia. Esimerkiksi yksi vastaaja ehdotti sellaisen naudanlihan tuonnin kieltämistä Brasiliasta, jolla ei ole samaa jäljitettävyyttä kuin EU:n naudanlihalla (ks. [ajatus](#)).

Toisessa toistuvassa ideassa kannatetaan kehittyneempää tuotemerkintäjärjestelmää (ks. esimerkki [ideasta](#)), jossa eritellään tuotannon

ympäristövaikutukset tai ilmoitetaan, sisältävätkö tuotteet mikromuovia ja vaikuttavatko ne näin ollen kielteisesti kuluttajien terveyteen pitkällä aikavälillä (ks. esimerkki [ideasta](#)). Hyvin hyväksytyssä ajatuksessa ehdotetaan tuotteille ”ilmastoluokitusta”, jolla lasketaan tuotteen vaikutus ilmastoon tuotannon, kuljetuksen, yritysprofilin jne. osalta (ks. [idea](#)).

Viimeinen osa keskittyy nopeaan muoti- ja tekstiiliteollisuuteen, jonka tavoitteena on tehdä siitä ympäristöystävällisempi; vastaajat korostavat vaatteiden tuotannossa käytettyjen resurssien valtavaa määrää ja sitä, että vaatteet eivät useinkaan sovellu kierrätykseen (ks. esimerkki [ideasta](#)).

Espanjassa järjestetyssä kansalaistyöpajassa syntyi useita vedenkulutukseen liittyviä ideoita. Vastaajat korostivat tarvetta parantaa jakelu- ja vedenkorjuujärjestelmiä vesijätteen välttämiseksi (ks. [tapahtuma](#)).

Lisäksi osallistajat korostavat tarvetta edistää vihreää ja kestävä matkailua massamatkailun sijaan, koska sen katsotaan vaikuttavan merkittävästi luonnon- ja kulttuurivaroihin (ks. esimerkki [tapahtumasta](#)).

Tähän aiheeseen liittyvä viimeinen huomautusten ja ajatusten ryhmä heijastaa huolia uusien elektronisten laitteiden aiheuttamasta jätteestä ja vaatii tiukempaa pakollista takuuta tällaisille laitteille ja tarvetta varmistaa korjattavuus (ks. esimerkki [ideasta](#)) ja luoda yhteistyöverkosto, jolla varmistetaan sähkö- ja elektroniikkalaiteromun uudelleenkierto (ks. [idea](#)). Toinen ehdotus koskee pilottiohjelman kehittämistä 35 miljoonan EU-perheen sähkölaitteiden korvaamiseksi A++±laitteilla EU:n vihreän siirtymän tavoitteen mukaisesti (ks. [idea](#)).

Jotkut osallistajat haluavat myös rajoittaa energiankulutusta – varsinkin kun sähköä tuotetaan suurelta osin fossiilisilla polttoaineilla – asettamalla kuukausittaisen kulutussähkökiintiön, jossa ylijäämää verotetaan (ks. esimerkki [ideasta](#)). Muutamit osallistajat ovat ilmaisseet huolensa kryptovaluuttojen kehityksestä, jossa laitteet johtavat massiiviseen sähkönkulutukseen. Heidän mielestään mitä enemmän kryptokaivostoiminnasta tulee maailmanlaajuinen ongelma, sitä enemmän rajoituksia ja määräyksiä tarvitaan (ks. esimerkki [ideasta](#)).

Biologinen monimuotoisuus ja eläinten hyvinvointi

Biologisen monimuotoisuuden säilyttämisestä ja eläinten suojelusta on tullut konferenssin aikana yhä toistuvampia teemoja.

Ajatusten pääteema koskee metsäkatoa. Yksi eniten kannatetuista ideoista kehottaa investoimaan Euroopan uudelleenmetsittämiseen aavikoitumisen välttämiseksi (ks. [idea](#)) tai maailmanlaajuisesti maapallon keuhkojen pelastamiseksi, nimittäin Amazonin sademetsien ja muiden maailman sademetsien pelastamiseksi, jotta voidaan paitsi hidastaa maailmanlaajuisia hiilisaastumista ja pelastaa lajeja myös vähentää Eurooppaan kohdistuvia muuttopaineita (ks. [esimerkki ideasta](#)). Toimintapoliittisiin ehdotuksiin sisältyy metsäkadosta johdettujen tuotteiden tuontikielto (ks. [ajatus](#)).

Eläimistön suojelua pidetään myös tärkeänä osana tätä teemaa. Yksi osallistuja ehdotti yhteisen politiikan hyväksymistä uhanalaisten eurooppalaisten lajien suojelemiseksi (ks. [ajatus](#)). Useat osallistujat ovat kannattaneet ajatuksia eksoottisten eläinten kaupan lopettamisesta lemmikkieläiminä (ks. [idea](#)) sekä vesieläinten suojeluun liittyviä ajatuksia, mukaan lukien vesieläinten hyvinvointia koskevan lainsäädännön täytäntöönpano (ks. [esimerkki ideasta](#)).

Biodiversiteettiin liittyviä näkökohtia ovat muun muassa ehdotus istuttaa puita kaikkiin ”unohdettuihin” paikkoihin, kuten moottoriteihin, teiden vaihtoihin jne. keinona hiilidioksidin talteenottoon, haihtumisen tehostamiseen, biologisen monimuotoisuuden parantamiseen ja vesivirtojen säätelyyn (ks. [idea](#)). Joissakin tapahtumissa keskusteltiin myös kehotuksesta jättää enemmän tilaa luonnolle (ks. [tapahtuma](#)). Toinen ehdotus koskee Euroopan liikkuvan meren tutkimusaseman perustamista, jotta meren biologisesta monimuotoisuudesta saataisiin olennaista tietoa (ks. [idea](#)).

Maatalous

Toinen aihe, joka on herättänyt huomattavan määrän kannanottoja sekä kohtuullisen määrän hyväksyntöjä asiaan liittyvien ideoiden suhteen, on maatalous. Aihepiiriin kuuluvat tahot kannattavat melko usein ekologisen maatalouden ja muiden pientilojen käsitettä (ks. [esimerkki ideasta](#)), ja siinä kehoitetaan kieltämään torjunta-aineiden ja tehoviljelyn käyttöä (ks. [esimerkki ideasta](#)). Jotkut vastaajat menevät vielä pidemmälle ja ehdottavat,

että torjunta-ainekiello olisi ulotettava koskemaan yksityistä käyttöä (ks. [esimerkki ideasta](#)). Tukea pienelle ja luonnonmukaiselle maataloudelle sekä EU:n maatalouspolitiikan tulevaisuudelle yleensä osoittaa myös osallistuminen pyöreän pöydän keskusteluihin, joissa keskustellaan näistä erityisaiheista (ks. [esimerkki tapahtumasta](#)).

Eräissä ideoissa esitetään useita esimerkkejä, joiden avulla maataloudesta tehdään vähemmän saastuttavaa ja kestävämpää. Keskusteluissa käsitellään muun muassa muovin käyttöä maatalouskalvoissa (ks. [idea](#)) ja tapoja vähentää vedenkulutusta maataloudessa (ks. [idea](#)).

Muut ajatukset viittaavat siihen, että EU:n olisi tehtävä enemmän kasvipohjaisen ruokavalion edistämiseksi ilmastonsuojelun ja ympäristön säilyttämisen perusteella. Jotkut vastaajat lisäävät eettisiä huolenaiheita tällaisten toimien perusteiksi (ks. [esimerkki ideasta](#)). Tätä käsitellään myös terveysaiheessa.

Avunantajat korostavat voimakkaasti tarvetta varmistaa elintarvikeomavaraisuus ja turvallisuus edistämällä paikallista maataloutta. Keskusteluissa on käsitelty kaupunkien ympärillä sijaitsevia elintarvikevyöhykkeitä, hedelmäpuiden istuttamista kaupunkialueille, tukea tuottajien ja viljelijöiden maanhankintaan rajoittamalla tällaisen maan hintaa ja muita toimenpiteitä (ks. [idea](#)). Lisäksi ehdotuksiin sisältyy paikallisten tuotteiden ostokiintiöiden vahvistaminen suurille kansainvälisille supermarketeille (ks. [idea](#)).

Maataloudessa nostetaan esiin kysymys siitä, miten maatalouden tulisi selviytyä ilmaston vaihteluista ja valmistautua niihin. Tältä osin monitoimiset, monitahoiset peltometsätalousjärjestelmät voivat parantaa humuksen muodostumista, vedenpidätyskykyä ja hiilidioksidin sitovuutta, mikä lisää merkittävästi maatalouden vakautta ja tuottavuutta (ks. [idea](#)). Lisäksi yksi osallistuja kannattaa siirtymistä tehomaataloudesta agroekologiaan (ks. [idea](#)).

Lopuksi keskustellaan viljelijöiden tuloista, ja jotkut rahoittajat pyytävät viljelijöitä saamaan taattuja tuloja oikeudenmukaisin hinnoin tukien sijasta (ks. [esimerkki ideasta](#)).

Saastuminen

Saasteet katsotaan maailmanlaajuisen ympäristöön kohdistuvan paineen aiheuttajaksi. Useista saastumisen osa-alueista keskustellaan seuraavista osa-alueista: veden saastuminen, muovisaasteet ja valosaasteet.

Vesien pilaantumisen alateemassa painotetaan voimakkaasti tarvetta varmistaa juomavesivarojen ja puhtaiden ekosysteemien tuleva turvallisuus. Lisäksi on konkreettisia ehdotuksia valtamerten ja jokien pilaantumisen torjumiseksi (ks. [esimerkki](#)).

[tapahtumasta](#)), esimerkiksi ajatus valtamerten happamoitumisen neutraloimisesta tietyillä bakteereilla (ks. [idea](#)).

Muovimateriaalien aiheuttamaa pilaantumista koskevat kannanotot muodostavat merkittävän osan kokonaispanoksista, mikä kuvastaa kansalaisten kasvavaa huolta liiallisesta muovijätteestä. Sen lisäksi, että kehoitettiin panemaan täytäntöön ja laajentamaan kertakäyttöisten muovien kieltöä (ks. [esimerkki tapahtumasta](#)), osallistujat ehdottavat, että pakkauksissa käytettävät muovityypit rajataan niihin, jotka voidaan kierrättää yhdessä ilman erillisiä osia (ks. [esimerkki ideasta](#)). Lisäksi yhtenä ajatuksena on luoda tilat joista ja valtameristä poistettujen muovien kierrätystä varten (ks. [idea](#)).

Lopuksi jotkin foorumin ideat ehdottavat valosaasteiden rajoittamista (ks. [esimerkki ideasta](#)).

Tuet, verotus

Päästöjen verotusta koskevien erilaisten ajatusten lisäksi, joista keskustellaan ilmastomuutoksen torjunnan yhteydessä, tässä aihepiirissä esitetään useita ehdotuksia ympäristöystävällisten tukien lopettamiseksi, kuten erittäin hyväksytyt ajatus kaikkien fossiilisten polttoaineiden tukien lopettamisesta (ks. [idea](#)). Vastaavasti toinen ajatus vaatii haitallisten kalastustukien lopettamista (ks. [idea](#)). Toisaalta ehdotuksissa kannatetaan tukien lisäämistä biologista monimuotoisuutta ja ilmastomuutosta koskeville hankkeille, tai EU myönsi varoja talojen eristyksen uudistamiseen (ks. [esimerkki ideasta](#)).

Vastaajat ehdottivat myös kestävyysveron käyttöönottoa (ks. [esimerkki ideasta](#)), joka tekisi kestävämmistä tuotteista kalliimpia, mikä vähentäisi tällaisten tuotteiden houkuttelevuutta sekä kuluttajille että tuottajille. Lisäksi tämä tarjoaisi lisätuloja tai ”ilmastotuloja”, jotta se voisi investoida kestävyystoimenpiteisiin, kuten sähköautojen hankintaan ja aurinkopaneelien asentamiseen yksityiskoteihin (ks. [idea](#)).

Luoda muutoksia asenteisiin ja käyttäytyminen

Lisäksi keskitytään koulutukseen ja tietoisuuden lisäämiseen kaikkien sukupolvien eurooppalaisten keskuudessa (ks. [tapahtuma](#)). Vaikka suurin osa ideoista koskee nuorten koulutusta (ks. [esimerkki ideasta](#)) jo hyvin varhaisesta iästä lähtien koulutuspuutarhojen kautta (ks. [idea](#)), on myös kehoitettava vanhempia eurooppalaisia osallistumaan ilmastomuutosaloitteisiin erityisesti

siksi, että väestö ikääntyy Euroopassa (ks. [esimerkki ideasta](#)). Lisäksi jotkut vastaajat korostavat tarvetta edistää ympäristövastuullista viestintää EU:n toimielimissä. He ehdottavat esimerkiksi, että kehitetään viestintäpaketteja ”miten olla ekovastuullinen eurooppalainen” ja vahvistetaan ympäristökasvatusta ympäristöstä vastaavien asuinalueiden luomiseksi (ks. [idea](#)).

Vaikka jotkut osallistujat ovat tietoisia yksilöiden roolista ilmastomuutoksen vähentämisessä, jotkut osallistujat korostavat yritysten vastuuta ja kehottavat ihmisiä pitämään vastuuvälillisinä yritykset, jotka väittävät olevansa hiilineutraaleja mutta jotka edelleen luottavat kestävämpiin liiketoimintamalleihin (ks. [idea](#)).

Asuminen ja rakentaminen

Toinen teema koskee asumista ja rakentamista, ja alateema koostuu useista ideoista ja tapahtumista, joissa keskustellaan uudesta eurooppalaisesta Bauhausista (ks. [tapahtuma](#)). Tavoitteena on yhdistää innovatiivinen ja esteettinen muotoilu konkreettisiin toimiin ilmastomuutoksen torjumiseksi ja tehdä tulevista asuintiloistamme kestävämpiä, kohtuuhintaisempia ja esteettömmämpiä. Toinen ajatus edellyttää vihreää ja kestävästä rakentamista koskevia valistuskampanjoita, joissa käytetään vähähiilisiä rakennusmateriaaleja (ks. [idea](#)).

Ruotsissa järjestetyssä vuoropuhelussa keskitytään myös tapoihin kehittää ja edistää kestävästä asumista maaseutualueilla, jotta maaseudun asumisesta tulisi houkuttelevampaa (ks. [tapahtuma](#)).

Yhdessä ehdotuksessa otetaan käyttöön eurooppalainen ennallistamisluottamus hylättyjen maa-alueiden ja rakennusten palauttamiseksi luonnontilaisempaan tilaan luonnon monimuotoisuuden ja kaupunkien asukkaiden hyväksi (ks. [idea](#)).

Lopuksi tutkittiin ajatusta käytettyjen elementtien ja materiaalien kierrättämisestä rakennusteollisuudessa (ks. [idea](#)).

Uudet ideat edellisellä kaudella (21/02/2022–09/05/2022)

Viimeisimmässä panostuksessa keskityttiin energia-alaan, kun otetaan huomioon EU:n yhä ongelmallisempi riippuvuus Venäjän kaasu- ja

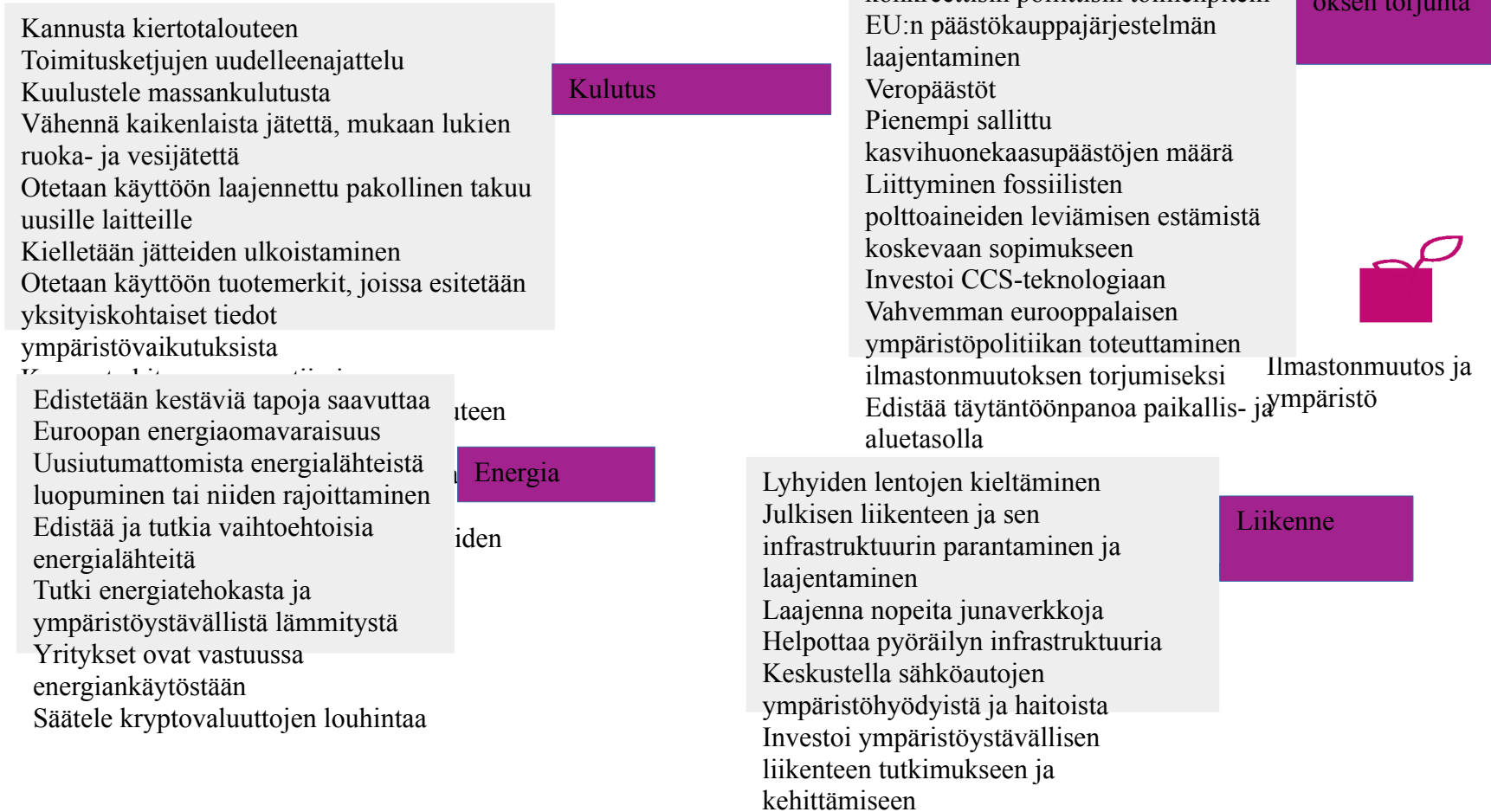
öljytoimituksista. Useita ehdotuksia tehtiin muun muassa energiaraittiuden kannustamisesta (ks. [idea](#)) energiaomavaraisuuden edistämisestä tai kestävän liikenteen edistämisestä. Huomattava osa uusista hankkeista on edistänyt rautatieverkkojen parantamista, edullista ja esteetöntä julkista liikennettä ja polkupyörien käyttöä (ks. esimerkki [ideasta](#)). Keskustelussa keskityttiin suurelta osin puhtaisiin energialähteisiin, mikä on suosittu aihe, kuten aiemmissakin mietinnöissä on nähty (ks. esimerkki [ideasta](#)). Vety mainittiin usein esimerkkinä vihreästä energiankantajasta, kun taas joidenkin ”vihreiden” energialähteiden, kuten ydinenergian ja metanin, rajoja korostettiin usein (ks. esimerkki [ideasta](#)).

Kestävän kulutuksen edistämistä koskevan alateeman yhteydessä havaittiin aiemmin raportoituja alateemoja, kuten muovin käytön kieltämistä (ks. esimerkki [ideasta](#)), kierrätystä, jätteen vähentämistä ja kestävää kulutusta edistävää verojärjestelmää. Uudet ideat toivat esiin erityisiä ehdotuksia, kuten kannanoton, jossa ehdotettiin EU:n tukeman autonvaihto-ohjelman perustamista, jotta kansalaiset voisivat vaihtaa autojaan vähemmän saastuttaviin malleihin, kuten hybridautoihin (ks. [idea](#)). Muissa kannanotoissa ehdotettiin tapoja säästää energiaa, erityisesti toimistoissa ilmastonmuutoksen valossa (ks. esimerkki [ideasta](#)).

Ilmastonmuutoksesta ja päästöistä yleensä keskusteltiin jälleen laajasti, kun taas ympäristökasvatukseen liittyviä ideoita esitettiin aiempaa useammin (ks. esimerkki [ideasta](#)). Ilmastonmuutoksen torjunnan teemana on äskettäin tehty ehdotuksia yhteisen lähestymistavan puitteissa Euroopan ympäristösuurlähettiläälle tai nykyisen ympäristön huomioon ottaen Euroopan energiaministerille, joka edustaa Eurooppaa näissä asioissa kansainvälisellä näyttämöllä (ks. esimerkki [ideasta](#)).

Milanossa huhtikuun 2022 alussa järjestetyssä Euroopan nuorisokeskustelussa keskusteltiin useista kestäväan avaruustutkimukseen liittyvistä kysymyksistä ja kehoitettiin kehittämään uusia, ympäristöystävällisempiä avaruusteknologioita kestävien satelliittien luomiseksi (ks. [idea](#)).

Kuva 9 – Mielenkartta ”Ilmastonmuutos ja ympäristö” osa 1

Kuva 10 – Mielenkartta ”Ilmastonmuutos ja ympäristö” osa 2

3. Terveys

Terveyden edistäjien aihepiirissä on käsitelty monenlaisia teemoja. Toistuvimmat aiheet ovat edistäneet tarvetta varmistaa laadukkaan terveydenhuollon yhdenvertainen saatavuus ja ehdottaneet terveydenhuollon yhdenmukaistamista ja yhdentämistä Euroopan tasolla. tähän ovat vaikuttaneet myös covid-19-pandemiasta saadut kokemukset ja sen vaikutukset. Muut ajatukset vaihtelevat kehotuksista investoida enemmän mielenterveyteen, terveystutkimukseen nykyisten terveyshaasteiden torjumiseksi keskittyen erityisesti ikääntyvään väestöön ja syöpään, ja kehoitetaan investoimaan ennaltaehkäiseviin toimenpiteisiin, mukaan lukien terveellisen elämän edistäminen ja sellaisten tekijöiden, kuten ilmansaasteiden ja tupakan kulutuksen, torjuminen, joiden tiedetään aiheuttavan terveysongelmia. Tämä aihe on tuottanut 2 413 vastausta: 1 162 ideaa, 1 003 kommenttia ja 248 tapahtumaa. Yksilöidyt aiheet on lueteltu niiden esiintymistason mukaan. Tämän aiheen tärkeimmät aiheet ovat seuraavat:

- **Terveydenhuollon saatavuus kaikille**
- **EU:n terveydenhuoltojärjestelmien integrointi**
- **Terveelliset elämäntavat**
- **Terveystutkimus**
- **Ennaltaehkäisy pikemminkin kuin interventiot**
- **Terve ikääntyminen ja ikääntymisen estäminen**
- **Lähestymistavat lääketieteeseen**
- **Covid-19-pandemiaan liittyvät toimet**
- **Terveys digitaalisella aikakaudella**

- **Syövän hoito**
- **Terveydenhuollon työntekijät**
- **Seksuaali- ja lisääntymisterveys**

Tapahtumat

Useissa viimeaikaisissa tapahtumissa käsiteltiin esimerkiksi mielenterveyttä ja hyvinvointia (ks. esimerkki [tapahtumasta](#)). Puolassa järjestetyn Euroopan nuorisoneuvostojen kongressin yhteydessä osallistajat keskustelivat siitä, miten sosiaalinen media vaikuttaa mielenterveyteen (ks. [tapahtuma](#)). Covid-19-pandemian yhteydessä tarkasteltiin pandemian vaikutuksia kansalaisten fyysiseen ja mielenterveyteen (ks. [tapahtuma](#)).

Ljubljanan yliopistossa järjestetyssä verkkotapahtumassa osallistajat tutkivat EU:n roolia terveenä ikääntymisen mahdollistajana (ks. [tapahtuma](#)), kun taas Italiassa järjestettiin tapahtuma Euroopan syöpäsuunnitelmalle (ks. [tapahtuma](#)).

Terveydenhuollon integroinnin yhteydessä EU:n jäsenvaltioissa eurooppalaisen kansanterveysjärjestelmän perustamisen näkymät ja haasteet esitettiin

Kreikassa [järjestetyssä osallistavassa](#) seminaarissa (ks. [tapahtuma](#)). Osallistajat esittivät ajatuksia, jotka vaihtelivat eurooppalaisten lääkintäjoukkojen perustamista koskevista pyynnöistä pohjoisen ja etelän välisen eriarvoisuuden poistamiseen, jotta voidaan siirtyä kohti yhteistä eurooppalaista kansanterveysjärjestelmää. Verkkotapahtumassa keskusteltiin ilmanlaatuun liittyvistä terveysriskeistä, jotka johtuvat saasteista, kuten tupakansavusta, polttoainekaasusta, kemikaaleista ja muista allergeenien ja radonien aiheuttamista terveysriskeistä (ks. [tapahtuma](#)).

Terveydenhuollon saatavuus kaikille

Yksi tämän aiheen toistuvimmista teemoista on vaatimus kohtuuhintaisen ja laadukkaan terveydenhuollon yhdenvertaisesta saatavuudesta (ks. esimerkki erittäin hyväksytystä ideasta).

Ehdotetut ideat tukevat myös eurooppalaisen sairausvakuutusjärjestelmän käyttöönottoa (ks.

esimerkki [ideasta](#)). Tässä asiassa hyvin hyväksytyssä ajatuksessa kehoitetaan myös EU:ta varmistamaan, että kaikilla EU:n asukkailla on yhtäläiset mahdollisuudet saada kohtuuhintaisia ja korkealaatuisia terveys- ja sosiaalipalveluja, joita tarjoavat joustavat, hyvin henkilöstölliset ja hyvin varustetut julkiset järjestelmät, joilla on yleinen kattavuus (ks. [idea](#)). EU:n on osoitettava varoja, joilla varmistetaan erityisesti mielenterveyspalvelujen saatavuus kaikille tuloista ja iästä riippumatta (ks. esimerkki [ideasta](#)). Ajatusta terveydenhuoltoalan yksityistämisestä esitetään myös keinona tehdä terveydenhuollosta kohtuuhintaista kaikille (ks. [esimerkki](#)) ja poistaa kaksinkertainen julkisen ja yksityisen terveydenhuollon saatavuus (ks. [idea](#)). Muut ajatukset herättävät kysymyksen lääkkeiden kustannuksista ja ehdottavat tapoja tehdä niistä kohtuuhintaisia kaikille seuraamalla lääketieteellisuutta enemmän (ks. [esimerkki ideasta](#)).

Esteettömyyden osalta joukko ideoita ehdottaa useita ratkaisuja, joiden avulla liikuntarajoitteisten tai syrjäisillä alueilla sijaitsevien potilaiden terveydenhuolto olisi käytännöllisesti katsoen helpommin saavutettavissa (ks. [esimerkki ideasta](#)).

Etäterveydenhuollon kehittäminen tapahtuu nopean ja matalan esteen muodossa terveydenhuollon järjestelmiin, joissa on terveysbusit (ks. [idea](#)).

Viimeinen alateema liittyy terveydenhuollon saatavuuteen liittyvään tasa-arvonäkökohtaan. Vastaajat huomauttavat, että tietyt potilasryhmät kohtaavat usein erityisiä yhteiskunnallisia esteitä. Jotkut osallistujat korostavat tarvetta keskittyä lasten hoitoon erityisesti syöpäpotilaille (ks. [esimerkki ideasta](#)), toinen ajatus on lisätä kohdennettuja hyötyjä vammaisille (ks. [idea](#)). Yksi osallistuja kehottaa lisäämään transsukupuolisille suunnattujen terveydenhuoltopalvelujen saatavuutta (ks. [idea](#)).

Nykyisen covid-19-tilanteen ja mielenterveyspalvelujen kasvavien odotuslistojen vuoksi EU:n on kohdennettava varoja, jotta varmistetaan kaikkien mahdollisuus saada mielenterveyspalveluja tuloista ja iästä riippumatta (ks. [esimerkki ideasta](#)).

Saksassa järjestetyssä tapahtumassa ”Terveys ilman rajoja ikääntyvässä väestössä” keskusteltiin Euroopan terveydenhuoltojärjestelmien nykyisistä ja tulevista haasteista, jotka liittyvät terveyteen vaikuttaviin kahteen megatrendiin: väestön ikääntyminen ja teknologinen vallankumous. Osana tapahtumaa oli myös ymmärtää, miten teknologiaa voidaan hyödyntää kattavan terveydenhuollon varmistamiseksi väestön ikääntymisestä huolimatta (ks. [tapahtuma](#)). Osallistujat määrittivät kolme toiminta-alaa: kansainvälisten koulutusohjelmien perustaminen, terveytustukimusten ja -hoidon maantieteellisten rajojen ylittäminen ja työskentelymallien parantaminen (työaika ja sisältö) ja erityisesti työntekijöiden arvostusmekanismit.

EU:n terveydenhuoltojärjestelmien integrointi

EU:n terveydenhuoltojärjestelmien integroiminen tiiviimpään yhteistyöhön jäsenvaltioiden välillä on yleisesti yksi yleisimmin mainituista aiheista (ks. [esimerkki ideasta](#)).

Foorumin osallistajat kannattavat tiiviimpää yhteistyötä jäsenvaltioiden välillä eurooppalaisten terveydenhuoltojärjestelmien vahvistamiseksi (ks. [esimerkki tapahtumasta](#)) ja laadukkaan terveydenhuollon varmistamiseksi kaikkialla. Ideoihin kuuluu EU:n laajuisten hoitostandardien asettaminen (ks. [esimerkki ideasta ja ideasta](#)), lääketieteellisten tietojen ja valmiuksien yhdistäminen verkostossa (ks. [esimerkki ideasta](#)) tai esimerkiksi antamalla intensivistille mahdollisuus liikkua vapaasti ja hoitaa kriittisesti sairaita potilaita kaikkialla (ks. [esimerkki ideasta](#)).

Lisäksi on tehty ehdotuksia, jotka koskevat hoitajien pätevyyden tunnustamista kaikkialla, harvinaisten sairauksien eurooppalaisen sairaalan perustamista (ks. [idea](#)), elinsiirtoja koskevan lainsäädännön parantamista yhtenäisen elinsiirto- ja elinluovutusjärjestelmän luomiseksi (ks. [ajatus](#)) ja eurooppalaisen terveydenhuoltolaitosten akkreditointiviraston perustamista (ks. [idea](#)).

Samassa yhteydessä vastaajat ehdottivat tautien tunnistamista kaikkialla, jotta voitaisiin luoda tietokanta, jossa on hoitomenetelmiä ja arviointeja EU:n laajuisen tautijärjestelmän tuottamiseksi (ks. [esimerkki ideasta](#)).

Toinen ajatus koskee terveyskäytävien luomista rajavaltioiden välille (ks. [esimerkki ideasta](#)).

Tämä antaisi työntekijöille, potilaille ja muille terveydenhuollon ammattilaisille mahdollisuuden matkustaa kansallisten rajojen yli tulevien sulkutoimien aikana ja siten varmistaa terveydenhuollon saatavuuden.

Keskusteluissa korostetaankin tarvetta lisätä EU:n toimivaltaa kansanterveyteen liittyvissä asioissa (ks. [esimerkki ideasta ja tapahtumasta](#)), ja monet ehdottavat ja kannattavat ajatusta Lissabonin sopimuksen tarkistamisesta (ks. [esimerkki ideasta](#)).

Toiset ehdottavat Euroopan terveysviranomaisen perustamista (ks. [idea](#)) tai Euroopan lääkeviraston, Euroopan lääkeviraston (ks. [idea](#)) aseman parantamista. Yksi vastaaja ehdotti, että perustetaan eurooppalainen terveydenhuoltoministeriö (ks. [idea](#)) tai todellinen viranomainen, joka koordinoi kaikkia EU:n terveysvirastoja valvomaan lääkkeiden tarjontaa kehitystyöstä valmistukseen (ks. [idea](#)).

Nämä ehdotukset liittyvät useimmiten siihen, miten jäsenvaltiot ovat käsitelleet covid-19-pandemiaa ja siihen liittyvää lääkinnällisten laitteiden puutetta, rokotteiden kehittämisen haasteita ja yhteisiä rokotehankintoja. Tämän vuoksi vastaajat korostavat

tarvetta lisätä tai siirtää lääkkeiden ja lääkinnällisten laitteiden tuotantokapasiteettia (ks. esimerkki [ideasta](#)).

Jotkut vastaajat vaativat yhdenmukaista strategiaa EU:n yhteisiin terveyshaasteisiin vastaamiseksi, kuten eurooppalaista mielenterveysstrategiaa (ks. esimerkki [ideasta](#)) ja itsemurhan ehkäisemistä (ks. esimerkki [ideasta](#)) tai yhteistä lähestymistapaa harvinaisiin sairauksiin (ks. esimerkki [ideasta](#)). Puolassa järjestetyssä kansallisessa terveyskeskustelussa osallistujat ehdottivat Euroopan unionista tehdyn sopimuksen muuttamista siten, että mielenterveyskysymyksiä säännellään unionin tasolla (ks. [tapahtuma](#)). Toiset taas eivät pidä asianmukaisena laajentaa unionin toimivaltaa terveyden alalla, koska jäsenvaltiot ovat paremmin sopusoinnussa paikallisten tilanteiden kanssa (ks. [ajatus](#)). Eräissä ideoissa käsitellään elämän lopun hoidon teemaa ja kannatetaan yhtenäistä eurooppalaista strategiaa loppuhoidoista varten (ks. [idea](#)), kun taas toisissa keskitytään syöpäpotilaiden palliatiivisen hoidon parantamiseen (ks. [idea](#)).

Terveelliset elämäntavat

Toinen usein esiintyvä teema on terveellisten elämäntapojen edistäminen. Monet foorumin osallistujat pitävät EU:ta toimijana, jolla on hyvät edellytykset edistää terveellisiä elämäntapoja eurooppalaisten keskuudessa. Useat osallistujat pitävät tärkeänä edistää vegaanista tai kasvisruokavaliota niiden terveys- ja ympäristöhyötyjen vuoksi (ks. esimerkki [ideasta](#)). Tässä yhteydessä jotkut ehdottavat lihan verotuksen nostamista ja terveellisten elintarvikkeiden arvonlisäveron alentamista (ks. [ajatus](#)), kun taas toiset pyrkivät yleisesti epäterveellisten elintarvikkeiden verotukseen (ks. esimerkki [ideasta](#)). Yksi osallistuja ehdottaa terveellisten ja orgaanisten elintarvikkeiden tukemista, jotta pienituloisilla ihmisillä on myös varaa ostaa sitä (ks. [idea](#)). Kun ajatellaan eteenpäin huonon ruokavalion seurauksia, toinen osallistuja ehdottaa torjumaan huonoon ruokavalioon ja lihavuuteen liittyviä tulehdussairauksia (ks. [idea](#)).

Foorumilla ehdotetaan myös tukea terveyslukupolun ja -kasvatuksen edistämiseen (ks. [esimerkki ideasta](#) ja [ideasta](#)) ja terveyteen liittyvien käytäntöjen omaksumiseen varhaisesta iästä alkaen terveellisten elämäntapojen keskeisenä tekijänä (ks. [idea](#)). Tältä osin yksi osallistuja kritisoi Nutri-pisteytysjärjestelmässä käytettyjä parametreja (ks. [idea](#)). Terveellisiä ruokavaliota koskevan koulutuksen lisäksi vastaajat pitävät mielenterveyttä koskevaa koulutusta erityisen tärkeänä (ks. esimerkki [ideasta](#)).

Elintarvikkeiden ja terveyden välistä korrelaatiota tutkitaan tarkemmin useissa ideoissa, jotka herättävät kysymyksen elintarvikkeiden

laadunvalvonnan lisäämisestä (ks. esimerkki [ideasta](#)) tai tiettyjen tuotteiden, kuten keinotekoisien transrasvojen, kieltämisestä (ks. [idea](#)). Lisäksi mainitaan ravitsemukseen ja terveyteen vaikuttavien maataloustekniikoiden, kuten tehoviljelyssä käytettävien antibioottien, sääntely (ks. [ajatus](#)). Liettuassa järjestettiin erityinen tapahtuma kestävän EU:n elintarvikepolitiikan kehittämiseksi, ja siihen osallistui 280 osallistujaa (ks. [tapahtuma](#)). Nämä osoittivat, että EU:n on investoitava enemmän luonnonmukaiseen maatalouteen myöntämällä erityisiä tukia viljelijöille. Yleisesti ottaen osallistujat korostavat tarvetta omaksua alhaalta ylöspäin suuntautuva lähestymistapa kestävän maatalouspolitiikan toteuttamiseksi. Vastaavia ajatuksia tuodaan esille myös ilmastonmuutoksen ja ympäristön aihepiirissä.

Useat kansalaiset korostavat tarvetta vähentää tupakan kulutusta Euroopan tasolla korottamalla hintoja ja vähentämällä myyntipisteitä apteekkeille (ks. esimerkki [ideasta](#)), kun taas toiset kannattavat kestävämpää huumeiden torjuntaa EU:n tasolla (ks. [idea](#)). Alkoholit mainitaan myös niistä riippuvuuksista, joita EU:n olisi torjuttava (ks. esimerkki [ideasta](#)), ja yksi osallistuja ehdottaa alkoholin ja tupakan myynnin rajoittamista erikoisliikkeissä (ks. [idea](#)).

Muutamat vastaajat ehdottivat kausittaisten kellonaikojen muutosten poistamista, mikä heidän mielestään parantaisi yleistä terveyttä ja turvallisuutta (ks. esimerkki [idea](#)).

Terveystutkimus

Terveystutkimus on monialainen teema, joka houkuttelee enemmän sitoutumista ja koskettaa useita aiheita.

Erityisestä ongelmasta riippumatta osallistujat tukevat yleisesti voimakkaasti tutkimukseen tehtävien investointien lisäämistä erityisesti innovatiivisten biolääketieteellisten teknologioiden tutkimisessa.

Useat osallistujat ehdottavat erilaisia ideoita kukoistavan terveysekosysteemin kehittämiseksi Euroopassa ja edistävät ja tukevat terveysalan innovointia ja terveystutkimusta (ks. esimerkki [ideasta](#)). Ehdotukset ovat erilaisia, kuten erittäin hyväksytty ehdotus edistää myalgisen enkefalomyeliitin patomechanisms-tutkimusta Horisontti Eurooppa -puiteohjelmassa (ks. [idea](#)) tai kehotus tukea hermoston rappeutumissairauksien tutkimusta (ks. [idea](#)).

Mitä tulee tutkimuksen institutionaaliseen organisointiin EU:n tasolla, jotkut osallistujat ehdottavat avointa teollis- ja tekijänoikeuksien kannustinjärjestelmää (ks. [idea](#)) tai keskitetyn eurooppalaisen terveystutkimuslaitoksen perustamista koordinoimaan terveystutkimusta kansallisten laitosten välillä ja investoimaan

lääketutkimukseen (ks. [idea](#)). Muita ideoita ovat tartuntatauteja käsittelevän eurooppalaisen laboratorion perustaminen (ks. [idea](#)). Yksi kansalainen korostaa, että kansallisten tutkimuslaitosten on liityttävä toisiinsa ja että suojavaatteiden ja -lääkkeiden hankinnasta, tuotannosta ja tarjonnasta tulee entistä enemmän Euroopassa (ks. [idea](#)). Toinen ehdotus on, että Euroopan on yhdistettävä voimansa yliopistojen kanssa uuden antibioottin kehittämiseksi superresistenttiä bakteereja vastaan (ks. [esimerkki_ideaista](#)). Lisäksi kannatetaan tietoisuuden lisäämistä antibioottien käytöstä ja väärinkäytöstä (ks. [idea](#)). Jotkut kansalaiset vaativat myös, että otetaan käyttöön laki, jonka mukaan rokotteita jakelevien lääkeyritysten on julkaistava täydet tiedot kyseisten rokotteiden kliinisistä tutkimuksista niiden turvallisuuden ja tehokkuuden arvioinnin helpottamiseksi (ks. [idea](#)). Sukupuolten tasapuolisuus mainitaan niiden ongelmien joukossa, jotka estävät tutkimusta tutkimasta tehokkaasti naisten keskuudessa yleisempiä sairauksia. Yksi osallistuja kehottaa EU:ta löytämään korjaavan ratkaisun naisiin liittyvien tietojen puutteeseen tutkimuksessa (ks. [idea](#)). Jotkut vastaajat, joiden joukossa on erittäin hyväksytty ajatus aiheesta ”Muut ajatukset”, vaativat toimintasuunnitelmaa siirtymiseksi eläinvapaaseen tieteseen (ks. [idea](#)).

Ennaltaehkäisy pikemminkin kuin interventio

Terveellisten elintapojen luokan osalta ennaltaehkäisyä pidetään alueena, jolla EU voi ja sen pitäisi toimia tehokkaasti. Useat kansalaisten esittämät ajatukset koskevat tietoisuuden lisäämistä mielenterveydestä ja sen seurauksista, kuten uupumisesta, stressistä, masennuksesta ja ahdistuneisuudesta, ja kehoitetaan laatimaan eurooppalainen suunnitelma tämän ongelman ratkaisemiseksi (ks. [esimerkki_ideaista](#)), erityisesti covid-19:n vaikutusten vuoksi (ks. [esimerkki_ideaista](#)). Tätä kysymystä pidetään erityisen kiireellisenä nuorten keskuudessa, mikä johtaa eurooppalaisen mielenterveysfoorumin perustamiseen (ks. [idea](#)) ja lisäinvestointeihin tutkimukseen (ks. [idea](#)) ja mielenterveystietoisuutta koskeviin mediakampanjoihin (ks. [idea](#)). Ilmansaasteiden vaikutus kansalaisten terveyteen nousee esiin myös kiireellisenä kysymyksenä (ks. [ajatus](#)), samoin kuin tarve torjua melusaastetta määrittämällä tiukat tasot autonrenkaiden sallituille melupäästöille (ks. [idea](#)). Lisäksi kehoitetaan vähentämään altistumista erityistä huolta aiheuttaville aineille, mukaan lukien PFAS-yhdisteet (per- ja polyfluorialkyyliaineet) (ks. [idea](#)).

Ennaltaehkäisyn mukaisesti yhdessä ideassa esitetään epigeneettisten teknologioiden edut uuden ekologisen humanismin edistämiseksi vahvistamalla ympäristön ja elintarvikkeiden roolia yksilöiden ja yhteisön terveyden suojelemissa (ks. [idea](#)). Ennaltaehkäisyn ja terveysseulonnan merkitystä korostettiin myös tapahtumissa (ks. [tapahtuma](#)). Yksi osallistuja korostaa tarvetta laatia eurooppalainen toimintasuunnitelma myös sydän- ja verisuonitauteihin liittyen (ks. [idea](#)).

Terve ikääntyminen ja ikääntymisen estäminen

Jotkut osallistujat keskustelevat terveelliseen ikääntymiseen ja ikääntymisen estämiseen liittyvistä ideoista useista näkökulmista. Kun otetaan huomioon Euroopan väestön ikääntyminen, kansalaiset korostavat hyvän terveyden merkitystä ”hopea-iässä”. Tätä varten korostetaan vanhusten laadukkaiden hoitopalvelujen tarvetta (ks. [idea](#)). Yksi erittäin hyväksytty ja kommentoitu idea edistää tiedeintensiivistä ja terveellistä pitkäikäisyyttä koskevaa tutkimusta ja teknologioita, kuten nuorentamishoitoja ja kliinisiä tutkimuksia. Keskeisenä pidetään myös tehokkaiden oikeudellisten, talousarvioon liittyvien, sääntelyyn liittyvien ja institutionaalisten sitoumusten täytäntöönpanoa tavoitteena lisätä terveen elinajanodotetta (ks. [ajatus](#)). Kun ajatus otetaan vielä pidemmälle, yksi kansalainen edistää kryoniikkaa mahdollisuutena viivästyttää hoitoa, kunnes parannuskeino löytyy, jäädyttämällä terminaalisesti sairaita ihmisiä (ks. [idea](#)). Ikääntymistä torjutaan myös talouskasvun vauhdittamiseksi, kun otetaan huomioon työikäisen väestön väheneminen (ks. [ajatus](#)). Yksi kansalainen lisää maaseutualueiden potentiaalia innovaatiokeskittymänä terveen ikääntymisen strategioissa, koska iäkkäät asukkaat asuvat yleensä tiheimmin näillä ”pyrkivillä alueilla” ja koska terveydenhuollon laatu ei ole yhtä korkea kuin kaupunkialueilla, mikä edellyttää innovatiivisia ratkaisuja (ks. [idea](#)). Toisen osallistujan ehdottama ratkaisu on avustetun, monen sukupolven elämisen käsite (ks. [idea](#)). Liettuassa järjestetty tapahtuma omaksui mielenkiintoisen ikään liittyvän näkökulman, jolla pyrittiin ymmärtämään nuoria ja vanhuksia erilaisia käsitteitä ja asenteita terveystieteisiin (ks. [tapahtuma](#)). Kaksi tärkeintä tapahtumaa olivat yhtäältä tiedotuskampanjoiden ja elinikäisen oppimisen merkitys terveystieteisiin ja toisaalta perheiden keskeinen rooli ja keskinäinen tuki terveystieteiden kohtaamisessa.

Lähestymistavat lääketieteeseen

Alustojen osallistujat ovat joskus eri mieltä parhaasta lääketieteellisestä lähestymistavasta. Vaikka keskustelu lääketieteellisistä lähestymistavoista rajoittuu yleensä muutama osallistujaan, jotkut asiat tavoittavat yleensä laajemman yleisön. Tämä koskee käyttöiän päättymiseen liittyviä hoitoja. Eräs vastaaja kehottaa keräämään enemmän tietoa eliniän päättymiseen liittyvistä valinnoista ja tunnustamaan elävän tahdon koko Euroopan unionissa (ks. [idea](#)). Yksi elämän loppuhoidon teemaa käsittelevistä ideoista keskittyy syöpöpotilaiden palliatiivisen hoidon parantamiseen (ks. [idea](#)). Käyttöiän päättymistä koskevan lainsäädännön tukemisen lisäksi toinen yleisesti keskusteltu aihe on kevyiden lääkkeiden dekriminalisointi lääketieteellisiin tarkoituksiin. Useat kansalaiset vaativat erityisesti kannabiksen dekriminalisointia lääkinnällisiin ja terapeuttisiin tarkoituksiin (ks. [idea](#) ja [idea](#)). Ajatus luonnollisten korjaustoimenpiteiden integroimisesta lääketieteessä, kuten fyto-terapia, homeopatia jne. täydentämään allopaattista lääketiedettä, keskustellaan laajalti alustalla (ks. esimerkki [ideasta](#)). Lisäksi on ilmaistu myös tarve omaksua kokonaisvaltaisempia lähestymistapoja lääketieteessä (ks. [esimerkki i dea](#)). Tältä osin vastaajat viittaavat myös siihen, että muut kuin lääkinnälliset toimenpiteet voivat todistetusti hyödyttää potilaiden terveyttä ja autonomiaa (ks. esimerkki [ideasta](#)). Muut osallistajat korostivat, että on tärkeää harjoittaa näyttöön perustuvaa lääketiedettä ja varmistaa tieteellisen tiedon saatavuus väärennettyjen terveysuutisten torjumiseksi (ks. esimerkki [ideasta](#)).

Covid-19-pandemiaan liittyvät toimet

Pandemia on varmasti herättänyt mielenkiintoa ja huolta terveydestä. Tämä aihe mainitaan monissa alustalla julkaistuissa ideoissa. Terveystieteiden resurssien puute, oli paikka sitten sairaaloiden henkilöresurssista, naamiosta tai rokotteista, on herättänyt julkista keskustelua siitä, että EU:n on oltava strategisesti itsenäinen terveydenhuollon alalla. Vielä yksi hyväksytty ajatus liittyy autonomiaan välttämättömien lääkkeiden tuotannossa (ks. [idea](#)). Osallistajat keskustelivat laajasti covid-19-pandemian vaikutuksista, jotka katsovat, että on tarpeen palauttaa rationaalinen ja tieteellinen uskottavuus ja luottamus lääketieteeseen ja politiikkaan, kun otetaan huomioon väärinkäsitysten

ja valeuutisten laaja levitys pandemian aikana. Keskustellessaan covid-19-pandemiaan liittyvistä toimenpiteistä foorumin kansalaiset ovat yhtä mieltä siitä, että kaikki covid-19-toimenpiteet olisi toteutettava näyttöön perustuvalla tavalla, jotta saadaan mahdollisimman realistinen kustannus-hyötyanalyysi (ks. [idea](#)). Yksi osallistuja varoittaa erityisesti muista sairauksista ja sairauksista kärsivien potilaiden hoidon laiminlyönnistä tai viivästyttämisestä, kun otetaan huomioon terveydenhuoltolaitosten uudelleenjärjestely covid-19-potilaiden huomioon ottamiseksi (ks. [idea](#)). Tämän mukaisesti kansalaiset kannattavat lääkintähenkilöstön valmiuksien lisäämistä (ks. esimerkki [ideasta](#)). Muissa ideoissa korostetaan tarvetta kehittää osallistavia strategioita tulevien pandemioiden käsittelemiseksi EU:n tasolla ja suojella vammaisten henkilöiden oikeuksia (ks. [idea](#)). Yhtenä ehdotuksena on tutkia covid-19-toimenpiteiden vaikutuksia vanhusten asuntojen asukkaisiin ja henkilöstöön eri EU-maissa, jotta vanhusten kokemuksista covid-19-toimenpiteistä saataisiin ensikäden tietoa (ks. [idea](#)). Lisäksi yksi kansalainen vaatii tutkintaa pandemian oheisvahingoista ja piilovaikutuksista (ks. [idea](#)). Useat osallistajat vaativat tehostettua mielenterveyden tukea pandemian sosiaalisten ja taloudellisten seurausten käsittelemiseksi erityisesti nuorten keskuudessa (ks. esimerkki [ideasta](#) ja [ideasta](#)). Teemaan on kiinnitetty myös useita tapahtumia, kuten kysymys Euroopan kansanterveyden tulevaisuudesta koronakriisin jälkeen (ks. [tapahtuma](#)). Rokotusohjelmasta käydyt keskustelut paljastavat ristiriitaisia näkemyksiä, jotka vaihtelevat ajatuksesta, jonka mukaan rokotuksen olisi oltava pakollinen kaikille (ks. esimerkki [ideasta](#)), siihen, että kansalaisten olisi voitava vapaasti valita (ks. esimerkki [ideasta](#)). Toinen vastaaja väitti, että rokotteiden ei pitäisi olla pakollisia nuorille ja että EU ei saisi "kiristää" niitä mahdollistamalla "helpotetun" kansainvälisen matkustamisen rokottamista vastaan ja että jos PCR-testejä vaaditaan, ne olisi tarjottava ilmaiseksi (ks. [idea](#)). Lisäksi ehdotetaan, että EU:n jäsenvaltiot hyväksyvät asiaa koskevat WHO:n standardit ja kansalliset asiakirjat, joilla todistetaan vasta-aineiden (tai rokotteiden/remontoinnin) taso (ks. [idea](#)). Vihreää passia koskevasta todistuksesta keskustellaan laajasti, ja siinä esitetään ne, jotka vaativat sen poistamista (ks. esimerkki [ideasta](#)), peläten kahden kansalaisluokan nousua (ks. [ajatus](#)) ja ehdotetaan, että eurooppalaisten olisi puolustettava oikeuttaan olla rokottamatta (ks. [idea](#)) niitä vastaan, jotka kannattavat tällaista terveyspassia ja pakollisia rokotuksia osana yhteisiä ponnisteluja viruksen torjumiseksi ja terveydenhuoltojärjestelmien elinkelpoisuuden varmistamiseksi (ks. esimerkki [ideasta](#)). Eräissä kannanotoissa käsitellään menettelyjä, jotka liittyvät

rokotteiden hankintaan EU:n tasolla, ja kehoitetaan lisäämään lääkeyritysten kanssa tehtyjen sopimusten julkistamista ja avoimuutta (ks. [idea](#)). Useat kansalaiset vaativat suurempaa solidaarisuutta ja maailmanlaajuisen kumppanuuden ja rahoituksen perustamista tautien torjumiseksi ja hävittämiseksi maailmanlaajuisesti ja ehdottavat, että Eurooppa voi olla maailman johtava toimija pandemioiden, syövän ja sydänsairauksien torjunnassa ja voittamisessa (ks. [idea](#)). Yksi kansalainen ehdottaa, että Euroopan komissio edistäisi yhteistyössä Maailman terveysjärjestön kanssa kansainvälistä sopimusta, jolla mahdollistetaan lääkkeiden maailmanlaajuinen tuotanto ja jakelu pandemioiden yhteydessä (ks. [idea](#)), ja toisessa kannanotossa korostetaan tarvetta rokottaa maailma uusien kantojen kasvun estämiseksi (ks. [idea](#)). Samaan aikaan vastaajat ehdottivat toimenpiteitä yritysten patenttien turvaamiseksi ja ehdottavat, että Euroopan komissiolla voisi olla merkittävä rooli sovittelijana ja suurlähettiläänä (ks. [idea](#)).

Syövän hoito

Aihe, joka mainitaan usein foorumilla, erityisesti suhteessa ennaltaehkäisy, mutta myös sen sosiaaliset ja psykologiset seuraukset, on syöpä (ks. esimerkki [ideasta](#)). Myös tässä yhteydessä osallistujat ehdottavat resurssien yhdistämistä syövän torjuntaan kaikkialla (ks. esimerkki [ideasta](#)). Vastaajat korostavat, että varhaiseen diagnostiikkaan, kuten seulontaan, tarvitaan konsortioituja toimia, joita EU:ta pyydetään tukemaan (ks. esimerkki [ideasta](#) ja [ideasta](#)). Syövän ehkäisyyn liittyen yksi ajatus ehdottaa, että aurinkotuoleja kiellettäisiin ihosyövän kehittymisen riskin ehkäisemiseksi (ks. [idea](#)), kun taas toinen vastaaja korostaa syövän ehkäisyn merkitystä maaseutualueilla, jotka usein saavutetaan syövän ehkäisykampanjoilla (ks. [idea](#)). Jotkut osallistujat korostavat sukupuolistereotyyppien ja leimautumisen estettä miesten terveellisten elintapojen ja ennaltaehkäisykäytäntöjen edistämiseksi. He haluavat EU:n kehittävän kohdennettuja tiedotuskampanjoita erityisesti eturauhassyövän ehkäisystä (ks. [idea](#)).

Terveydenhuollon työntekijät

Osallistujat ovat ottaneet esille terveydenhuollon työoloja koskevan aiheen terveyden lisäksi myös muuttoliikkeen ja sukupuolen osalta (ks. esimerkiksi muuttoliikettä koskeva luku). Osallistujat ovat

korostaneet terveydenhuoltoalalla työskentelevien naisten panosta ja tarvetta tukea heitä investoimalla johtajuuteen ja laajentamisohjelmiin (ks. [idea](#)). Terveydenhuollon työntekijöitä koskevat ajatukset korostavat alan kielteisiä työoloja (ks. esimerkki [ideasta](#)) ja vaativat yleensä palkkojen ja työolojen parantamista (ks. [idea](#)). Pandemia auttoi myös korostamaan terveydenhuollon työntekijöiden keskeistä yhteiskunnallista panosta ja herätti toisinaan laajempia keskusteluja nykyisten terveydenhuoltojärjestelmien luonteesta ja yksityisten toimijoiden roolista tällä alalla, mukaan lukien yksityistämisen vaikutus työoloihin (ks. [idea](#)). Yhden ajatuksen mukaan Euroopan vapaaehtoisten teemavuosi olisi asianmukainen kunnianosoitus vapaaehtoisten ponnisteluille ja vaikutuksille covid-19-pandemian aikana (ks. [idea](#)).

Seksuaalinen ja lisääntymisterveys

Kehotuksesta varmistaa kohtuuhintaisten ja saatavilla olevien ehkäisyvälineiden saatavuus kaikille naisille keskustellaan ideoissa ja tapahtumissa (ks. [tapahtuma](#)). Joissakin ideoissa ehdotetaan, että julkisissa tiloissa olisi asetettava vapaat kuukautiset saataville niin kutsutun ”jaksoköyhyyden” torjumiseksi (ks. esimerkki [ideasta](#)). Muissa ehdotuksissa ehdotetaan naisten terveystuotteiden, kuten terveyssteiden, verojen alentamista tai poistamista (ks. [ajatus](#)). Lisäksi tarvitaan enemmän tutkimusta naisten lisääntymisterveydestä ja vähemmän invasiivisten naisten ja miesten ehkäisyvälineiden kehittämisestä (ks. [idea](#)) sekä aamun jälkeisen pillerin saamiseksi saataville kaikissa maissa ilman reseptiä. Näkemykset aborttioikeutta vastaan kirjataan tasan foorumille (ks. [idea](#)). Kannanotoissa käsitellään tarvetta edistää seksuaalikasvatusta joko yleiseurooppalaisella lähestymistavalla, seksuaaliterveyskampanjoilla tai tukemalla tässä asiassa aktiivisia valtiosta riippumattomia laitoksia (ks. esimerkki [ideasta](#)). Berliinissä järjestetyssä tapahtumassa keskusteltiin tulevaisuudennäkymistä, mutta erityisesti in vitro -lannoitukseen liittyvistä eettisistä kysymyksistä (ks. [tapahtuma](#)). Eräissä ehdotuksissa ehdotetaan EU:n tukemien ja edistämien seksuaaliterveysklinikoiden perustamista (ks. [idea](#)), kun taas toisessa korostetaan hiv:n torjunnan merkitystä (ks. [idea](#)).

Uudet ideat edellisellä kaudella (21/02/2022–09/05/2022)

Terveysaiheen yhteydessä äskettäin toimitetuissa ideoissa toistettiin monet aiemmin havaituista teemoista, ja niissä keskityttiin jatkuvasti kysymyksiin, joita pidetään useimmille osallistujille ensisijaisina. Uusia teemoja tai teemoja ei ole tallennettu.

Osallistajat keskustelivat myös tarpeesta ottaa käyttöön yhteinen kehys eurooppalaisen terveydenhuoltojärjestelmän hallinnoinnissa ja edistää erillisten kansallisten terveydenhuoltojärjestelmien integrointia (ks. esimerkki [ideasta](#)). Jotkut osallistajat toistivat ajatuksen Euroopan terveysunionista (ks. esimerkki [ideasta](#)) ja toiset keskittyivät terveysomavaraisuuteen (ks. [idea](#)). Osallistajat korostivat myös ajatusta siitä, että terveydenhuollon on pysyttävä julkisena palveluna (ks. esimerkki [ideasta](#)).

Covid-19-pandemiaan liittyen korostettiin, että on tärkeää varmistaa rokotteen riittävä käyttö (ks. [idea](#)) sekä tarve parantaa kriisiviestintää ja -hallintaa (ks. [idea](#) ja [idea](#)).

Ennaltaehkäisyaloitteiden tärkeydestä keskusteltiin laajasti (ks. esimerkki [ideasta](#)), ehdotuksista, joissa viitattiin innovatiivisiin teknologioihin (ks. [idea](#)) ja etälääketieteen käytöstä niille väestöryhmille, jotka ovat vaikeasti tavoitettavia (ks. [idea](#)) ja pakolliset rutiinitarkastukset (ks. esimerkki [ideasta](#)). Lisäksi korostettiin tupakan aiheuttamia vaaroja erityisesti varhaisesta iästä lähtien (ks. [idea](#)).

Tiedonkeruu oli myös merkittävä aihe lääketieteellisen tutkimuksen tehostamisessa, erityisesti sukupuolten välisen tietöeron yhteensovittamiseksi (ks. esimerkki [ideasta](#)).

Alustalla toistettiin myös tarve parantaa terveyslukutaitoa (ks. esimerkki [ideasta](#)).

Kaavio 11 – Mielenkartan aihe ”Terveys” osa 1

Vahvistetaan eurooppalaisia terveydenhuoltojärjestelmiä yhteistyön ja vaihdon avulla
Lääketieteellisten tietojen ja valmiuksien yhdistäminen EU:n tasolla
Perustetaan EU:n laajuinen elinluovutusjärjestelmä
Lisätään EU:n toimivaltaa kansanterveyteen liittyvissä asioissa
Annetaan lisää toimivaltuuksia ja valtuuksia kansanterveyteen liittyvissä

EU:n hoitojärjestelmien integrointi

Kohtuuhintaisen ja laadukkaan terveydenhuollon saatavuuden varmistaminen
Vahvistetaan EU:n laajuiset hoitonormit
Toteutetaan kattava eurooppalainen sairausvakuutusjärjestelmä

Terveydenhuollon saatavuus kaikille

Terveystutkimus

giat EU:n ten:

Investoidaan ja tuetaan terveystutkimusta ja innovointia
Koordinoita terveystutkimusta tartuntatautien eurooppalaisen laboratorion tai keskitetyn eurooppalaisen terveystutkimuslaitoksen kanssa
Kehitä uusi antibiootti superresistenttiä bakteereja vastaan
Sitoudutaan rokotteita koskevien kliinisten tutkimusten ja tutkimusten avoimuuteen ja asetetaan tiedot yleisön saataville
Vältä sukupuoleen liittyviä ennakkoluuloja naisten keskuudessa esiintyvien sairauksien tutkimuksessa
Siirtyminen eläinvapaaseen tieteeseen
Edistää Myalgic Enkefalomyeliitin patomechanisms-tutkimusta

Terveelliset elämäntavat

Kannusta kasvisruokavalioon
Edistää terveellistä ruokavaliota tukemalla tai verottamalla epäterveellisiä tuotteita
Keinotekoisien transrasvojen, antibioottien ja biosidien käytön kieltäminen tehoiljelyssä
Juurruttaa terveys-lukutaitoa jo varhaisesta iästä lähtien

Terveys

Vähentää riippuvuutta aiheuttavien tuotteiden, kuten tupakan ja alkoholin, kulutusta

Ennaltaehkäisy

Johtaa ja vastaan Aikamu poistami Mielenterveyden tietoisuuden lisääminen
Rajoittaa ilman ja melun aiheuttamaa pilaantumista ja altistumista erittäin huolestuttavista aineista
Kieltää tai rajoittaa käytäntöjä, joiden tiedetään olevan terveydelle haitallisia, kuten aurinkotuoleja
Voita sukupuolistereotyyppiä, jotka rajoittavat ennaltaehkäisyohjelmien tehokkuutta, erityisesti miesten keskuudessa

Kaavio 12 – Mielenkartan aihe ”Terveys” osa 2

Terveys digitaalisella aikakaudella

Eurooppalaisten sähköisen terveydenhuollon järjestelmien käyttöönotto Edistetään sähköisen terveydenhuollon välineitä liikunnan edistämiseksi

DNA-tietokannat yksityisillä Kontras riippuvuus

Terveystieteiden tutkimus on työnteekijät

Terveystieteiden tutkimus on työnteekijät Työntekijöiden palkankorotus Parantaa terveydenhuollon työoloja

Covid-19-pandemiaan liittyvät toimet

Tieteellisen uskottavuuden palauttaminen lääketieteessä ja politiikassa Covid-19-pandemiaan liittyvien toimenpiteiden käyttöönotto näyttöön perustuvalla tavalla Kehitetään osallistavia strategioita vammaisten henkilöiden oikeuksien suojelemiseksi tulevien pandemioiden varalta Vaikuttavuustutkimus, jossa kerätään raportteja covid-19:n kautta elävien ikääntyneiden kokemuksista

Solidaarisuus vaatii maailmanlaajuisia

Terve ikääntyminen ja ikääntymisen estäminen

Edistää terveenä ikääntymistä edistäviä innovaatioita

Kokotteiden harjoittaminen ja EU:n tasolla pitkäikäisyyttä edistävien tutkimusten, lääketieteellisten tutkimusten, ettei muista sairauksista kuin covid-19-taudista kärsiviä potilaita hoideta

Seksuaali- ja lisääntymisterveys

Kohtuuhintaisten ja helposti saatavilla olevien ehkäisyvälineiden saatavuuden varmistaminen Köyhyyden torjuminen poistamalla naisten terveystuotteiden verot Lisätä tutkimusta naisten lisääntymisterveydestä ja vähemmän invasiivisista nais- ja miesehkäisyvalmisteista

Instituutti Euroopan

Terveys

Syövän hoito

Ennaltaehkäisy (terveet tavat, seuloita jne.)

Mobilisoida syövän sosiaalisia ja psykologisia vaikutuksia

Keskittetyt toimet syöväntorjunnan resurssien yhdistämiseksi EU:n tasolla

Taistelu hiv:tä vastaan

Lähestymistavat lääketieteeseen

Edistää näyttöön perustuvaa lääketiedettä Edistää kokonaisvaltaista lähestymistapaa lääketieteessä Kannabiksen dekriminalisointi lääketieteellisiin tarkoituksiin Tunnista luonnolliset lääkkeet Yhtenäinen eurooppalainen strategia eliniän päättämiseen tähtäviä hoitoja varten

4. Vahvempi talous, sosiaalinen oikeudenmukaisuus ja työpaikat

Aiheesta ”Vahvempi talous, sosiaalinen oikeudenmukaisuus ja työpaikat” on saatu yhteensä 2 195 ideaa, 2 099 kommenttia ja 645 tapahtumaa 9. toukokuuta 2022 saakka. Vastaajat ovat korostaneet, että on tehtävä osallistavampi ja sosiaalisesti oikeudenmukaisempi erityisesti covid-19-pandemian vuoksi, ja ne ovat viitanneet useisiin havaintuihin haasteisiin, kuten nuorten eurooppalaisten tuen puutteeseen ja jäsenvaltioiden välisen yhteistyön puutteeseen. Yksi useimmin ehdotetuista mekanismeista, joilla Euroopasta tehdään osallistavampi ja sosiaalisesti oikeudenmukaisempi, on ehdottoman perustulon takaaminen kaikkialla. Lisäksi vastaajat ovat esittäneet useita ehdotuksia talouskasvun edistämiseksi ottamalla käyttöön talouspolitiikkoja, syventämällä edelleen Euroopan sisämarkkinoita, keskittymällä innovointiin sekä edistämällä ja tukemalla pk-yrityksiä ja strategisia teollisuudenaloja. Lisäksi vastaajat katsovat, että vihreä siirtymä ja digitaalinen siirtymä tarjoavat mahdollisuuksia parantaa eurooppalaisten työntekijöiden osaamista ja sopeutua muuttuviin työmarkkinoihin, jotta Euroopan talous olisi kilpailukykyinen ja omavaraisempi. Toinen panostus osoittaa, että maaseutualueiden väestökatoa ja

aivovuotovaikutuksia on torjuttava. Ideat voidaan ryhmitellä seuraavien teemojen mukaan:

- **Osallistavampi, sosiaalisesti oikeudenmukaisempi Eurooppa**
- **Talouden elpyminen**
- **Innovointi – kasvun vauhdittaminen**
- **Sosiaalinen suojele ja sosiaaliturva**
- **Oikeudenmukaisen talouden verotus**
- **Euroopan yhtenäismarkkinoiden lujittaminen edelleen**
- **Vauhdittaa työpaikkoja**
- **Nykyisen talousmallin haastaminen**
- **Kuluttajan oikeudet ja suojele**

Tapahtumat

Eri puolilla Eurooppaa järjestettiin useita osallistavia tapahtumia, joiden avulla kansalaiset voivat ilmaista mielipiteensä ja tulevaisuuden huolenaiheistaan (ks. esimerkki [tapahtumasta](#)). Esimerkiksi yksi tapahtuma sai opiskelijat pohtimaan asioita, jotka ovat heille ensisijaisia. Työllisyyden alalla he vaativat oikeudenmukaisempia mahdollisuuksia (miesten ja naisten välillä sekä sukupolvien välillä) aivovuodon estämiseksi ja kannattivat investointien lisäämistä innovointiin kasvun vauhdittamiseksi, sukupolvien välisen vuoropuhelun lisäämistä ja osallisuuden lisäämistä kaikenlaisen syrjinnän välttämiseksi. Lisäksi niissä korostettiin historiallisen, taiteellisen ja kulttuuriperinnön arvoa ja tarvetta parantaa liikenneinfrastruktuuria (ks. [tapahtuma](#)). Bulgarialaisessa tapahtumassa keskusteltiin aivovuotoa ja nuorten pysymistä harvaan asutuilla alueilla koskevista kysymyksistä, jotka liittyivät talouden oikeudenmukaisuuteen ja osallistavuuteen sekä työpaikkojen luomisen, kasvun ja investointien edistämiseen (ks. [tapahtuma](#)). Maison de l'Europen Agenissa järjestämän keskustelun yhteydessä osallistajat keskustelivat sosiaalisen Euroopan tulevaisuudennäkymistä (ks. [tapahtuma](#)) ja tavoista kuroa umpeen eriarvoisuus sosiaalisen oikeudenmukaisuuden lisäämiseksi (ks. [tapahtuma](#)). Nuorten näkymät EU:n markkinataloudessa olivat opiskelijoiden tapahtuman keskiössä (ks. [tapahtuma](#)). Miesten ja naisten välistä palkkaeroa tutkittiin perusteellisesti Kyproksen yhteydessä (ks. [tapahtuma](#)). Lisäksi Euroopan sosiaalirahastosta keskusteltiin työmarkkinoilla tapahtuvien muutosten yhteydessä Zagrebissa järjestetyssä konferenssissa aiheesta ”Työmarkkinoiden tulevaisuus, mahdollisuudet ja mahdollisuudet Euroopan sosiaalirahastossa” (ks. [tapahtuma](#)). Hybriditapahtuman aikana eurooppalaisten yritysten työnantajia kuultiin siitä, miten vastata markkinatalouden tuleviin haasteisiin (ks. [tapahtuma](#)). Unkarissa järjestetyssä tapahtumassa keskusteltiin EU:n uuden yhteisen maatalouspolitiikan vaikutuksista perhetiloihin (ks. [tapahtuma](#)).

Espanjassa Europa Press järjesti yhteistyössä Euroopan parlamentin kanssa ”Tulevaisuus on käsissäsi” -tapahtuman. yhdessä näistä tapahtumista käsiteltiin maaseutualueiden väestökatoa ja niiden elvyttämisenäkymiä (ks. [tapahtuma](#)).

Osallistavampi, sosiaalisesti oikeudenmukaisempi Eurooppa

Pyrkimys rakentaa osallistavaa ja sosiaalisesti oikeudenmukaista taloutta Euroopassa on tuottanut eniten ajatuksia tämän aiheen alla. Tällä teemalla pyritään vahvistamaan sosiaalista yhteenkuuluvuutta keinona saavuttaa vahva talous (ks. [idea](#)). Suuri osa tähän aiheeseen kuuluvista ideoista edellyttää yleensä Euroopan sosiaalisten oikeuksien pilarin laajentamista (ks. esimerkki hyvin hyväksytystä [ajatuksesta](#)) ja yhtenäistä EU:n lähestymistapaa sosiaaliturvaan, joka ulottuu vanhemmuudesta ja perheestä oikeuteen esteettömään asuntoon ja eläkepolitiikkaan (ks. esimerkki [tapahtumasta](#)). Muut vastaajat keskustelevat Euroopan sosiaalisten oikeuksien pilarista kompassina sosiaalisen Euroopan saavuttamiseksi ja vaativat vähimmäistavoitteen asettamista työllisyyden, köyhyyden vähentämisen sekä koulutuksen ja osaamisen aloilla (ks. [idea](#)). Toisaalta erät maksuvelvolliset katsovat, että työlainsäädännön, sosiaalihuollon ja eläkejärjestelmien olisi edelleen kuuluttava kunkin jäsenvaltion toimivaltaan (ks. [ajatus](#)).

Useat foorumin osallistajat vaativat sosiaalisesti oikeudenmukaisempaa Eurooppaa, joka voitaisiin saavuttaa esimerkiksi kehittämällä sosiaalista tasa-arvoa mittaava indeksi (ks. esimerkki [ideasta](#)). Yksi tämän aihealueen keskusteluista on tarve kehittää politiikkoja institutionaalisella tasolla sukupuolten tasa-arvon saavuttamiseksi sekä kulttuuri- ja koulutustasolla (ks. esimerkki [ideasta](#)). Yksi ehdotus on tasa-arvokiintiöiden vahvistaminen yritysten johtotehtäville (ks. [idea](#)). Erityisesti on ehdotettu tasa-arvopolitiikkaa, joka koskee vanhempainvapaata koskevia päätöksiä (ks. [ajatus](#)) ja yhtäläisiä työllistymismahdollisuuksia (ks. [idea](#)). Tämän mukaisesti paneelikeskustelussa käsiteltiin naisryittäjien kohtaamia haasteita liiketoimintaympäristössä, palkkaeroja, rahoitusmahdollisuuksia ja korostettiin esimerkkejä hyvistä käytännöistä paikallisella ja kansallisella tasolla (ks. [tapahtuma ja tapahtuma](#)). Lisäksi koronaviruspandemian aikana otettiin esiin naisten epävarmuuteen liittyvät näkökohdat (ks. [idea ja idea](#)).

Muita ideoita ovat esimerkiksi kehoitus edistää sukupuolten tasa-arvoa arkkitehtuurin ja maa- ja vesirakentamisen aloilla (ks. [idea](#)). Yksi foorumille kirjattu ajatus puoltaa yhdenvertaista kohtelua koskevan direktiivin hyväksymistä yhdenvertaisen kohtelun varmistamiseksi kaikilla elämänaaloilla (ks. [idea](#)). Asiaan liittyvät ajatukset koskevat seksuaalisen väkivallan ja perheväkivallan vastaisia toimia ja erityisesti aloitteita uhrien tukemiseksi esimerkiksi sovelluksen avulla (ks. [idea](#)).

Toinen alateema, jossa edistettiin osallistavampaa Eurooppaa, johon osallistuu paljon osallistujia, käsittelee tarvetta helpottaa vammaisten henkilöiden osallisuutta esimerkiksi laajentamalla kansallisten vammaiskorttien voimassaoloa koko (ks. [idea](#)) ja parantamalla matkailualueiden saavutettavuutta (ks. [idea ja tapahtuma](#)). Tukea annetaan myös vammaisille tarkoitettujen sosiaalisen verkoston luomiselle (ks. [idea](#)). Lisäksi joissakin ideoissa keskitytään kaupunkisuunnitteluun ja ehdotetaan, että julkiset tilat edistävätkin sukupolvien välistä vaihtoa puistojen, kulttuurikeskusten jne. kautta (ks. esimerkki [ideasta](#)). Tämä oli myös yksi monista espanjalaisessa tapahtumassa esitetyistä ideoista, jotka kannustivat kansalaisia kertomaan näkemyksensä siitä, miten he parantaisivat kaupunkiaan, jos he olisivat kaupunginjohtaja (ks. [tapahtuma](#)).

Ideassa kannatetaan myös kestäviä urbanistisia periaatteita, joiden mukaan kaupungit, joilla on hyvä elämänlaatu, asetetaan selviytymiskykyisen ja sosiaalisesti oikeudenmukaisen Euroopan talouden ytimeen, mukaan lukien paikallisten yritysten ja paikallisten talouksien edistäminen, julkisen liikenteen saatavuus, hyvä ilmanlaatu jne. (ks. [idea ja idea](#)).

On tuettava tarvetta auttaa köyhyysrajan alapuolella eläviä ihmisiä ja tarvetta vähentää eriarvoisuutta (ks. esimerkki [ideasta](#)). Muutamassa ideassa korostetaan myös tarvetta lisätä toimia asunnottomuuden torjumiseksi (ks. esimerkki [ideasta](#)) ja kehittää romanivähemmistöjä koskevia kotouttamisstrategioita (ks. [tapahtuma ja tapahtuma](#)) ja esittää myös joitakin epäilyttävämpiä näkemyksiä (ks. [idea](#)).

Useissa ideoissa keskustellaan tarpeesta luoda oikeus katkaista yhteys (ks. esimerkkejä [ideasta ja ideasta](#)).

Lisäksi ehdotetaan sinisen kortin voimassaoloa kolmansien maiden kansalaisten osalta sen jälkeen, kun heidän alkuperäinen työsuhteensa on päättynyt (ks. [ajatus](#)).

Talouden elpyminen

Talouden elpyminen on yksi niistä teemoista, jotka ovat kirjanneet eniten sitoutumista. Foorumin osallistajat jakoivat näkemyksensä tarpeesta tehostaa sisämarkkinoita kilpailukyvyyn lisäämiseksi

ja innovoinnin kannustamiseksi elpymisen tieksi (ks. [idea](#)). Tämän ohella useat osallistujat kannattavat ajatusta uudistetusta sosiaalisopimuksesta Euroopan hyväksi, jotta elpyminen olisi oikeudenmukaista (ks. [idea](#)). Lisäksi Euroopan sosiaalisen markkinatalouden aikaansaamiseksi kansallinen kannustaa vahvistamaan työmarkkinaosapuolten vuoropuhelua ja työehtosopimusneuvotteluja (ks. [ajatus](#)). Foorumin kommenttien ja ideoiden joukko ilmaisee huolensa julkisen velan kasvusta (ks. esimerkki [ideasta](#) ja [tapahtumasta](#)): keskustellaan Euroopan keskuspankin (EKP) roolista ja kehoitetaan tarkistamaan vakaus- ja kasvusopimuksen sääntöjä (ks. [idea](#)), muun muassa vaihtotaseen epätasapainoa koskevaa lainsäädäntöä (ks. esimerkki [ideasta](#)) ja yleisemmin EKP:n mandaatin laajentamista ja vahvistamista (ks. [idea](#) ja [idea](#)). Keskustelussa keskityttiin pääasiassa EU:n elpymissuunnitelmaan, jossa osallistujat korostivat EU-maiden välistä yhteisvastuuhaastetta ja keskustelivat varojen käyttöönnoton haasteista (ks. esimerkki [ideasta](#) ja [tapahtumasta](#)). Samalla vastaajat korostavat elvytysuunnitelmien täytäntönnönpanon tiukkuuden, tehokkuuden ja avoimuuden tarvetta (ks. esimerkki [ideasta](#)). Paikallisen kulutuksen ja tuotannon edistämiseen liittyvät ajatukset, joissa pk-yritykset ovat kasvun veturi, ovat usein esittäneet rahoittajia, ja niiden katsotaan olevan keskeisiä EU:n talouden elpymisen kannalta. Tästä syystä kansalaiset korostavat tarvetta poistaa yritysten byrokraattiset esteet (ks. esimerkki [ideasta](#) ja [tapahtumasta](#)) ja yksinkertaistaa ulkomaisia startup-yrityksiä koskevia byrokraattisia menettelyjä (ks. [idea](#)). Osallistujat ehdottivat myös, että EU:n varat olisi kohdennettava myös pk-yrityksille (ks. esimerkki [ideasta](#)). Tämän aihealueen laajan suuntauksen mukaisesti on monia kehotuksia lisätä tavaroiden tuotantoa tuonnin sijaan (ks. [idea](#) ja [idea](#)). Eräs vastaaja ehdottaa verkossa myytävien tuotteiden alkuperän ilmoittamista paikallisen kulutuksen lisäämiseksi (ks. [idea](#)). Elpymisstrategioiden yhteydessä yhteenkuuluvuutta korostetaan olennaisena arvona, kun otetaan huomioon verkossa olevat sosiaaliset oikeudet ja nuorten työllisyystarpeet (ks. [tapahtuma](#)). Esimerkiksi investoinnit tuleviin sukupolviin esitetään myös strategiana talouden elvyttämiseksi covid-19-kriisin jälkeen (ks. [ajatus](#)). Samaan tapaan vastaajat keskustelelevat covid-19:n osalta tarpeesta rahoittaa tulevia mahdollisia pandemiavalmiustoimia (ks. esimerkki [ideasta](#)). Tämän mukaisesti yksi ajatus koskee terveydenhuollon ammattilaisten alihenkilöstöä Euroopassa (ks. [idea](#)). Lisäksi vastaajat korostivat, että on tärkeää osoittaa julkisia varoja pientuottajien ja kauppiaiden tukemiseen, jotta ne voivat korvata kaikki pandemian aikana tehdyistä sulkemisista aiheutuneet tappiot (ks. [idea](#)).

Innovointi – kasvun vauhdittaminen

Useat tähän aiheeseen liittyvät merkinnät osoittivat, että innovointi on Euroopan talouden perustavaa laatua oleva voimavara. Vastaajat ehdottavat kasvun vauhdittamista investoimalla huipputeknologian tutkimukseen, osaamiseen, osaamiseen ja asiantuntemukseen (tekoäly, lohkoketju, nanoteknologia, energian varastointi, laboratoriossa kasvatettu liha jne.). Joissakin ideoissa käsitellään kilpailun siirtymistä kustannusten minimoinnista tietämyksen maksimointiin ja Euroopan osaamistalouden mahdollisuuksien avaamiseen (ks. [idea](#) ja [idea](#)). Lisäksi useissa ideoissa yksilöidään teknologisen riippumattomuuden tarve esimerkiksi kehittämällä EU:n laitteistojen valmistuskapasiteettia ja vähentämällä EU:n teollista ja kaupallista riippuvuutta ulkopuolisista maista (ks. esimerkki [ideasta](#)).

Aihealueen toistuvimmista ideoissa käsitellään tarvetta tukea pieniä ja keskisuuria yrityksiä (ks. esimerkki [ideasta](#)) ja edistää yrittäjyyttä (ks. [idea](#)). Itse asiassa startup-yritysten ja pienten ja keskisuurten yritysten (pk-yritysten) rahoittamista pidetään yleisesti tärkeänä innovoinnin vauhdittajana (ks. esimerkki [ideasta](#)). Käytännössä osallistujat ehdottavat pk-yritysten tukemista esimerkiksi EU:n rahastolla, joka tarjoaa alkupääomaa pk-yrityksille (ks. [idea](#)), tai verkkokaupan foorumilla, joka on omistettu eurooppalaisille pk-yrityksille (ks. [idea](#)). Toinen osallistuja viittaa Kiinan kehitykseen innovoinnin ja kasvun kapillaarikeskittymien kautta sekä suotuisiin hallinnollisiin ja verotuksellisiin säännöksiin, jotka kannustivat investointeihin ja startup-yritysten kasvuun. Osallistuja kehottaa pohtimaan uudelleen EU:n politiikkoja tällaisten esimerkkien valossa (ks. [idea](#)). Lisäksi ajatus ehdottaa suotuisan verotuksen myöntämistä startup-yrityksille huipputeknologian aloilla (ks. [idea](#)).

Vahvassa kannanotossa korostetaan myös mahdollisuutta perustaa yrityksiä pieniin eurooppalaisiin kyliin ja raja-alueille (ks. esimerkki [ideasta](#) ja [tapahtumasta](#)) ja hyödyntää myös etätyötä (ks. [idea](#)). Useat ajatukset puoltavat hajauttamista ja paikallishallinnon tehostamista (ks. [idea](#) ja [tapahtuma](#)), myös alueellisten alueellisten erojen pienentämiseksi ja aivovuodon vähentämiseksi monilla alueilla (ks. [tapahtuma](#)). Vastaavassa valossa järjestettiin [tapahtuma](#) siitä, miten säilyttää nuoret maaseudulla ja pienemmissä kaupungeissa. Samansuuntaisesti useissa tapahtumissa keskusteltiin mahdollisuuksista hyödyntää alueiden paikallista kehitystä kestäväen matkailun edistämiseksi (ks. [tapahtuma](#) ja [tapahtuma](#)).

Tutkimukseen ja koulutukseen tehtäviä investointeja pidetään ratkaisevan tärkeinä (ks. [idea](#) ja

[tapahtuma](#)) ja tuetaan tietämyksen jakamista avoimen laboratorioverkoston tai Euroopan infrastruktuuriviraston kautta (ks. [idea](#)). Laajalti hyväksytyssä ajatuksessa kehoitetaan EU:ta täyttämään lupauksensa osoittaa 3 prosenttia tutkimukseen ja innovointiin (ks. [idea](#)). Toinen ehdotus käsittelee eräänlaista Spotifyta tieteelle, saatavilla olevaa tietokantaa, joka sisältää 3D-tulostusmalleja (ks. [idea](#)), verkko-opinismateriaaleja ja koulutusohjelmia, joissa kerätään kansainvälisiä hyviä käytäntöjä ammatilliseen koulutukseen (ks. [idea](#)). Tutkimuksen yhteydessä yksi ehdotuksista on helpottaa patenteja patenttirahaston kautta (ks. [idea](#)). Lisäksi kehoitetaan perustamaan Euroopan terveysalan korkea viranomais, jonka pitäisi kannustaa julkista ja yksityistä terveysalan tutkimusta (ks. [idea](#)). Lisäksi innovoinnin edistämiseksi yksi kansalainen kannattaa innovoinnin tukemista lisäämällä standardoinnin vapautta, jotta voidaan vähentää oikeudellista vastuuta vaihtoehtoisia ratkaisuja tarjoavista innovatiivisista lähestymistavoista (ks. [idea](#)). Tutkimuksen ja innovoinnin edistämiseksi on tehty lukuisia ehdotuksia keskeisten mahdollistavien teknologioiden kehittämiseksi Euroopassa (ks. [idea](#)). Muut ajatukset osoittavat, että digitaalitalous nähdään innovoinnin ja kasvun ennakoedellytyksenä, jossa keskustellaan kryptovaluutasta (ks. esimerkki [ideasta](#)) ja paikallisista digitaalisista valuutoista, jotka olisivat rinnakkain euron kanssa (ks. esimerkki [ideasta](#)). Mitä tulee kryptovaluuttaan, osallistujat katsovat, että sääntelyä tarvitaan kansalaisten suojelemiseksi (ks. esimerkki [ideasta](#)). Innovointia ja kasvua käsitellään myös ympäristön, ilmastonmuutoksen ja vihreän siirtymän yhteydessä (ks. [idea](#)). Näin ollen koko foorumilla on ideoita ilmastoneutraaliustavoitteista ja EU:n johtavasta roolista (globaalin) vihreän talouden perustamisessa ja siihen investoimisessa (ks. esimerkki [ideasta](#)). Esimerkiksi yksi kansalainen ehdottaa vihreän siirtymän täydentämistä teollisuuspolitiikan tavoitteiden jäljittämällä kvantitatiivisilla indikaattoreilla, joilla seurataan Euroopan teollisuusstrategiaa maailmanlaajuisessa vertailussa (ks. [idea](#)). Lisäksi osallistuja korostaa mahdollisuutta käyttää tekoälyä parantaakseen yritysten energiatehokkuutta (ks. [idea](#)). Useissa ideoissa keskustellaan vihreän talouden käytännön toteutuksesta, esimerkiksi investoimalla luonnonmukaiseen maatalouteen ja pellolta pöytään -aloitteisiin (ks. [idea](#)). Toinen osallistuja ehdotti vihreämmän talouden saavuttamista samalla kun elintarviketurvaan puututaan älykkäiden maatalousteknologioiden avulla (ks. [idea](#)). Yksi kansalainen kuitenkin selittää, että vihreän kehityksen ohjelman täytäntöönpanolla olisi varmistettava, että uudet toimenpiteet eivät vaikuta kielteisesti EU:n kansalaisiin (ks. [ajatus](#)). Yritystoiminnan näkökulmasta useissa ideoissa

keskustellaan toimenpiteistä, joilla kannustetaan ja tuetaan yrityksiä vihreän siirtymän toteuttamisessa (ks. [tapahtuma](#)), esimerkiksi asettamalla selkeät ja sitovat tavoitteet tietyille aloille (ks. [idea](#)). Samalla esitetään yrityksiä hyväksymästä vihreää pesua koskevia strategioita (ks. [idea](#)). Muissa ehdotuksissa viitataan ilmailu- ja avaruusteollisuuden vahvistamiseen keinona johtaa innovatiivisia teknologioita esimerkiksi lisäämällä ESAn rahoitusta (ks. [idea](#) ja [idea](#)).

Sosiaalinen suojelu ja sosiaaliturva

Kaikkein toistuvuin alateema, jossa useat ajatukset ovat vahvasti kannatettuja ja kommentoituja, koskee ehdotonta perustuloa, jolla varmistetaan jokaisen henkilön kyky osallistua yhteiskuntaan (ks. [idea](#) ja [idea](#)). Ehdottoman perustulon lisäksi vaaditaan toistuvasti toimenpiteitä, joilla puututaan (nuorisotyöttömyyteen, kuten tehostettuja osaamishjelmia (ks. esimerkki [ideasta](#)) ja Euroopan työttömyysrahaston perustamista (ks. [idea](#)). Nuorisotyöttömyyttä käsitellään myös muissa aiheissa.

Tähän alateemaan liittyy myös ajatusryhmä, jossa keskustellaan EU:n tuloeroista, jotka viittaavat siihen, että saman yrityksen palkkaerot ovat vähäisiä (ks. esimerkki [ideasta](#)) ja yleinen kehoitus lisätoimiin köyhyyden torjumiseksi ja ehkäisemiseksi Euroopassa (ks. esimerkki [ideasta](#)). Osallistuja toistaa, että sosiaalietuuksien rahoituksessa on noudatettava vahvaa taloudellista perustaa (ks. [idea](#)).

Väestön ikääntymisen vuoksi jotkut osallistujat korostavat tarvetta puuttua pitkäaikaiseen terveydenhuoltoon vanhusten turvallisuuden ja ihmisarvon varmistamiseksi (ks. [idea](#)) ja torjua vanhusten sosiaalista eristäytymistä (ks. [idea](#)). He haluavat edistää sukupolvien välistä solidaarisuutta estääkseen ikääntyneiden sukupolvien syrjäyttämisen (ks. [idea](#)). Yksi osallistuja vaatii myös vanhusten välisen digitaalisen kuilun kaventamista, jotta varmistetaan, että heillä on julkishallinnon muodollisuuksien täyttämiseen tarvittavat taidot sekä sosiaali- ja terveysresurssien, yleisen tiedon ja kulttuuritoiminnan saatavuus (ks. [idea](#)). Tähän liittyen monet rahoittajat keskustelevat koordinoitua eläkepolitiikan ja eläkkeiden tarpeesta EU:n jäsenvaltioissa (ks. esimerkki [ideasta](#)) ja ehdottavat yhtenäisen eläkejärjestelmän perustamista liikkuvia kansalaisia varten (ks. esimerkki [ideasta](#)). Myös osallistujat ehdottavat eläkeuudistuksia (ks. esimerkki [ideasta](#)). Toinen ajatuskokonaisuus käsittelee lasten ja ikääntyneiden köyhyyden ongelmaa (ks. esimerkki [ideasta](#)). Naispuoliset eläkeläiset ovat suuremmissa vaarassa joutua köyhyyteen, koska he ottavat

yleensä omaishoitajien roolin ja koska tällaisia työvuosia ei oteta huomioon heidän eläkkeissään (ks. [ajatus](#)). Oikeus kohtuuhintaiseen ja esteettömään asuntoon on toinen sosiaaliturvaan liittyvä alateema, josta vastaajat keskustelevalle (ks. esimerkki [ideasta](#)). Osallistujat vaatii myös kannustimia nykyisen väestörakenteen heikkenemisen torjumiseksi verohyvitystoimenpiteellä, jolla kevennetään nuorten pienituloisten perheiden taloudellista taakkaa (ks. [idea](#)). Muissa kehoitetaan yleisemmin EU:ta ja sen jäsenvaltioita ottamaan huomioon väestörakenteen muutos (ks. esimerkki [ideasta](#)) ehdottaen tähän tarkoitukseen tarkoitettua elimen perustamista (ks. [idea](#)).

Lopuksi on esitetty lisää ideoita, jotka liittyvät hallinnollisiin prosesseihin, esimerkiksi digitoidun (EU:n) sosiaaliturvakortin ja liikkuvien eurooppalaisten siirrettävien sosiaalisten oikeuksien käyttöönottoon, mistä on keskusteltu myös muissa foorumin aiheissa (ks. esimerkki [ideasta](#)). Yksi rahoittajista kannattaa myös demokraattista digitaalista euroa ja yleistä perusjakoa, jotka voitaisiin rahoittaa EKP:n avoimilla markkinoilla, digitaalisten lisensointien tai suorien sijoitusten (ks. [idea](#)) kautta hankituista joukkovelkakirjoista ja osakkeista saaduilla tuotoilla.

Oikeudenmukaisen talouden verotus

Merkittävä teema on sosiaalisten, taloudellisten ja ympäristöön liittyvien ongelmien ratkaiseminen finanssipoliittisten sääntöjen avulla. Hallitseva ajatusryhmä kannattaa verotuksen oikeudenmukaisuutta, oikeudenmukaista verotusta ja veropetosten torjuntaa. Ehdotuksiin kuuluu muun muassa veronkierron torjumiseen tähtäävien toimenpiteiden käyttöönotto ja finanssitransaktioveron käyttöönotto (ks. [idea](#)). Suuri osa osallistujista esittää ajatuksia sosiaalisen polkumyynnin välttämiseksi yhdenmukaistamalla finanssipoliittiset säännöt ja vähimmäispalkat kaikissa jäsenvaltioissa (ks. esimerkkejä [ideasta](#) ja [ideasta](#)). Yksi erittäin kommentoitu ja hyväksytty ajatus koskee maailmanlaajuisen tai EU:n vähimmäisveron käyttöönottoa veroparatiisien käsittelemiseksi (ks. [ajatus](#)) ja välittömän verotuksen eurooppalaisen lähentymisen edistämistä (ks. [ajatus](#)). Toisessa ehdotuksessa ehdotetaan, että veroasioissa yhteistyöhaluttomien lainkäyttöalueiden luettelo koskevia menetelmiä olisi tarkistettava (ks. [idea](#)). Monet kannanotot herättävät kysymyksen siitä, miten suuria teknologiayrityksiä ja digitaalisia yrityksiä voidaan verottaa tehokkaasti (ks. esimerkki [ideasta](#) ja [tapahtumasta](#)).

Huomattava osa ajatuksia kannattaa verotuksen yhdenmukaistamista ja verounionin luomista, jotta

voidaan varmistaa vaurauden parempi jakautuminen eurooppalaiseen yhteiskuntaan (ks. esimerkki [ideasta](#)). Digitaalisella alustalla korostetaan tässä yhteydessä erilaisia mahdollisia verotustoimenpiteitä osallistavan ja oikeudenmukaisen talouden edistämiseksi (ks. esimerkki [ideasta](#)). Verotuksen aiheet ovat tällä hetkellä seuraavat. Ensinnäkin verotoimenpiteet, joilla edistetään yritysten välistä oikeudenmukaista kilpailua, kuten yhteinen arvonlisäverojärjestelmä sähköistä kaupankäyntiä varten tai yritysten velvoittaminen maksamaan arvonlisäveroa ainoastaan kotimaassaan (ks. [ajatus](#)). Toiseksi ympäristöön ja ilmastomuutokseen liittyvä verotus edellyttää muun muassa EU:n hiilitullimekanismia (ks. esimerkki [ideasta](#)) tai kestävyysveroa (ks. esimerkki [ideasta](#)). Yhteisiä veroja, kuten hiilijalanjäljen verotusta, pidetään myös keinona kuroa umpeen eriarvoisuutta EU-maiden välillä ja parantaa sisämarkkinoiden toimintaa (ks. [ajatus](#)). Tässä yhteydessä toteutettiin tapahtuma, jossa jäsenvaltioissa sovellettavia EU:n talousarviosääntöjä on uudistettava, jotta voidaan varmistaa kestävä covid-19-kriisin jälkeinen elpyminen ja varmistaa vihreässä ja digitaalisessa siirtymässä tarvittavat julkiset investoinnit (ks. [tapahtuma](#)).

Kolmanneksi kehoitetaan verottamaan kulutushyödykkeitä tuotantoehtojen (työvoima, raaka-aineet, palkat) perusteella, jotta edistetään reilua kauppaa vapaakaupan sijaan (ks. esimerkki [ideasta](#)). Viimeinen verotoimenpiteiden ryhmä on sekalainen, mukaan lukien verotus sukupuolten tasa-arvon edistämiseksi, ja kehoitetaan sallimaan nollaverokannan tai alennetun alv-kannan soveltaminen naisten hygieniatuotteisiin (ks. [idea](#)).

Euroopan sisämarkkinoiden lujittaminen edelleen

Useat kannanotot liittyvät tarpeeseen vahvistaa edelleen Euroopan sisämarkkinoita keskittyen talouspolitiikkaan, kun otetaan huomioon, että komission painopiste on yhä enenevässä määrin siirtynyt muille politiikan aloille (ks. esimerkki [ideasta](#) ja [tapahtumasta](#)). Itse asiassa monet osallistujat pitävät EU:n tavaroiden, palvelujen, pääoman ja ihmisten sisämarkkinoita EU:n arvokkaampana voimavarana (ks. esimerkki [ideasta](#)).

Joissakin kannanotoissa korostetaan paikallisten ekosysteemien välisten yhteyksien merkitystä ja merkitystä eri puolilla Eurooppaa, minkä kautta on kehitetty erilaisia asiantuntemuksen ja taitotiedon muotoja (ks. [idea](#)).

Lisäksi monet kannanotot viittaavat siihen, että kun otetaan huomioon konttikuljetuskustannusten huomattava nousu, on mahdollisuus palauttaa monikansallisia tehtaita, kuten mikrosirutuotantoja,

jotka olivat aiemmin siirtyneet Aasian maihin alhaisempien tuotantokustannusten vuoksi (ks. [idea](#) ja [idea](#)). Yksi kansalainen ehdottaa talouspolitiikan kehittämistä maailmanlaajuisten yritysten houkuttelemiseksi osana eurooppalaista yrityspolitiikkaa, jossa verotus on yhdenmukaista kaikkialla (ks. [idea](#)).

Yleisesti ottaen ajatukset toistavat, että jäsenvaltioiden olisi parannettava nykyisen säännöstön täytäntönpäytä talouden alalla ja vältettävä protektionismia sisämarkkinoiden houkuttelevuuden ja kilpailukyvyyn lisäämiseksi (ks. esimerkki [ideasta](#)). Muissa ajatuksissa kannatetaan EKP:n tehtävien lisäämistä (ks. esimerkki [ideasta](#)), edunvalvontaintressien rajoittamista (ks. esimerkki [ideasta](#)) ja rajatylittävien yhteyksien vahvistamista. Sekä maaseutualueiden yhteyksien parantaminen (ks. [idea](#)).

Yhteisiä veroja, kuten hiilijalanjäljen verotusta ja valuuttaa, pidetään keinona kuroa umpeen eriarvoisuutta EU-maiden välillä ja parantaa sisämarkkinoiden toimintaa (ks. [ajatus](#)). Tässä yhteydessä toteutettiin tapahtuma, jossa jäsenvaltioissa sovellettavia EU:n talousarviosääntöjä on uudistettava, jotta voidaan varmistaa kestävä elpyminen covid-19-pandemian jälkeen ja varmistaa vihreässä ja digitaalisessa siirtymässä tarvittavat julkiset investoinnit (ks. [tapahtuma](#)).

Osallistuja toistaa, että sisämarkkinasäännöt olisi yhdenmukaistettava rajatylittävän kaupan toimivuuden lisäämiseksi. Lisäksi pk-yritysten kasvu- ja kasvunäkymiä olisi arvioitava pk-yritystestien perusteella sen varmistamiseksi, että sääntely vastaa yrittäjien ja kansalaisten todellisia tarpeita (ks. [idea](#)).

Muutamissa ideoissa keskitytään matkailuun Euroopan talouden kasvun strategisena alana (ks. [idea](#)).

Lopuksi todetaan, että esperanton omaksuminen eurooppalaiseksi kieleksi olisi taloudellisesti hyödyllistä (ks. [idea](#)).

Lisää työpaikkoja

Keskustellessaan siitä, miten työpaikkoja voidaan edistää, osallistajat yksilöivät erilaisia kysymyksiä, kuten työntekijöiden taitojen parantamisen, muuttuviin työmarkkinoihin sopeutumisen ja nuorisotyöttömyyteen puuttumisen ja covid-19:n aiheuttamiin olosuhteisiin sopeutumisen tarpeen. Vastajat korostavat nuorten tukemisen merkitystä erityisesti työmarkkinoille pääsystä (ks. esimerkki [tapahtumasta](#)). Nuorisotyöttömyys on tämän aiheen merkittävin aihe (ks. esimerkki [ideasta](#)), ja erityisesti NEET-nuorten vastajat (ks. [idea](#)). Osallistajat korostavat, että lähtötason työnhakijoille ei ole pääsyä lähtötason työnhakijoille, koska ne vaativat paradoksaalisesti työkokemusta (ks. [idea](#)). Yksi idea

ehdottaa joidenkin kovien taitojen sisällyttämistä akateemiseen opetussuunnitelmaan työpainotteisten taitojen vahvistamiseksi (ks. [idea](#)). Lisäksi painotetaan urakehitystä ja kehoitetaan toteuttamaan ohjelmia ja toimenpiteitä, joilla helpotetaan pääsyä EU:n työmarkkinoille, harjoittelupaikkoja eri jäsenvaltioissa ja verkkotyöpaikka (ks. esimerkki [ideasta](#)). Esimerkiksi taitojen parantamista koskevalla hankkeella pyritään asettamaan koulutus- ja oppimismahdollisuudet Euroopan sosiaalisten markkinoiden keskiöön (ks. [idea](#)). Foorumille esitettyihin ehdotuksiin sisältyy myös akateemisten tutkintojen mukauttaminen työmarkkinoille, mikä puolestaan parantaisi opiskelijoiden työllistettävyyttä (ks. [idea](#)). Jotta voitaisiin puuttua ammattitaitoisten työntekijöiden pulaan ja yleisemmin työmarkkinoiden digitalisointiin tarvittavien taitojen puutteeseen (ks. [idea](#)), yksi osallistuja ehdotti ulkomailla hankitun koulutuksen tunnustamisen helpottamista (ks. [idea](#)). Toisessa innovaatioteemaan liittyvässä ajatusryhmässä kehoitetaan luomaan työpaikkoja vihreän ja digitaalisen siirtymän mukaisesti (ks. esimerkki [ideasta](#)).

Toisaalta osallistajat korostavat myös tarvetta tarjota enemmän ammatillisia kehittämismahdollisuuksia teknisillä aloilla, joilla tarvitaan enemmän käytännön taitoja (ks. [idea](#)). Itse asiassa useat osallistajat korostivat ammatillisen koulutuksen ja keskiasteen jälkeisen oppimisen puutetta ja näin ollen yritysten kyvyttömyyttä löytää ammatittaitoisia työntekijöitä (ks. [idea](#)). Yksi osallistuja esimerkiksi kehottaa edistämään käsiteollisuusalan työpaikkoja keinona, jolla nuoret sukupolvet löytävät uudelleen perusarvot, sen sijaan, että pelkästään edistetään tietotekniikan alan työpaikkoja (ks. [idea](#)).

Työntekijöiden liikkuvuuden lisäämistä pidetään myös taloudellisesti hyödyllisenä (ks. [ajatus](#)), josta kuitenkin keskustellaan myös aivovuodon vuoksi joissakin maissa (ks. [tapahtuma](#)). Foorumin osallistuja edistää pyrkimystä luoda ihmisarvoisia työpaikkoja meritokratian pohjalta (ks. [idea](#)). Työolojen osalta osallistajat kannattavat etätöiden ja joustavan työn tehostamista työntekijöiden työmatkojen ja toimistoinfrastruktuurin kiinteiden kustannusten lyhentämiseksi työnantajille (ks. [idea](#)), perheajan yhteensovittamiseksi, maaseudun väestökadon vähentämiseksi (ks. [idea](#)) ja haitallisten päästöjen vähentämiseksi vähentämällä liikennettä (ks. [idea](#)). Muita ehdotuksia ovat lyhyempi työviikko (ks. esimerkki [ideasta](#)), palkattomien harjoittelujaksojen kieltäminen, pakolliset ylityöt ja epävarmat työsopimukset (ks. [esimerkki ideasta](#)) tai investoiminen lastenhoitoinfrastruktuureihin yksityis- ja työelämän yhteensovittamiseksi. Lisäksi ajatusta kesäajan poistamisesta on laajennettu, ja osallistajat keskustelivat ”päivänsäästöajan” poistamisen taloudellisista ja sosiaalisista hyödyistä (ks. esimerkki [ideasta](#)).

Nykyisen talousmallin haastaminen

Monilla tämän aihealueen ideoilla on yhteinen tavoite eriarvoisuuden vähentämisestä EU:n talouksissa (ks. esimerkki [ideasta](#)). Tätä pidetään ratkaisevan tärkeänä, kun pyritään lisäämään yhteiskunnallista tasapainoa tehostamalla alueiden välistä yhteistyötä (ks. [ajatus](#)).

Useissa ajatuksissa kehoitetaan ottamaan käyttöön asetus raaka-aineiden ja jalostettujen tuotteiden hankintalähteiden monipuolistamisesta Euroopan teollisuudelle ”eurooppalaisen kapitalismin” mallin edistämiseksi (ks. [idea ja idea](#)).

Useissa kannanotoissa korostettiin myös, että on tärkeää harkita BKT:tä pidemmälle katsovaa talousmallia, jotta voidaan edistää osallistavaa ja tasapuolista eurooppalaista hyvinvointia (ks. esimerkki [ideasta](#), [tapahtumasta](#) ja [tapahtumasta](#)) ja indikaattorit, joilla mitataan BKT:n ulkopuolisia kasvukäsitteitä (ks. [tapahtuma](#)). Vastaavasti yksi kansalainen katsoo, että sisämarkkinoiden sääntelykehysten olisi tarjottava yrityksille enemmän kannustimia olla yhteydessä yhteiskuntaan ja ympäristöön (ks. [idea ja tapahtuma](#)). Samalla ideassa määritellään tarve mukauttaa rahapolitiikkaa ”ympäristötaksonomian” ja ”sosiaalisen taksonomian” käsitteisiin (ks. [idea](#)). Kolmannen sektorin organisaatiot kannattavat sitä, että osa NextGenerationEU-paketista käytetään sosiaaliseen hyvinvointiin ja alueelliseen yhteenkuuluvuuteen (ks. [idea](#)).

Eräässä ehdotuksessa esitetään, miten erilaiset liikennetottumukset vaikuttavat hiilijalanjälkeen, jotta voidaan lisätä tietoisuutta ja kannustaa kansalaisia valitsemaan vähiten saastuttava liikennemuoto (ks. [idea ja tapahtuma](#)). Toinen osallistuja ehdotti myös, että otetaan käyttöön hiiliuottokorttijärjestelmä lentomatkojen sääntelemiseksi ja rajoittamiseksi (ks. [idea](#)).

Tässä aihepiirissä käsitellään nykyistä Euroopan talousjärjestelmää ideologisemmasta näkökulmasta. Toisaalta vastaajat ehdottavat kapitalismin ja vapaiden markkinoiden kehittämistä lisäämällä sisäistä kilpailua, keventämällä sääntelytaakkaa, vähentämällä tukia ja liiallisia verokantoja (ks. esimerkki [ideasta](#)). Joukko rahoittajia vaatii, että taloudesta tulee liberaalimpi. Niiden ehdotuksia ovat erityisesti byrokratian vähentäminen, EU:n poliitikkojen ja henkilöstön etuoikeuksien poistaminen (ks. [esimerkki ideasta](#)), alemman ja keskiluokan verojen alentaminen, yrittäjyyden tukeminen sekä pienten ja keski suurten yritysten kehittäminen, jotka puolestaan tarjoavat työllistymismahdollisuuksia (ks. [esimerkki ideasta](#)). Kuten aiemmin todettiin, muut osallistajat pyrkivät sitä vastoin ihmiskeskeisempään talouteen ja korostavat nykyisen talousmallin havaittuja puutteita, kuten työolojen ja tavaroiden alkuperän avoimuuden

puutetta koko tuotantoketjussa (ks. [esimerkki ideasta](#)).

Tässä keskustelussa yksi ajatus keskittyy degrowth-teoriaan keinona luoda uusi tasapaino ihmisten ja luonnon välillä kontrolloimattomaan kasvuun nähden (ks. [idea](#)). Toinen osallistuja ehdottaa viitteeksi donitsitalousmallia (ks. [idea](#)). Muutamat vastaajat tukevat kiertotalouden aloitteita (ks. [idea ja idea](#)). Lisää ideoita kiertotaloudesta on julkaistu aihealueella Ilmastonmuutos ja ympäristö.

Uudet ideat edellisellä kaudella (21/02/2022–09/05/2022)

Kun Venäjä hyökkäsi Ukrainaan, laaja joukko ideoita toi esiin tuotannon itsenäisyyden tarpeen Euroopan taloudellisen omavaraisuuden lisäämiseksi (ks. [esimerkki ideasta](#)), ja siihen liittyi eurooppalaisen merkinnän vahvempi suojeleminen (ks. [ajatus](#)) ja tuontiverojen korottaminen keinona lisätä Euroopan itsemääräämisoikeutta (ks. [idea](#)). Tämän teeman uusi ilmentymä on useiden osallistujien esiin tuoma omavaraisuus energiaomavaraisuuden saavuttamiseksi (ks. [esimerkki ideasta](#)), jossa viitataan usein energiakriisiin, joka syntyy strategisista vastauksista Venäjän hyökkäykseen Ukrainaan (ks. [esimerkki ideasta](#)). Tätä hyödynnetään Euroopan energiaunionia koskevassa ehdotuksessa (ks. [ajatus](#)). Useat osallistajat keskustelivat myös EU:n strategisen energiaomavaraisuuden käsitteestä (ks. [esimerkkejä ideasta](#)) Espanjassa järjestetyn tapahtuman yhteydessä asiantuntijapaneelin kanssa turvallisuuden ja puolustuksen, energian ja ympäristön sekä teollisen siirtymän näkökulmasta (ks. [idea](#)).

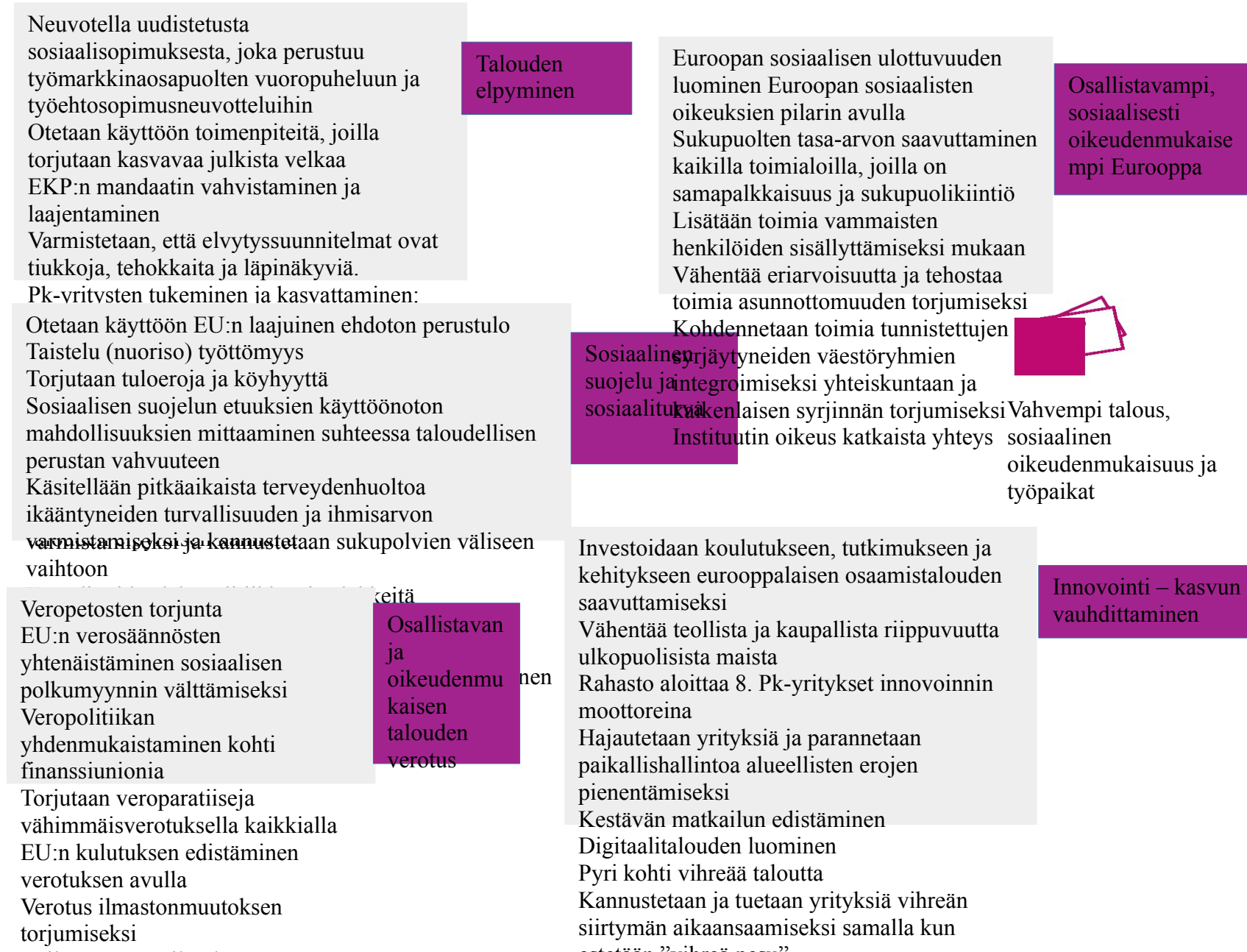
Kuten aiemminkin maaseutualueiden roolista vahvemman EU:n talouden luomisessa keskusteltiin useissa viimeaikaisissa kannanotoissa. Useat ajatukset korostivat maaseutualueiden väestökadon ongelmaa (ks. [esimerkki ideasta](#)), ja monet vastaajat katsoivat tämän vaikuttavan eriarvoisuuteen (ks. [idea](#)). Osallistajat korostivat, että on tärkeää tarjota yrityksille ja nuorille kannustimia asettua maaseutualueille kohdennetun verotuksen ja byrokratian vähentämisen avulla (ks. [esimerkki ideasta](#)). Lisäksi kehoitettiin lisäämään nuorten viljelijöiden rahoitusta (ks. [idea](#)).

Viime kaudella sosiaalisen suojeleminen ja sosiaaliturvan teema tuotti paljon aiheeseen liittyviä ideoita ja toisti

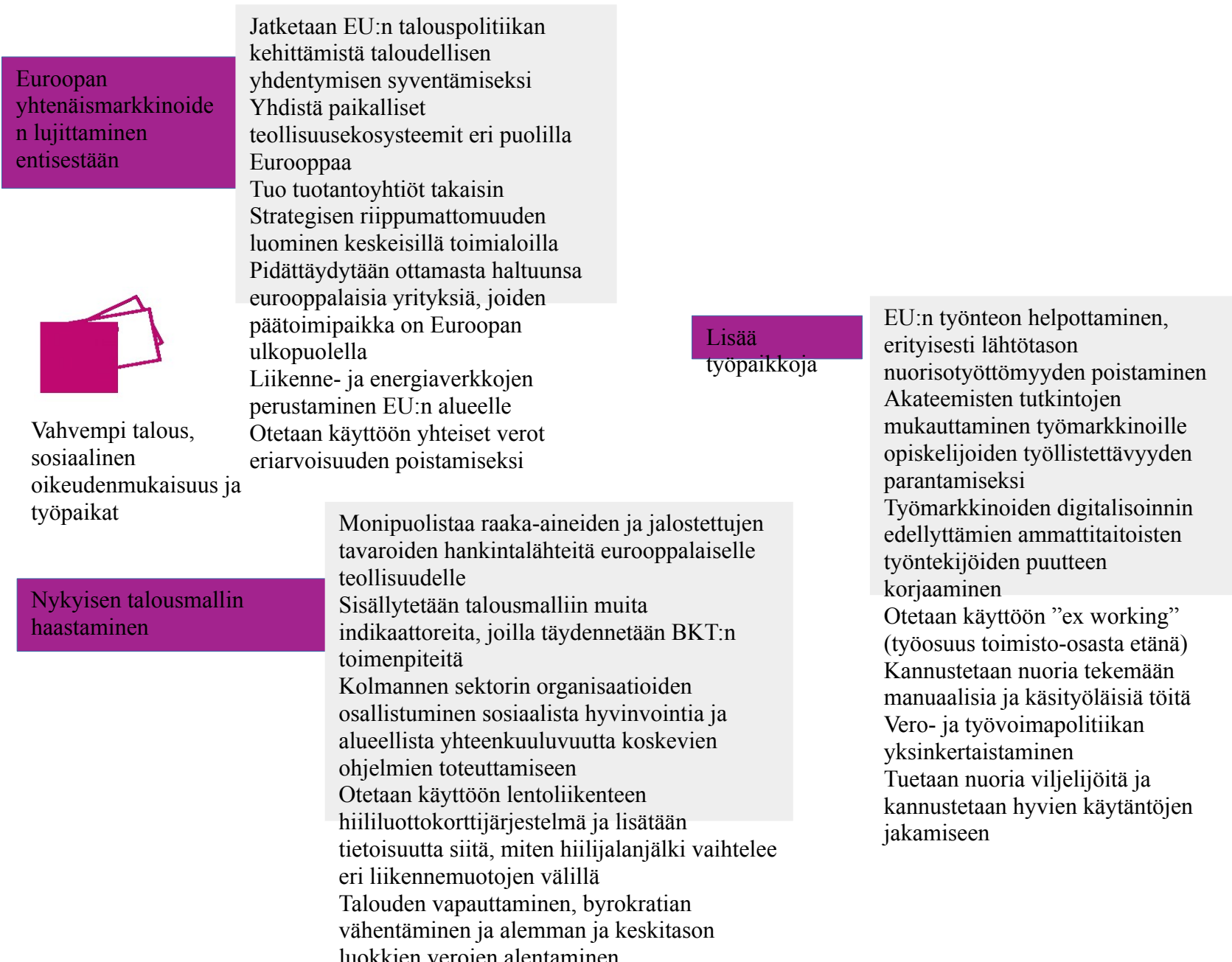
edellä kuvatut teemat. Maksuissa keskusteltiin eläkeuudistuksista, työviikon pituudesta, aktivointipolitiikoista, toimintalinjoista, joilla puututaan vammaisten kohtaamiin erityisongelmiin (ks. esimerkki [ideasta](#)), ja tulotukijärjestelmistä. Jälkimmäisten joukossa yleisin ehdotus oli yleisen perustulon käyttöönotto (ks. esimerkki [ideasta](#)), ja eräät tekijät kyseenalaistivat tällaisen toimenpiteen tehokkuuden (ks. [ajatus](#)).

Merkittävässä osassa ajatuksia keskusteltiin siitä, miten vihreä talous tulisi toteuttaa ja ylläpitää (ks. esimerkki [ideasta](#)). Yksi osallistuja kannatti myös valistuskampanjoiden järjestämistä Euroopan tasolla hyvän vesihuollon edistämiseksi (ks. [idea](#)).

Kaavio 13 – Mielenkartta ”Vahvempi talous, sosiaalinen oikeudenmukaisuus ja työpaikat” osa 1

Kaavio 14 – Mielenkartta ”Vahvempi talous, sosiaalinen oikeudenmukaisuus ja työpaikat” osa 2

5. EU maailmassa

EU:n maailmanlaajuisen teeman alla julkaistut ideat kattavat useita ulko- ja turvallisuuspolitiikkaan liittyviä aiheita, jotka vaihtelevat kaupasta ja muista pehmeän vallan näkökohdista puolustukseen. Yleisesti ottaen kaikkein toistuvimmat aiheet edellyttävät EU:n vahvempaa läsnäoloa maailmanlaajuisella poliittisella areenalla: naapuruuspolitiikassaan sekä suhteissaan esimerkiksi Afrikan, Tyynenmeren ja Latinalaisen Amerikan maihin. Foorumin osallistajat katsovat, että EU:n olisi oltava rohkeampi, kun se käyttää sekä pehmeää että kovaa valtaa. Alustan perustamisesta lähtien tämä aihe on tuottanut yhteensä 3 695 vastausta eli 1 448 ideaa, 1 768 kommenttia ja 479 tapahtumaa. Ideat voidaan ryhmitellä seuraavien teemojen mukaan:

- EU:n ulkopoliitiikan yleiset tavoitteet
- Puolustus- ja asevoimat
- Päätöksenteko
- Naapuruuspolitiikka ja suhteet muihin
- Laajentuminen
- Kauppapolitiikat

Tapahtumat

Viimeaikaisiin EU:n puitteissa järjestettyihin maailmanaiheisiin liittyviin tapahtumiin vaikuttivat suurelta osin Venäjän Ukrainan hyökkäyksen määrittämät radikaalisti erilaiset geopoliittiset olosuhteet.

Konfliktin puhkeaminen johti useiden tapahtumien järjestämiseen EU:n roolista sekä sen taloudellisista ja diplomaattisista suhteista Ukrainaan ja Venäjään. Näin tapahtui Saksassa 64 osallistujan verkkotapahtumassa (ks. [tapahtuma](#)), jossa osallistujat kyseenalaistivat kaksi EU:n edustajaa muun muassa EU:n ulkopoliittisesta asenteesta meneillään olevassa konfliktissa ja EU:n Venäjälle asettamien pakotteiden vaikutuksista. Toisessa Ranskassa järjestetyssä verkkotapahtumassa osallistujat keskustelivat EU:n edustajan kanssa tavoista vähentää EU:n riippuvuutta Venäjän kaasutoimituksista (ks. [tapahtuma](#)). Sota herätti myös mielenkiintoa yhteisen puolustuksen ja EU:n laajentumisen kaltaisista aiheista, joista keskusteltiin eräissä tapahtumissa. Esimerkiksi Puolassa järjestetyssä työpajassa keskusteltiin erityisesti tarpeesta edistää EU:n laajentumista (ks. [tapahtuma](#)).

Espanjassa järjestettiin myös muita tapahtumia, kuten muuttoliikettä, rasismia ja EU:n ja Afrikan suhteita käsittelevä foorumi, joka järjestettiin osana Euroopan tulevaisuutta käsittelevää konferenssia (ks. [tapahtuma](#)).

EU:n ulkopolitiikan yleiset tavoitteet

Monet EU:n maailmanlaajuiseen teemaan liittyvät kannanotot haluavat, että EU vahvistaa rooliaan maailmanlaajuisena toimijana ja edistää maailmanlaajuisista monenvälisyyttä sekä puolustaa demokratiaa ja käyttää pehmeää valtaansa autoritaarisuuden nousua vastaan ympäri maailmaa (ks. esimerkki [ideasta](#)). Useimmat näistä ideoista pyrkivät yhtenäisempään EU:n maailmanlaajuisiin haasteisiin, kuten ihmisoikeusloukkauksiin ja ilmastonmuutokseen liittyviin haasteisiin (ks. esimerkki [ideasta](#)).

Keskusteluja EU:n roolista maailmassa ovat leimanneet erityisesti Afganistanin ja Ukrainan kriisit. Vastaajat ovat korostaneet geopoliittisen muutoksen merkitystä, joka johtuu Yhdysvaltojen kasvavasta vetäytymisestä ulkoasioista ja konflikteista. Monet osallistujat pitävät Talebanin paluuta valtaan lännen epäonnistumisena ja merkinä siitä, että EU:n on aika omaksua oma roolinsa ulkopoliittisissa asioissa riippumatta strategisesta liitostaan Yhdysvaltojen kanssa (ks. esimerkki [ideasta](#)). Tämä toistuva vaatimus yhtenäisestä lähestymistavasta ulkopolitiikkaan on ollut useiden tapahtumien kohteena (ks. esimerkki [tapahtumasta](#)). Ukrainan ja Venäjän välisellä rajalla vallitsevan suuren kriisin osalta EU kehottaa EU:ta auttamaan Ukrainaa (ks. esimerkki [ideasta](#)) ja puhumaan yhdellä äänellä Venäjän sotilaallisia uhkia vastaan, jotta ei toistettaisi menneisyyden virheitä, kun jakautunut EU jätti liikaa tilaa ulkovalloille, erityisesti Yhdysvalloille, sotilaallisten kriisien hoitamisessa (ks. esimerkki [ideasta](#)). Mitä tulee Yhdysvaltojen rooliin Ukrainan kriisiä koskevasta näkemyksestä riippumatta, jotkin kannanotot paljastavat epäluottamuksen tunnetta EU:n pääasiallista liittolaista kohtaan (ks. [ajatus](#)).

Vastaajat ovat sitä mieltä, että EU:n rooli on muuttumassa, kun ilmastohätätilanne kasvaa, taloudellinen ja geopoliittinen voimatasapaino on muuttumassa, monenvälisyyteen kohdistuvat suuret haasteet ja covid-19:n vastainen maailmanlaajuinen taistelu (ks. [esimerkki tapahtumasta](#), ks. [idea](#)). Tästä syystä useat vastaajat ovat sitä mieltä, että EU:n olisi rohkeammin käytettävä sekä pehmeää että kovaa valtaa (ks. esimerkki [ideasta](#) ja [ideasta](#)). Ihmisoikeuksien puolustamisen osalta yksi tämän aiheen kannattavimmista ajatuksista ehdottaa yhteisen ulko- ja turvallisuuspolitiikan tarvetta eurooppalaisten turvallisuuden varmistamiseksi samalla kun edistetään demokratiaa, ihmisoikeuksia, oikeusvaltioperiaatetta ja ympäristönsuojelua naapurimaissa ja maailmanlaajuisesti (ks. [idea](#)). Toisessa ajatuksessa ehdotetaan ihmisoikeuksien suojelun parantamista EU:n allekirjoittamien ulkomaankauppasopimusten lausekkeissa (ks.

[idea](#)). Lukuisat ajatukset tukevat EU:n feminististä ulkopolitiikkaa sekä siinä mielessä, että EU:n olisi puolustettava voimakkaasti naisten oikeuksia kaikkialla maailmassa (ks. esimerkki [ideasta](#)), että myös myönteiseen rauhaan ja kulttuurisen herkkyyteen perustuvaa lähestymistapaa (ks. [idea](#)). Näin ollen vastaajat vaativat jäsenvaltioiden välisen yhteistyön lisäämistä ja tarvetta lopettaa jäsenvaltioiden välinen kilpailu kansainvälisellä tasolla (ks. [ajatus](#)). Tähän liittyy vaatimus yhteisestä eurooppalaisesta asevientijärjestelmästä, jossa on tiukat säännöt sen varmistamiseksi, että ” valmistetut ” aseet eivät lietsota konflikteja kaikkialla maailmassa ja johtavat ihmisoikeusloukkauksiin (ks. [idea](#)).

Vaikka useimmat ajatukset edellyttävät yhtenäisempää ja yhdenmetympää EU:ta, mikä vahvistaa EU:n asemaa maailmanlaajuisena oikeus- ja oikeusvoimana, joka on avoin vuorovaikutukselle erilaisten monenvälisen instituutioiden kanssa sekä maailmanlaajuisella että alueellisella tasolla (ks. esimerkki [ideasta](#) ja [ideasta](#)), toiset haluavat EU:n keskittyvän talouden toimijan rooliin, kuten alun perin kaavailtiin. Tältä osin ne katsovat, että EU:n ei pitäisi toimia geopoliittisena toimijana, vaan sen olisi pikemminkin säilytettävä ensisijainen tehtävänsä yhteisillä talousmarkkinoilla. Osallistujat katsovat, että koska EU ei ole suvereeni valtio, se ei voi harjoittaa poliittista roolia globaalina toimijana (ks. esimerkki [idea](#)).

Puolustus ja asevoimat

Toistuva ja paljon keskusteltu alateema on tarve vahvistaa EU:n kovaa valtaa (ks. esimerkki [tapahtumasta](#)) sekä lisäämällä EU:n puolustusbudjettia (ks. [idea](#)) että vahvistamalla Euroopan puolustusteollisuutta strategisen riippumattomuuden saavuttamiseksi (ks. esimerkki [ideasta](#)). Vastaajat kannattavat myös yhteisen eurooppalaisen armeijan perustamista (ks. esimerkki [ideasta](#)), joka on yksi tämän aiheen eniten kannatetuista ideoista, tai jäsenvaltioiden asevoimien integroimista EU:n tasolla (ks. esimerkki [ideasta](#)). Eräät osallistujat ovat tunnustaneet olemassa olevat aloitteet, joilla edistetään yhteistä eurooppalaista sotilaspolitiikkaa, kuten EU:n turvallisuus- ja puolustusalan strateginen kompassi. Yksi niistä erityisesti kehottaa kiinnittämään enemmän huomiota armeijan sosiaaliseen ulottuvuuteen (eli asevoimien työoloihin, ks. [idea](#)). Jotkut osallistujat ovat kuitenkin epäilevämpiä, elleivät täysin vastustaneet ajatusta yhteisestä eurooppalaisesta armeijasta. Yksi niistä vaatii olla jatkamatta ajatusta Euroopan armeijasta ja pyytää suuntaamaan yksittäisten maiden sotilaallisia investointeja Natoon (ks. [idea](#)).

Vastaajat ehdottivat myös, että EU:n tasolla perustetaan lisää erikoistuneita joukkoja tai instituutioita, kuten Euroopan kansalliskaartin toiminta hätätilanteissa, esimerkiksi luonnonkatastrofien jälkimainingeissa (ks. esimerkki [ideasta](#)). Muut osallistujat haluavat myös kehittää eurooppalaisen tiedustelupalvelun (ks. esimerkki [ideasta](#)). Jotkut vastaajat ehdottivat myös Euroopan sotilasakatemian perustamista (ks. esimerkki [ideasta](#)). Sotilaskoulutuksen osalta yksi osallistuja ehdottaa myös sotilasalan peruskoulutuksen perustamista eurooppalaisille nuorille (ks. [idea](#)). Joidenkin rahoittajien osalta EU:n ja Yhdysvaltojen liittouman koettu väheneminen merkitsee myös EU:n jäsenvaltioiden välisen ulkopoliittikan yhteistyön ja koordinoinnin lisäämistä (ks. esimerkki [ideasta](#)).

Päätöksenteko

EU:n päätöksentekoprosessia pidetään usein hitaana ja melko tehottomana, kun ryhdytään nopeisiin toimiin vastauksena välittömään haasteeseen. Tämän ongelman ratkaisemiseksi osallistujat esittävät useita ideoita EU:n päätöksentekoprosessin uudistamiseksi. Vastaajat katsovat, että EU:n on tärkeää toimia yhtenä vakaana ja yhtenäisenä toimijana kansainvälisellä poliittisella areenalla säilyttääkseen ja vahvistaakseen asemaansa. Tämän saavuttamiseksi useat kannanotot lisäävät yhteisen ulkopoliittikan tarvetta (ks. [idea](#)). Kehotus vahvistaa EU:n kykyä osallistua ulko- ja turvallisuuspolitiikkaan oli myös aiheena Suomen julkisessa Eurooppa-kuulemisfoorumissa, jossa keskusteltiin Suomen nykyisistä ja tulevista rooleista Euroopassa ja (ks. [tapahtuma](#)). Monet kannanotot vaativat yksimielisyysäännön uudelleentarkastelua. Yksi ajatuslinja korostaa, että nykytilanne, joka perustuu yksimielisyysääntöön, antaa yhdelle jäsenvaltiolle mahdollisuuden estää yhteisen ulkopoliittikan (ks. esimerkki [ideasta](#) ja [tapahtumasta](#)). Tätä pidetään ongelmallisena, koska se estää EU:ta saamasta uskottavaa, vakaata ja vahvaa ääntä maailmassa. Sen vuoksi EU:n olisi erään ajatuksen mukaan siirryttävä ”ehdottomaan” enemmistöäänestykseen. Yksi tämän aihealueen kannattavimmista ideoista on yksityiskohtainen kuvaus jäsenvaltioiden ehdottomasta enemmistöstä, jota Euroopan parlamentin jäsenten yksinkertainen enemmistö tukee, jotta EU voisi ryhtyä toimeenpaneviin toimiin ja luoda todellista ja uskottavaa ulkopoliittikkaa (ks. [idea](#)). Eurooppalaisesta demokratiasta käytävien keskustelujen tapaan määräenemmistö päätökset esitetään myös vaihtoehtona nykyiselle yksimielisyysäännölle (ks. esimerkki [ideasta](#)). Viimeisessä alaiheessa käsitellään Euroopan parlamentin toimivaltaa. Jotkut vastaajat katsovat, että vaikka Euroopan parlamentti on alusta alkaen

tukenut yhteisen ulko- ja turvallisuuspolitiikan (YUTP) käsitettä ja pyrkinyt laajentamaan sen soveltamisalaa, sillä on edelleen vain syrjäinen rooli EU:n ulkopoliittisessa päätöksenteossa. Siksi he katsovat, että on ratkaisevan tärkeää jakaa enemmän ulkopoliittista toimivaltaa Euroopan parlamentille (ks. esimerkki [ideasta](#)).

Naapuruuspolitiikka ja suhteet muihin

Ajatusten alateema koskee EU:n diplomaattista edustusta, ja laajasti puhujat kehottavat EU:n toimielimiä edustamaan ja puolustamaan etujaan maailmassa näkyvämmiin (ks. esimerkki [ideasta](#)). Tässä yhteydessä he ehdottavat, että EU:n jäsenvaltioiden suurlähetystöt olisi korvattava yhdellä EU:n suurlähetystöllä, joka edustaisi ja yhdistäisi kaikkia EU:n jäsenvaltioita. Yhden osallistujan mukaan tähän voitaisiin päästä uudistamalla Euroopan unionin nykyistä ulkosuhdehallintoa (EUH, ks. [idea](#)). Tämä voi tarkoittaa myös EU-jäsenyyttä kaikissa kansainvälisissä elimissä, kuten Natossa (ks. esimerkki [ideasta](#)), tai yhtä ainoaa ja pysyvää edustustoa YK:n turvallisuusneuvostossa (ks. [idea](#)). Muita ajatuksia ovat yhteisen EU-passin luominen kaikille Euroopan kansalaisille (ks. [esimerkki ideasta](#)) ja Euroopan lipun ja Euroopan hymnin järjestelmällinen käyttö kansainvälisissä yhteyksissä (ks. esimerkki [ideasta](#)). Puolassa järjestetyssä tapahtumassa ja siihen liittyvässä ideassa (ks. [tapahtuma](#) ja [idea](#)) toistettiin Yhdistyneen kuningaskunnan ja EU:n välisten kauppasuhteiden taloudellinen merkitys sekä Puolan että koko EU:n kannalta ja että myös brexitin jälkeen. Tähän aiheeseen liittyvissä kannanotoissa viitataan erityisesti EU:n poliittisiin suhteisiin Venäjään ja Kiinaan (ks. esimerkki [tapahtumasta](#)). Vastaajat korostavat tarvetta pohtia perusteellisesti EU:n ulkopoliittikkaa siten, että toteutetaan rohkeampi lähestymistapa aiempien aiheiden mukaisesti. Yksi osallistuja esimerkiksi väittää, että EU:n olisi lisättävä meriliikennettä Indo-Tyynenmeren alueella (ks. [idea](#)). Muut foorumin osallistujat keskustelevat kuitenkin siitä, että EU:n olisi Kiinan osalta paitsi kehitettävä yhtenäisempi ja tiukempi asenne diplomaattisuhteissaan, kun otetaan huomioon hyvin erilaiset arvojärjestelmät, myös kehitettävä Euroopan unionin ulkomaisia investointeja koskeva strategia Kiinan vaikutusvallan torjumiseksi maailmanlaajuisesti ja erityisesti kehityksimaissa (ks. [idea](#)). Mitä tulee suhteisiin Venäjän ja Itä-Euroopan maiden kanssa, erät Saksan ja Baltian maiden välisistä suhteista keskustellun tapahtuman osanottajat kehottivat muun muassa EU:ta tukemaan Valko-Venäjän oppositiota (ks. [tapahtuma](#)). Yksi osallistuja

haluaa EU:n osallistuvan enemmän poliittisiin jännitteisiin, joita esiintyy naapurimaissa, kuten Montenegrossa, Bosnia-Hertsegovinassa ja Kosovossa, tai jopa sen omissa jäsenvaltioissa, kuten Kyproksessa (ks. [idea](#)). Tämä osallistuja ilmaisi myös huolensa EU:n ja Turkin sekä EU:n ja Serbian välisistä suhteista. EU:ta kannustetaan myös toimimaan johtavassa asemassa Israelin ja Palestiinan välisessä rauhanrakentamisprosessissa (ks. esimerkki [ideasta](#)).

Mitä tulee EU:n suhteisiin Euroopan ulkopuolisiin maihin ja erityisesti Afrikan valtioihin, vastaajat ovat sitä mieltä, että olisi vahvistettava kumppanuutta ja kehitettävä kauppasuhteita Afrikan kanssa (ks. esimerkki [aattona](#)). Muut kansalaiset vaativat vahvempia kahdenvälisiä kumppanuuksia yksittäisten jäsenvaltioiden ja Afrikan maiden välillä myös muuttoliikkeeseen liittyvien kysymysten ratkaisemiseksi. Tällaisia ajatuksia käsitellään yksityiskohtaisemmin muuttoliikettä koskevassa luvussa. On myös joitakin kehotuksia luopua entisten siirtomaajärjestelmien taloudellisen ja poliittisen perinnön säilyttämisestä (ks. [idea](#)). Mitä tulee suhteisiin Afrikan mantereeseen kanssa, yksi osallistuja kehottaa EU:ta tunnustamaan Somalimaan täysivaltaiseksi valtioksi (ks. [idea](#)). Jotkut vastaajat vaativat vahvempaa kumppanuutta EU:n ja muiden alueellisten monenvälisten järjestöjen, kuten Afrikan unionin, Mercosurin ja ASEANin, välillä (ks. esimerkki [ideasta](#)).

Laajentuminen

Yksi toistuvista aiheista on EU:n laajentuminen. Osallistajat antavat suhteellisen suuren määrän ehdotuksia laajentumisen jatkamiseksi erityisesti Länsi-Balkanille. Yksi eniten kannatetuista panoksista tässä asiassa edellyttää EU:n jatkuvaa laajentumista Länsi-Balkanin kumppaneiden yhdyntymisen myötä, jotta voidaan varmistaa rauha ja vakaus alueella (ks. [idea](#)). Lisäksi on järjestetty useita tapahtumia, joissa käsitellään EU:n laajentumiseen ja Länsi-Balkaniin liittyviä kysymyksiä (ks. esimerkki [tapahtumasta](#)). Eräässä Saksassa järjestetyssä nuorisotapahtumassa nuoret osallistajat vaativat EU:n laajempaa osallistumista Länsi-Balkanilla, myös turvallisuusalan toimijana (ks. [tapahtuma](#)). Unkarissa järjestetyssä konferenssissa (ks. [tapahtuma](#)) hyväksyttiin voimakkaasti laajentumista tukeva kanta, johon osallistui useita poliitikkoja ja tutkijoita, jotka korostivat Länsi-Balkanin laajentumisen merkitystä Euroopan unionin tulevaisuudelle. Useissa kannanotoissa keskitytään EU:n laajentumisen geopolitiittiseen näkökohtaan (ks. esimerkki [ideasta](#)), kun taas toisissa korostetaan, että EU:n jäsenyysnäkökulmat ovat talousuudistusten ja oikeusvaltioperiaatteen vahvistamisen liikkeellepaneva voima EU:n jäsenyyttä hakevissa maissa (ks. esimerkki [ideasta](#)). Mitä tulee EU:n

vaatimuksiin laajentua Länsi-Balkanille, Kosovo on tunnustettava täysimääräisesti (ks. esimerkki [ideasta](#)). Ajatus EU:n laajentamisesta koskemaan Kosovoa kuitenkin herättää useita huomautuksia, jotka vastustavat voimakkaasti tätä näkökulmaa eri perustein. Toinen osallistuja vaatii Kosovon kansalaisilta viisumivapaata pääsyä EU:n alueelle (ks. [idea](#)).

Jotkut osallistajat vastustivat EU:n laajentumisen jatkamista ja korostivat tarvetta priorisoida nykyisen unionin sisäisiä kysymyksiä (ks. esimerkki [ideasta](#)). Eräässä kannanotossa pyydetään EU:ta lopettamaan Turkin katsominen ehdokasmaaksi (ks. [ajatus](#)). Yksi vastaaja arvostelee yleisesti EU:n laajentumispolitiikassaan esittämää monitulkintaisuutta (ks. [ajatus](#)). Hänen mukaansa tämä aiheuttaa turhautumista ja epävakautta ehdokasmaissa. Hänen mielestään EU:n on siis lopullisesti selvennettävä kantaansa laajentumiseen.

Kauppapolitiikka

Osallistajat keskusteleval vähemmän kaupallisiin ja taloudellisiin suhteisiin liittyvistä ideoista. EU:n ja muiden maailman maiden välisten kauppasuhteiden ja sopimusten vahvistaminen mainitaan kuitenkin usein ajatusten joukossa, joissa vaaditaan vahvempaa ja aktiivista maailmanlaajuista EU:ta. EU haluaa tehostaa kauppapolitiikkaa ja uudistaa kauppasopimuksia EU:n arvojen mukaisesti, olipa kyse ihmisoikeuksien kunnioittamisesta tai ympäristönormien noudattamisesta (ks. esimerkki [ideasta](#)). Laajalti hyväksytyssä ajatuksessa kehoitetaan uudistamaan EU:n kauppa- ja investointipolitiikkaa ja käynnistämään uudelleen maailmanlaajuinen monenvälisyys, jonka ytimessä ovat ihmisarvoisten työpaikkojen luominen sekä perusoikeuksien ja ihmisoikeuksien, myös työntekijöiden ja ammattiyhdistys-oikeuksien, suojelu (ks. esimerkki [ideasta](#)). Saksankielisessä työpajassa osallistajat keskustelivat EU:n kauppapolitiikasta ja sen vaikutuksista kolmansissa maissa, erityisesti aloilla, joille on ominaista huonot työolot, lapsityövoiman käyttö ja kielteiset ympäristövaikutukset, kuten tekstiiliteollisuus (ks. [tapahtuma](#)).

Joidenkin rahoittajien osalta terveys- ja ilmastokriisit ovat korostaneet erittäin globalisoituneen ja toisistaan riippuvaisen Euroopan talouden rajoja. Hengityssuojainten puute terveyskriisin aikana, pandemian jälkeisiin globaaleihin toimitusketjuihin liittyvät ongelmat ja maailmanlaajuisten kaupan ympäristövaikutukset ovat aiheuttaneet vaatimuksia uudelleenteollistamisesta ja paikallisen tuotannon lisäämisestä (ks. [idea](#)). Monet vastaajat vaativat tältä osin parempaa koordinaointia EU:n jäsenvaltioiden välillä toimitusketjujen riskien hallinnan osalta (ks. esimerkki [ideasta](#)). Toinen osallistuja ehdottaa erityisen laitoksen perustamista

strategisten resurssien tarjonnan puutteen ennakoimiseksi ja torjumiseksi. Tämä voisi tapahtua eurooppalaisen seurantakeskuksen muodossa (ks. [idea](#)).

Uudet ideat edellisellä kaudella (21/02/2022–09/05/2022)

Viimeisimmät tämän aiheen alla olevat ajatukset liittyivät Venäjän aggressiosotaan Ukrainaa vastaan, vahvistaen viimeisimmästä julkaistusta raportista saatuja teemoja.

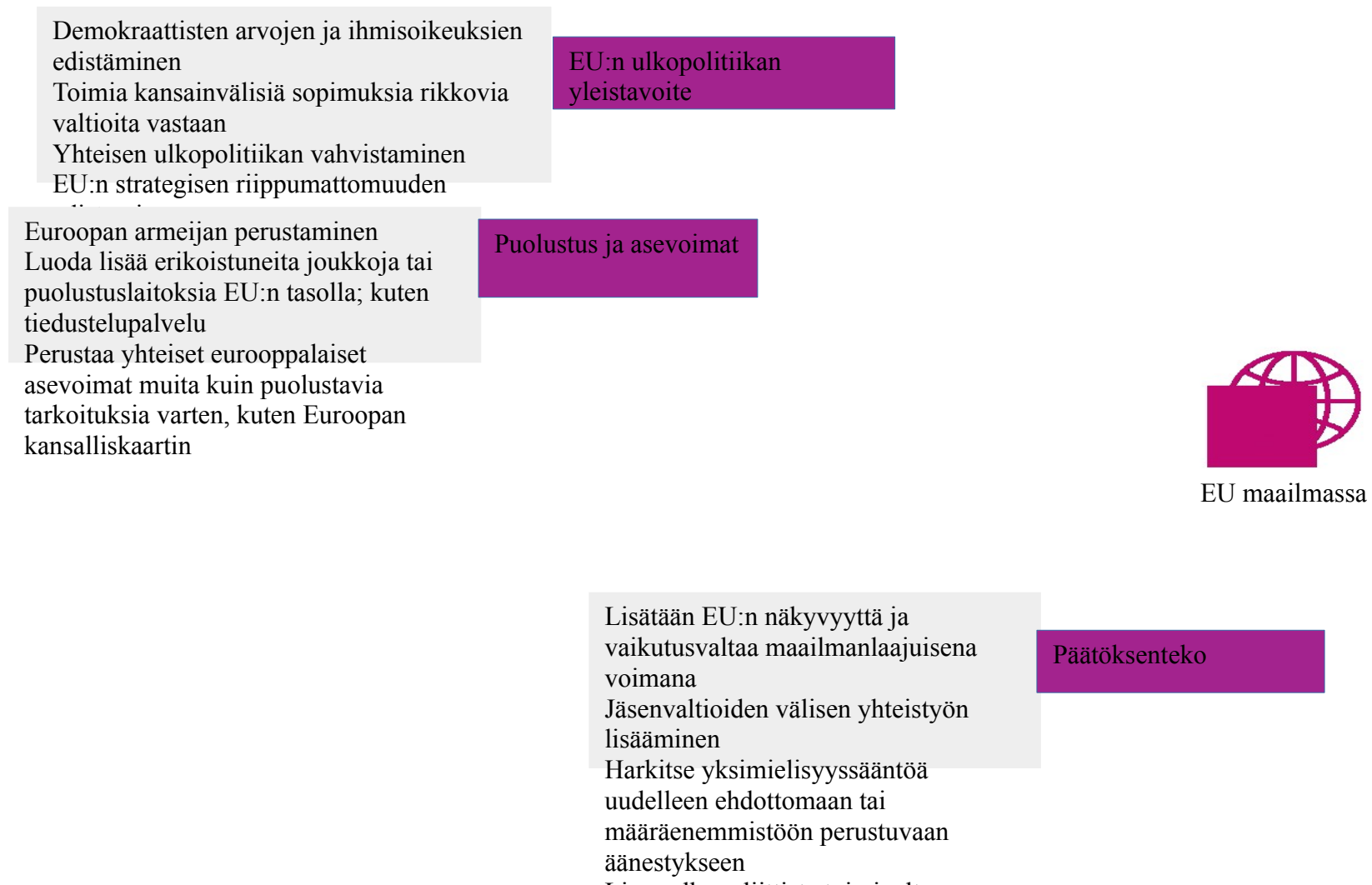
Yleisesti ottaen uudet panokset vaativat EU:n tukea Ukrainalle, mutta kannattivat myös ratkaisuja konfliktin lopettamiseksi (ks. esimerkki [ideasta](#)).

Tässä yhteydessä kannanotot ilmensivät toisinaan täysin erilaisia kantoja, ja suurin osa vastaajista suhtautui myönteisesti EU:n yhteisen ulkopoliittikan aloitteisiin (ks. esimerkki [ideasta](#)) ja muutamat arvostelivat niitä (ks. esimerkki [ideasta](#)).

Lisäksi ilmaistiin huoli Venäjän geopolittisista tavoitteista Baltian maissa ja Venäjän vaikutusvallasta Länsi-Balkanilla (ks. [idea](#)). Lisäksi Naton rooli mainittiin usein konfliktin yhteydessä (ks. esimerkki [ideasta](#)). Ukrainan, Moldovan ja Georgian esittämät EU-jäsenyyshakemukset Venäjän Ukrainan hyökkäyksen johdosta herättivät yhä useammin keskusteluita EU:n laajentumisesta foorumeilla. Jotkut osallistujat olivat avoimempia jatkamaan unionin laajentumista ja toiset kannattivat paljon maltillisempaa laajentumispolitiikkaa (ks. esimerkki [ideasta](#)).

Konflikti on tehnyt EU:n roolista ihmisoikeuksien ja demokratioiden suojelussa maailmanlaajuisesti entistäkin keskeisemmän kysymyksen. Useat vastaajat puolustivat diplomaattisten suhteiden vaalimisen merkitystä muihin demokratioihin ympäri maailmaa, joiden suvereniteettia uhkaavat autokraattiset valtiot, kuten Taiwan (ks. [idea](#)). Muissa kannanotoissa käsiteltiin sen sijaan EU:n ja epäliberaalien valtioiden, kuten Iranin, Kiinan ja Turkin, välisten suhteiden luonnetta (ks. esimerkki [ideasta](#)) ja edistettiin vuoropuhelua ja taloudellista yhteistyötä tällaisten valtioiden kanssa.

Kaavio 15 – Mielenkartta ”EU maailmassa” osa 1

Kaavio 16 – Mielenkartta "EU maailmassa" osa 2

Naapuruuspolitiikka ja suhteet muihin

EU maailmassa

Otetaan käyttöön yksi EU:n suurlähetystö, joka edustaa jäsenvaltioita
Omaksua määrätietoinen kanta Venäjää ja Kiinaa kohtaan vs. Suojele eurooppalaisia talouskumppanuuksia näiden maiden kanssa
Laaditaan EU:n ulkomaisten investointien strategia, jolla torjutaan Kiinan vaikutusvaltaa maailmanlaajuisesti
Kehitetään vahvempia kumppanuuksia EU:n ja Afrikan maiden sekä muiden kuin lännen ulkopuolisten maiden välillä myös Afrikan unionin tai Mercosurin kaltaisten järjestöjen kautta.

Jäsenvaltioiden ja kehitysmaiden välisten kahdenvälisen kumppanuuksien vahvistaminen
EU:n yhtenäinen edustus kansainvälisissä elimissä, kuten Natossa, tai yksi ja pysyvä edustusto YK:n turvallisuusneuvostossa: Ottaa johtavan roolin rauhanrakentamiseksi Israelin ja Palestiinan välillä

Kauppapolitiikka

Ennakoida ja löytää koordinoituja ratkaisuja resurssipulaan toimitusketjukriiseissä
Kauppasopimusten edistäminen EU:n arvojen mukaisesti
Taloudellisen yhteistyön ja kasvun edistäminen sekä että sen ulkopuolella
Investoi paikalliseen tuotantoon ja lisää teollisuuden itsenäisyyttä

Laajentuminen

Jatketaan laajentumista kohti Länsi-Balkania Ukrainan, Moldovan ja Georgian integroiminen EU:n
EU:n laajentumisen eteneminen vs. ei uutta laajentumista
Kosovon tunnustaminen ja sen yhdentymisen edistäminen

6. Arvot ja oikeudet, oikeusvaltio, turvallisuus

Aihe Arvot ja oikeudet, oikeusvaltioperiaate, turvallisuus on tuottanut yhteensä 5 351 kannanottoa (1 768 ideaa, 2 910 kommenttia ja 673 tapahtumaa), ja osallistajat ovat edistäneet ajatuksia erilaisista oikeuksista ja vapauksista, kuten hlbtq-henkilöistä ja sukupuolten tasa-arvosta sekä vammaisten osallistamisesta, ja keskustelleet eurooppalaisten arvojen käsitteestä ohjaavana periaatteena. Foorumin mielipiteiden moninaisuuden vuoksi muut vastaajat ovat kehottaneet kunnioittamaan konservatiivisempia näkemyksiä, jotka liittyvät usein uskonnollisten arvojen suojeluun. Toinen tämän aihealueen merkittävä aihe koskee tarvetta ylläpitää ja puolustaa oikeusvaltioperiaatetta, kun on kyse ”epäliberaalien demokratioiden nousun vaaroista” ja tarpeesta vahvistaa EU:n demokraattisia arvoja. Viimeaikaisissa merkinnöissä on keskusteltu Ukrainan sodasta ja siitä, että EU:n on lisättävä sotilaallisia voimavarojaan.

- Oikeudet ja vapaudet
- Osallistava yhteiskunta
- Oikeusvaltioperiaatteen turvaaminen
- Turvallisuus
- EU:n arvot
- Lobbaus ja korruptio

Tapahtumat

Arvoihin, oikeuksiin, oikeusvaltioon ja turvallisuuteen liittyen EU:n arvoista keskusteltiin pyöreän pöydän kokouksessa Ranskassa (ks. [tapahtuma](#)), ja EU:n kulttuurisesta ja kielellisestä monimuotoisuudesta johtuvia haasteita käsiteltiin myös saksalaisessa konferenssissa, joka järjestettiin yhteistyössä vähemmistöjen kanssa Saksan ja Tanskan raja-alueella ja jossa keskityttiin erityisesti vähemmistöjen arvoon ja merkitykseen yhteiskunnassa (ks. [tapahtuma](#)).

Osallistava yhteiskunta, sukupuolten tasa-arvo, rasisminvastaisuus (ks. [tapahtuma](#)) ja LGTBIQ-fobian vastainen politiikka olivat aiheiden yleisimpiä teemoja erityisesti Kreikassa, Italiassa, Ranskassa ja Belgiassa. Tanskassa arvo- ja oikeuksia koskevat tapahtumat toteutettiin pääasiassa matkustettaessa työpajoja nuorten kanssa useissa lukioissa eri puolilla maata (ks. [tapahtuma](#)).

Sukupuoleen perustuvasta syrjinnästä ja väkivallasta keskusteltiin laajasti verkkotapahtumassa, jossa käsiteltiin perimmäisiä syitä, ennaltaehkäisyä ja väärinkäytöksiin reagoimista (ks. [tapahtuma](#)). Kansainvälisen naisten oikeuksien päivän yhteydessä järjestettiin tapahtuma, jossa keskusteltiin sukupuolten tasa-arvoa parantavista politiikkatoimista (ks. esimerkki [tapahtumasta](#)). Opiskelijatapahtumassa käsiteltiin perheväkivaltaa ja sukupuoleen perustuvaa väkivaltaa (ks. [tapahtuma](#)).

Viime aikoina joissakin tapahtumissa keskusteltiin turvallisuuteen ja puolustukseen liittyvistä kysymyksistä, jotka koskivat Venäjän hyökkäystä Ukrainaan. Eräässä tapahtumassa käsiteltiin erityisesti Ukrainan sodan vaikutuksia EU:n turvallisuuteen ja puolustukseen (ks. [tapahtuma](#)), ja toisessa tarkasteltiin mahdollisuuksia saavuttaa strateginen autonomia (ks. [tapahtuma](#)).

Oikeudet ja vapaudet

Oikeudet ja vapaudet ovat kooltaan merkittäviä, mikä johtuu erityisesti osallistujien esiin tuomista erilaisista oikeuksista ja vapauksista.

Suuri joukko ajatuksia oikeuksista ja vapauksista käsittelee ihmisoikeuksien ja vapauksien suojelua yleensä (ks. esimerkki [ideasta](#)). Yksi tämän aiheen kannattavimmista ajatuksista ehdottaa erilaisten ihmisoikeusvälineiden täytäntöönpanon vahvistamista EU:n oikeusjärjestelmässä (ks. [idea](#)), kun taas toiset katsovat, että ihmisoikeuksia on päivitettävä nykyisiin ja tuleviin yhteiskunnallisiin realiteetteihin sopivaksi (ks. esimerkki [ideasta](#)). Erilaiset ihmisoikeudet ovat taloudellisia, sosiaalisia, kulttuurisia, kansalaisoikeuksia ja poliittisia oikeuksia. Jotkut osallistujat kiinnittävät huomiota ihmisoikeusloukkauksiin Euroopan rajoilla, joihin jotkut osallistujat reagoivat tuomitsemalla ihmissalakuljettajat (ks. esimerkki [ideasta](#)). Kansalaisoikeudet ja poliittiset oikeudet ovat vahvasti esillä foorumeilla, ja oikeus yksityisyyteen ja sananvapauteen ovat eniten läsnä kannanotoissa (ks. esimerkki [ideasta](#)). Syrjintävapautta koskevat kannanotot on ryhmitelty osallistavan yhteiskunnan erillisenä teemana, koska ne ovat kooltaan huomattavan suuria.

Muuttuva yhteiskuntamme huomioon ottaen monet kannanotot keskittyvät digitaaliseen muutokseen liittyviin oikeuksiin ja vapauksiin liittyviin kysymyksiin, erityisesti oikeuteen yksityisyyteen. Tätä alateemaa käsitellään myös digitaalisessa transformaatiossa. EU:n yleistä tietosuojaa-asetusta pidetään keskeisenä tekijänä, jolla estetään yrityksiä myymästä henkilötietoja (ks. [idea](#)). Yleisesti ottaen vastaajat korostavat, että tarvitaan parempaa lainsäädäntöä ja välineitä, joilla voidaan puuttua internetiin ja sosiaaliseen mediaan sekä kaikkeen uuteen teknologiaan liittyviin yksityisyyden suojaan liittyviin huolenaiheisiin (ks. [idea](#)). On kehoitettava rajoittamaan biometrinen tietojen käyttöä seurantaan (ks. [idea](#)) ja henkilötietojen keräämistä ja jakamista yleisemmin (ks. esimerkki [ideasta](#)). Itse asiassa vastaajat huomauttavat, että digitaalinen valvonta, joka perustuu henkilötietojen keräämiseen teknologiajättien toimesta, on merkittävä uhka kansalaisten ihmisarvolle, itsenäisyydelle ja yksityisyydelle. Näin ollen he vaativat tiukempia säännöksiä ja tietosuojatoimenpiteitä (ks. [idea](#)). Tätä on myös korostettu tekoälyä koskevan sääntelyn lisäämisen tarpeen vuoksi (ks. [idea](#)).

Toinen ajatusryhmä keskustelee sananvapaudesta ja tämän vapauden rajoituksista. Lehdistön ja sosiaalisen median sananvapauden varmistamisen osalta jotkut vastaajat ovat ilmaisseet huolensa niiden vaarantumisesta ja sisällön poistamisesta alustoilta (ks. esimerkki [idea](#)).

Toisissa käsitellään sananvapauden rajoituksia, kuten sitä, missä määrin verkkosisältöä olisi

säänneltävä ja miten tämä vaikuttaa sananvapauteen. Jotkut kansalaiset tukevat yhtenäisen eurooppalaisen digitaalisen kehityksen luomista (ks. [tapahtuma](#)). Esimerkiksi valeutisten katsotaan muodostavan uhkan demokraattisille perusarvoille (ks. [tapahtuma](#)). Usein esiin tuotu vihapuheen käsite viittaa tarpeeseen puuttua tähän ongelmaan ja lisätä vihapuheen (esimerkki [ideasta](#) ja [tapahtumasta](#)) ja viharikosten uhrien suojelua (ks. [tapahtuma](#)).

Alateema koskee taloudellisia ja sosiaalisia oikeuksia, jotka on tuotu esiin myös aiheesta ”Vahvempi talous, sosiaalinen oikeudenmukaisuus ja työpaikat”, kuten oikeus asumiseen (ks. esimerkki [ideasta](#)), työ- ja yksityiselämän tasapainon varmistaminen (ks. esimerkki [tapahtumasta](#)), elintarvikkeiden sosiaaliturva (ks. [idea](#)) jne. Jotkut osallistujat vaativat ihmisoikeuksien päivittämistä tältä osin (ks. [idea](#)) tai jopa tekemään sosiaaliset oikeudet täytäntöönpanokelpoiksi (ks. [idea](#)). Tietyn väestöryhmän oikeuksien näkökulmasta useat ajatukset puoltavat lasten oikeuksia ja osoittavat tarvetta lisätä lasten suojelua lainsäädännössä ja politiikassa (ks. esimerkki [ideasta](#)).

Kun otetaan huomioon perusoikeus kunnioittaa kulttuurista, uskonnollista ja kielellistä monimuotoisuutta, laajalti hyväksytyt ajatus foorumeilla on Euroopan unionin pyyntö tunnustaa esperanto Euroopan kansalaisten kieleksi (ks. esimerkki [ideasta](#)).

Toinen vastausryhmä korostaa tarvetta poistaa covid-19-toimenpiteet heti, kun pandemian vaikutukset sen sallivat, jotta voidaan varmistaa paluu normaaliin toimintaan ja palauttaa kansalaisten vapaudet (ks. [idea](#)). Tältä osin on myös kehoitettava estämään sellaisten kansalaisten syrjintä, jotka ovat päättäneet olla rokottamatta tai joille on tehty säännöllisiä kokeita päästäkseen perustiloihin (ks. esimerkki [ideasta](#)). Covid-19-rokotuksiin liittyviä kysymyksiä käsitellään tarkemmin terveysaiheessa.

Joissakin kannanotoissa kehoitetaan EU:ta ottamaan johtava asema eläinten oikeuksien suojelussa (ks. [idea](#)) esimerkiksi ottamalla käyttöön eläinlupa (ks. [idea](#)). Vastaajat katsovat, että vaikka EU:n perussopimuksissa eläimet tunnustetaan tunteviksi olennoiksi, maatalous- ja lihateollisuudessa esiintyy edelleen väärinkäytöksiä ja julmaa kohtelua (ks. esimerkki [ideasta](#)).

Toiset keskittyvät erityisesti oikeudellisiin asioihin ja EU:n sisäisen liikkuvuuden vaikutuksiin, joissa keskustellaan tarpeesta helpottaa prosesseja, jotka liittyvät esimerkiksi perintöasioiden käsittelyyn (ks. [idea](#)), kuolemantapaukseen (ks. [idea](#)) ja ehdotetaan, että jäsenvaltioiden aviovarallisuussuhteita ja rekisteröityjä parisuhteita koskevat rekisterit olisi liitettävä toisiinsa (ks. [idea](#)). Avoimessa foorumin verkkoseminaarissa osallistujat keskustelivat

rikosoikeudellisten menettelyjen prosessuaalisista oikeuksista eri puolilla EU:ta (ks. [tapahtuma](#)). Useat osallistajat kannattavat oikeutta itselääkitykseen kannabiksella (ks. esimerkki [ideasta](#)) ja keskustelevat laajemmin huumeiden dekriminallisoinnista ja laillistamisesta (ks. esimerkki [ideasta](#)). Tätä kysymystä käsitellään myös terveysaiheessa. Jotkut kansalaiset ehdottavat, että käteismaksuvaihtoehdot olisi tunnustettava demokraattiseksi oikeudeksi (ks. esimerkki [ideasta](#)).

Osallistava yhteiskunta

Useissa kannanotoissa kehoitetaan lisäämään ponnisteluja osallistavan yhteiskunnan luomiseksi ja käsittelemään esimerkiksi vapautteen, syrjintään ja tasa-arvoon liittyviä kysymyksiä. Tämän aihealueen keskeinen osa-alue liittyy sukupuolten tasa-arvoon liittyviin ajatuksiin, mukaan lukien erittäin hyväksytyt ajatus tästä asiasta (ks. [idea](#) ja esimerkki [tapahtumasta](#)) sekä naisten voimaannuttaminen (ks. [tapahtuma](#)). Tähän liittyviä ehdotuksia ovat naisten määrän lisääminen poliittisten ja taloudellisten päättäjien keskuudessa (ks. esimerkki [ideasta](#)). Sukupuolten tasa-arvosta keskustellaan laajasti myös samapalkkaisuuden (ks. esimerkki [ideasta](#)) sekä lapsuudesta lähtien kasvatuksellisesti (ks. [idea](#)) osalta. Myös muissa aiheissa on esitetty kehoitus sukupuolinäkökulmasta perinteisesti enemmän miesvaltaisia aloja, kuten STEM-aineita, kohtaan sukupuolten epätasa-arvon lievittämiseksi. Seksuaali- ja lisääntymisoikeuksien osalta kansalaiset ovat jakautuneet. Joukko kannanottoja korostaa seksuaali- ja lisääntymisterveyden ja -oikeuksien merkitystä keskeisenä keinona saavuttaa sukupuolten tasa-arvo ja lopettaa sukupuoleen perustuva väkivalta, mukaan lukien oikeus aborttiin (ks. esimerkki [ideasta](#)). Sen sijaan muilla toimilla pyritään suojelemaan ihmisarvoa ja oikeutta elämään keskeyttämällä rahoitus EU:n tutkimuksen, kehitysavun ja kansanterveyden aloilla, joiden katsotaan edistävän ihmisalkioiden tuhoamista (ks. [idea](#)). Seksuaali- ja lisääntymisoikeuksiin liittyvissä ideoissa keskustellaan abortin lisäksi tarpeesta toteuttaa tehokkaita toimenpiteitä lisääntyneen sukupuoleen perustuvan väkivallan torjumiseksi (ks. esimerkki [ideasta](#) ja [tapahtumasta](#)) ja ehdotetaan myös miesten stereotyyppien (ks. [idea](#)) käsittelyä ja kostopornon ja verkossa tapahtuvan häirinnän torjumista (ks. [tapahtuma](#)).

Toinen aihe, joka on herättänyt lukuisia kannanottoja, on tarve edistää edelleen vammaisten henkilöiden, esimerkiksi Trisomy 21:n koetteliemien henkilöiden osallisuutta (ks. [idea](#)). Vastaajat vaativat, että vammaiset henkilöt sisällytetään kansallisiin perustuslakeihin (ks. [idea](#) ja [tapahtuma](#)), sekä toimintalinjoja vammaisten työllistämisen edistämiseksi (ks. [idea](#)) ja vammaisuutta koskevaa

valistuskoulutusta kaikille työntekijöille (ks. [idea](#)). Samoin ajatus kannattaa kouluttaa opettajia siitä, miten vammaiset oppilaat integroidaan luokkiin (ks. [idea](#)). Muita ehdotuksia ovat: i) esteiden poistaminen vammaisilta henkilöiltä parantamalla tuotteiden ja palvelujen saavutettavuutta (ks. [idea](#) ja [tapahtuma](#)), ii) heidän ihmisoikeuksiensa riittävä suojelu (ks. [idea](#)) ja iii) mielenterveysrajoitteisten henkilöiden syrjinnän torjuminen (ks. [idea](#)). Erittäin kommentoidussa tapahtumassa, jossa osallistajat hyväksyvät kommenttiosion, kehoitetaan myös ottamaan Downin oireyhtymää sairastavia henkilöitä ja lainsäädäntöaloitteita tukemaan (ks. [tapahtuma](#)) lisäämään näkyvyyttään ja osallistumistaan yhteiskunnan kaikilla tasoilla (ks. [idea](#)).

Jotkut vastaajat katsovat naisten, hltiq-vähemmistöjen ja ihmisoikeuksien olevan hyökkäyksen kohteena joissakin jäsenvaltioissa (ks. esimerkki [ideasta](#) ja [ideasta](#)). Useat osallistajat vaativat, että hltiq-henkilöitä suojellaan ja että samaa sukupuolta olevat avioliitot tunnustetaan EU:n jäsenvaltioissa (ks. esimerkki [ideasta](#) ja [ideasta](#)) ja että hltiq-henkilöiden vanhemmuus sallitaan (ks. [idea](#)). Eräässä työpajatapahtumassa käsiteltiin hltiq-henkilöiden oikeuksien sisällyttämistä eri aiheisiin (ks. [tapahtuma](#)). Toinen ajatus ehdottaa moninkertaisen syrjinnän käsitteen käyttöönottoa eli kahteen tai useampaan perusteeseen perustuvan syrjinnän käyttöönottoa ja konkreettisten toimenpiteiden toteuttamista sen torjumiseksi (ks. [idea](#)).

Euroopan yhteiskuntien ikääntymisen vuoksi foorumille on esitetty kehoituksia ikääntymisen torjumiseksi (ks. [idea](#)). Lisäksi järjestettiin tapahtuma, jossa tutkittiin väestörakenteen muutosten vaikutuksia yhteiskunnan rakenteisiin (ks. [tapahtuma](#)).

Muutamassa tapahtumassa on myös kiinnitetty huomiota kansallisten ja etnisten vähemmistöjen oikeuksiin (ks. esimerkki [ideasta](#) ja [tapahtumasta](#)), mukaan lukien romaniyhteisö (ks. esimerkki [ideasta](#), [tapahtumasta](#) ja [tapahtumasta](#)). Samansuuntaisesti jotkin ajatukset edellyttävät EU:n asetusta, jolla varmistetaan eurooppalaisten vähemmistöjen kielelliset oikeudet (ks. esimerkki [ideasta](#)). Eräässä erittäin hyväksytyssä ideassa kehoitetaan tekemään katalaani EU:n viralliseksi kieleksi (ks. [idea](#)).

Komissiossa keskusteltiin osallistavasta viestinnästä, ja osallistajat huomauttivat, että Euroopan kansalaisten olisi voitava vapaasti juhlia uskonnollisia juhlia, jotta Euroopan kansalaiset eivät tuntisi käänteistä syrjintää (ks. [idea](#) ja [idea](#) ja [tapahtuma](#)).

Monimuotoisen ja osallistavan Euroopan tulevaisuudennäkymien osalta vastaajat keskustelevat onnistuneen kotouttamispolitiikan tarpeesta, sillä jotkut korostavat, että maahanmuuttajien tehokkaan kotouttamispolitiikan toteuttamatta jättäminen aiheuttaa jännitteitä

eurooppalaisille yhteiskunnille ja siihen liittyviä turvallisuusriskejä (ks. [ajatus](#)).

Oikeusvaltion turvaaminen

Oikeusvaltioperiaatteen ja demokraattisten arvojen kunnioittamisen tarve on usein toistuva teema (ks. esimerkki [ideasta](#)). Kannanotoissa katsotaan, että ne muodostavat Euroopan unionin perustan (ks. [idea](#) ja [idea](#)). Vaikka useimmissa kannanotoissa tuodaan esiin oikeusvaltioperiaatteen liittyviä sisäisiä näkökohtia, myös ulkoisia näkökohtia käsitellään, ja kehottaa EU:ta omaksumaan tiukemman asenteen suhteessa kolmansiiin maihin, kuten Venäjään ja Kiinaan.

Yksi tämän aiheen eniten kannatetuista ideoista edellyttää demokratiaa, oikeusvaltiota ja perusoikeuksia koskevan tarkistusmekanismin perustamista (ks. [idea](#)). Lisäksi korostetaan oikeusvaltioperiaatteen merkitystä sisämarkkinoiden toiminnalle (ks. [ajatus](#)). Näin ollen ajatus yhteisen vision laatimisesta arvojensa ja instituutioidensa suojelemiseksi on laajalti jaettu koko foorumilla (ks. esimerkki [ideasta](#)).

Monet osallistujat ovat huolissaan EU:n arvojen ja oikeusvaltioperiaatteen kunnioittamisesta (ks. esimerkki [ideasta ja ideasta](#)), ja jotkut mainitsevat erityisesti Unkarin (ks. esimerkki [ideasta](#)) ja Puola (ks. [esimerkki ideasta ja ideasta](#)). Hyvin hyväksytyssä ajatuksessa korostetaan, että kaikkien jäsenvaltioiden olisi vaalittava demokratiaa ja oikeusvaltioperiaatetta ilman kaksoisnormeja (ks. [ajatus](#)).

Kun otetaan huomioon nämä oikeusvaltioon kohdistuvat uhat, vastaajat ehdottavat erilaisia strategioita rikkomusten torjumiseksi: I) jäsenvaltioille myönnettävien avustusten vähentäminen, ii) niiden äänioikeuksien poistaminen neuvostossa (ks. esimerkki [ideasta](#)), iii) oikeusvaltioperiaatteen liittyvien budjettisuojausmekanismien käyttö (ks. [ajatus](#)), iv) 7 artiklan tarkistaminen, jotta EU:n arvoja rikkoville hallituksille olisi helpompi määrätä seuraamuksia (ks. [idea](#)), v) sellaisen mekanismin käyttöönotto, jonka avulla jäsenvaltiot voidaan karkottaa, jos ne rikkovat demokraattista oikeusvaltioperiaatetta (ks. [idea](#)) ja vi) perustaa Euroopan unionin tuomioistuimen kaltaisen vahtikoiran demokratian ja oikeusvaltioperiaatteen suojelemiseksi (ks. [idea](#)). Lisäksi ehdotetaan useita ajatuksia oikeusvaltion varmistamiseksi muiden EU:n arvojen rinnalla. Muutamasta niistä ehdottivat kansalaisyhteiskunnan organisaatioiden tukemista keinona vahvistaa ja ylläpitää demokraattista oikeusvaltioperiaatetta (ks. [idea](#) ja katso [idea](#)). Eräs vastaaja on tuonut esiin asiaan liittyvän ajatuksen panna täytäntöön EU:n kansalaisyhteiskuntastrategia, jonka avulla kansalaisyhteiskunnan organisaatiot voivat toimia

vapaasti ja edistää eurooppalaisten arvojen vaalimista (ks. [idea](#)).

Yleisin ajatus kuitenkin edellyttää yksimielisyssäännön poistamista sen varmistamiseksi, että jäsenvaltiot, jotka eivät ole oikeusvaltioperiaatteen mukaisia, eivät voi estää päätöksentekoa (ks. esimerkki [ideasta](#)).

Lehdistön ja tiedotusvälineiden vapauden suojelun katsotaan liittyvän oikeusvaltioperiaatteen ja EU:n arvojen suojeluun. Tämä oli aiheena osallistavassa työpajassa, ja tarve lisätä avoimuutta tiedotusvälineiden moniarvoisuuden osalta ja varmistaa toimittajien parempi suojelu olivat keskeisiä takeaways (ks. [tapahtuma](#)). Lisäksi tuetaan avoimuuden lisäämistä ja kansalaisten laajempaa osallistumista EU:n päätöksentekoprosessiin (ks. [idea](#)).

Vaikka suurin osa ideoista viittaa huoliin oikeusvaltioperiaatteen loukkaamisesta, toinen ajatuslinja on erilainen, sillä EU:n katsotaan rikkovan jäsenvaltioiden perustuslakeja autoritaarisella tavalla (ks. esimerkki [ideasta](#)). Joissakin kehotuksissa tarkastellaan uudelleen Euroopan yhteisöjen tuomioistuimen toimivaltaa estää ristiriidat kansallisten perustuslaillisten lainkäyttöalueiden kanssa, jotka kirjataan foorumille (ks. esimerkki [ideasta ja tapahtumasta](#)). Esimerkiksi yksi osallistuja katsoo, että niin kauan kuin kansansuvereniteettia kunnioitetaan, demokratia hallitsee (ks. [idea](#)). Toiset taas väittävät, että veto-oikeus pannaan täytäntöön perussopimuksissa myönnettynä poliittisena välineenä ja että jäsenvaltioilla on oikeus puolustaa rajoja ja säilyttää kristillinen uskonto, kulttuuri ja homogeeninen yhteiskunta (ks. [idea](#)).

Turvallisuus

Turvallisuuskysymystä käsitellään laajasti muissa aiheissa, kuten maailmassa, joten se esiintyy harvemmin aihealueena, joka liittyy arvoihin ja oikeuksiin, oikeusvaltioperiaatteen ja turvallisuuteen. Yksi tällä hetkellä kommentoiduimmista ajatuksista on kuitenkin ehdotus EU:n armeijan perustamisesta (ks. [idea](#)), jotta jäsenvaltioita voitaisiin suojella paremmin vihamielisiltä ulkomaisilta toimijoilta (ks. esimerkki [tapahtumasta](#)). Lisäksi osallistujat väittävät, että EU:n turvallisuuden keskittäminen hyödyttäisi sekä kustannuksia että kansallisten armeijoiden merkityksen vähenemistä kaikkialla Euroopassa, koska Euroopan kansalaiset suhtautuvat heikommin oman valtionsa puolustukseen (ks. [idea](#)). Näiden ajatusten kommentiosioissa muut ovat kuitenkin kyseenalaistaneet tämän ehdotuksen ja kommentoineet lähinnä EU:n puolustuksen ja kansallisen puolustuksen poliittisia vaikutuksia sekä

niiden välistä suhdetta. Tästä syystä osallistuja kannattaa kansallisten armeijoiden yhdentymistä ja yhteentoimivuutta (ks. [idea](#)).

Osallistajat keskustelevalle myös ulkopoliittikan tulevaisuudesta ja siitä, miten sitä voidaan muuttaa sen varmistamiseksi, että Euroopalla on kansainvälinen rooli (ks. [tapahtuma](#)), ja kehottaa myös EU:ta harkitsemaan uudelleen ensisijaisia tavoitteita turvallisuustavoitteidensa osalta ottaen huomioon ongelmat, jotka vaihtelevat muuttoliikekriisistä Afganistaniin ja Kiinan uhkasta Aasian ja Tyynenmeren alueella (ks. [ajatus](#)). Kun otetaan huomioon ei-perinteiset sotilaalliset haasteet, kuten terrorismi, rikollisjärjestöjen toiminta ja sääntelemätön maahanmuutto, yksi osallistuja väittää, että niitä ei voida ratkaista pelkästään perinteisillä sotilaallisilla strategioilla, koska ne edellyttävät diplomatian, sovittelun ja yhteiskunnallisen yhteenkuuluvuuden avulla toteutettavia turvatoimia (ks. [idea](#)). Energiavarmuus (ks. [ajatus](#)) ja tavoite vähentää riippuvuutta Euroopan unionin geopoliittisten puolustusvalmiuksien parantamiseksi ovat tärkeä esimerkki (ks. [idea](#)). Foorumilla käydyissä keskusteluissa nähtiin myös puolustusstrategioita edistävien pasifistien vastakkainasettelu niitä vastaan, jotka väittivät, että kun suurvallat, kuten Kiina ja Venäjä, kohtaavat militarisoitua turvallisuutta (ks. [idea](#)). Jotkut osallistajat katsovat, että EU:n ei pitäisi käsitellä puolustusasioita ja että jäsenvaltioiden on parempi puolustautua Naton tuella (ks. [idea](#)).

Foorumilla on laajalti yhteisiä Venäjän turvallisuuteen liittyviä huolenaiheita, kuten disinformaation uhka ja Venäjän vaikutusvalta ja vaikutusvalta Euroopan maihin (ks. [idea](#) ja [tapahtuma](#)), sekä näkemyksiä, joissa ilmaistaan tarve kehittää yhteisiä politiikkoja (ks. [idea](#)).

Kun keskustellaan EU:n sisäisestä turvallisuudesta, jotkut vastaajat korostavat tarvetta torjua erilaisia uhkia, kuten kyberhyökkäyksiä tehostamalla kyberturvallisuuden koordinoitua (ks. [idea](#)) ja terrorismin moninaisia muotoja koordinoitujen terrorisminvastaisten ohjelmien avulla (ks. esimerkki [tapahtumasta](#)). Lisäksi niissä korostetaan, että on tärkeää ehkäistä eurooppalaisten yhteiskuntien radikalisoitumista ja polarisoitumista esimerkiksi perustamalla radikalisoitumisen torjunnan verkosto parhaiden käytäntöjen jakamiseksi (ks. [idea](#) ja [idea](#)).

EU:n koordinoitua ehdotetaan myös poliisivoimille tasa-arvon ja yhdenmukaisen työskentelyn varmistamiseksi eri jäsenvaltioissa (ks. [idea](#)). Tähän liittyen osallistajat ovat ehdottaneet, että otetaan käyttöön sotilas- ja poliisialan Erasmus-ohjelma, jolla lujitetaan uskollisuutta ja helpotetaan hyvien käytäntöjen jakamista (ks. [idea](#) ja [idea](#)). Samankaltaisista ajatuksista keskustellaan myös EU-maailmassa.

Viimeisenä ajatuksena foorumilla on useita kehotuksia helpottaa syytteenespanoa ja lainvalvontaa yli kansallisten rajojen (ks. esimerkkejä [ideasta](#) ja [ideasta](#)) esimerkiksi hyväksymällä yhtenäinen rikoslaki (ks. [idea](#)). Kun otetaan huomioon liikkumisvapaus EU:n sisällä, jotkut kansalaiset kannattavat sellaisen eurooppalaisen viraston perustamista, jonka tehtävänä on vahvistaa jäsenvaltioiden välistä yhteistyötä terrorismin ja järjestäytyneen rikollisuuden torjunnassa (ks. [idea](#) ja [idea](#)). Osallistuja panee myös merkille laitottoman aseiden myynnin aiheuttaman vaaran (ks. [idea](#)). Eräät osallistajat suunnittelevat myös Europolin, jo olemassa olevan kansainvälisen rikollisuuden ja terrorismin torjunnan viraston, vahvistamista (ks. [idea](#)).

EU:n arvot

Eurooppalaisten arvojen säilyttämisen merkitys ja keskeinen merkitys toistetaan usein foorumilla (ks. esimerkki [ideasta](#)). Foorumilla keskustellaan siitä, mitä tarkoittaa olla eurooppalainen, ja niistä arvoista, joita EU:n tulisi ilmentää ja edistää (esimerkiksi [idea](#) ja [tapahtuma](#)). Useat kansalaiset mainitsevat erityisesti ihmisarvon, vapauden, tasa-arvon, demokratian, oikeusvaltion, ihmisoikeuksien, moniarvoisuuden, oikeudenmukaisuuden, solidaarisuuden (ks. [tapahtuma](#)) ja sukupuolten tasa-arvon periaatteet muun muassa Euroopan unionin arvojärjestelmänä ja katsovat, että niiden olisi ohjattava unionin politiikkaa. Näin ollen erittäin hyväksyty ehdotus edellyttää demokratiaa, oikeusvaltiota ja perusoikeuksia koskevan tarkistuskoneiston käyttöönottoa (ks. [idea](#)).

Kansalaiset viittaavat myös kullekin jäsenvaltiolle ominaisiin yhteisiin juuriin ja heterogeenisiin erityispiirteisiin (ks. esimerkki [ideasta](#) ja [ideasta](#)).

Jotkut vastaajat keskustelevalle myös siitä, että Euroopan perustuslaissa olisi määriteltävä selkeästi joukko eurooppalaisia perusarvoja, joita on kunnioitettava (ks. esimerkki [ideasta](#)).

Keskusteluissa keskitytään uskonnon ja uskonnollisten arvojen asemaan Euroopassa ja keskustellaan kristillisten arvojen roolista ja tarpeesta suojella niitä (ks. [idea](#) ja [tapahtuma](#)), mutta kehoitetaan myös kunnioittamaan Euroopan kulttuurista ja uskonnollista monimuotoisuutta (ks. [idea](#)). Kristillisyyden osalta tapahtumassa tutkittiin, miten Itä-Euroopan maat soveltavat yhteen julkiset uskonnolliset näytöt suvaitsevaisuuteen muita uskontoja ja vakaumuksia kohtaan (ks. [tapahtuma](#)). Uskontoa ja sen merkitystä Euroopan unionissa käsiteltiin Dublinissa pidetyssä uskontojen välisessä kokouksessa (ks. [tapahtuma](#)). Samassa yhteydessä

osallistajat väittävät, että yhä enemmän jakavia eettisiä kysymyksiä olisi käsiteltävä uskontojen välisissä vuoropuheluissa ja kulttuurienvälisissä näkökulmissa (ks. esimerkki [ideasta](#)).

Viimeaikaiset merkinnät ovat myös nostaneet kysymyksen antisemitismistä suurena uhkana monissa maissa olevien juutalaisyhteisöjen kansalaisille, jotka ovat nähneet hyökkäysten ja väkivallan lisääntymisen (ks. [idea](#)).

Lobbaus ja korruptio

Kuten Eurooppa-demokratia-aiheen kohdalla, jotkut vastaajat ovat keskittyneet edunvalvontaan ja korruptioon liittyviin kysymyksiin. On ehdotettu yksityisten intressien harjoittaman edunvalvonnan sääntelyn ja avoimuuden lisäämistä (ks. [idea](#)) ja sen vaikutuksen rajoittamista EU:n politiikkaan (ks. esimerkki [ideasta](#)). Muut osallistajat ovat keskustelleet siitä, miten voidaan torjua korruptiota EU:n toimielimissä, käyttää EU:n varoja ja suojella väärinkäytösten paljastajia (ks. esimerkki [ideasta](#)). Yksi osallistuja on ehdottanut Totuus- ja sovintokomission perustamista käsittelemään EU:n virkamiesten väitetyjä EU:n perussopimusten rikkomisia (ks. [idea](#)).

Sen lisäksi, että EU torjuu korruptiota EU:n toimielinten tasolla, se kehottaa EU:ta tarkistamaan kansallisten julkishallintojen puolueettomuutta suosimisen ja mielivaltaisuuden torjumiseksi (ks. [idea](#) ja [tapahtuma](#)) tai torjumaan oikeudellista korruptiota (ks. [idea](#)). Vastaajat pyytävät EU:ta ryhtymään toimiin veronkierron ja korruption torjumiseksi jäsenvaltioissa (ks. esimerkki [ideasta](#)). Lisäksi jotkut vastaajat ovat ilmaisseet suuttumuksensa siitä, että heillä ei ole mahdollisuutta oikeudenmukaiseen oikeudenkäyntiin (ks. [idea](#)).

Uudet ideat edellisellä kaudella (21/02/2022–09/05/2022)

Uusista ideoista keskusteltiin yhä enemmän turvallisuuteen ja rajavalvontaan liittyvistä kysymyksistä. Puolustuksesta keskusteltiin paitsi eurooppalaisen armeijan perustamisesta (ks. esimerkki [ideasta](#)) myös liittyen Venäjän hyökkäykseen Ukrainaan, jossa kehoitettiin vahvistamaan Euroopan demokraattisia arvoja (ks. [idea](#)) ja tukemaan Ukrainaa. Näin ollen jotkut osallistajat kannattivat EU:n puolustusjärjestelmän

laajentamista (ks. esimerkki [ideasta](#)). Myös Ukrainan EU-jäsenyydestä keskusteltiin (ks. [idea](#)).

Tämän lisäksi kannanotoissa käsiteltiin viimeisimmässä julkaistussa raportissa esiin tuotuja teemoja ja alateemoja.

Hlbtq-henkilöiden oikeudet (ks. esimerkki [ideasta](#)), sukupuolten tasa-arvo (ks. esimerkki [ideasta](#)), vammaisten henkilöiden syrjintä (ks. [idea](#)) ja vähemmistöjen syrjintä (ks. [tapahtuma](#)) otettiin usein esiin foorumilla esitettyjen ajatusten yhteydessä EU:n arvojen vieressä (ks. esimerkki [ideasta](#)).

Oikeudet ja kansalaisvapaudet -teeman yhteydessä osa osallistujista kehotti kunnioittamaan paremmin ilmaisunvapautta ja ehdotti tiedotusvälineiden riippumattoman näkyvyyden helpottamista (ks. esimerkki [ideasta](#)). Toinen panos puolsi aseiden kantamisen vapauden lisäämistä (ks. [idea](#)).

Sosiaalisten oikeuksien osalta keskusteltiin myös demografiasta ja kehoitettiin ottamaan käyttöön perheitä tukevia toimintalinjoja (ks. [idea](#)). Eräissä ideassa korostettiin myös tarvetta kehittää tehokkaita politiikkoja asunnottomuuden torjumiseksi (ks. [idea](#)).

Oikeus- ja lainvalvontakysymyksistä (ks. esimerkki [ideasta](#)) keskusteltiin laajalti. Oikeudenkäytön osalta osallistajat keskustelivat veronkiertoon ja sosiaaliseen polkumyyntiin liittyvistä kysymyksistä (ks. [ajatus](#)) sekä oikeusjärjestelmien toimintahäiriöistä sekä edistyneistä ehdotuksista, joilla pyritään integroimaan Euroopan oikeusjärjestelmät, mukaan lukien mahdollisuus suorittaa rangaistus toisessa EU-maassa (ks. [idea](#)).

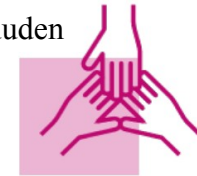
Kaavio 17 – Mielenkuva-aihe Arvot ja oikeudet, oikeusvaltio, turvallisuus, osa 1

Suojella ja puolustaa ihmisoikeuksia ja vapauksia
Vahvistetaan ihmisoikeusvälineiden
täytännönpanokelpoisuutta EU:n oikeusjärjestyksessä
Yksityisyyden ja henkilötietojen suojaaminen
Biometrinen tietojen käytön rajoittaminen seurantaan
Omantunnonvapauden ja ilmaisunvapauden ylläpitäminen
Torjutaan vihapuhetta ja viharikoksia
Varmistetaan lehdistön ja tiedotusvälineiden vapaus ja
torjutaan disinformaatiota
Taloudellisten ja sosiaalisten oikeuksien turvaaminen
Lasten oikeuksien toteuttaminen päätöksenteossa
Suojella eläinten oikeuksia ja poistaa väkivaltaiset ja
julmat käytännöt tehoeläintuotannossa
COVID-19 -toimenpiteiden perusteella varmistetaan
oikeus vapaaseen liikkuvuuteen ja ehkäistään syrjintää.
Varmistaa oikeus käteismaksuihin
Yhdenmukaistaa vaalioikeudet kaikissa jäsenvaltioissa
Kannabiksen laillistaminen

Oikeudet ja vapaudet

Lobbaus ja korruptio

Korruption torjunta kansallisella ja
EU:n tasolla ja lobbaustoimintaa
koskevien säännösten tehostaminen
Tehdään EU:n
päättökentekoprosessista avoimempi
ja vastuullisempi
Toimi veronkierron torjumiseksi
jäsenvaltioissa
Suosimisen ja mielivaltaisuuden
torjuminen kansallisissa
julkishallinnoissa

Arvot ja oikeudet,
oikeusvaltio,
turvallisuus

Osallistava yhteiskunta

Varmistetaan vapaus syrjinnästä
Sukupuolten tasa-arvon toteuttaminen ja
naisten edustuksen vahvistaminen
Lisätään vammaisten henkilöiden
osallisuutta poistamalla esteitä ja torjumalla
syrjintää
HLBTQ-oikeuksien puolustaminen ja
samaa sukupuolta olevien avioliittojen
tunnustaminen eri jäsenvaltioissa
Ikääntymisen vastapaino
Vähemmistöjen, kuten romaniväestön,
osallistamista koskevat strategiat
Seksuaali- ja lisääntymisoikeuksien
vahvistaminen vs. abortionismi
Maahanmuuton osalta: varmistetaan
tehokkaat kotouttamispolitiikat ja torjutaan
disinformaatiota

Kaavio 18 – Mielenkuva-aihe Arvot ja oikeudet, oikeusvaltio, turvallisuus, osa 2

Turvallisuus

Euroopan puolustusarmeijan perustaminen
Perustetaan järjestäytyntä rikollisuutta ja terrorismia torjuva eurooppalainen virasto
Integroida ja tehdä kansallisista armeijoista yhteentoimivia
Euroopan poliisivoimien perustaminen
Suhtaudu ankarasti Venäjää vastaan disinformaatiota ja sotilaallisia uhkia vastaan
Ei-sotilaallisten turvallisuushaasteiden, kuten kyberhyökkäysten ja radikalisoitumisen, ratkaiseminen
Aseiden laittoman myynnin torjunta
Rajatylittävien syytetoimien helpottaminen
Tukea Ukrainaa sotilaallisin ja diplomaattisin keinoin
Venäjän hyökkäyksen valossa
Vahvistetaan EU:n rajavalvontaa

Arvot ja oikeudet, oikeusvaltio, turvallisuus

Oikeusvaltion turvaaminen

Luodaan yhteinen visio jatoimielin oikeusvaltioperiaatteen suojelemiseksi sisäisesti
Demokraattisemman päätöksenteon edellyttämän yksimielisyyden poistaminen
Varmistaa, että jäsenvaltiot kunnioittavat demokraattista oikeusvaltioperiaatetta, ja ryhtyä rankaiseviin toimiin, jos demokratian periaatteita rikotaan
Nimitetään Euroopan yhteisöjen tuomioistuin demokratian ja oikeusvaltion vahtikoiraksi
Tuetaan kansalaisyhteiskunnan järjestöjä keinona vahvistaa demokraattista oikeusvaltiota
Puolustaa EU:n arvoja ja oikeusvaltioperiaatetta ulkoisesti
Venäjän ja Kiinan vastustuksen edessä EU-skeptikot vaativat EU:n lainsäädännön ja EU-koneiston lakkauttamista

EU:n arvot

Keskustelun tarve uskonnon asemasta eurooppalaisissa yhteiskunnissa
Radikalisoitumista ja polarisoitumista koskevien ennaltaehkäisevien toimenpiteiden toteuttaminen eurooppalaisissa yhteiskunnissa
Peruseurooppalaiset arvot, joita on kunnioitettava Euroopan perustuslaissa
Annetaan Euroopan unionin arvojärjestelmän ohjata politiikkoja: ihmisoikeudet, vapaus, tasa-arvo, demokratia jne.
Sitoutua jakaviin eettisiin kysymyksiin uskontojen välisen vuoropuhelun ja kulttuurienvälisen näkökulman jakamisen avulla

7. Digitaalinen muutos

Digitaalisen muutoksen aihe on tuottanut 1 072 ideaa, 1 184 kommenttia ja 390 tapahtumaa, yhteensä 2 646 kannanottoa. Kannanotoissa korostetaan yleisesti digitaalisen muutoksen tarvetta tulevan talouden, yhteistyön, terveyden ja muiden elämäntilanteiden osalta. Ne ovat kuitenkin korostaneet myös useita digitalisaatioon liittyviä haasteita, kuten eettisiä näkökohtia, kasvavaa digitaalista kuilua, yleisen tietosuojasetuksen puutteita ja kyberuhkia. Tähän liittyen osallistujat ovat ilmaisseet eniten esiintyvien aiheiden vuoksi, että digitaaliseen koulutukseen ja digitaalisten taitojen edistämiseen on investoitava ja että on myös investoitava digitaaliseen innovointiin ja siirryttävä kohti digitaalisesti suvereenia Eurooppaa. Ideat voidaan ryhmitellä seuraavien teemojen mukaan:

- **Yleissivistävä ja ammatillinen koulutus: digitaaliset taidot**
- **Digitaalinen suvereniteetti ja etiikka**
- **Yhteiskunnan yleinen digitalisointi**
- **Eurooppalaiset digitaaliset välineet: julkisten palvelujen digitalisointi**
- **Digitaalinen data**
- **Kyberturvallisuus**
- **Digitaaliset oikeudet ja osallisuus**
- **Saastuminen, kestävyys ja kestävyys**
- **Talouden digitalisointi**
- **Digitaalinen terveys**

Tapahumat

Digitaalista muutosta koskevan aiheen puitteissa järjestetyt viimeaikaiset tapahtumat heijastivat keskustelua oikeudenmukaisen ja tasapainoisen digitaalisen muutoksen luomisesta. Eräässä Ruotsissa järjestetyssä tapahtumassa lukiolaiset keskustelivat nykyaikaisten sähköisten laitteiden puutteesta kouluissa, iäkkäiden ihmisten vähäisestä ymmärryksestä uusista teknologioista ja nopeiden internetyhteyksien tarpeesta kaikkialla (ks. [tapahtuma](#)).

Paikallisen yliopiston järjestämässä Pécsin kaupungissa Unkarissa järjestetyssä työpajassa keskusteltiin tekoälyn sääntelyyn ja käyttöön liittyvistä eettisistä ongelmista. Työpaja koostui alustavasta aivoriihitilaisuudesta, jota seurasi ideoiden esittely ja niiden kääntäminen konkreettisemmiksi ehdotuksiksi (ks. [tapahtuma](#)).

Ranskan alueella Bretagnessa järjestettiin digitaaliseen kahtiajakoon keskittyvä tapahtuma (ks. [tapahtuma](#)), kun taas Venäjän Ukrainan hyökkäyksen aihe oli keskeinen aihe eurooppalaisessa digitaalisessa suvereniteettiin liittyvässä keskustelussa, joka järjestettiin Agenin kaupungissa otsikolla ”Digital: pahin ja paras maailmoista (katso [tapahtuma](#)).

Yleissivistävä ja ammatillinen koulutus: digitaaliset taidot

Yksi digitaaliseen muutokseen liittyvän foorumin toistuvimmista ideoista liittyy tarpeeseen tarjota EU:n kansalaisille tarvittavat taidot ja välineet, jotta he voivat kasvaa ja menestyä yhä digitaalisemmassa maailmassa. Useissa foorumin ideoissa kannatetaan kattavaa EU:n laajuista digitaalista lukutaitoa kaikissa EU-maissa, sillä digitaalisten taitojen kehittämistä ja edistämistä pidetään talouden ensisijaisena painopisteenä (ks. esimerkki [ideasta](#)). Osallistujat mainitsevat erityisesti tarpeen kehittää nuorten digitaalisia taitoja kaikissa EU:n jäsenvaltioissa heidän työllistettävyytensä parantamiseksi (ks. esimerkki [ideasta](#)). Digitaalisten taitojen parantaminen ja kyky navigoida digitalisoituneessa yhteiskunnassa eivät ole pelkästään taloudellisia etuja, vaan ne ovat myös yhä useammin ennakoedellytys koulutuksen, kulttuurin ja tärkeiden julkisten palvelujen laajemmalle saatavuudelle (ks. esimerkki [ideasta](#)). Ideat viittaavat peruskoulun aloittamiseen ja koulutuksen jatkamiseen (ks. esimerkki [ideasta](#) ja [tapahtumasta](#)) myös vanhusten keskuudessa (ks. esimerkki [tapahtumasta](#), esimerkki [ideasta](#)). Yksi

vastaaja viittaa EU:n osaamishjelmaan ja digitaalisen koulutuksen toimintasuunnitelmaan 2021–2027 ja pyytää nopeuttamaan sen täytäntöönpanoa digitaalisten taitojen osalta erityisesti covid-19-pandemian vuoksi (ks. [ajatus](#)). Digitaalisia taitoja koskevan koulutuksen lisäksi kehoitetaan tarjoamaan koulutusta internetin vaaroista, kuten perusteellisia väärennettyjä videoita ja valistusta menetelmistä, joilla ehkäistään verkkopetoksia (ks. esimerkki [ideasta](#)). Jotkut vastaajat totesivat, että digitaalista koulutusta koskeva EU:n lainsäädäntö on tarpeen alaikäisten suojelemiseksi virtuaaliympäristössä ja laadukkaan koulutuksen varmistamiseksi (ks. [idea](#)). Myös koulutus-, kulttuuri-, nuoriso- ja urheiluaiheesta, terveyskriisin yhteydessä tapahtuvasta verkko-oppimisesta on tullut toistuva aihe, johon kuuluu yhteinen kehoitus lisätä investointeja ja toimia koulutuksen digitalisoinnin edistämiseksi (ks. esimerkki [ideasta](#)). Laitteistoinfrastruktuurin lisäksi osallistujat ehdottavat yhtenäisen eurooppalaisen etäoppimisalustan perustamista (ks. esimerkki [ideasta ja ideasta](#)), virtuaalisten ja mukaansatempaavien pedagogisten välineiden (ks. [idea](#)) tai yhteisen verkkoportaalien luomista digitaalisia sertifikaatteja varten (ks. esimerkki [ideasta](#)). Tässä yhteydessä osallistujat ehdottavat myös tieteellisen uran edistämistä (ks. [esimerkki ideasta ja tapahtumasta](#)) ja tieteellisten tutkimusohjelmien kehittämistä nuorille opiskelijoille investoimalla digitaaliseen ja innovointiin (ks. [idea](#)).

Digitaalinen suvereniteetti ja etiikka

Digitaalisen suvereniteetin tema esiintyy usein, ja erityisesti monet ideat investoida avoimen lähdekoodin ohjelmistoihin ovat saaneet suuren määrän hyväksyntöjä. Alustalla esitetyt ehdotukset digitaalisen suvereniteetin lisäämiseksi keskittyvät Euroopan strategiseen riippumattomuuteen laitteistojen, ohjelmistojen ja sosiaalisen median alustojen osalta, ja niissä on useita ehdotuspyyntöjä, joilla pyritään vahvistamaan ja edistämään ohjelmistojen häiriönsietokykyä ja riippumattomuutta sekä investointeja innovointiin (ks. esimerkki [ideasta ja ideasta](#)). Monet ideat edellyttävät investointeja eurooppalaisiin avoimen lähdekoodin ohjelmistoihin tasa-arvoisista syistä ja jäsenvaltioiden välisen yhteistyön lisäämiseksi (ks. esimerkki hyvin hyväksytystä [ideasta](#)), mutta myös digitaalisen riippumattomuuden lisäämiseksi (ks. esimerkki [ideasta](#)). Ideoiden alateemaan kuuluu EU:n digitaalisen kehityksen ja tuotannon edistäminen sekä verkkoteollisuuden monopoliin (ks. esimerkki [ideasta ja ideasta](#)) osalta toimia suhteessa muihin

toimijoihin, kuten Yhdysvaltoihin tai Kiinaan. Kuten muissakin aiheissa, osallistujat edistävät ajatusta siitä, että Eurooppa omistaa ja johtaa digitaalisia media-alustoja, kuten eurooppalaista suoratoistoalustaa (ks. esimerkki [ideasta](#)). Tähän liittyen eräs vastaaja keskustelee siitä, että digitaalisia palveluja koskevassa säädöksessä ja digitaalisia markkinoita koskevassa säädöksessä on mentävä pidemmälle, jotta voidaan hillitä EU:n ulkopuolelta tulevien digitaalisten jättiläisten hegemonista asemaa. EU:n digitaalisen suvereniteetin edistämiseksi rahoittaja kehottaa kannustamaan innovaatioita investoimalla muun muassa Euroopan laajuisiin suuriin potentiaaliin startup-yrityksiin ja suvereeniin pilveen (ks. [idea](#)). Tämä vaatimus Euroopan unionin strategisesta riippumattomuudesta digitaali-alalla ja eurooppalainen digitalisaatiomalli ovat myös yksi Saksan, Italian ja Euroopan seurantakeskuksen (ks. [tapahtuma](#)) järjestämän kansalaisosallistumisohjelman ja -foorumin (ks. [tapahtuma](#)) esittämistä ideoista.

Digitaalisten ohjelmistojen suvereniteetin ohella muut osallistujat edistävät erityisesti tarvetta, jonka mukaan EU:n on saavutettava laitteiston suvereniteetti (ks. [tapahtuma](#)). Esimerkiksi yksi kannatetuimmista ideoista ehdottaa Euroopan oman sirutuotannon kehittämistä ja edistämistä (ks. [idea](#)), ja toisessa ideassa mainitaan erityisesti riippuvuus erikoismetalleista (ks. [idea](#)). Yksi vastaaja kuvailee suvereniteettia ja vihreää eurooppalaista älypuhelinia, joka on valmistettu kokonaan (ks. [idea](#)).

Keskeistä digitaalista itsemääräämisoikeutta koskevissa vaatimuksissa on tarve investoida innovointiin ja tutkimukseen, ja niissä mainitaan useita eurooppalaisia digitaali-innovointikeskittymiä (ks. esimerkki [ideasta](#)). Jotta digitaalisesta itsemääräämisoikeudesta ja kestävydestä tulisi keskeinen osa eurooppalaista digitaali-politiikkaa, yksi rahoittajista ehdottaa, että EU:n rahoitus kytketään tiiviisti digitaaliseen, kestävään muutokseen liittyviin hankkeisiin ja Euroopan digitaalisiin vapaakauppa-alueisiin (ks. [idea](#)). Uudessa ideoissa korostetaan vahvasti eettistä näkökohtaa. Erityisesti osallistujat haluavat vahvistaa EU:n digitaalista itsemääräämisoikeutta, jotta ne vastaisivat täysin eurooppalaisia arvoja, normeja, avoimuutta ja etiikkaa (ks. esimerkki [ideasta](#)). Vastaajat ovat ilmaisseet, että EU:n on oltava digitalisaation edelläkävijä, myös tieteellisen ja teknologisen lainsäädännön osalta (ks. [idea](#)). Lisäksi kaikkein kannatetuin ajatus tässä aiheessa edellyttää oikeudenmukaista digitalisointia, joka perustuu ihmisoikeuksiin, mukaan lukien työntekijöiden oikeudet ja ammattiyhdistysoikeudet (ks. [idea](#)), sekä kehotusta turvata sananvapaus toteuttamalla toimia vihapuheen ja valeutisten leviämisen torjumiseksi (ks. [tapahtuma](#)).

Yhteiskunnan digitalisointi kokonaisuudessaan

Digitaaliseen muutokseen liittyvien panosten keskeisenä tavoitteena on lisätä EU:n yhteiskunnan eri alojen digitalisointia ja toimia yhdessä tarvittavien innovointitoimien kanssa. Tältä osin vastaajat viittaavat digitaaliseen vuosikymmeneen ja kehottavat nopeuttamaan jäsenvaltioiden edistymistä ja seuraamaan tiiviisti jäsenvaltioiden edistymistä (ks. esimerkki [ideasta](#)). Useat osallistujat ehdottavat lisäksi digitaalista siirtymää, jossa on ideoita EU:n julkisen liikenteen digitalisoinnista ja yhteinen sähköinen liikennepassi (ks. [idea](#)). Toisissa käsitellään maatalouteen liittyvää digitalisaatiota (ks. [esimerkki tapahtumasta](#)), oikeudenmukaisuutta (ks. [esimerkki tapahtumasta](#)) tai kestävä ja vihreä talouden saavuttamista (ks. [esimerkki tapahtumasta](#)).

Alateema liittyy digitaaliseen äänestykseen, jossa useat foorumin osallistujat korostavat sähköisen äänestyksen ja sähköisten allekirjoitusten (ks. [idea](#)) etuja erityisesti pandemian yhteydessä (ks. [esimerkki ideasta](#)). Tätä kysymystä on tarkasteltu tehokkuuden, turvallisuuden ja innovoinnin näkökulmasta, ei demokratian parantamisen näkökulmasta. Huomautuksissa on kuitenkin joitakin vastakkaisia näkemyksiä, joissa tuodaan esiin useita sähköisen äänestämisen haittoja. Osallistujat ehdottivat lohkoketjuteknologian käyttöä tai Euroopan oman erittäin salatun postitusjärjestelmän perustamista mahdollisena keinona varmistaa digitaalisen äänestyksen turvallisuus.

Erityisesti digitaalisen innovoinnin osalta foorumilla esitetyt digitaalista kasvua koskevat ideat puoltavat ennen kaikkea EU:n roolin lisäämistä tekoälyvälineiden kehittämisessä. Eurooppalaisen tekoälyn tutkimusosaston perustaminen (ks. [idea](#)) on kehoitus yhteistoiminnalle. Joillekin rahoittajille tekoäly on olennainen osa talouskasvua ja vaurautta (ks. [esimerkki ideasta](#)).

Yhteinen kehoitus on lisättävä nykyisten tekoälymahdollisuuksien ja algoritmisten päätöksentekojärjestelmien suunnittelua ja sääntelyä riskien minimoimiseksi, turvallisuuden ja saavutettavuuden parantamiseksi (ks. [esimerkki ideasta](#), ks. [esimerkki tapahtumasta](#)). Tarvitaan lainsäädäntötoimia tekoälyteknologioihin liittyvien riskien minimoimiseksi (ks. [esimerkki tapahtumasta](#)) ja perusoikeuksien kunnioittamiseksi. Esimerkki viimeksi mainitusta on vaatimus tekoälyn kiellettyjen käyttötarkoitusten, kuten algoritmisten työntekijöiden valvonnan, luettelamisesta (ks. [tapahtuma](#)). Tässä teemassa on paljon kannatettu ajatus, jossa käsitellään eettistä tekoälyä ja ehdotetaan lainsäädäntöä tekoälyn riskien hillitsemiseksi, datan käytön sääntelemiseksi ja eriarvoisuuden välttämiseksi (ks. [idea](#)).

Jotkin vastaajat kuitenkin huomauttavat tekoälyn hyödyistä esimerkiksi julkisella sektorilla tai ensiapupalveluissa (ks. esimerkki [ideasta](#)). Muut osallistajat ovat kuitenkin epäroivampia ja korostavat tulevaa riskiä tekoälyn luomisesta ihmisaivoja paremmaksi (ks. esimerkki [ideasta](#)). Toisessa erittäin hyväksytyssä ideassa keskustellaan tarpeesta varmistaa, että suuret joukkorahoituslustrat ovat käytettävissä kaikissa jäsenvaltioissa (ks. [idea](#)).

Joissakin ideoissa käsitellään myös yhteiskunnan digitalisoinnin (mahdollisia) haittoja, kuten vähemmän digitaalisesti tietoisten ihmisten syrjäytymistä, ympäristöpaineita, epäinhimillistämistä, robotisaatiota sekä yksilöiden seurannan ja valvonnan lisäämistä (ks. esimerkki [idea](#) ja [idea](#)). Vastaajat haluavat, että nämä digitalisaation kielteiset seuraukset tutkitaan. Joissakin kannanotoissa halutaan, että lainsäädäntöä ajantasaistetaan yhteiskunnan lisääntyvän digitalisoitumisen valossa (ks. esimerkki [ideasta](#)).

Eurooppalaiset digitaaliset välineet – julkisen sektorin digitalisointi

Useat vastaajat ehdottavat EU:n hallinnon ja julkisen sektorin digitalisointia yhteentoimivuuden ja sähköisen hallinnon mahdollistamiseksi (ks. esimerkki [ideasta ja ideasta](#), ks. [tapahtuma](#)). Kansalaiset ehdottavat erilaisia erityisiä teknologisia ja digitaalisia välineitä Euroopan kansalaisille. EU:n digitaalisen yhdentymisen alateemasta keskustellaan laajasti (ks. [idea](#)), ja siinä kehoitetaan lisäämään yhdenmukaistamista Euroopan tasolla ottamalla käyttöön yhteisiä digitaalisia välineitä: esimerkkinä voidaan mainita erityinen eurooppalainen sosiaalinen verkosto yleisen mielipiteen ilmaisemista varten (ks. [idea](#)) esimerkiksi luomalla kehys, joka auttaa kaikkia EU-maita tekemään yhteistyötä tietotekniikkahankkeiden parissa. Tätä ajatusta kehitetään edelleen useilla ehdotuksilla, jotka koskevat kaikkia kattavia digitaalisia portaaleja kansalaisten osallistamista ja jokapäiväistä tunnistamista varten (ks. [idea](#)). Laaja joukko ideoita käsittelee digitaalisen kansalaisuuden luomista ja ideoita Euroopan laajuisesta tunnistamisesta digitaalisella tunnisteella (ks. esimerkki [ideasta ja ideasta](#)) tai erittäin turvallisista (EU:n) tunnistamisjärjestelmistä, jotka perustuvat esimerkiksi sormenjälkikoodin käyttöön (ks. esimerkki [ideasta](#)). Samoin vastaajat ehdottivat eurooppalaista digitaalista lompakkoa, jossa kaikki paperiasiakirjat korvataan digitaalisilla asiakirjoilla (ks. [idea](#)).

Toinen vastausluokka keskittyy eurooppalaisiin sähköisiin palveluihin: esimerkiksi eurooppalaisen

kirjautumistunnuksen tarjoajan, joka tarjoaa pääsyn julkisiin palveluihin (ks. [idea](#)), on tarpeen yhdenmukaistaa standardeja ja luoda yhtenäinen todentamistili Euroopan tasolla (ks. [idea](#)). Lisäksi ehdotuksessa otetaan käyttöön ”digitaalinen EU:n rajat ylittävä palvelukortti”, jolla yksinkertaistetaan rajat ylittävillä alueilla asuvien kansalaisten mahdollisuuksia käyttää julkisia palveluja ja hätäpalveluja (ks. [ajatus](#)). Tilaisuuksissa keskusteltiin myös digitaalisten välineiden ja palvelujen, kuten EU:n digitaalisen identiteetin, eurooppalaisen sovelluksen luomisen tai digitaalisen eurooppalaisen passin käyttöönotosta, kehittämisestä (ks. esimerkki [tapahtumasta](#)).

Digitaalinen data

Digitaalisen datan teeman osalta vastaajat korostavat tähän mennessä saavutettua edistystä ja mainitsevat, että EU on johtavassa asemassa yksilöiden suojelussa digitaalisessa maailmassa. Tätä alaa on kuitenkin parannettava edelleen (ks. esimerkki [tapahtumasta](#), ks. esimerkki [ideasta](#)). Esimerkiksi ehdotukset keskittyvät yleisen tietosuoja-asetuksen lakien muuttamiseen, jotta henkilötietojen keräämisestä verkossa kieltäytyminen olisi helpompaa (ks. esimerkki [ideasta](#)). Toinen panos edellyttää selkeämpiä säännöksiä yleisen tietosuoja-asetuksen ja työntekijöiden tietojen osalta (ks. [idea](#)).

Samanaikaisesti useat kannanotot edellyttävät ymmärrettävämpää lainsäädäntöä kuormittamatta käyttäjiä jatkuvilla hyväksyntää koskevilla pyynnöillä (ks. esimerkki [ideasta](#)). Ehdotuksia ovat muun muassa yleisen tietosuoja-asetuksen laajentaminen ja EU:n kansalaisten datan itsenäisyyden lisääminen (ks. esimerkki [ideasta](#)). Useat vastaajat vaativat maarajoitusten rajoittamista tai kieltämistä (ks. esimerkki [ideasta](#)), tietosuojajärjestelmien yhdenmukaistamista ja henkilökohtaisten pilvipalvelujen käyttöönottoa EU:n kansalaisille (ks. [idea](#)).

Kyberturvallisuus

Yleisesti ottaen Euroopan tasolla kehoitetaan toistuvasti tekemään yhteistyötä infrastruktuurin, tietämyksen ja henkilöresurssien osalta kyberturvallisuuden vahvistamiseksi (ks. esimerkki [ideasta ja ideasta](#)).

Useat ideat viittaavat siihen, että verkkorikollisuudelta suojautumista vahvistettaisiin ensisijaisesti lisäämällä verkkoturvaluutta, joka monien rahoittajien kannalta kulkee käsi kädessä digitaalisen suvereniteetin lisääntymisen kanssa (ks. esimerkki [ideasta](#)). Lisäksi tietojärjestelmien avoimuutta ja vastuuvollisuutta olisi parannettava (ks. esimerkki [ideasta](#)). Osana viiden pilarin

ehdotusta, joka perustuu ENISAn suosituksiin, jotka koskevat esineiden internetiin (IoT) liitettyjen laitteiden riskejä, osallistujat ehdottavat, että esineiden internet-tuotteille luodaan EU-merkintä, jolla varmistetaan, että laite täyttää Internetin turvallisuutta ja suorituskykyä koskevat vähimmäisvaatimukset, sekä kolmansien osapuolten ohjelmistojen valmistajan tarkistus- ja valvontamääräykset (ks. [idea](#)). Lisäksi ehdotetaan tarkastusmuotoa, jolla varmistetaan sovellusten turvallisuus Euroopan verkoston turvatarkastusviranomaisen avulla (ks. [idea](#)). Myös kyberterrorismista keskustellaan, ja siinä esitetään useita ehdotuksia EU:n keskitetystä lähestymistavasta EU:n, sen kansalaisten ja yritysten puolustamiseen verkkouhkien varalta (ks. esimerkki [ideasta](#)). Ehdotukset vaihtelevat Euroopan kyberarmeijasta (ks. [idea](#)) ENISA-viraston toiminnan laajentamiseen Euroopan kyberpuolustuskeskukseksi (ks. [idea](#)). Jotkut vastaajat katsovat, että on rooli maailmanlaajuisen kyberturvallisuussopimuksen luomisessa Budapestin vuoden 2001 yleissopimuksen esimerkin pohjalta (ks. [idea](#)).

Puolustusstrategioiden lisäksi on useita lainsäädäntöehdotuksia, kuten EU:n laajuisen lainsäädännön käyttöönotto kansalaisten yksityisyyden suojaamiseksi (ks. [idea](#)). Useissa kannanotoissa korostetaan myös tarvetta ottaa käyttöön sosiaalisen median alustoja koskevaa sääntelyä disinformaation ja valeuutisten torjumiseksi ja datan suvereniteetin saavuttamiseksi (ks. esimerkki [ideasta](#)). Yksi tällainen asetus voisi olla eurooppalaisen viranomaisen todentamat digitaalisen verkon tunnistusprotokollat kunnianloukkauksen, digitaalisen kiusaamisen tai väriin tietojen paljastamisen välttämiseksi (ks. [idea](#)). Eräs vastaaja näkee Euroopan syyttäjänviraston (EPPO) roolin verkkorikollisuuden vastaisten eurooppalaisten toimien vahvistamisessa ja ehdottaa, että sen toimivalta laajennetaan koskemaan rajat ylittäviä kyberrikoksia (ks. [idea](#)). Lisäksi on kehoitettava vahvistamaan kuluttajansuojaa verkkoympäristössä (ks. esimerkki [ideasta](#)) esimerkiksi helpottamalla tulevaisuudessa kuluttajien mielenmuutoksia ostojen osalta.

Digitaaliset oikeudet ja osallisuus

Osallistujien mukaan on olemassa useita haasteita, jotka liittyvät digitaalisen yhteiskunnan lisääntymiseen. Yksi kannanottojen yhteydessä esiin nouseva huolenaihe on haavoittuvassa asemassa oleviin ryhmiin vaikuttava digitaalinen kuilu. Verkkokeskustelussa käsiteltiin esimerkiksi yhteiskuntamme digitalisaation lisääntymistä ja seurauksena tiettyjen väestöryhmien lisääntyvä

syrytytymistä, ”digitalisaation häviäjiä” (ks. [tapahtuma](#)).

Sen vuoksi vastaajat korostavat tarvetta taata vapaa ja osallistava pääsy digitaaliseen tilaan ja sisältöön esimerkiksi vaatimalla helposti saatavilla olevia ja kohtuuhintaisia digitaalisia palveluja ja laitteita (ks. esimerkki [ideasta](#) ja [ideasta](#)). Toiset katsovat, että digitaalinen saatavuus olisi tunnustettava perustarpeeksi varmistamalla järjestelmällinen rahoitus Euroopan tai kansallisella tasolla digitaalisten palvelujen tarjoamiseksi (ks. esimerkki [ideasta](#) ja [ideasta](#)). Kuten aiemmin mainittiin, useat ajatukset viittaavat nuorten ja ikääntyneiden väestöryhmien digitaalisen lukutaidon ja koulutuksen tason parantamiseen digitaalisen yhteenkuuluvuuden edistämiseksi (ks. esimerkki [ideasta](#) ja [tapahtumasta](#)). Yksi vastaaja ehdotti seurantamekanismin käyttöönottoa oikeudenmukaisen ja tasapuolisen digitalisoinnin ja digitaalisten taitojen hankkimisen varmistamiseksi (ks. [idea](#)).

Toinen merkittävä aihealue korostaa erityisesti kaupunki- ja maaseutualueiden välistä digitaalista eriarvoisuutta: digitaalisten yhteyksien ja keskeisten julkisten ja yksityisten palvelujen saatavuuden parantaminen ovat joitakin eniten käsiteltäviä ehdotuksia tämän aiheen yhteydessä (ks. [tapahtuma](#)).

Digitaalisten oikeuksien osalta jotkut osallistujat haluaisivat rajoittaa tai vähentää mainontaa digitaalisissa mediakanavissa (ks. esimerkki [ideasta](#)), kun taas toiset haluavat tiedonvapauden vuoksi, että maksumuurit poistetaan ja että tiedot ovat vapaasti saatavilla ilman maksua (ks. [idea](#)). Yksi vastaus edellyttää sukupuolinäkökulman huomioon ottavaa lähestymistapaa digitalisaatioon sekä ehdotuksia lainsäädäntökehikseksi digitaalisen väkivallan torjumiseksi ja kehotuksen edistää sukupuoliystävällistä digitaalista suunnittelua (ks. [idea](#)). Lisäksi vastaajat korostavat tarvetta lisätä naisyrityttöä ja edistää naisten digitaalisia taitoja (ks. [tapahtuma](#)). Kehotuksesta lisätä sukupuolten tasa-arvoa teknologian alalla keskusteltiin myös YEP-työpajassa (ks. [tapahtuma](#)).

Saastuminen, kestävyys ja kestävyys

Useissa tapauksissa tekijät yhdistävät digitalisaation kestävämpään yhteiskuntaan. Esimerkiksi kehoitetaan ottamaan käyttöön digitaalinen tuotepassi, jolla edistetään paikallista kulutusta ja kiertotaloutta ja joka on saatavilla QR-koodeilla, joista saadaan tietoa tuotteen alkuperästä, koostumuksesta, ympäristövaikutuksista, kierrätyksestä ja lopullisesta käsittelystä (ks. [idea](#)). Saaliit ovat kuitenkin olemassa, sillä digitalisaatio lisää myös muun muassa saastumista. Tämän

torjumiseksi vastaajat vaativat kestävästä digitalisaatiota, joka lisää digitalisaation ympäristövaikutuksia koskevaa tutkimusta ja tiedottaa kuluttajille digitaalisten tuotteiden ympäristövaikutuksista (ks. esimerkki [ideasta ja tapahtumasta](#)). Kestävästä valmistuksesta koskevat ehdotukset, joissa esimerkiksi kehoitetaan tekemään datakeskuksista vihreämpiä vihreitä energioita (ks. [idea](#)) tai tuottamaan uusia tuotteita kierrätetystä elektroniikkajätteestä tai muista kestävästä vaihtoehdoista (ks. esimerkki [ideasta ja ideasta](#)). Toinen ideoiden osa liittyy digitaaliseen jätteeseen, jossa kehoitetaan esimerkiksi laajentamaan digitaalisten tuotteiden takuuta (ks. [idea](#)). Lisäksi painotetaan kestäviä, korjattavia ja oikeudenmukaisesti ja eettisesti tuotettuja digitaalisia laitteita, joita voitaisiin edistää esimerkiksi alhaisemmillä veroilla (ks. [idea](#)). Jotkut osallistujat keskittyvät kestävyys- ja saavutettavuuden laajentamiseen digitaalisten laitteiden lisäksi myös digitaalisiin infrastruktuureihin ja älykkäiden kaupunkien kehittämiseen (ks. esimerkki [ideasta](#)). Toinen tähän liittyvä ideoiden luokka ehdottaa, että edistetään helposti saatavilla olevien ja kestävien teknologioiden kehittämistä investoimalla alhaiseen teknologiaan (ks. [idea](#)).

Talouden digitalisaatio

Teeman ”Vahvempi talous, sosiaalinen oikeudenmukaisuus ja työllisyys” mukaisesti monet ideat edellyttävät digitaalitalouden ja digitaalisten sisämarkkinoiden omaksumista (ks. esimerkki [ideasta](#)). Vastaajat ovat esimerkiksi keskustelleet EU:n lohkokeitjufoorumin toteuttamisesta (ks. esimerkki [ideasta ja ideasta](#)). Lisäksi mainitaan ajatus digitaalisten sisämarkkinoiden ohjelmasta, jolla edistetään sähköistä kaupankäyntiä, sekä keinot parantaa pk-yritysten valmiuksia käyttää digitaalisia välineitä ja kehittyneitä teknologioita (ks. [idea](#)).

Muut osallistujat keskustelevalvat myös kryptovaluutoista, joissa hallituksia pyydetään ottamaan käyttöön kryptovaluuttoja digitaalisen ja taloudellisesti aktiivisen yhteiskunnan hyödyksi ja kehittämiseksi (ks. [esimerkki ideasta](#)) tai pyytää eurooppalaista kryptovaluuttoa (ks. [idea](#)). Alustalla esitetään myös vastaväitteitä siitä, että kryptovaluuttoja on säänneltävä tai kiellättävä (ks. [esimerkki ideasta](#)).

Lisäksi useat ajatukset puoltavat digitaalisen euron käyttöönottoa turvallisena ja käteväenä maksutapana (ks. [esimerkki ideasta](#)).

Toinen ajatusryhmä kannustaa investointeja ja parantaa Euroopan digitaalisten markkinoiden kilpailukykyä edistämällä pienten ja keskisuurten yritysten (pk-yritysten) digitalisointistrategiaa (ks. [esimerkki ideasta](#)) ja parantamalla markkinaedellytyksiä startup-yritysten kehittämiseksi

eurooppalaisten digitaalisten infrastruktuurien puitteissa (ks. [idea](#)). Tähän liittyen yksi vastaaja käsitteli talouden digitalisoinnin tehostamista digitaalisten kuittien avulla, digitaalisten transaktioiden yksinkertaistamista ja verkkopankkipalvelujen saatavuutta puhelimitse (ks. [idea](#)).

Digitaalinen terveys

Digitaalisen terveyden teemana on, että useat foorumin ideat ehdottavat konkreettisia toimenpiteitä kansalaisten terveyden parantamiseksi digitaalimaailmassa, kuten työntekijöiden oikeudet olla tavoittamattomissa työstä (ks. esimerkki [ideasta](#)), sosiaalisen median vapaapäivä (ks. [idea](#)), mielenterveyttä (ks. esimerkki [ideasta](#)) tai nuorten digitaalista koulutusta teknologian terveen ja tietoisien käytön edistämiseksi.

Tältä osin eräs vastaaja vaatii tietokone- ja videopelien, erityisesti lapsille suunnattujen (ja suosittujen) pelien sääntelyn lisäämistä, koska jotkut heistä saattavat ottaa käyttöön muun muassa uhkapelimalleja (ks. [idea](#)).

Myös terveysaiheessa on kehoitus integroida terveys digitaalisesti (ks. esimerkki [ideasta](#)) tai ottaa käyttöön digitaalinen eurooppalainen sairaanhoitokortti (ks. esimerkki [ideasta](#)).

Yksityiskohtaisemmat ideat ehdottavat sähköisen terveydenhuollon hallinnan yhtenäisen foorumin luomista, mikä olisi erityisen mielenkiintoista monille eurooppalaisille, jotka hyödyntävät rajatylittävän liikkuvuuden mahdollisuuksia (ks. esimerkki [ideasta](#)). Viimeksi mainittua ajatusta on laajennettu EU:n sähköisten varmenteiden luomiseen (ks. [esimerkki ideasta](#)). Kommentoijat kuitenkin usein herättävät huolta yksityisyydestä ja tietosuojasta. Eurooppalaisesta digitaalisesta terveysfoorumista keskustellaan usein covid-19-rokotteiden ja vihreän passin yhteydessä (ks. [esimerkki ideasta](#)).

Uudet ideat edellisellä kaudella (21/02/2022–09/05/2022)

Digitaalista muutosta koskevassa aihepiirissä esitetyt viimeaikaiset ajatukset olivat edellä esitettyjen ajatusten mukaisia.

Useimmin esiin tuoduissa ideoissa oli tärkeää taata yhdenvertainen pääsy internetiin kaikkialla Euroopassa ja varmistaa demokraattinen digitalisointi. Koulutus nähdään digitalisaation keskeisenä tekijänä (ks. [esimerkki ideasta](#)). Teknologista innovointia, jota tuetaan EU:n laajuisilla politiikoilla tehokkaassa EU:n institutionaalisessa ja oikeudellisessa kehyksessä, pidetään yleisesti

keinona tukea eurooppalaisen yhteiskunnan oikeudenmukaista ja osallistavaa digitalisointia (ks. esimerkki [ideasta](#)).

Unkarissa järjestetyssä tekoälyä koskevassa työpajassa, johon edellä viitattiin, esitettiin useita ehdotuksia, kuten mahdollisuus laajentaa tekoälyn käyttöä oli toinen toistuva ehdotus (ks. [idea](#)) ja mainittiin myös oikeudellisen ja institutionaalisen kehyksen luominen tekoälyn käytön sääntelemiseksi (ks. [ajatus](#)). Toisessa Bulgariassa järjestetyssä tapahtumassa keskusteltiin myös sääntelyn tarpeellisuudesta (ks. [idea](#)).

Teknologista innovointia tukevien ideoiden lisäksi useissa kannanotoissa kehoitettiin parantamaan verkkoturvallisuutta erityisesti henkilötietojen keräämisen ja käytön osalta (ks. esimerkki [ideasta](#)). Tässä yhteydessä keskusteltiin digitaalisesta itsemääräämisoikeudesta sen varmistamiseksi, että eurooppalaiset arvot, erityisesti oikeus yksityisyyteen, täyttyvät (ks. [idea](#)).

Kuva 19 – Mielenkartta ”Digitaalinen transformaatio” osa 1

Digitaalinen suvereniteetti ja etiikka

Investoiminen laitteistojen ja ohjelmistojen innovointiin, kehittämiseen ja tuotantoon
Eettisten sosiaalisen median alustojen kehittäminen eurooppalaisten arvojen ja standardien mukaisesti
EU:n riippumattomuuden lisääminen digitaalisissa asioissa sitovilla standardeilla digitaalisten monopolien murtamiseksi

Kyberturvallisuus

Yhteistyö EU:n tasolla kyberturvallisuuden parantamiseksi
Itsenäiset ja turvallisemmat julkiset verkostot
Verkkoturvallisuuden varmistaminen
Internetin turvallisuutta ja suorituskykyä koskevat vähimmäisvaatimukset IoT-laitteille
Euroopan kyberarmeijan perustaminen
Kyberterrorismin torjunta
lainsäädäntötoimin
EU:n vakaampi kanta verkkoalustojen sääntelyyn
Kuluttajansuojan parantaminen verkkoympäristössä

Yhteiskunnan digitalisaatio

Varmistetaan kaikkien jäsenvaltioiden digitaalinen edistyminen
Lainsäädännön päivittäminen yhteiskunnan lisääntyvän digitalisaation valossa
Edistetään digitaalista äänestystä sähköisillä äänestysjärjestelmillä
EU:n lohkoketjufoorumien käyttöönotto
Tutkimme yhteiskuntamme digitalisoinnin kielteisiä
EU:n digitaalinen yhdistyminen
Hallinnon ja julkisten laitosten digitalisointi
Digitaalisten sosiaalisen median portaalien luominen kansalaisten osallistumista varten
Digitaalisen identiteetin luominen
Standardien ja sähköisten palvelujen yhdenmukaistaminen yhteisten digitaalisten välineiden, kuten identiteetin tarjoajan eurooppalaisen yhtenäisen tunnuksen, käyttöönoton kanssa
Otetaan käyttöön yhteinen joukkorahoituslusta EU:n kansalaisille ja yrityksille
Digitaalisen kansalaisuuden rakentaminen digitaalisella innovoinnilla

Koulutus & koulutus: digitaaliset taidot

Edistetään digitaalista lukutaitoa.
Investoi koulutusjärjestelmän digitalisointiin
Digitaalisten taitojen kehittäminen koulutuspolun varrella
Helpotetaan verkko-oppimista eurooppalaisen etäoppimisalustan avulla

Digitaalinen muutos

Eurooppalaiset digitaaliset välineet

Kuva 20 – Mielenkartta ”Digitaalinen muutos” osa 2

Digitaalinen data

Tietoturvan parantaminen
Digitaalista dataa koskevan
ymmärrettävän lainsäädännön
antaminen
Tietosuojan varmistaminen GDPR:n
muutoksilla
Maarajoitusten rajoittaminen tai
kieltäminen

Digitaalinen muutos

Saastuminen, kestävyys ja kestävyys

Digitalisaation edistäminen saasteiden
vähentämiseksi
Digitaalisten laitteiden kestävien
tuotantotapojen tutkiminen ja tukeminen
Edistää ympäristöystävällisiä ja
eettisesti tuotettuja digitaalisia laitteita
Vähennä digitaalista jätettä
Edistetään digitaalisten
infrastruktuurien, älykkäiden

Digitaalinen talous

Sähköisen kaupankäynnin
edistäminen digitaalisilla
sisämarkkinoilla
Säatele tai ota käyttöön
kryptovaluuttoja
Edistetään pk-yritysten
digitalisaatiostrategiaa
Otetaan käyttöön digitaalinen
euro

Digitaaliset oikeudet ja osallisuus

Kavennetaan digitaalista kuilua ja eriarvoisuutta
Varmistetaan saatavilla olevat ja kohtuuhintaiset
digitaaliset palvelut ja laitteet kaikkialla
Investoidaan digitaaliseen lukutaitoon ja
koulutukseen kaikkialla väestössä
Digitaalisen tilan ja sisällön vapaan ja osallistavan
saatavuuden takaaminen
Maaseutualueiden digitaalisten yhteyksien
varmistaminen
Varmistetaan sukupuolten tasa-arvo digitaalisessa ja
teknologiassa

Digitaalinen

Varmistetaan oikeus katkaista yhteys
Ota käyttöön sosiaalisen median vapaapäivä
Varmista lasten turvallisuus verkossa ja
tietokonepeleissä
Terveydenhuollon integroiminen digitaalisesti
esimerkiksi digitaalisella terveystunnuksella

8. Eurooppalainen demokratia

Eurooppalaisen demokratian aihe on tuottanut yhteensä 2 539 ideaa, 4 606 kommenttia ja 1 060 tapahtumaa digitaalisella alustalla. Useimmin keskusteltuja aiheita ovat Euroopan parlamentin vaalit ja EU:n toimielinten rakennemuutos (tai jopa EU:n liittovaltiointi), minkä jälkeen esitetään monenlaisia ehdotuksia, joilla lisätään kansalaisten osallistumista ja tietämystä EU-asioista ja edistetään yhteistä eurooppalaista identiteettiä. Tämän aiheen yleinen vuorovaikutus on rakentavaa ja tulevaisuuteen suuntautuvaa, vaikka jotkin vuorovaikutukset ovat ilmaisseet pelkonsa siitä, että EU on vaarassa joutua jännitteiden, populismin ja nationalismin vuoksi romahtamaan. Vaikka kannanotoissa on otettu huomioon useita eri teemojen välisiä päällekkäisyyksiä ja yleisesti ottaen vertailukelpoisia osallistumisasteita, ne ovat kattaneet seuraavat näkökohdat:

- Euroopan parlamentin vaalit
- Euroopan unionin liittovaltiorakenne
- Kansalaisten osallistuminen ja kuulemiset
- Institutionaaliset uudistukset
- Yhteisen eurooppalaisen identiteetin ja julkisen tilan edistäminen
- Demokratian suojeleminen ja vahvistaminen

Tapahtumat

Tämän aiheen yhteydessä Italiassa järjestettiin yli kolmannes 21. helmikuuta jälkeen päätettyjen tapahtumien kokonaismäärästä. Valtaosa näistä tapahtumista keskusteli EU:n federalisaation teemasta, kuten Pavian kaupungissa järjestetystä kansalaiskokouksesta, johon osallistui kansalaisyhteiskunnan organisaatioiden, poliittisten puolueiden ja voittoa tavoittelemattoman sektorin edustajia.

ja teollisuus (ks. [tapahtuma](#)).

Muissa tapahtumissa käsiteltiin eurooppalaiseen demokratiaan liittyviä kysymyksiä nuorten näkökulmasta. Eräässä Montpellierin kaupungissa Ranskassa järjestetyssä tapahtumassa nuoret osallistujat esittivät erilaisia ehdotuksia EU:n konkreettiseksi parantamiseksi nuorten näkökulmasta (ks. [tapahtuma](#)). Romaniassa järjestettyyn tiedotus- ja viestintätapahtumaan osallistui lukiolaiset, jotka tutustuivat Next Generation EU -suunnitelman ja Euroopan tulevaisuutta käsittelevän konferenssin verkkofoorumien tarjoamiin mahdollisuuksiin (ks. [tapahtuma](#)). Tapahtuman aikana perustettiin opiskelijoiden, professorien ja järjestäjien välinen vuoropuhelu, jonka aikana opiskelijat keskittyivät EU:n ja sen tulevaisuuden näkemykseen myös Ukrainan sodasta.

Ruotsissa järjestettiin luento ihmisoikeuksista ja demokratiasta eurooppalaisen yhteistyön perustana yleisölle, joka koostui EU:n ja EU:n ulkopuolisista maista tulevista maahanmuuttajista (ks. [tapahtuma](#)). Luennon aikana osallistujat keskustelivat myös puhujien kanssa erityisesti äänestämisen tärkeydestä EU:n vaaleissa ja siitä, miten EU:n kansalaiset voivat osallistua EU:n toimintaan.

Kroatiassa järjestetyissä lukuisissa tapahtumissa keskityttiin erityisesti journalismiin ja siihen, miten EU-asioista raportoidaan. Zagrebissa käytiin opiskelijoiden kanssa keskustelu, jossa keskityttiin erityisesti siihen, miten voidaan lisätä kiinnostusta EU-raportointiin journalismin opiskelijoiden keskuudessa (ks. [tapahtuma](#)).

Euroopan parlamentin vaalit

Aihealueeseen ”Eurooppalainen demokratia” kuuluva ajatusryhmä käsittelee muutoksia siihen, miten Euroopan parlamentin vaalit järjestetään keinona lisätä kansalaisten osallistumista EU:n demokraattisiin prosesseihin. Laajalti hyväksytty ajatus, joka on herättänyt erilaisia reaktioita, koskee EU:n laajuisten ylikansallisten vaalilistojen luomista (ks. [idea](#)). Lisäksi on ehdotettu uuden vaalipiirin perustamista toisessa jäsenvaltiossa asuville eurooppalaisille, jotta ehdokkaita kannustettaisiin keskittymään eurooppalaisiin eikä kotimaisiin kysymyksiin (ks. [idea](#)). On myös ehdotettu muita vaaliuudistuksia, joilla edistetään yleiseurooppalaista keskustelua ja tuodaan Euroopan parlamentin jäseniä lähemmäs kansalaisia (ks. esimerkki [ideasta](#)). Yhden ehdotetun vaaliuudistuksen tarkoituksena on muuttaa paikkojen uudelleenjakoa parlamentissa siten, että nykyinen suhteellinen järjestelmä korvattaisiin koalitioihin perustuvalla merkittävällä järjestelmällä (ks. [idea](#)). Yksi ajatus puoltaa sitä, että kansalliset lainsäätäjät nimittävät Euroopan parlamentin jäsenet sen sijaan, että heidät valittaisiin suorilla vaaleilla (ks. [ajatus](#)).

Joissakin ehdotuksissa käsitellään yksityiskohtaisempia tapoja lisätä äänestysaktiivisuutta Euroopan parlamentin vaaleissa. On kehoitettava ottamaan käyttöön pakollinen äänestys (ks. [idea](#)) sekä ehdotuksia osallistumisen helpottamiseksi esimerkiksi sallimalla postiäänestysten (ks. [idea](#)) ja samana päivänä äänestäjien rekisteröinti, tekemällä äänestyspäivä yleiseksi vapaapäiväksi (ks. [idea](#)) ja jopa äänestämällä yhtenä päivänä useisiin vaaleihin (ks. [idea](#)). Jotkut vastaajat keskustelevat myös digitaalisesta äänestämisestä, mukaan lukien ajatus yleiseurooppalaisten digitaalisten äänestäjien reservin perustamisesta (ks. [idea](#)). Digitaalista äänestystä käsitellään myös aihealueella ”Digitaalinen muutos”.

On myös ehdotettu, että Euroopan parlamentin vaaleissa äänestämisen alaikäraja (ks. esimerkki [ideasta](#)) olisi yhdenmukaistettava ja asetettava se mieluiten 16-vuotiaaksi (ks. [idea](#)). Näillä ideoilla pyritään muun muassa kannustamaan nuoria osallistumaan politiikkaan, jota osallistujat pitävät usein keskeisenä asiana. Wienissä järjestetyssä työpajassa käsiteltiin muun muassa keinoja lisätä nuorten kansalaisten osallistumista Euroopan parlamentin vaaleihin (ks. [tapahtuma](#)). Seminaarin aikana hyväksytyissä ehdotuksissa korostettiin tarvetta lisätä Euroopan parlamentin nuorten jäsenten määrää, jotta jopa 16-vuotiaat ehdokkaat voivat asettua ehdolle vaaleissa. Maltalla järjestetyt [tapahtuman](#) osallistajat keskustelivat Eurovoters-

hankkeen tuloksista. Hankkeen tarkoituksena on kouluttaa nuoria äänestäjiä maassa. Tapahtuman aikana esitettiin useita ehdotuksia, kuten tarve luopua siitä, että ”nuoriso” otetaan huomioon yhtenä ryhmänä, mikä saattaa vähentää erityistarpeita tietyissä yhteisöissä. Foorumia kehoitetaan antamaan nuorille mahdollisuus esittää säännöllisesti näkemyksiään Euroopan parlamentissa (ks. [idea](#)). Toisessa ideassa ehdotetaan toisenlaista foorumia, jossa nuoret käyttäjät tutustuvat Euroopan parlamentin jäseniin ja heidän poliittisiin ehdotuksiinsa (ks. [idea](#)). Asiaan liittyvässä kannanotossa ehdotetaan kiintiön asettamista alle 35-vuotiaille Euroopan parlamentin jäsenille (ks. [idea](#)).

Muut osallistujat käsittelevät äänioikeutta vammaisten henkilöiden näkökulmasta tai heillä on terveysongelmia, jotka rajoittavat heidän äänioikeuttaan. Näissä kannanotoissa kannatetaan Euroopan parlamentin vaaleja, jotka ovat osallistavampia näille ryhmille (ks. esimerkki [ideasta](#)).

Yksi osallistuja ehdotti sukupuolten tasa-arvoisen luettelon laatimista Euroopan parlamentin vaaleja varten (ks. [idea](#)). Joissakin ideoissa käsitellään poliittisia puolueita koskevia erityiskysymyksiä. Esimerkiksi yksi vastaaja ehdottaa, että käytetään vain Euroopan tason puolueiden symboleja kansallisten puolueiden sijaan (ks. [ajatus](#)), jotta vaalien ylikansallisuus vahvistuisi jälleen kerran. Toisen panoksen mukaan eri kulttuurisista tai sosioekonomisista taustoista tulevien henkilöiden olisi oltava paremmin saatavilla (ks. [idea](#)).

Euroopan unionin federalisoituminen

Suuri määrä eurooppalaisen demokratian alaan liittyviä kannanottoja edellyttää Euroopan unionin federalisointia, jossa tätä käsitettä ymmärretään eri tavoin. Tämä on toistuva aihe tähän aiheeseen liittyvistä tapahtumista (ks. esimerkki [tapahtumasta](#)). Federalisaatio on myös tuottanut foorumin kannattavimpia ideoita (ks. [idea](#) ja [idea](#)) sekä erilaisia osallistujien kommentteja.

Joidenkin osallistujien mielestä federalisaatio on paras tapa edetä, jotta EU voi saavuttaa täyden potentiaalinsa (ks. esimerkki [ideasta](#) ja [tapahtumasta](#)), mutta myös keinona lisätä EU:n uskottavuutta ja vaikutusvaltaa maailmanlaajuisella poliittisella areenalla sekä valta käsitellä nykyisiä kansainvälisiä ongelmia, kuten ilmastonmuutos ja covid-19-pandemia (ks. [ajatus](#)). Lisäksi se nähdään keinona voittaa euroskeptisyys ja nationalistiset tunteet ajatusta kannattavien osallistujien mukaan. Esimerkkinä mainittakoon, että hyvin hyväksytyssä ja keskustellun ajatuksen kannassa kannatetaan

perustavan yleiskokouksen perustamista Euroopan perustuslaiksi, jossa määritellään demokraattisen eurooppalaisen liiton keskeiset osatekijät ja periaatteet (ks. [idea](#)). Keskustelussa esitetään myös yksityiskohtaisempia vaatimuksia yhteisestä finanssi- ja talouspolitiikasta (ks. [idea](#)) sekä ajatus ”Euroopan veronmaksajien unionista” (ks. [ajatus](#)), yhdestä eurooppalaisesta armeijasta ja ulkopoliittikan liittovaltioistamisesta sekä EU:n toimielinten uudelleensuunnittelusta federalististen periaatteiden mukaisesti.

Jotkut vastaajat suhtautuvat kuitenkin epäilevästi federalisaatioon. Jotkut osallistujat ovat huolissaan siitä, että tämä voi johtaa vallan liialliseen keskittämiseen tai luoda epätasapainoa jäsenvaltioiden välille. Toiset katsovat, että on monia ongelmia, jotka on voitettava, jotta tällainen ajatus voisi toteutua. Jotkut osallistujat kannattavat hajauttamista, jossa jäsenvaltioille annetaan enemmän valtaa federalisaation sijaan (ks. esimerkki [idea](#)), enemmän vapautta ja jäsenvaltioiden identiteetin kunnioittamista sekä vapaata yhteistyötä aloilla, joilla se on hyödyllistä (ks. esimerkki [ideasta](#)). Yksi tällaisista ajatuksista ilmaisee huolensa ”yhä läheisemmän unionin” ajatuksesta ja liittovaltion tuomioistuinten mahdollisesta toimivallasta puolustaen liittovaltiota liittoliiton sijaan (ks. [ajatus](#)).

Kun otetaan huomioon erilaiset kansalliset olosuhteet ja jäsenvaltioiden valmius liittyä liittoliittoon, jotkut osallistujat edistävät ajatusta vaiheittaisesta liittoutumisesta ”siirtymävyöhykkeiden” järjestelmän avulla (ks. [idea](#)). Tämän tyyppiset osallistujat kannattavat ajatusta liittovaltiosta, mutta he saattavat pitää sitä epärealistisena tässä vaiheessa, ja siksi ne kannattavat monen nopeuden unionia, joka parantaisi EU:n strategista riippumattomuutta lyhyellä aikavälillä ja federalismin mahdollisuuksia (ks. [ajatus](#)).

Kansalaisten osallistuminen ja kuulemiset

Foorumiin on koottu useita ehdotuksia, joilla pyritään vahvistamaan kansalaisten osallistumista ja omistajuuden tunnetta EU:n päätöksenteossa.

Ryhmä ideoita ja tapahtumia käsittelee pysyvämpien mekanismien kehittämistä osallistavan demokratian ja kansalaisten välisen vuorovaikutuksen pohjalta edustuksellisen demokratian vahvistamiseksi ja täydentämiseksi muun muassa hyödyntämällä Euroopan tulevaisuutta käsittelevän konferenssin kokemuksia. Osallistujat ehdottavat esimerkiksi kansalaiskokousten ja paneelien järjestelmällisempää käyttöä EU:n tärkeimpien ja

vaikeimpien poliittisten päätösten valmistelemiseksi (ks. esimerkki [ideasta](#)). Yksi osallistuja ehdottaa, että kansalaiset kutsuisivat tällaiset edustajakokoukset suoraan koolle onnistuneen eurooppalaisen kansalaisaloitteen jälkeen (ks. [idea](#)). Jotkut vastaajat ehdottivat ”kansalaisparlamenttia”, ”kansalaisyhteiskunnan organisaatioille omistettua kokoelmaa” (ks. [ajatus](#)) tai ”peruskokousta” (ks. [ajatus](#)) Euroopan parlamentin neuvomiseksi. Osallistujat keskustelivat myös ajatuksesta EU:n laajuisista kansanäänestyksistä EU:n institutionaalista ja poliittisista aiheista (ks. esimerkki [ideasta](#)). Jotkut osallistujat pitävät sitä vaihtoehtona kansallisen kansanäänestyksen järjestämiselle EU-asioista, joiden tulokset saattavat estää EU:n poliittiset aloitteet riippumatta siitä, missä määrin EU tukee näitä aloitteita (ks. esimerkki [ideasta](#)).

Joissakin vastauksissa käsitellään erityisesti monikielisen digitaalisen foorumin ansioita, jotka herättävät kehuja ja kritiikkiä, mutta esittävät myös parannusehdotuksia. Useat osallistujat korostivat esimerkiksi tarvetta perustaa palautejärjestelmä, jonka avulla voidaan seurata kansalaisten ehdotuksia konferenssin aikana (ks. esimerkki [ideasta](#)). Toinen osallistuja vastaa ajatukseen, jossa ehdotetaan, että konferenssista tehdään pysyvä ja että foorumin sisällöstä on aika ajoin tehtävä yhteenveto ja siitä on keskusteltava (ks. [idea](#)).

Vastauksiin sisältyy myös ehdotus sellaisen keskitetyn verkkoalustan luomisesta, joka keskittäisi kaiken yleisön panoksen, olipa kyse eurooppalaisista kansalaisaloitteista, valituksista tai vetoamuksista, EU:n institutionaaliseen osallistavaan rakenteeseen (ks. [idea](#)), kun taas toinen vastaaja tuo esiin ajatuksen yksinomaan järjestöille tarkoitetusta foorumista (ks. [idea](#)).

Osallistujien demokraattisen osallistumisen lisäämiseksi ehdottamien verkkoalustojen joukossa tavoitteena on perustaa alhaalta ylöspäin suuntautuva lobbausjärjestelmä, jota Euroopan yhteiset kansalaiset rahoittavat yksittäisten lahjoitusten avulla, ja ideoiden jakaminen saman portaalin kautta (ks. [idea](#)). Foorumin tarkoituksena on ratkaista yksittäisten kansalaisten ja suurten organisaatioiden välinen epätasa-arvoinen vaikuttaminen.

Muut vastaajat ehdottavat digitaalista verkkofoorumia, jossa EU:n kansalaiset voisivat keskustella EU-lainsäädännöstä käyttämällä sosiaalisen median ääni- ja kommenttijärjestelmää (ks. [idea](#)). Tähän liittyvä ajatus on kansalaisten edunvalvontafoorumi, joka on vaihtoehtoinen tapa, jolla tavalliset EU:n kansalaiset ja pienemmät yritykset voivat kanavoida asiantuntemustaan ja näkemyksiään lainsäädännöstä EU:n päätöksentekoprosessissa (ks. [idea](#)).

Monet osallistujat keskustelevat kansalaisteknologian merkityksestä erityisesti

nykyaikana, jolloin epäluottamus poliittisiin puolueisiin kasvaa (ks. [idea](#)). Tämän ajatuksen mukaan kansalaisteknologioiden avulla voitaisiin ymmärtää julkisen hallinnon lisääntyvää monimutkaisuutta aikanamme ja lisätä aktiivista osallistumista ja osallistumista.

Italiassa Brindisin kaupungissa järjestetyssä [tapahtumassa](#) esiteltiin monenlaisia ideoita suorien demokraattisten mekanismien parantamiseksi EU:n tasolla, muun muassa lisäämällä yleisön tietämystä joistakin jo olemassa olevista välineistä, kuten EU:n vetoomuksista, väliaikaisista valiokunnista, eurooppalaisista sovittelijoista ja Solvit-foorumista.

Euroopan parlamentin jäsenten ja kansalaisten välisen etäisyyden kaventaminen nähdään myös keinona parantaa eurooppalaista demokratiaa. Yksi osallistuja edistää erilaisia strategioita, joilla parannetaan viestintää ja edistetään suoraa ajatustenvaihtoa Euroopan parlamentin jäsenten ja heidän äänestäjiensä välillä (ks. [idea](#)). Ehdotettujen ajatusten joukossa on se, että Euroopan parlamentin jäsenet perustavat paikallistoimistoja omissa vaalikollegioissaan. Tämä ajatus muistuttaa osittain toisen osallistujan ehdotusta luoda paikallisten EU:n neuvoston jäsenten järjestelmä ([ks. idea](#)), jotta EU:n toimielinten ja EU:n kansalaisten välistä etäisyyttä voitaisiin jälleen lyhentää.

Institutionaaliset uudistukset

Huomattava määrä ajatuksia käsittelee myös erityisesti EU:n toimielinten uudistuksia, joiden tarkoituksena on tehdä niistä tehokkaampia ja avoimempia ja tuoda ne lähemmäs kansalaisia. Edistyneisiin institutionaalsiin uudistuksiin voi sisältyä ehdotuksia institutionaalisen rakenteen laajemmasta uudistamisesta (ks. esimerkki [ideasta](#)), mutta myös strategioita, joilla lisätään poliittisten päättäjien vastuuvollisuutta poliittisten aloitteiden tehokkuudesta. Esimerkiksi yksi osallistuja edistää ajatusta vaikutustenarviointien tekemisestä pakolliseksi lainsäädäntöprosessin kaikissa vaiheissa (ks. [idea](#)).

Euroopan parlamentin osalta vastaajat vaativat useimmiten, että sille annetaan todellinen lainsäädäntöaloitevalta (ks. esimerkki [ideasta](#)). Lisäksi vaaditaan, että sille myönnetään verotusvaltaa (ks. [ajatus](#)). Myös Euroopan parlamentin kotipaikasta keskustellaan, ja osanottajat vaativat valintaa Strasbourgin ja Brysselin välillä (ks. esimerkki [ideasta](#)) myös keinona vähentää logistiikkakustannuksia (ks. [idea](#)).

Eurooppa-neuvostosta ja Euroopan unionin neuvostosta keskusteltaessa toistuva ajatus foorumilla ja eurooppalaisesta demokratiasta on siirtyminen määräänemmistö päätöksiin ainakin

tietyillä politiikan aloilla (ks. esimerkki [ideasta](#)) ja veto-oikeuden lopettaminen (ks. esimerkki [ideasta](#)). Lisäksi keskustellaan neuvoston roolista EU:n toimielinrakenteessa (ks. esimerkki [ideasta](#)) ja ehdotuksia kaksikamarinen vaalikauden syventämiseksi (ks. esimerkki [ideasta](#)).

Euroopan komission osalta ryhmä kannanottoja käsittelee komission puheenjohtajan valintaa ja komission jäsenten nimittämistä, mukaan lukien kärkiehdokasjärjestelmä (ks. esimerkki [ideasta](#)) ja komission puheenjohtajan suoraa valintaa kansalaisten toimesta (ks. esimerkki [ideasta](#)). Osallistujat ovat myös ottaneet esille komission jäsenten lukumäärän (ks. esimerkki [ideasta](#)).

Yksi paljon keskusteltu ajatus on saada suoraan valittu EU:n puheenjohtaja esimerkiksi yhdistämällä Euroopan komission puheenjohtajan ja Eurooppa-neuvoston tehtävät (ks. esimerkki [ideasta](#)). On myös yksi yhteispiste, jotta se voisi puhua yhdellä äänellä ulkosuhteissa (ks. esimerkki [ideasta](#)). Yksi osallistuja ehdottaa euroryhmän puheenjohtajan ja eurosta vastaavan Euroopan komission varapuheenjohtajan roolin yhdistämistä talous- ja valtiovarainministeriön perustamiseksi keinona lisätä koordinoitua (ks. [idea](#)). Lisäksi mainitaan alueiden komitean ja talous- ja sosiaalikomitean uudistukset, joilla pyritään muun muassa tehostamaan niiden toimintaa. Ehdotuksiin kuuluu alueiden komitean uudistaminen siten, että se kattaa asianmukaiset vuoropuhelukanavat alueille sekä kunnille ja kunnille (ks. [idea](#)) tai sen roolin vahvistaminen (ks. [idea](#)). Tähän liittyen toinen osallistuja ehdottaa Euroregio-alueiden tunnustamista institutionaalisiksi elimiksi (ks. [idea](#)).

Eräissä hyvin hyväksytyissä ajatuksissa pyydetään EU:ta perustamaan selkeä mekanismi, joka koskee kansalaisuudettomien kansakuntien oikeutta itse päättäväisyyteen (ks. [idea](#)).

Euroopan yhteisöjen tuomioistuimen rooli on myös yhteinen keskustelunaihe (ks. esimerkki [ideasta](#)), ja siinä kehoitetaan selventämään tai jopa vahvistamaan sen toimivaltuuksia (ks. esimerkki [ideasta](#)) ja muita niiden vähentämiseksi (ks. esimerkki [ideasta](#)).

Jotkut vastaajat keskittyvät Euroopan keskuspankin (ks. [idea](#)) ja euroryhmän (ks. [idea](#)) rooliin ja ehdottavat keinoja näiden instituutioiden uudistamiseksi. Yksi ajatus edellyttää pankkiunionin valmiiksi saattamista eurooppalaisen talletussuojajärjestelmän avulla (ks. [idea](#)).

Erilaiset uudistusideat osoittavat sukupolvien keskittymistä. Esimerkiksi yksi osallistuja ehdottaa, että EU:n politiikoista ja lainsäädännöstä tehdään vaikutustenarviointi, jonka tarkoituksena on mitata niiden vaikutusta nuoriin (ks. [idea](#)). Näin ”nuorisotesti” auttaisi tuomaan nuorten näkökulman toimielimiin ja tekemään EU:n politiikoista entistä osallistavampia nuorten kannalta. Siirtyminen nuoresta vanhuuteen, toinen osallistuja, ehdottaa,

että Euroopan komission jäsen olisi omistautunut ikääntyneille (ks. [idea](#))

Yhteisen eurooppalaisen identiteetin ja julkisen tilan edistäminen

Aihepiirissä osallistujat keskustelevat yhteisestä eurooppalaisesta identiteetistä, joka perustuu yhteisiin eurooppalaiseen demokratian arvoihin (ks. [tapahtuma](#)), kuten muissa aiheissa on käsitelty. Ne edistävät kuitenkin myös käytännön ideoita tällaisen yhteisen eurooppalaisen identiteetin ja yhteisen eurooppalaisen julkisen tilan luomiseksi muun muassa tiedotusvälineiden välityksellä.

Kielen teema on eniten keskusteltu. Yhteistä kieltä pidetään tehokkaana (ja joskus ainoana) keinona luoda vahva eurooppalainen identiteetti (ks. esimerkki [ideasta](#)). Esperantoa esitetään usein yhdistävänä kielenä (ks. esimerkki [ideasta](#)), ja se myös ohittaa erimielisyydet kunkin kansallisen kielen kannattajien välillä. Vaikka vastaajat saattavat olla eri mieltä siitä, mitä kieltä eurooppalaisten tulisi suosia, he kaikki ovat yhtä mieltä tarpeesta edistää kielikoulutusta yhteisen kielen aikaansaamiseksi (ks. esimerkki [ideasta](#)). Muissa kannanotoissa kehoitetaan noudattamaan paremmin monikielisuuden periaatetta (ks. esimerkki [ideasta](#)) esimerkiksi siten, että kaikki viralliset EU:n julkaisut käännetään kaikille EU:n kielille (ks. [idea](#)).

Lisäksi on ideoita perustaa EU:n urheilujoukkue (ks. esimerkki [ideasta](#)), pitää 9. toukokuuta yleinen vapaapäivä kaikissa jäsenvaltioissa (ks. [idea](#)) tai luoda EU-passi (ks. [idea](#)) eurooppalaisen hengen edistämiseksi.

Yksi osallistuja ehdottaa myös työntekijöiden välisten ystävyystoimintaohjelmien perustamista, jotta kouluikäiset eurooppalaiset voisivat tutustua toisen EU-maan kulttuuriin esimerkiksi osallistumalla ulkomailta järjestettävään koulutukseen (ks. [idea](#)). Tulevat sukupolvet nähdään EU:n yhteisen identiteetin avaintekijöinä, minkä vuoksi monet osallistujat korostavat, että on tärkeää kouluttaa nuoria eurooppalaiseen poliittisiin asioihin (ks. [idea](#)). Tätä aihetta käsitellään laajasti myös koulutusta, kulttuuria, nuorisoa ja urheilua koskevassa luvussa.

Kielten lisäksi kulttuurituotteita pidetään myös eurooppalaisina yhdistiminä. Näin ollen osallistujan kehoitus edistää kulttuurituotannon levittämistä Euroopan rajojen sisällä luo ”tiedon vapaan liikkuvuuden” alueen, mikä tarkoittaa tekijänoikeuksien ja lisenssirajoitusten vähentämistä (ks. [idea](#)).

Useissa eurooppalaisessa identiteetissä käsitellään tiedotusvälineitä ja tapaa, jolla ne voivat levittää tietoa ja luoda eurooppalaista henkeä (ks. esimerkki [ideasta](#)). Yksi toistuva ehdotus, joka on saanut

suhteellisen paljon hyväksyntää, on yleiseurooppalaisten tiedotusvälineiden tai -verkkojen perustaminen (ks. esimerkki [ideasta](#)) tai yhden julkisen EU:n yleisradioyhtiön perustaminen (ks. esimerkki [ideasta](#)). Tällä pyritään pääasiassa lisäämään kansalaisten tietämystä EU-asioista, esimerkiksi suoratoistona keskusteluista ja tapahtumista, mutta myös edistämään yhteisiä eurooppalaisia arvoja ja eurooppalaisia kulttuureja juhlivaa EU:n henkeä, johon liittyy dokumentteja EU-maista. Jotkut vastaajat vaativat myös, että EU:n televisio- ja radiokanava heijastaa arvojaan EU:n rajojen ulkopuolelle (ks. esimerkki [ideasta](#)).

Muut osallistujat ehdottivat toimittajien kouluttamista EU-raportointiin tai julkisen yleisradio toiminnan harjoittajien velvoittamista käyttämään tietty prosenttiosuus lähetyksistä EU-asioihin (ks. [idea](#))

Demokratian suojeleminen ja vahvistaminen

Useat tähän aiheeseen liittyvät ajatukset liittyvät demokratian suojeeluun ja vaativat voimakkaita toimia demokratian periaatteita rikkovia hallituksia vastaan erityisesti Unkarin ja Puolan osalta (ks. esimerkki [idea](#)). Tätä kysymystä käsitellään yksityiskohtaisemmin aiheesta ”Arvot ja oikeudet, oikeusvaltioperiaate, turvallisuus”.

Vastaajat tunnustavat myös vaaran, jonka disinformaatio ja valeuutiset voivat aiheuttaa demokratioille. Tarvitaan voimakkaampaa lähestymistapaa harhaanjohtavan tiedon leviämisen torjumiseksi, mukaan lukien ehdotukset mobiilin faktantarkistussovelluksen (ks. [idea](#)) tai riippumattoman EU:n tiedonvälityslaitoksen (ks. [idea](#)) luomiseksi. Eräät vastaajat kannattavat myös erityistä EU:n asetusta sisällöstä, joka voidaan julkaista sosiaalisessa mediassa (ks. esimerkki [ideasta](#)).

Useissa ideoissa ja kommentteissa keskustellaan lobbauksen sääntelytarpeesta ja kehoitetaan laatimaan poliitikkojen käytäntösäännöt tai perustamaan riippumaton eurooppalainen elin, jolla on keinot torjua korruptiota ja eturyhmien ei-toivottua vaikutusta (ks. esimerkki [ideasta](#)). Yksi osallistuja kehottaa kieltämään sponsorointien käytön EU:n neuvoston puheenjohtajakausilla, mikä on käytäntö, jonka mukaan puheenjohtajavaltiona toimivan EU:n jäsenvaltion hallitus saa taloudellista tukea merkkien näyttämiseen virallisissa verkko- tai fyysisissä aineistoissa (ks. [idea](#)).

On myös kehotettava toteuttamaan yleisiä toimia korruption torjumiseksi esimerkiksi paikallistason tarjouskilpailujen yhteydessä (ks. esimerkki [ideasta](#)). Yksi osallistuja ehdottaa, että otetaan käyttöön yksi tietokanta, jossa yhdistetään nykyiset useat EU:n raportointijärjestelmät (ks. [idea](#)). Toisessa ehdotetaan, että eurooppalaisilla poliitikoilla ja virkamiehillä, joilla on tärkeitä tehtäviä, kuten Euroopan parlamentin jäsenillä tai komission jäsenillä, olisi kiellettävä varastojen omistaminen (ks. [ajatus](#)).

Eräs osallistuja ilmaisee huolensa ei-toivotusta ulkomaisesta vaikutuksesta eurooppalaiseen demokratiaan ja vaatii seulonaa siitä, kuinka suuri osa EU:n elintärkeästä infrastruktuurista on Kiinan omistuksessa, ja pyytää EU:ta suosimaan Intiaa Kiinaan nähden kauppasopimusten strategisena taloudellisena kumppanina (ks. [idea](#)).

Brysselissä järjestetyssä [tapahtumassa](#) korostettiin kaupunkien ja paikallisyhteisöjen keskeistä roolia demokratian vahvistamisessa ja sosiaalisen edistyksen edelläkävijänä. Aikana, jolloin institutionaalisen keskuksen ja reuna-alueiden väliset yhteydet katkeavat voimakkaasti, kaupunkien ja kuntien rooli saattaa olla avainasemassa kansalaisten luottamuksen rakentamisessa demokraattisia instituutioita kohtaan.

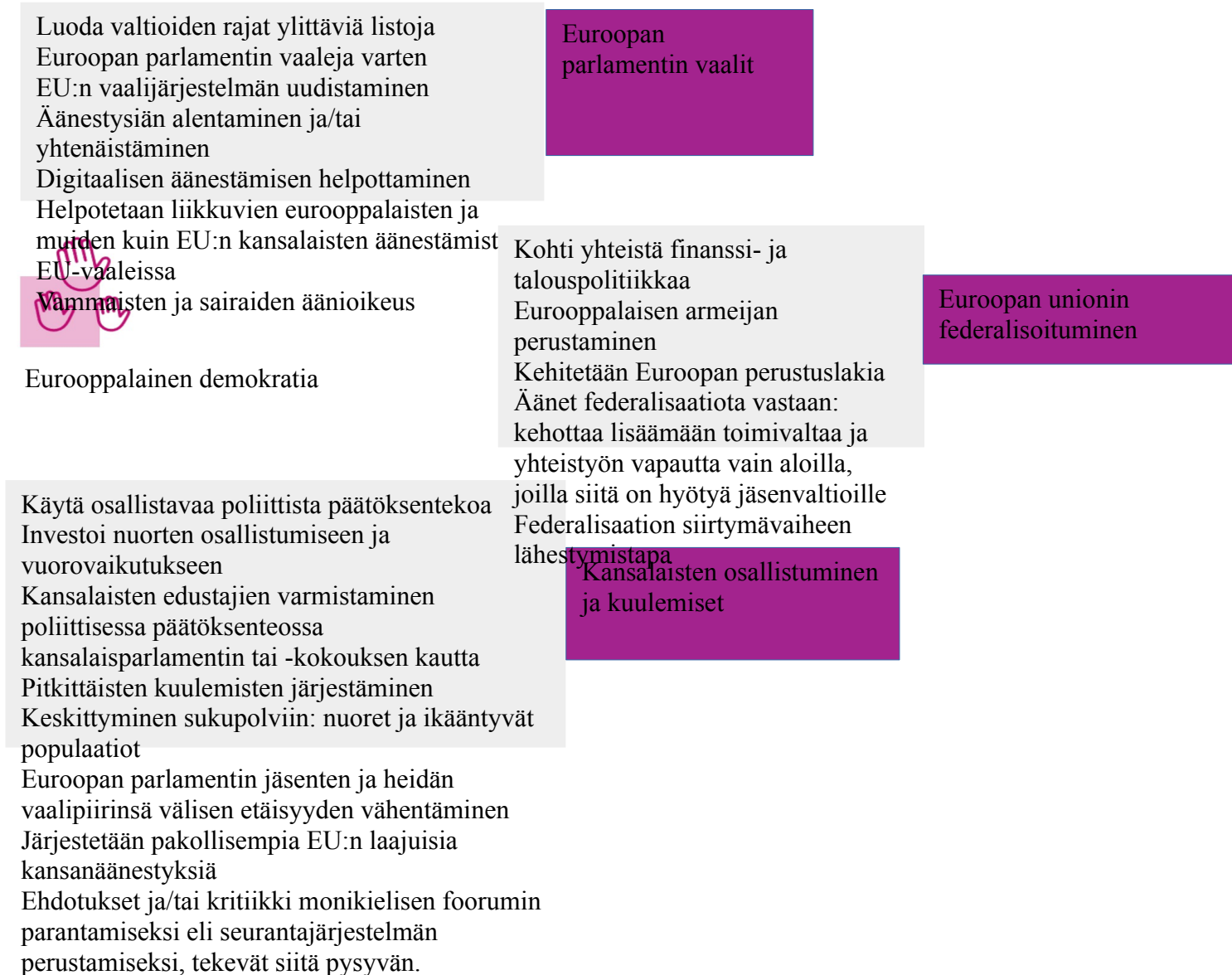
Uudet ideat edellisellä kaudella (21/02/2022–09/05/2022)

Suurin osa edellisen kauden maksuosuuksista konsolidoitiin aiemmin teemoja. Uudessa pohdinnassa keskusteltiin kuitenkin siitä, että jäsenvaltioiden hallitukset ja parlamentit osallistuisivat entistä enemmän EU:n päätöksentekoon ja olisivat vastuullisempia EU:n politiikoista, mikä lähensi eurooppalaisen demokratian teemaa kansallisesta näkökulmasta. Yksi ehdotus koski EU:n poliittisia kysymyksiä käsittelevien istuntojen vähimmäismäärää kussakin kansallisessa parlamentissa (ks. [idea](#)). Toisessa, jossa keskitytään kansallisten parlamenttien rooliin EU:n perussopimusten ratifioinnissa, otettiin käyttöön ajatus Euroopan parlamentin tai sen erityisvaliokuntien sekä kansallisten parlamenttien yhteisistä istunnoista, erityisesti videoneuvottelujen kautta (ks. [idea](#)). Viimeisimmässä mietinnössä

esitettyjen havaintojen mukaisesti useimmin keskusteltu aihe viimeisimmässä kannanotoissa oli yleinen kehoitus suojella ja vahvistaa demokratiaa ja sen jälkeen institutionaalisten uudistusten tarve (ks. esimerkki [ideasta](#)). Monissa ajatuksissa keskusteltiin Euroopan parlamentin vaalijärjestelmän uudistusehdotuksista (ks. esimerkki [ideasta](#)).

Lisäksi korostettiin tarvetta lisätä kansalaisten osallistumista ja kuulemisia (ks. esimerkki [ideasta](#)). Itse asiassa kansalaisten osallistumisesta keskusteltiin toisinaan itse demokratian suojelun yhteydessä, esimerkiksi osallistujat, jotka vaativat pysyvän digitaalisen verkkofoorumin perustamista kansalaisten kuulemista varten (ks. esimerkki [ideasta](#)). Ehdotettiin sellaisen ainutlaatuisen media-alustan perustamista, joka välittää eurooppalaista sisältöä useilla kielillä, koska foorumin osallistujat pitävät journalismia ja lehdistönvapautta tärkeänä (ks. [idea](#)).

Kaavio 21 – Mielenkartta ”Eurooppalainen demokratia” osa 1

Kaavio 22 – Mielenkartta ”Eurooppalainen demokratia” osa 2

Institutionaaliset uudistukset

Eurooppalainen demokratia

Euroopan parlamentin roolin tarkistaminen, jotta sille annettaisiin enemmän lainsäädäntö- ja verotusvaltaa

Päätöksenteon uudistaminen (enemmistösääntöjen yksimielisyys)

Eurooppa-neuvoston roolin tarkistaminen

Komission puheenjohtajan ja komission jäsenten vaalimenettely (esim. komission puheenjohtajan suora valinta)

Alueiden komitean (mukaan lukien Euroregio-alueiden institutionalisoiminen) ja talous- ja sosiaalikomitean roolien uudelleenarviointi

Vähennetään komission jäsenten määrää ja rajoitetaan poliittisia valtuuksia

Euroopan keskuspankin ja euroryhmän uudistusrooli

Politiikan vaikutusten arvioinnin teker

Vahvistaa Euroopan yhteisöjen tuomic

Tehdään

Yhteisen eurooppalaisen identiteetin ja julkisen tilan edistäminen

EU:n yhteinen kieli vs. monikielisuuden edistäminen

EU:n urheilujoukkueiden perustaminen

Perustetaan EU:n kansallinen vapaapäivä

Luo EU-passi

Perustetaan twinning- ja vaihto-ohjelmia työntekijöille

Perustetaan EU:n mediaportaalit, joissa käsitellään EU-aiheita

Perustetaan yksi julkinen EU:n yleisradioyhtiö, jonka tehtävänä on edistää kansalaisten osallistumista EU:n kanssa

Varmistetaan, että kansalliset yleisradioyhtiöt käyttävät aikaa EU:n

Demokratian suojeleminen ja vahvistaminen

Muutetaan tapaa, jolla EU:n varoja käytetään

Disinformaation torjunta

Säätele lobbausta

Korruption torjunta

Käytännesäännöt poliitikoille

Ryhtyä voimakkaisiin toimiin demokraattisia

periaatteita rikkovia hallituksia vastaan

Antidemokraattisten maailmanvaltojen strategisen

omaisuuden hallinta ja omistajuuden rajoittaminen

raportoimään

Perustetaan pakolliset keskustelutilaisuudet EU-asioista kussakin kansallisessa parlamentissa EU-komissaarien läsnä ollessa

9. Maahanmuutto

Foorumin käynnistämisen jälkeen muuttoliikeaihe on tuottanut yhteensä 2 700 kannanottoa, mukaan lukien 955 ideaa, 1 539 kommenttia ja 206 tapahtumaa. Tämän aiheen toistuvimmat kommentit paljastavat kolme yleistä suuntausta. Toisaalta yksi vuorovaikutusryhmä vaatii suurempaa solidaarisuutta ja parempia kotouttamismenettelyjä, kun taas toisissa kannanotoissa halutaan lisää toimia muuttoliikkeen hallitsemiseksi ja vähentämiseksi. Toinen osallistujaryhmä haluaisi edistää kansainvälistä liikkuvuutta, mutta vain taloudellisesti kehittyneiden demokratioiden välillä. Osanottajat ovat keskustelleet myös ukrainalaisten pakolaisten määrästä. Seuraavat aiheet analysoidaan vastaavasti:

- **EU:n yhteinen muuttoliikepolitiikka**
- **Humanistinen kanta muuttoliikkeeseen**
- **Integraatio**
- **EU:n ulkopuolinen muuttoliike uhkana**
- **Rajavalvonta**
- **Muuttoliikkeen perimmäisiin syihin puuttuminen**

Tapahtumat

Viimeaikaiset tapahtumat, joissa keskusteltiin muuttoliikkeestä eurooppalaisesta poliittisesta näkökulmasta, koskivat EU:n pakolaispolitiikkaa ja osoittivat, että pakolais- ja turvapaikkapolitiikkaa on tarkasteltava uudelleen ja että tarvitaan kehys maahanmuuttajien yhteiselle jakamiselle.

Kanariansaarten parlamentissa järjestetyssä tapahtumassa osallistujat keskustelivat muuttoliike- ja turvapaikkasopimuksesta käytävistä neuvotteluista ja kehittivät parantamaan ilman huoltajaa olevien maahanmuuttajalasten suojelua (ks. [tapahtuma](#)). Italialaisen katolisen järjestön järjestämässä verkkotapahtumassa keskusteltiin tulevasta Euroopan muuttoliike- ja turvapaikkasopimuksesta (ks. [tapahtuma](#)).

Tanskan keskustelussa keskityttiin myös siihen, pitäisikö Euroopan avata tai sulkea ulkorajansa. Tapahtuma sai aikaan merkittävää yhteistyötä erilaisten yleisöjen kanssa ja otti esiin sellaisia kysymyksiä kuin vaikutukset, joita aiheutuu Euroopan rajojen ulkoistamisesta, turvapaikkakeskusten perustamisesta kolmansiin maihin ja EU:n yhteistyöstä Turkin ja Libyan kaltaisten maiden kanssa. (katso [tapahtuma](#)).

Toisessa osallistavassa tapahtumassa keskusteltiin siitä, muodostaako muuttoliike mahdollisuuden vai uhkan, hyödyntäen esimerkiksi laillista ja laitonta muuttoliikettä sekä etnisen alkuperän ja kulttuurin eriyttämistä, kuten ukrainalaisten pakolaisten tapauksessa (ks. [tapahtuma](#)). Näitä kysymyksiä tarkasteltiin myös Liettussa järjestetyssä tapahtumassa (ks. [tapahtuma](#)).

Kotoutumisen teemaan liittyen Ranskassa järjestetyssä tapahtumassa (ks. [tapahtuma](#)) korostettiin tarvetta parantaa kotouttamisinfrastruktuureja ja ohjelmia rotuvihan ja syrjinnän torjumiseksi.

Ukrainan sodan yhteydessä järjestettiin tapahtuma, jossa keskusteltiin kansainvälisestä solidaarisuudesta ja EU:n vastauksesta Ukrainan sotaan.

Puolassa järjestettiin myös äskettäin tapahtuma, jossa nuoret ukrainalaiset osallistuivat keskusteluihin Euroopan yhdentymisestä, muuttoliikkeestä ja tulevaisuuden huolenaiheista (ks. [tapahtuma](#)).

EU:n yhteinen muuttoliikepolitiikka

Monet tähän aiheeseen liittyvät ajatukset edellyttävät EU:n yhteistä maahanmuuttopolitiikkaa. Näihin liittyy usein vaatimuksia ihmisoikeuksien kunnioittamisesta ja tehokkaasta uudelleenjärjestelmästä. Myös Dublin-järjestelmän uudistamistarve mainitaan usein. Laillista maahanmuuttoa koskevan alaotsakkeen puitteissa tiukemmat maahanmuuttopolitiikat edellyttävät EU:n yhteistä valikoivaa maahanmuuttopolitiikkaa, johon sisältyy kiintiöitä, tiukempia valinta- ja hyväksymismenettelyjä (ks. esimerkki [ideasta](#)). Lailliseen maahanmuuttoon ehdotetaan vaihtoehtoisia lähestymistapoja, kuten eurooppalainen pisteperusteinen maahanmuuttojärjestelmä, jota joskus pidetään välttämättömänä, jotta muuttovirtoja voidaan säännellä tehokkaammin (ks. [idea](#)). Vastaajat haluavat myös tutkia mallia, jonka avulla turvapaikanhakijat voidaan siirtää kumppaniin keskuksiin tapausten tarkastelua varten (ks. [tapahtuma](#)).

Muuttoliikkeelle avoimemmat panokset edellyttävät myös yhtenäistä ja tehokkaampaa lähestymistapaa, joka kuitenkin vastaa paremmin eurooppalaisia (sosiaalisia) arvoja. Esimerkiksi kannanotoissa keskustellaan erityisesti yhdestä ja tehokkaasta EU:n turvapaikkamenettelystä (ks. [ajatus](#)) ja korostetaan myös tarvetta uudistaa Dublin-asetusta turvapaikanhakijoiden ja maahanmuuttajien epätasa-arvoisen jakautumisen estämiseksi (ks. esimerkki [ideasta](#)). Joistakin vastauksista jotkut ehdottivat, että maahanmuuttajille olisi myönnettävä tilapäinen EU:n passi työnteko- ja oleskeluoikeuksien saamiseksi (ks. esimerkki [ideasta](#)). Muuttoliikkeeseen liittyvässä hyvin hyväksytyssä ajatuksessa vaaditaan myös konkreettisempaa ja oikeudenmukaisempaa taloudellista muuttoliikettä koskevaa eurooppalaista politiikkaa, jossa on lailliset maahantulokanavat ja kotouttamispolitiikka, joka perustuu yhdenvertaiseen kohteluun ja ihmisoikeuksien täysimääräiseen kunnioittamiseen (ks. [idea](#)).

Yhdellä panoksella edistetään ajatusta perustaa turvapaikka- ja maahanmuuttoasioista vastaava Euroopan komission jäsen, jonka olisi toimittava koordinoitusti muiden toimielinten kanssa EU:n yhteisen turvapaikkajärjestelmän valvomiseksi (ks. [idea](#)).

Kansalaiset kannattavat myös työvoiman muuttoliikettä koskevaa EU:n politiikkaa tai EU:n strategioita kolmansien maiden opiskelijoita ja päteviä työntekijöitä varten. Yksi vastaaja korostaa tässä yhteydessä tarvetta lisätä EU:n toimivaltaa muuttoliikeasioissa, jotta se voi hallita muuttoliikettä unionin periaatteiden ja arvojen mukaisesti (ks. [idea](#)).

[idea](#)). Joukko osallistujia edistää ajatusta valikoivan maahanmuuttotyyppien edistämisestä. Tällaiset osallistujat näkevät yleensä muuttoliikkeen myönteisessä valossa sen tuottamien taloudellisten etujen vuoksi. Ne ehdottavat kohdentamista tiettyihin maihin kykyjensä houkuttelemiseksi (ks. [idea](#)) tai liikkuvuusstandardien keventämistä taloudellisesti kehittyneiden demokratioiden välillä sekä lännessä että Aasiassa erityisesti vapaakauppasopimusten yhteydessä (ks. [idea](#)).

Humanistinen kanta muuttoliikkeeseen

Muuttoliikettä koskevan humanistisen näkemyksen kannattajat kannattavat maahanmuuttajien narratiivin muuttamista, erityisesti kun otetaan huomioon heidän panoksensa terveydenhuollon työntekijöinä pandemian aikana (ks. [tapahtuma](#)). Joissakin kannanotoissa kannatettiin humanitaaristen käytävien luomista tai täysimittaista avointa rajapolitiikkaa, ja niissä kritisoidaan solidaarisuuden puutetta maahanmuuttajia kohtaan (ks. esimerkki [ideasta](#)). Näitä ajatuksia jakavien osallistujien keskuudessa aloitteita, joilla pyritään partioimaan Välimerta muuttajien takaisin työntämiseksi, tai sopimuksia, joilla hallitaan muuttovirtoja, kuten EU:n ja Turkin välisiä sopimuksia, pidetään yleensä EU:n muuttoliikejärjestelmän epäonnistumisena (ks. esimerkki [ideasta](#)).

Vastaajat vaativat, että ihmisoikeuksia kunnioitettaisiin ratkaisulla, joilla torjutaan sääntelemätöntä muuttoliikettä, ja EU:n maahanmuuttopolitiikalla, joka mahdollistaa helpommat ja helpommin saatavilla olevat turvapaikkamenettelyt lähtömaissa, laillisilla ja turvallisilla muuttoreiteillä sekä ihmiskaupan tukahduttamistoimilla, jotta voidaan välttää pakolaisten kuolemat EU:n rajoilla (ks. esimerkki [ideasta](#)).

Jotkut vastaajat ehdottivat oikeudellista kehystä, jolla pysäytetään kotoutuneiden henkilöiden ja perheiden pakkopalauttaminen vaarallisiin alkuperämaihin (ks. [idea](#)). Muut osallistujat kannattavat vapaaehtoisen paluun strategiaa, joka perustuu siihen, että jos ensin mainittu toteutetaan yhteistyössä lähtömaiden kanssa, se on osoittautunut paljon tehokkaammaksi (ks. [idea](#)).

Joissakin vastauksissa käsitellään myös nykyiseen turvapaikkaprosessiin vaikuttavia eriarvoisuuksien liittyviä kysymyksiä. Niissä korostetaan esimerkiksi sitä, että miespuolisten turvapaikanhakijoiden osuus on huomattavasti suurempi kuin naispuolisten turvapaikanhakijoiden tai perheiden osuus (ks. [ajatus](#)). Toiset raportoivat hlbtiq-henkilöiden turvapaikanhakijoiden kohtaamista vaikeuksista ja

vaativat parempaa suojelua ja parempaa tukea tälle ryhmälle (ks. [idea](#))

Integraatio

Monet ehdotukset liittyvät maahanmuuttajien kotouttamiseen. Osallistajat tunnustavat tarpeen luoda tehokkaampia kotouttamisohjelmia, joissa kiinnitetään erityistä huomiota kielikoulutukseen. Useat osallistajat keskustelevalle ja kannattavat ajatusta, jossa EU:ta pyydetään luomaan kotouttamisohjelmia ja esitetään erilaisia näkemyksiä (ks. [idea](#)).

Kotouttamista käsittelevien ajatusten joukossa monet vaativat valvottua maahanmuuttajien seurantareittiä, jotta varmistetaan täysimääräinen kotoutuminen EU:n jäsenvaltioihin. Yhdessä ideassa nähdään suurta potentiaalia maahanmuuttajien ja vastaanottavien yhteisöjen jäsenten tunnistamisessa ja aktivoimisessa muutoksentehtävinä (ks. [idea](#)). On tärkeää ottaa maahanmuuttajat mukaan paikallisiin hankkeisiin ja vapaaehtoistoimintaan useaan otteeseen (ks. esimerkki [ideasta](#)). Yksi vastaaja korostaa, että kotouttamiseen on tärkeää omaksua laaja-alainen lähestymistapa, jossa keskitytään paikallistasolla hyväksytyjen politiikkojen siirrettävyyteen, ja lähestymistapaa, joka ulottuu toimielimistä paikallisiin järjestöihin ja jonka EU on vastuussa tämällytyypisten puitteiden tarjoamisesta (ks. [idea](#)). Koulutus nähdään kotouttamisen avaintekijänä, sillä kielellä ja eurooppalaisilla arvoilla on keskeinen rooli. Tässä yhteydessä vastaajat katsovat, että tarvitaan riittävästi rahoitettuja ohjelmia, joilla tuetaan kouluikäisten maahanmuuttajalasten sisällyttämistä julkiseen koulutusjärjestelmään (ks. [idea](#)). Muut ajatukset keskittyvät korkeasta-asteen koulutukseen keskeisenä tekijänä integraation lisäämisessä. Tässä yhteydessä yksi osallistaja kannattaa nuorten pakolaisten parempaa pääsyä yliopisto-ohjelmiin (ks. [idea](#)). Erityisehdotuksessa käsitellään kielimuureja ja edistetään ajatusta tekoälyn käytöstä kielikuilun poistamiseksi (ks. [idea](#)).

Maahanmuuttajien onnistunut integroituminen paikallisille työmarkkinoille katsotaan hyödyttäväksi Euroopan taloudelle. Tämä pätee erityisesti pandemian jälkeiseen tilanteeseen, kuten Euroopan komission ja Euroopan talous- ja sosiaalikomitean Brysselissä järjestämässä kaksipäiväisessä tapahtumassa (ks. [tapahtuma](#)). Yksi osallistujista korostaa erityisesti taloudellisesti masentuneille alueille suuntautuvan maahanmuuton myönteisiä tuloksia (ks. esimerkki [ideasta](#)). Tarvitaan tiedotuskampanjoita ja ohjelmia, joilla EU:n kansalaisia valistetaan torjumaan rasismia ja siirtymään kohti yhteiskuntaa. Yksi vastaaja kehottaa lisäämään päätöksentekooelimityssä ja maahanmuuttoon liittyvissä julkisissa palveluissa työskentelevän henkilöstön monimuotoisuutta (ks. [idea](#)).

[idea](#)). Rasismia ja työmarkkinoiden syrjäytymistä koskevien lausuntojen yhteydessä vaaditaan laillisesti oleskelevien kolmansien maiden kansalaisten yhdenvertaista ja oikeudenmukaista kohtelua (ks. [idea](#)). Työmarkkinasyrjinnän osalta yksi osallistuja viittaa siihen, että tarvitaan (sensus) tietoja maahanmuuttajien etnisestä taustasta, jotta poliittinen päätöksenteko olisi tehokasta (ks. [idea](#)). Jotkut osallistajat pahoittelevat sitä, että EU:n vakinaisten asukkaiden oikeudet ovat rajalliset. Ne toteavat, että unioni ei myönnä äänioikeutta vakinaisille asukkailleen ja vaatii, että äänioikeus perustuu asuinpaikkaan (ks. [idea](#)).

Jotkut vastaajat pitävät tätä kysymystä erityisen tärkeänä, kun on kyse Yhdistyneen kuningaskunnan kansalaisista, jotka olivat asuneet ennen brexitiä. Yksi kiistanalaista keskustelua herättävä ajatus on nopeutetun menettelyn käyttöönotto, jotta ennen brexitiä asuneet Yhdistyneen kuningaskunnan kansalaiset saisivat EU:n laajuiset oikeudet (ks. [idea](#)).

EU:n ulkopuolinen muuttoliike uhkana

Huolimatta joidenkin maahanmuuttoon osallistuneiden vastustajien ilmaisemasta vastustuksesta ajatukset, joissa muuttoliike määritellään avoimesti uhkaksi eurooppalaiselle sivilisaatiolle tai poliittiselle vakaudelle, ovat suhteellisen vähemmän kannatettuja kuin kotouttamiseen ja ihmisoikeuksien kunnioittamiseen liittyvät ajatukset. Euroopan sivilisaatiota ja poliittista vakautta koskevat huolenaiheet tuodaan esiin, ja osallistajat tukevat niitä merkittävästi (ks. esimerkki erittäin hyväksytystä [ideasta](#)).

Unkarissa järjestetyssä tapahtumassa keskusteltiin eräistä muuttoliikkeeseen liittyvistä keskeisistä oikeudellisista kysymyksistä. Niiden kysymysten joukossa, joihin tapahtumalla pyrittiin vastaamaan, oli myös ”yhteiskunnan oikeus säilyttää oma kansallinen kulttuurinsa, identiteettinsä ja elämäntapansa” joukkomuuton edessä (ks. [tapahtuma](#)).

Tämän tyyppisiä kannanottoja kommentoivat heidän ajatuksensa ja panoksensa muuttoliikkeestä. Yhtenä teemana on tunne, että muuttoliike EU:n ulkopuolisista maista on uhka EU:n sivistykselle, identiteetille, arvoille ja kulttuurille (ks. esimerkki [ideasta](#)). Nämä vastaajat vaativat toimenpiteitä, joilla rajoitetaan EU:n ulkopuolista muuttoliikettä, tiukennetaan palauttamispolitiikkaa ja strategioita, jotka haittaavat maahanmuuttajien liikkuvuutta, kuten tiukempia rajatarkastuksia (ks. esimerkki [ideasta](#)).

Useat osallistajat varoittavat laittomasta maahanmuutosta (poliittisena) aseena ja viittaavat erityisesti Valko-Venäjältä Liettuan ja Puolan rajoille

tulevaan suureen muuttovirtaan (ks. esimerkki [ideasta](#)). Valko-Venäjän rajalla vallitsevan muuttoliiketriisin osalta osallistujien näkemykset eroavat toisistaan.

Rajavalvonta

Suhteellisen suuri määrä ideoita tukee tiukkaa suhtautumista maahanmuuttoon. Tämän linjan hyväksyneet osallistajat vastustavat laittomien maahanmuuttajien laillistamista ja pyytävät lisäämään Euroopan rajavalvontaviranomaisten, kuten Frontexin, vaikutusmahdollisuuksia. Jotkut niistä kuitenkin kannattavat pikemminkin kansallista kuin eurooppalaista lähestymistapaa maahanmuuton valvontaan ja pelkäävät, että EU olisi liian salliva turvapaikanhakijoita kohtaan. Yleisesti ottaen tuetaan rajavalvonnan järjestäytyneempiä ja koordinoitumpia toimia, joissa vaaditaan kattavampaa rajavalvontaa, mukaan lukien käännytysviranomaisen (ks. esimerkki [ideasta](#)), Frontexille annettavan tuen lisääminen, sen tehtävien parempi määrittely (ks. [idea](#)) ja oikeudellisesti sitova lähestymistapa etsintä- ja pelastustoimiin Välimerellä (ks. [idea](#)). Foorumilla keskustellaan kuitenkin usein Frontexin ja meripartiointialoitteiden roolista, ja muut osallistajat pyytävät niiden toiminnan parempaa valvontaa ihmisoikeuksien kunnioittamisen varmistamiseksi (ks. [idea](#)). Vahvemmin hyväksytty ajatus edellyttää, että vakaviin rikoksiin syyllistyneet maahanmuuttajat karkotetaan nopeasti (ks. esimerkki [ideasta](#)). Vastaava ajatus, jossa pyydetään laittomien muuttajien palauttamista, herättää keskustelun osallistujien välillä välittömästä kotiuttamisesta ja vastustajien välisestä keskustelusta (ks. [ajatus](#)). Yksi vastaaja ehdottaa ulkomaanavun keskeyttämistä maille, jotka eivät hyväksy kansalaistensa kotiuttamista (ks. [idea](#)). Muissa kannanotoissa vaaditaan lisää solidaarisuutta ja ihmisoikeuksien kunnioittamista. Käsiteltävinä ovat esimerkiksi EU:n keskitetty jakelujärjestelmä, joka perustuu solidaarisuuteen, rahoitus rajojen vastaanottoinfrastruktuurien parantamiseen (asuminen ja ruoka) tai ylikansallinen virasto, joka hallinnoi eurooppalaisia pakolaisleirejä ja jota hallinnoivat eri maat ja jota rahoitetaan EU:n varoista (ks. esimerkki [ideasta](#)). Äskettäinen keskustelu EU:n rahoituksen laajentamisesta maahanmuuttajien vastaisten kansallisten esteiden rakentamisen rahoittamiseen näkyy osittain joissakin osuuksissa, joissa vaaditaan EU:n jäsenvaltioille suurempaa taloudellista tukea fyysisen rajaturvallisuuden vahvistamiseksi (ks. [ajatus](#)). Kun osallistajat pyytävät EU:n taloudellista tukea muuttoliikkeeseen puuttumiseksi rajoilla, he eivät kuitenkaan aina kannata uusien esteiden rakentamista. Jotkut niistä tunnustavat kansallisilla

rajoilla toimivien paikallis- ja alueviranomaisten keskeisen roolin ja haluavat lisätä rahoitusta hankkeille, jotka liittyvät maahanmuuttajien vastaanottoon ja kotouttamiseen (ks. esimerkki [ideasta](#)).

Budapestissa järjestetyssä ”Vahvemmat rajat, vahvempi Eurooppa” -nimisessä tapahtumassa osallistajat kannattivat käytännönläheisempää ja tiukempaa rajapolitiikkaa (ks. [tapahtuma](#)).

Muuttoliikkeen perimmäisiin syihin puuttuminen

Pienempi osa ideoista syventyy muuttoliikerekysymykseen ja katsoo, että EU:n muuttoliikettä hallitsevien poliittisten toimenpiteiden ohella on toteutettava toimenpiteitä, joilla puututaan muuttoliikkeen perimmäisiin syihin muualla. Euroopan ja kolmansien maiden, erityisesti Afrikan maiden, välistä yhteistyötä pidetään keskeisenä keinona puuttua muuttoliikkeen perimmäisiin syihin (ks. esimerkki [ideasta](#)). Euroopan tulevaisuutta ajatellen vastaajat korostavat tarvetta puuttua muuttoliikkeen perimmäisiin syihin, jotta voidaan puuttua EU:n tällä hetkellä kohtaamiin muuttoliikerekysymyksiin. Portugalissa järjestettiin tapahtuma (ks. [tapahtuma](#)) kansainvälisten kumppanuuksien, myös kolmansien maiden kanssa tehtyjen sopimusten, rooli maahanmuuttovirtojen hallinnassa. Tähän liittyvät ehdotukset vaihtelevat tasa-arvoisten kauppasuhteiden luomisesta, kehitysapusuunnitelmiin ja akateemiseen koulutukseen investoimisesta sekä kolmannen maailman maissa asuvien henkilöiden ammatillisesta kehityksestä (ks. [idea](#)). Yhteinen huolenaihe on se, että vastaanottavat maat käyttävät kehitysapua väärin, mikä tekee siitä tehottoman. Tässä yhteydessä yksi osallistuja ehdotti varojen jäljitettävyyden parantamista ja siten niiden käytön seurantaan käyttämällä lohkoketjuteknologiaa ja älykkäitä sertifikaatteja (ks. [idea](#)). EU:n erityispanostukset perustuvat siihen, että se on osallistunut alueelliseen epävakauteen esimerkiksi tukemalla maataloustuotteiden vientiä kehitysmaihin (ks. [ajatus](#)). Myös kehittyneiden maiden ja kehitysmaiden välisen taloudellisen eriarvoisuuden torjumiseksi jotkut osallistajat kannattavat kestävä ja ilmastonmuutoksen huomioon ottavan maatalouden edistämistä kolmannen maailman maissa (ks. [idea](#)). Tämä auttaisi myös torjumaan ilmastomuuttoa (ks. esimerkki [ideasta](#) ja [tapahtumasta](#)). ”Ilmastomuutto” -ilmiötä käsittelevät suurelta osin osallistajat, jotka haluavat kiinnittää enemmän huomiota tähän kysymykseen ja

tunnustaa ilmastopakolaisen aseman kansainvälisessä oikeudessa (ks. [idea](#)).

Uudet ideat edellisellä kaudella (21/02/2022–09/05/2022)

Muuttoliikettä koskevat kannanotot viime kaudella vahvistivat aiemmin havaittuja teemoja ja alateemoja.

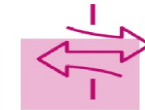
Useissa ehdotuksissa kehoitettiin parantamaan nykyisiä maahanmuutto- ja turvapaikkajärjestelmiä. Turvapaikkahakemusten käsittelyä koskevaa yhteistä eurooppalaista kehystä pidetään tässä yhteydessä keskeisenä (ks. [idea](#)), mukaan lukien Dublin-järjestelmän uudistaminen (ks. esimerkki [ideasta](#)).

Pari ideaa ehdotti jokaisen uuden tulokkaan yhdistämistä "referenttiin", joka on jo asettunut saapumismaahan (ks. esimerkki [ideasta](#)). Muut osallistujat korostivat laillisten muuttoreittien merkitystä kotoutumisprosessien helpottamiseksi (ks. [idea](#)) ja kannattivat työviisumien mahdollistamista (ks. [idea](#)) tai turvallisempien muuttoväylien luomista Eurooppaan suuntautuvien siirtolaisten uhrien rajoittamiseksi, erityisesti merellä (ks. esimerkki [ideasta](#)).

Maahanmuuttoa koskevat viimeaikaiset merkinnät ovat suurelta osin polarisoituneet, kuten edellä todettiin. Toisaalta jotkut osallistujat pitävät maahanmuuttoa yhteiskunnan voimavarana (ks. esimerkki [ideasta](#)). Toisaalta jotkut osallistujat vastustavat muuttoliikkeen jatkamista, sillä monien maahanmuuttajien katsotaan epäonnistuneen kotoutumisessa (ks. [ajatus](#)). Kotoutumisen helpottamiseksi ja kannustamiseksi yksi osallistuja kehotti vähentämään byrokratiaa työtä hakevien maahanmuuttajien esteiden vähentämiseksi (ks. [idea](#)). Muuttoliikkeestä tiedotettiin myönteisemmin, jotta kotoutumisen sujuvoittaminen vastaanottavan maan puolelta helpottuisi (ks. [idea](#)).

Otetaan käyttöön EU:n yhteinen valikoivaa maahanmuuttoa koskeva politiikka: kiintiöt ja tiukemmat valintamenettelyt
Dublinin yleissopimuksen uudistaminen turvapaikanhakijoiden ja maahanmuuttajien tasapuolisempaa jakautumista varten
Kehottaa luomaan ihmisoikeuksia kunnioittavan muuttoliikejärjestelmän EU:n arvojen mukaisesti EU:n toimivallan lisääminen muuttoliikkeen alalla
Työvoiman muuttoliikettä koskevan EU:n politiikan kehittäminen
Kehotetaan tiukentamaan laillista maahanmuuttoa koskevia hyväksymismenettelyjä
Luodaan EUn yhteinen maahanmuuttonolitiikka johon kuuluu keskitetty hakuelin ja -menettely.
Turvapaikkamenettelyjen helpottaminen ja maahanmuuttajat voivat hakea turvapaikkaa saavutettavuuden parantaminen lähtömaissa sekä humanitaaristen käytävien luominen
Torjutaan laitonta maahanmuuttoa, torjutaan ihmiskauppaa ja salakuljettajia
Laillisten ja turvallisten muuttoreittien ja -kanavien luominen kuoleman välttämiseksi
Luodaan oikeudellinen kehys, jolla lopetetaan integroituneiden henkilöiden karkottaminen vaarallisiin alkuperämaihin
Suositetaan vapaaehtoista kotiuttamista kumppanuuksien kautta lähtömaiden kanssa pakkopalautuksen sijaan

EU:n yhteinen muuttoliikepolitiikka

Maahanmuutto

Humanistinen kanta muuttoliikkeeseen

maahanmuuttajien

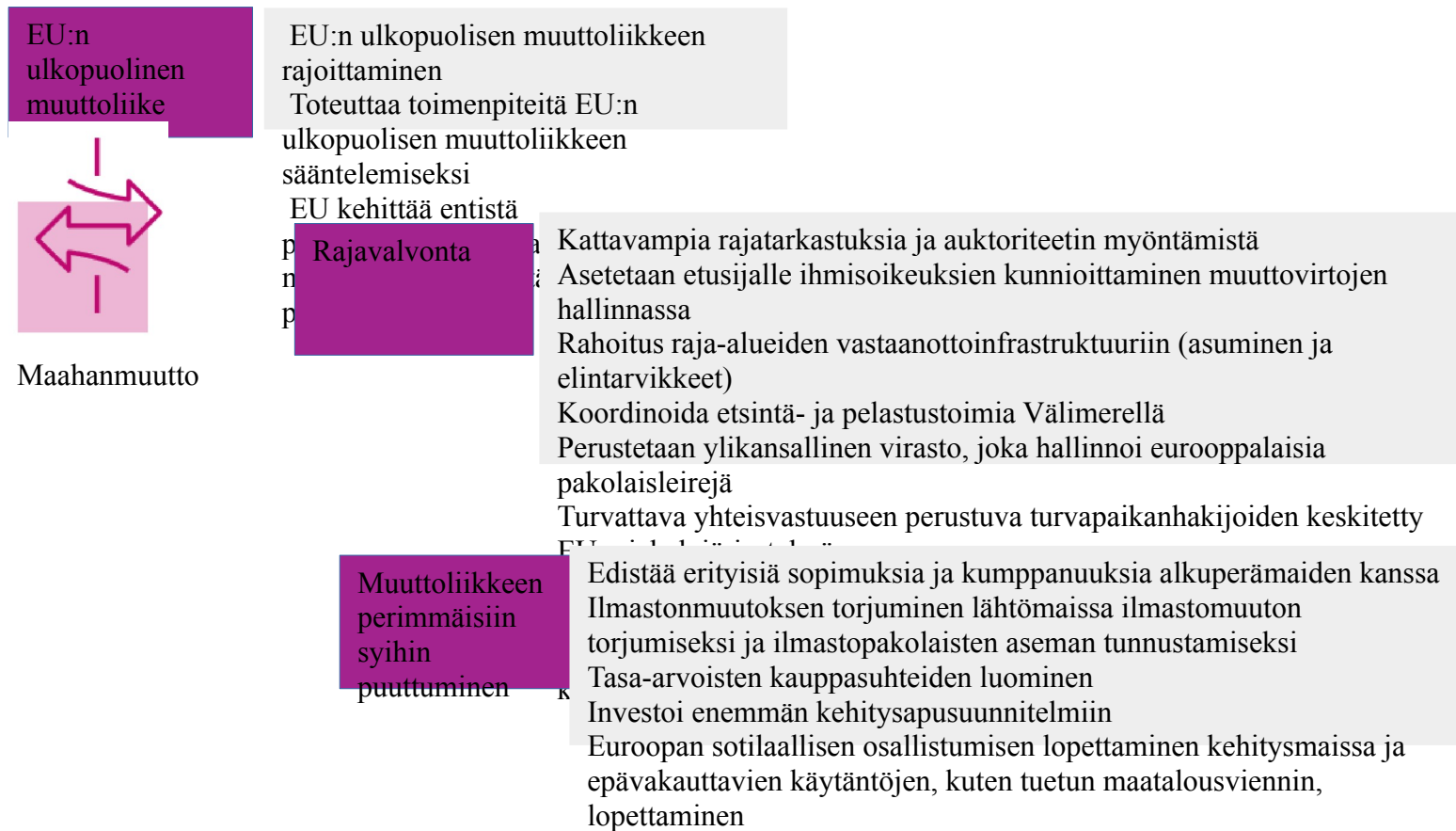
Vähennetään maahanmuuttajien byrokraattisia menettelyjä
Luoda kotouttamisohjelmia EU:n tasolla työhaussa
EU:n kansalaisten herkistyminen: investoi osallistamiseen liittyvään koulutukseen
Maahanmuuttajien ja turvapaikanhakijoiden seurantapolku
Perustetaan koulutusjärjestelmä, jolla tuetaan kouluikäisten maahanmuuttajalasten osallistamista ja asetetaan etusijalle kielten ja arvojen koulutus
Syrjinnän torjuminen ja maahanmuuttajien ja laillisesti maassa oleskelevien kolmansien maiden kansalaisten yhdenvertainen ja tasapuolinen kohtelu esimerkiksi työmarkkinoilla
Parannetaan maahanmuuttajien mahdollisuuksia osallistua vapaaehtoistoimintaan
Lisätään henkilöstön monimuotoisuutta maahanmuuttopalveluissa ja poliittisissa elimissä
Tuetaan kauan ennen brexitiä asuvia Yhdistyneen kuningaskunnan kansalaisia saamaan EU:n laajuisia oikeuksia nopeutetulla menettelyllä
Äänioikeuden myöntäminen EU:n vakinaisille asukkaille
Edistetään kotouttamiseen liittyvien politiikkojen ja hyvien käytäntöjen siirrettävyyttä EU-maiden

Integraatio

vamma

Yhdistä jokainen tulokas ”referent”
maahanmuuttaja, joka on jo asettunut

Kaavio 24 – Mielenkartta ”Maahanmuutto” osa 2

10. Koulutus, kulttuuri, nuoriso ja urheilu

Koulutus, kulttuuri, nuoriso ja urheilu -aiheen alla julkaistut ideat kattavat erilaisia teemoja, kun otetaan huomioon sen moniaiheinen luonne. Kuten muuallakin foorumilla, kehoitus edistää EU:n yhteistä identiteettiä on toistuva taustalla oleva tunne tässä aihepiirissä yksilöidylle aiheille, ja panokset liittyvät muun muassa vaihtoihin, altistumiseen eri kulttuureille ja liikkuvuuteen. Aihe on tuottanut yhteensä 4 976 kannanottoa, jotka koostuvat 2 063 ideasta, 1 757 kommenttia ja 1 156 tapahtumaa. Erilaiset ideat voidaan ryhmitellä seuraaviin teemoihin:

- EU:n yhteisen identiteetin edistäminen
- EU:n sisäinen liikkuvuus
- Tulevaisuuden vaatimukset huomioon ottava koulutus
- Nuorisotyöttömyys ja työttömyys nuorten keskuudessa
- Euroopan kulttuuriperintö

- Pääsy koulutukseen ja kulttuuriin
- Luovat ja akateemiset ammattilaiset
- Inklusiivisuus urheilussa

Tapahtumat

Viime kauden tapahtumissa keskusteltiin useista aiheista, kuten pääsy korkea-asteen koulutukseen, liikkuvuus sekä koulutusjärjestelmien ja -nimikkeiden yhdenmukaistaminen. Esimerkiksi Ranskassa järjestettiin 30 nuoren osallistujan osallistava työpaja, jonka tarkoituksena oli keskustella tavoista parantaa nuorten liikkuvuutta maaseutualueilla (ks. [tapahtuma](#)).

Puolassa, joka on yksi eniten tähän aiheeseen liittyvistä tapahtumista, osallistajat keskustelivat myös Ukrainasta tulevien nuorten maahanmuuttajien roolista ja tavoista edistää heidän kotoutumistaan (ks. [tapahtuma](#)). Keskustelun muodossa järjestetyssä tapahtumassa osallistajat keskustelivat erityisesti ratkaisuksista, joilla autetaan lapsia, jotka eivät osanneet kieltä, sopeutumaan nopeasti uuteen tilanteeseen.

Espanjassa, toisessa maassa, jossa on paljon tähän aiheeseen liittyviä tapahtumia, keskusteltiin erityisesti nuorten mahdollisuuksista ja työllistymismahdollisuuksista. Eräässä Navarran alueella järjestetyssä tapahtumassa nuorten osallistujien yleinen tunne oli melko pessimistinen, ja useimmat heistä valitsivat mahdollisuuksien puutteesta vapautua itsestään ja vaativat koululiikenteen parantamista, apurahojen saatavuuden lisäämistä ja enemmän apua liikkuvuusohjelmien hakemisessa (ks. [tapahtuma](#)).

EU:n yhteisen identiteetin edistäminen

Eurooppalaisen identiteetin teeman osalta yksi eniten keskustelluista aiheista on kieltenoppiminen. Kieliopetuksen käsitteenä keinona edistää kulttuurien välistä vaihtoa ja sitä, miten se edistää EU:n yhteistä identiteettiä, useissa kannanotoissa korostetaan tarvetta selviytyä yksikielisestä koulutuksesta ja kehoitetaan tunnustamaan Euroopan heterogeeninen ja monikielinen luonne resurssina (ks. esimerkki [ideasta](#)). Samoin Berliinissä järjestetyssä paneelikeskustelussa tarkasteltiin Euroopan monikielisyyttä ja tapoja tunnistaa ja kannustaa monikielistä moninaisuutta (ks. [tapahtuma](#)). Toinen monikielisyyttä puolustava osallistuja kehottaa tukemaan enemmän vähemmistökielten opetusta koulussa (ks. [idea](#)). Yksi vastaaja ehdotti EU:n rahoittamien matkakasetteiden käyttöönottoa kieltenvaihtoa varten (ks. [idea](#)).

Yhden yhteisen eurooppalaisen kielen luomista pidetään eräänlaisena tekijänä, joka voisi edistää Euroopan yhdentymistä monien osallistujien mukaan (ks. esimerkki [ideasta](#)). Tästä keskustellaan laajasti myös aiheesta ”Muut ideat” (ks. esimerkki [ideasta](#)). Keskustelussa käsitellään tällaisen yhteisen eurooppalaisen kielen ja mahdollisten kielten erilaisia etuja ja haittoja, kuten esperantoa (ks. [idea ja idea](#), molemmat hyvin kannatettuja), latinaa (ks. esimerkki [ideasta](#)) tai englantia (ks. esimerkki [ideasta](#)). Erityisesti esperantoa koskeva keskustelu on herättänyt tiettyä kiinnostusta verkossa, mikä heijastaa kaikkien EU-maiden yhtä neutraalia kieltä (ks. [tapahtuma](#)).

Yksi kaikkein kannatetuimmista ideoista liittyy eurooppalaisen yleisradioyhtiön perustamiseen (ks. [idea](#)). Useat ajatukset liittyvät useampien EU:n mediaportaalien (televisio, radio ja sosiaalinen media) perustamiseen, jotta Euroopan kansalaiset saadaan paremmin mukaan EU:n asioihin ja kysymyksiin. Lopullisena tavoitteena on vahvistaa eurooppalaista identiteettiä ja keskeisiä arvoja (ks. esimerkki [ideasta](#)). Monet osallistajat (ks. esimerkki [ideasta](#)) edistävät eurooppalaisten mediatuotantojen levittämistä esimerkiksi perustamalla EU:n yhteiset [mediamarkkinat](#). Yhtenä ajatuksena on erityisen kieltenopiskeluun räätälöidyn EU:n mediafoorumin perustaminen (ks. [idea](#)).

Ajatusten alateema liittyy koulutukseen, jossa osallistajat ehdottavat EU:n historiaa ja instituutioita koskevan pakollisen kurssin käyttöönottoa kaikissa Euroopan keskiasteen kouluissa nuorten sukupolvien välineenä, jonka avulla voidaan lisätä kiinnostusta ja omistajuuden tunnetta nähdessä ja siten parantaa EU:n identiteetinmuodostusprosessia (ks. esimerkki [ideasta](#)). Eurooppalainen historiatieto

nähdään keskeisenä tekijänä myös toisessa osallistujassa, joka ehdottaa eurooppalaisen tutkimuksen käynnistämistä nuorten historiallisen tietoisuuden mittaamiseksi (ks. [idea](#)), kun taas toinen edistää ajatusta virallisen eurooppalaisen historian oppikirjan luomisesta (ks. [idea](#)). Monet osallistajat pitävät liittyviä koulutapahtumia keskeisenä (ks. esimerkki [ideasta](#)), ja yksi heistä ehdottaa liittyvien tapahtumien ja ohjelmien koordinoinnista vastaavan opettajan perustamista (ks. [idea](#)). Monet ajatukset, jotka liittyvät EU:n yhteisen identiteetin edistämiseen, viittaavat siihen, että eri jäsenvaltioissa sijaitsevien koulujen välisen vaihdon tai ystävyystoiminnan eri muodot edistävät ystävyyttä jäsenvaltioiden rajojen yli (ks. [idea](#)). Yhdessä ideassa ehdotetaan Euroopan historian tutkimuksen edistämistä koulujen opetussuunnitelmissa, mukaan lukien kunkin yksittäisen Euroopan maan historia (ks. [idea](#)). EU:n yhteisen identiteetin edistämiseen liittyvä urheilun alateema käsittelee kansainvälisempien, Euroopan laajuisten urheilutapahtumien järjestämistä (ks. esimerkki [ideasta](#)) ja mahdollisuutta perustaa eurooppalainen urheilujoukkue, joka voisi kilpailla kansainvälisissä tapahtumissa (ks. esimerkki [ideasta](#)). Lisäksi on korostettu EU:n yhteisten symbolien merkitystä EU:n yhteisen identiteetin luomisessa muun muassa ajatuksella, että EU:n jäsenvaltioiden urheiluvälineisiin ja urheilijoiden univormuihin sisällytetään EU:n liput (ks. [idea](#)). Toinen ajatus, jota kannatetaan ja joka mainitaan laajemmin myös muissa aiheissa, kannattaa eurooppalaisen yleisen vapaapäivän perustamista 9. toukokuuta yhteisen eurooppalaisen hengen edistämiseksi (ks. esimerkki [ideasta](#)). Eurooppalaisen kulttuurin, kuten eri eurooppalaisilla kielillä tapahtuvan musiikin, edistämisen mainitsee yksi osallistuja, joka haluaa, että radioiden on striimattava vähintään 20 prosenttia ei-englantilaista musiikkia (ks. [idea](#)). Ruoka nähdään myös keinona rakentaa siltoja Euroopan maiden ja kulttuurien välille (ks. [idea](#)) ja johtaa osallistujaa ehdottamaan EU:n rahoittaman eurooppalaisen reseptisovelluksen perustamista (ks. [idea](#)).

EU:n sisäinen liikkuvuus

EU:n sisäinen liikkuvuus tuottaa suhteellisen suuren määrän rahoitusosuuksia.

Nämä joko edistävät ideoita nykyisten liikkuvuusohjelmien parantamiseksi tai esittävät uusia alkuperäisiä ehdotuksia.

Jotkut osallistajat ehdottivat EU-johtoisen verkkoportaalin perustamista korkea-asteen opintojaksojen hakemista varten. Tämä portaali voisi myös antaa opiskelijoille mahdollisuuden hakea

samanaikaisesti Euroopan unionin eri ohjelmiin (ks. esimerkki [ideasta](#)).

Toinen useiden rahoittajien esiin tuoma alateema koskee Erasmus-ohjelman laajentamista siten, että se kattaa myös nuoret, jotka eivät ole yliopistossa, esimerkiksi laajentamalla sitä lukio-opiskelijoihin, myös ammatilliseen koulutukseen. Tämä antaisi niille, jotka eivät ole päässeet korkea-asteen koulutukseen, mahdollisuuden asua ulkomailla, vaihtaa hyviä käytäntöjä, oppia uusia kieliä ja kulttuureja sekä laajentaa taitojaan yleisesti (ks. esimerkki [ideasta](#)).

Lisäksi osallistajat ovat korostaneet tarvetta tehdä Erasmus-ohjelmasta osallistavampi pienituloisille opiskelijoille. Yhtenä ajatuksena on parantaa Erasmus-apurahojen mukauttamista elinkustannuksiin kussakin maassa (ks. [idea](#)). Tässä yhteydessä yksi osallistuja ehdottaa, että kohdemaan yliopistolle annetaan tehtäväksi myöntää Erasmus-apurahoja, jotta hakijat voivat hakea suoraan haluamaansa kohdeyliopistoon sen sijaan, että hakisivat sitä kotiyliopistonsa kautta (ks. [idea](#)). Halu parantaa ohjelman nykyistä muotoa korostaa tietoisuutta koulutusalan liikkuvuusohjelmien merkityksestä. Tämä käy ilmi myös siitä, että on olemassa erilaisia tähän aiheeseen liittyviä tapahtumia, jotka liittyvät edellä esitettyihin kahteen ajatukseen (ks. [tapahtuma](#)). Yksi osallistuja vaatii, että Yhdistyneen kuningaskunnan opiskelijat integroidaan uudelleen Erasmus-ohjelmaan (ks. [idea](#)). Yleisesti ottaen Erasmus-ohjelman saavutettavuutta ja osallistavuutta koskevat ajatukset syntyvät usein uudelleen. Viimeisimmässä kannanotoissa ehdotetaan esimerkiksi Erasmus-ohjelman laajentamista muihin koulutusluokkiin, kuten maatalouteen ja muihin käsiteollisuuden aloihin (ks. [idea](#)).

Toinen painopistealue on ”DiscoverEU” -aloite. Jotkut osallistajat ehdottivat DiscoverEU-aloitteen laajentamista kaikkiin eurooppalaisiin nuoriin 18-vuotiaista alkaen (ks. esimerkki [ideasta](#)). Lopuksi ajatus akateemisesta liikkuvuudesta koskee tunnustamista koskevan Lissabonin yleissopimuksen ratifiointia, jotta helpotetaan ammatillista ja akateemista liikkuvuutta Kreikassa (ks. [idea](#)).

Ainutlaatuinen ajatus, joka koskee mahdollisesti EU:n ulkopuolisista maista tulevaa liikkuvuutta, koskee eurooppalaisen opiskelijoiden riskistipendijärjestelmän perustamista heidän kotimaassaan syytteeseen joutuville opiskelijoille akateemisen vapauden suojelemiseksi (ks. [idea](#)).

Tulevaisuuden vaatimukset huomioon ottava koulutus

Monet ajatukset ilmaisevat tarpeen pohtia koulutusta uudelleen nykyisellä digitaalisella aikakaudella, erityisesti sen jälkeen, kun covid-19-pandemia on muuttanut koulujen ja yliopistojen opetuskäytäntöjä. Monien osallistujien mukaan koulutuksen uudelleenajattelu digitaalisella aikakaudella on ennakoedellytys Euroopan tulevalle maailmanlaajuiselle kilpailukyvyille ja nykyaikaistamiselle (ks. esimerkki [ideasta](#)). Kurssien saatavuuden helpottamiseksi osallistajat ehdottavat digitaalisia valtakirjoja ja tutkimusmateriaaleja sekä luovat yhden arkiston kaikista akateemisista resursseista tai yhden eurooppalaisen digitaalisen alustan, joka on avoin kaikille akkreditoituille EU:n korkeakouluille (ks. [idea](#)). Tämä ehdotuspyyntö liittyy tarpeeseen edistää tieto- ja viestintäteknikkaa kouluissa ja yliopistoissa myös tukemalla kouluja laitteistojen ostamisessa (ks. esimerkki [ideasta](#)).

Kun kyse on riittävästä koulutusvälineistä ja -tiloista, alustan käyttäjät ovat kannattaneet voimakkaasti ehdotusta, joka koskee eurooppalaista koulutus suunnitelmaa. Tämä olisi ”eurooppalainen strategia, jossa keskitytään koulutusinfrastruktuuriin tehtävien suorien investointien tukemiseen sekä koulutuksen saavutettavuuden, yhteyksien ja laadun parantamiseen sekä elinikäiseen oppimiseen” (ks. [idea](#)). Toisessa hyvin hyväksytyssä ajatuksessa ehdotetaan oikeutta elinikäiseen oppimiseen ja koulutukseen (ks. [idea](#)).

Osallistajat pitävät pehmeiden taitojen ja erityisesti taiteellisen toiminnan edistämistä yhtenä keskeisenä askeleena kehitettäessä EU:n opiskelijoiden kriittistä ajattelua ja lujitettaessa heidän globaaleja arvojaan erityisesti nuorella iällä (ks. esimerkki [ideasta](#)). Osallistavien koulutusmenetelmien käyttöönottoa ja yleisemmin koulutuksen monimuotoisuuden edistämistä pidetään tärkeänä tavoitteena koulutuksen tulevaisuudelle (ks. [idea](#)). Tämä heijastaa myös ajatuksia tarpeesta torjua naismurhia (ks. [idea](#)) ja antisemitismiä koulutuksen avulla (ks. [idea](#)).

Ideoiden alateemassa käsitellään tarvetta uudistaa koulutuskäytäntöjä, jotta voidaan tuottaa aikuisia, jotka voivat olla aktiivisia EU:n kansalaisia. Kuten edellä todettiin, EU:ta koskevan vaihdon ja koulutuksen lisäksi tähän alateemaan kuuluu ideoita, joissa keskustellaan tarpeesta kannustaa nuoria opiskelijoita osallistumaan aktiivisesti kouluun (ks. [idea](#)) tai syventää kulttuurienvälisiä taitoja esimerkiksi vieraiden kielten oppimiskäytäntöjen avulla (ks. [idea](#)). Useissa tapahtumissa (ks. esimerkki [tapahtumasta](#)) tutkittiin kielten moninaisuutta ja roolia, joka niillä voi olla oppimisen helpottamisessa ja yhteisen eurooppalaisen identiteetin luomisessa. Ryhmä osallistujia on

kiinnittänyt huomiota tarpeeseen pohtia nykyistä koulutusjärjestelmää uudelleen nuorten valmistamiseksi tulevaisuuden maailmaan. Vastaajat vaativat koulutusta taloustieteestä ja rahoituksesta (ks. [idea](#)) ja ilmastonmuutoksesta (ks. esimerkki [ideasta](#)), mukaan lukien Euroopan ilmastojoukkojen perustaminen (ks. [idea](#)). Lisäksi ne vaativat mekanismeja, joilla parannetaan nuorten STEM-taitoja (tiede, teknologia, insinööritieteet ja matematiikka) esimerkiksi EU:n laajuisen STEM-alan perustaitoja koskevan ohjelman (ks. [idea](#)) avulla. Kuten digitaalista muutosta koskevassa aiheessa on korostettu, osallistujat vaativat lisäksi, että nuoret koulutetaan digitaaliseen hyvinvointiin (ks. esimerkki [ideasta](#)). Digitaalinen hyvinvointi voi kuulua myös yleisempään kehotukseen lisätä koulujen mielenterveyden tukea (ks. [idea](#)). Joidenkin osallistujien laatimassa tulevaisuuden vaatimukset huomioon ottavassa koulutuksessa koulujen opetussuunnitelmat ovat joustavia (ks. [idea](#)) ja koulut tukevat opiskelijoiden yhdistyksiä ja toimintaa, jotka kouluttavat opiskelijoita itsenäisiksi aikuisiksi (ks. [idea](#)). Tältä osin ehdotus kansalaisyhteiskunnan organisaatioiden vaikutusvallan lisäämisestä kouluissa saattaa kulkea käsi kädessä tämän ”osallistuvamman” koulun käsitteen kanssa (ks. [idea](#)). Tämän näkemyksen mukaisesti on myös tarkoitus edistää urheiluharjoitusta ja lisätä urheilutunteja koulussa (ks. [idea](#)). Myös muut osallistujat kannattavat opettajien arviointeja, joita Euroopan unioni mieluiten koordinoi (ks. [idea](#)). Ideoissa käsitellään myös (ammatillisen) koulutuksen yhdenmukaistamista työelämän kanssa (ks. esimerkki [ideasta](#)) ja tarvetta kannustaa yrittäjyystaitoja koulutuksessa (ks. [idea](#)). Foorumiin lisättiin joitakin ideoita, joissa keskitytään innovointiin ja yrittäjyyteen liittyvään koulutukseen (ks. esimerkki [ideasta](#)) ja tarpeeseen tunnustaa arkioppiminen paremmin (ks. esimerkki [ideasta](#)). Tässä yhteydessä toinen ehdotus koskee pakollisen ammatillisen suuntautumisen käyttöönottoa, jotta voidaan arvioida oppilaiden kykyjä ja etuja koulunkäynnin alkuvaiheessa (ks. [ajatus](#)). Toinen teema, joka on noussut esiin verkkokurssien levittämisen jälkeen pandemian aikana, on kotiopetus. Yksi osallistuja kehottaa tunnustamaan kotiopetuksen kaikissa EU-maissa (ks. [idea](#)). Yksi osallistuja ehdottaa kaikille EU-maille yhteistä vakiomuotoista loppukoetta (ks. [idea](#)).

Työn epävarmuus ja työttömyys nuorten keskuudessa

Nuorten työllisyys on toistuva aihe foorumilla myös siksi, että se liittyy tiukasti koulutukseen. Monissa koulutusohjelmia käsittelevissä ideoissa keskitytään myös työllistettävyyteen ja työmarkkinoille

siirtymiseen (ks. esimerkki [ideasta](#)). Nuoret pitävät kuitenkin myös työttömyyttä ja työelämän ja koulutuksen ulkopuolella olevien nuorten (NEET-nuoret) avainkysymystä, ja jotkut tähän liittyvät ajatukset ovat hyvin kannatettuja (ks. esimerkki [ideasta](#)). Nuorten työn epävarmuudesta keskustelevat useat osallistujat, jotka vaativat epävarmoissa työoloissa olevien nuorten tukemista laadukkaiden työpaikkojen, oikeudenmukaisen palkkauksen ja sosiaalisen suojelun saatavuuden (ks. [idea ja idea](#)) avulla. Epävarmojen työsuhteiden osalta yksi vastaaja pyytää EU:ta lakkauttamaan palkattomat harjoittelujaksot (ks. [idea](#)). Toiset ehdottavat tiettyjen nuorisolle suunnattujen takuiden ja työllisyystukimuotojen laajentamista (ks. [ajatus](#)) tai jopa sellaisten laatuvaatimusten täytäntöönpanoa, jotka sitoisivat kaikkia EU:n ja kansallisten elvytysuunnitelmien puitteissa luotuja työpaikkoja (ks. [idea](#)). Jotkut avunantajat kiinnittävät erityistä huomiota niihin jäsenvaltioihin, joihin nuorisotyöttömyys vaikuttaa enemmän, kuten Välimeren alueen maissa (ks. [idea](#)). Liettuassa järjestetyssä tapahtumassa keskityttiin nuorten moninasiin haasteisiin pandemian jälkeen, mukaan lukien työttömyys. Tapahtumassa keskusteltiin siitä, otetaanko Eurooppa-neuvoston strategisessa ohjelmassa 2019–2024 täysin huomioon nuorten erityisongelmat (ks. [tapahtuma](#)).

Euroopan kulttuuriperintö

Suhteellisen pienempiä toimia ovat ne, jotka vaativat eurooppalaisen kulttuurin ja kulttuuriperinnön suojelua ja juhlistamista esimerkiksi perustamalla EU:n kulttuurikomissaari (ks. [idea](#)) ja yleisesti ottaen investoimalla enemmän EU:n yhteisen kulttuuriperinnön säilyttämiseen. Lisäksi kehoitetaan säilyttämään erityisesti vähemmistöryhmien ilmaisemat perinteet (ks. [tapahtuma](#)) sekä uskonnollinen kulttuuriperintö (ks. [idea](#)). Yleisemmällä tasolla on ehdotettu virtuaalikirjaston perustamista, joka liittyy EU:n eri jäsenvaltioiden kirjastoihin ja jonka tavoitteena on tuoda harvinaisia kirjoja ja taideteoksia laajemmin kaikkien EU:n kansalaisten saataville (ks. [idea](#)).

Koulutuksen ja kulttuurin saatavuus

Koulutuksen saannin teema on usein mainittu. Tämä kattaa erilaiset epätasa-arvoiset pääsymahdollisuudet sekä erilaiset koulutustasot, joissa keskitytään erityisesti korkea-asteen koulutukseen. Vaikka tähän aiheeseen liittyvistä ajatuksista keskustellaan suhteellisen vähän, jotkut osallistujat ovat suhtautuneet myönteisesti

ehdotukseen, jonka mukaan koulutukseen pääsy olisi kaikille maksutonta (ks. [idea](#)).

Siirtymä, jota osallistajat pitävät keskeisenä, on keskiasteen ja korkea-asteen koulutuksen välinen siirtymä. Tähän liittyen osallistajat pyytävät useita ehdotuspyyntöjä opiskelijoiden tukemiseksi tässä ratkaisevassa siirtymävaiheessa (ks. esimerkki [ideasta](#)) myös parantamalla yliopistojen perehdyttämishjelmia (ks. [idea](#)). Jotkut ryhmät ovat erityisen epäedullisessa asemassa korkea-asteen koulutuksen saamisessa. Tässä yhteydessä kehoitetaan tukemaan etnisiä vähemmistöjä ja vammaisia pääsyä korkea-asteen opintoihin (ks. [idea](#)). Muut osallistajat ovat tietoisia siitä, että muut koulutuksen esteet voivat olla luonteeltaan maantieteellisiä tai taloudellisia. Näiden esteiden voittamiseksi useat osallistajat vaativat lisää koulutusresursseja maaseutualueille (ks. esimerkki [ideasta](#)) ja jotkut ehdottavat erilaisten EU:n rahoittamien sosiaalietuuksien käyttöönottoa opiskelijoiden taloudellisen riippumattomuuden takaamiseksi (ks. esimerkki [ideasta](#)).

Eriarvoisuus pääsyssä vaikuttaa korkea-asteen koulutuksen lisäksi myös kulttuurilaitoksiin ja museoihin. Näin ollen yhden osallistujan kehoitus helpottaa vammaisten pääsyä museoihin (ks. [idea](#)). Tämä oli myös aiheena We All Need Theatre -kampanjassa (ks. [tapahtuma](#)), jossa keskityttiin erityisesti vammaisten henkilöiden saavutettavuuteen teattereihin. Toinen ehdotus koskee EU:n museopassin käyttöönottoa, jotta museoista tulisi edullisempia (ks. [idea](#)). Tämä ajatus heijastaa sitä, että otetaan käyttöön kulttuuripasseja tai -seteleitä, joita useat osallistajat ovat edistäneet (ks. esimerkki [ideasta](#)). Toisena ajatuksena on sen sijaan käsitellä tätä kysymystä laajemmasta näkökulmasta ja ehdottaa kulttuurin julkisen rahoituksen lisäämistä, mikä vähentää sen riippuvuutta yksityisistä varoista (ks. [idea](#)).

Yhden osallistujan esiin tuoma erityinen epäedullinen tilanne on entisten vankien tilanne. Rangaistuksensa suorittamisesta huolimatta monet entiset vangit kamppailevat palatakseen normaaliin sosiaaliseen elämään, mikä lisää riskiä joutua toistuvasti rikoksentehtäjäksi. Siksi koulutus vankiloissa on erityisen tärkeää (ks. [idea](#)).

Keinona lisätä tietoisuutta näistä asioista yksi osallistuja edistää ajatusta yhdenvertaisten mahdollisuuksien päivän perustamisesta Euroopan tasolla (ks. [idea](#)).

Luovia ja akateemisia ammattilaisia

Kuten edellä mainittiin, erityisesti nuorten työn epävarmuuteen liittyvä kysymys on herättänyt huomattavaa huomiota foorumin osallistujilta. Luovaan sektoriin vaikuttaa erityisesti epävarma työ.

Covid-19-pandemian vaikutus kulttuurialan toimijoiden ja luovien yhteisöjen työoloihin on herättänyt vakavaa pohdintaa heidän asemastaan ja EU:n toimielinten roolista sellaisen oikeudellisen kehyksen luomisessa, joka parantaisi alan epävarmuutta (ks. esimerkki [ideasta](#)). Yksi osallistuja pyytää EU:ta tukemaan luovaa alaa, jotta voidaan varmistaa oikeudenmukainen korvaus luoville työntekijöille (ks. [idea](#)).

Toisen rahoitusosuuden mukaan elpymisrahaston varoja olisi käytettävä kulttuurialan ja erityisesti kirja-alan (ks. [idea](#)) rahoittamiseen, kun taas yhdellä rahoitusosuudella vaaditaan erityisesti tanssi-instituuttien taloudellisen tuen lisäämistä (ks. [idea](#)).

Kulttuurityöntekijöiden ammattimaisuus oli keskeinen aihe, josta keskusteltiin useissa eri puolilla Eurooppaa kulttuurin ympärille järjestetyissä tapahtumissa (ks. esimerkki [tapahtumasta](#)). Yksi osallistuja ehdottaa, että EU tunnustaisi taiteilijoiden aseman, mikä helpottaisi myös kulttuurivaihtoa (ks. [idea](#)).

Muut luovaa alaa koskevat suositukset koskevat sekä paikallistasolla toimivien organisaatioiden tukemista että sellaisen yhdenmukaisen kansallisen ja alueellisen yhteisrahoitusjärjestelmän perustamista, joka helpottaisi kansainvälistä kulttuuriyhteistyötä (ks. esimerkki [ideasta](#)).

Akateemiset ammattilaiset ja tutkijat ovat toinen ammattiryhmä, johon työvakuudellisuus vaikuttaa suuresti. Yksi idea ehdottaa tutkimusapurahojen jakotavan muuttamista siten, että se soveltuisi paremmin intersektionaaliseen tutkimukseen (ks. [idea](#)).

Inklusiivisuus urheilussa

Urheiluun liittyvät ideat, varsinkin kun tästä keskustellaan itse aiheena, vievät hieman pienemmän tilan alustalla. Urheilun teemasta on kuitenkin keskusteltu useilla osallistujilla. Kuten edellä mainittiin, monet osallistajat kannattavat eurooppalaista urheilujoukkuetta ja toiset vaativat urheiluharrastusta kouluissa, mutta urheilun aihe mainitaan usein myös muiden aiheiden, kuten osallistavuuden, yhteydessä.

Osallistajat kyseenalaistavat urheilun osallistavuuden (ks. esimerkki [ideasta](#)) ja ehdottavat ideoita urheilun osallistavuuden parantamiseksi (ks. esimerkki [ideasta](#)). Eräissä kannanotoissa pyydetään EU:ta takaamaan sukupuolten tasa-arvo urheilussa myös perustamalla erityinen eurooppalainen viranomais (ks. [idea](#)).

Europa Pressin järjestämässä kokouksessa osallistajat keskustelivat siitä, onko urheilumuoti seksualisoitunut. Toinen osallistuja pohtii EU:n yliopistoverojärjestelmien moninaisuutta joissakin tapauksissa ja vaati oikeudenmukaista yliopistoverotusta (ks. [ajatus](#)).

Toinen usein mainittu urheilun näkökohta on yleisön epätasa-arvoinen tietämys vähemmän valtavirran urheilusta (ks. esimerkki [ideasta](#)). Yhden ajatuksen mukaan instituutioiden olisi puututtava asiaan tukeakseen harvemmin harjoitettua urheilua (ks. [idea](#)).

Saksassa järjestetyssä tapahtumassa keskusteltiin tavoista, joilla urheilu voi edistää ilmastotoimia, ja osallistujia, jotka olivat enimmäkseen urheiluseurojen jäseniä, jaettiin esimerkkejä hyvistä käytännöistä (ks. [tapahtuma](#)).

varmistamiseksi ja vähemmän stereotyyppisen negatiivisen raportoinnin varmistamiseksi (ks. [idea](#)). Myös monet osallistajat korostivat urheilu- ja vapaa-ajan toiminnan merkitystä, sillä he korostivat urheilukasvatuksen keskeistä roolia mutta myös siihen liittyvää yleiseurooppalaista toimintaa (ks. esimerkki [urheilukasvatusta koskevasta ideasta](#)). Harvemmin mainitut ideat, jotka liittyvät luoviin ja akateemisiin ammattilaisiin, sekä rajatylittävän akateemisen tutkimuksen ja tieteen alan yhteistyön tukeminen (ks. esimerkki [ideasta](#)).

Uudet ideat edellisellä kaudella (21/02/2022–09/05/2022)

Viimeisimmässä kannanotossa ei käsitelty uusia teemoja tai alateemoja.

Ideoiden osalta on useita ehdotuksia, jotka liittyvät tulevaisuuden vaatimukset huomioon ottavaan koulutukseen, kuten koulujen opetussuunnitelmien nykyaikaistamiseen (ks. esimerkki [idea](#)) tai erilaisten koulutusjärjestelmien uudistamiseen ja yhdenmukaistamiseen (ks. esimerkki [ideasta](#)). Lisäksi ehdotettiin opettajien koulutusohjelmien perustamista. Italiassa järjestetyn tapahtuman osanottajat korostivat tarvetta kouluttaa opettajia EU:n tarjoamista mahdollisuuksista (ks. [idea](#) ja [tapahtuma](#)). Mielenterveyden teemaa nostettiin yhtä lailla esiin, ja osallistuja ehdotti ilmaista psykologista apua kouluissa (ks. [idea](#)).

Toinen usein esiintynyt teema liittyy EU:n yhteisen identiteetin edistämiseen (ks. esimerkki [ideasta](#)). Kuten aiemmin on todettu, osallistajat katsovat, että vaihto-ohjelmilla on keskeinen rooli monimuotoisuuden edistämässä ja ihmisten luottamuksen lisäämisessä. Lukuisat EU:n sisäiseen liikkuvuuteen liittyvät ajatukset, joissa osallistajat vaativat vaihtoaloitteiden laajentamista (ks. esimerkki [ideasta](#)). Europe Directin Napolissa järjestämässä nuorisokeskustelussa syntyi useita ajatuksia koulutuksesta, kuten tarve luoda yhteinen eurooppalainen koulutusjärjestelmä, jossa akateemisten tutkintojen tunnustaminen eri EU-maiden välillä mainitaan keskeisenä askeleena tähän suuntaan (ks. [idea](#)). Toisessa ehdotuksessa todettiin, että korkea-asteen koulutukseen ja kulttuuriin pääsyä on parannettava (ks. [idea](#)). Nuorisoa koskevissa kannanotoissa käsitellään myös muissa aiheissa käsiteltyjä nuorisotyöllisyyskysymyksiä. Lisäksi eräs vastaaja kannattaa nuorten aseman vahvistamista tiedotusvälineissä oikeudenmukaisen edustuksen

Kaavio 25 – Mielenkartta ”Koulutus, kulttuuri, nuoriso ja urheilu” osa 1

Luodaan lisää EU:n mediaportaalia
Edistetään Euroopan historian tuntemusta ottamalla käyttöön kurssi
EU:n historiasta koulussa ja laatimalla eurooppalainen
historiakäsikirja
Kielet: omaksutaan yhteinen kieli (englanti/esperanto) tai
edistetään monikielisyyttä
Instituutti Euroopan yleinen vapaapäivä 9. toukokuuta
Grant Discover EU:n ilmainen interrail-kortti kaikille 18-vuotiaille
Järjestää enemmän Euroopan laajuisia urheilutapahtumia
Eurooppalaisten tiimien muodostaminen kansainvälisissä

EU:n yhteisen identiteetin edistäminen

Koulutus, kulttuuri,
nuoriso ja urheilu

Kannustetaan vieraiden kielten opetusta kulttuurienv

Akateemisten tutkintojen tunnustaminen EU-maissa
Edistetään Euroopan laajuisia koulutusalan liikkuvuutta
Helpotetaan Euroopan laajuisia koulutusalan liikkuvuutta korkea-asteen koulutuskursseja keräävän EU-johtoisen verkkoportaalin avulla
Tehdään Erasmus-apurahasta osallistavampi ja helppokäyttöisempi.
Ratifioidaan Lissabonin yleissopimus ammatillisen ja akateemisen liikkuvuuden helpottamisesta Kreikassa
Integroidaan uudelleen Yhdistyneen kuningaskunnan opiskelijat Erasmus±ohjelmaan

EU:n sisäinen liikkuvuus

Sovittaa (ammatillinen) koulutus paremmin yhteen työelämän kanssa
Investoidaan koulutukseen ja koulutusinfrastruktuuriin Euroopan koulutusinvestointistrategian avulla
Integroi pehmeiden taitojen oppiminen
Lisää koulutuksen digitalisointia
Integroida STEM-taitojen kehittäminen koulutusjärjestelmään
Ilmastonmuutoksen sisällyttäminen koulutusjärjestelmään
Syvennetään kulttuurienvälisiä taitoja ja kannustetaan aktiivista yhteiskunnallista osallistumista
Toteutetaan osallistavia opetusmenetelmiä ja edistetään monimuotoisuutta koulutuksessa
Joustavammat koulujen opetussuunnitelmat, joissa on suurempi valikoima koululuokkia
Laaditaan vakimuotoinen loppukoe kaikille EU-maille
Edistetään ja luodaan elinikäistä oppimista ja koulutusta oikeutena

Tulevaisuuden vaatimukset huomioon
ottava koulutus

Kaavio 26 – Mielenkartta ”Koulutus, kulttuuri, nuoriso ja urheilu” osa 2

Työn epävarmuus ja työttömyys
nuorten keskuudessa

Välittömät ja konkreettiset toimet
nuorisotyöttömyyden torjumiseksi
Parempien työolojen varmistaminen nuorille
Epävirallisen oppimisen tunnustaminen

Koulutus, kulttuuri,
nuoriso ja urheilu

Euroopan
kulttuuriperintö

Juhlistaa, suojella ja arvostaa
eurooppalaista kulttuuria ja
kulttuuriperintöä
EU:n kulttuurikomissaari
Vähemmistöryhmien ja
uskonnollisten ryhmien
kulttuuriperinnön

Luovia ja
akateemisia
ammattilaisia

Luodaan oikeudellinen kehys, jolla
vähennetään kulttuuri- ja luovan alan
epävarmuutta ja
akateeminen sektori
Kulttuurialan työntekijöiden ammattimaisuus
Rajatylyttävän ja kansainvälisen
kulttuuriyhteistyön tehostaminen
Rahoittaa akateemista tutkimusta ja muuttaa
varojen kohdentamista
Käytetään elpymisrahaston varoja
kulttuurialan tukemiseen

Pääsy korkea-asteen
koulutukseen ja
kulttuuriin

Tuetaan siirtymistä keskiasteen
koulutuksesta korkea-asteen koulutukseen
erityisillä perehdyttämisohjelmilla
Otetaan huomioon etnisen, fyysisen ja
sosioekonomisen eriarvoisuuden merkitys
määriteltäessä epätasa-arvoista pääsyä
korkea-asteen koulutukseen
Parannetaan vammaisten pääsyä
kulttuurikohteisiin, kuten teattereihin.
Vankien koulutus ja koulutus
Epävirallisen oppimisen tunnustaminen

Inklusiivisuus
urheilussa

Edistää vähemmän
valtavirran urheilua
Etnisen ja sukupuolisen
osallistavuuden lisääminen
urheilussa
Urheilu inklusiivisuuden
ajoneuvona

LIITE I: Luettelo tällä hetkellä hyväksytyistä ja kommentoiduimmista ideoista aiheittain

Eniten kommentteja ja hyväksytyjä ajatuksia aiheittain (19/04/2021–09/05/2022)

Tässä liitteessä esitetään kunkin aiheen eniten hyväksytyt ja kommentoidut ideat 9. toukokuuta 2022 alkaen, mukaan lukien yksityishenkilöiden ehdotukset, sekä organisaatioiden edistämät ideat. Se sisältää myös ”Muut ideat” -aiheeseen merkityt ideat. loppuraportissa ideat on sijoitettu johonkin yhdeksästä aihepiiristä tai useisiin aihealueisiin, jos kyseessä on monialainen aihe. Tämän liitteen tarkoituksena on heijastaa suurta kiinnostusta joihinkin foorumin ajatuksiin tai keskustella niistä.

Huomaa, että maininnat ovat samanlaisia kuin ”like/up-vote” sosiaalisessa mediassa. Ne osoittavat osallistujien kiinnostuksen ja yleisen suosion ideaa kohtaan, mutta eivät anna viitteitä sen vastustamisesta. Sen vuoksi hyväksyntöjen määrä ei ole osoitus ajatukselle annettavasta kokonaistuesta, vaan vain yksi monista seikoista, jotka on otettava huomioon alustan kannanottojen analysoinnissa. Kommentit voivat kattaa laajan palautteen, neutraalista yhteisymmärrykseen tai vahvasti erimielisyyteen. Lisätietoja foorumin kannanottojen analysoinnista on liitteessä II.

	Eniten hyväksytty	Eniten kommentoitu
Ilmastonmuutos ja ympäristö	Idea: Oikeudenmukainen siirtymä (ks. idea) Hyväksynnät: 477 Kommentit: 19	Idea: Ydinenergian edistäminen silloin, kun uusiutuvaa energiaa ei voida käyttää (käännös) (katso idea) Hyväksynnät: 120 Kommentit: 162
	Idea: Lopetetaan kaikki fossiilisten polttoaineiden tuet (käännetty) (ks. idea) Hyväksynnät: 326 kommenttia: 28	Idea: Parannetaan luonnon, ympäristön, biologisen monimuotoisuuden ja ihmisten suojelua teollisten tuulivoimaloiden kehittämisessä Euroopassa (ks. idea) Hyväksynnät: 36 kommenttia: 96
	Idea: Parannetaan Euroopan rautatieverkon saavutettavuutta ja suositetaan EU:n sisäisten yhteyksien korvaamista (ks. idea) Hyväksynnät: 240 kommenttia: 35	Idea: Tehdään ydinvoimasta vihreän muutoksen painopiste (ks. idea) Hyväksynnät: 37 kommenttia: 79
	Idea: Euro Trainscanner (käännetty) (ks. idea) Hyväksynnät: 203 kommenttia: 63	Idea: Ympäristösaasteiden vähentäminen maahanmuuttopolitiikan avulla (ks. idea) Hyväksynnät: 8 Kommentit: 74
	Idea: Elävän leipäkalastuksen kieltäminen (ks. ajatus) Hyväksynnät: 177 kommenttia: 23	Idea: Euro Trainscanner (käännetty) (ks. idea) Hyväksynnät: 203 kommenttia: 63

	Eniten hyväksytty	Eniten kommentoitu
Terveys	<p>Idea: Tiedeintensiiviset terveet pitkäikäisysteknologiat: kehittäminen ja saatavuus (ks. idea)</p> <p>Hyväksynät: 603 Kommentit:83</p>	<p>Idea: Pysäytä päivänvaloa säästävä aika muutos: Omaksutaan tähtitieteellisesti oikea aika ja annetaan mahdollisuus siirtää aukioloaika 1 tunti aikaisemmin (ks. idea)</p> <p>Hyväksynät: 41 Kommentit: 131</p>
	<p>Idea: Tasavertainen pääsy kohtuuhintaisiin ja laadukkaisiin julkisiin palveluihin, myös terveydenhuoltoon (ks. idea)</p> <p>Hyväksynät: 462 kommenttia: 17</p>	<p>Idea: Tiedeintensiiviset terveet pitkäikäisysteknologiat: kehittäminen ja saatavuus (ks. idea)</p> <p>Hyväksynät: 603 Kommentit:83</p>
	<p>Idea: Myalgic Encefalomyelitis (ME/CFS) -tutkimus (ks. idea)</p> <p>Endorsements:217 Kommentit: 5</p>	<p>Idea: Tehokkaampi apu yhteisen kielen ansiosta: Esperanto (käännetty) (ks. idea)</p> <p>Hyväksynät: 43 kommenttia: 36</p>
	<p>Idea: Keskittyminen ikääntymisen ja pitkäikäisyyden tutkimukseen (ks. idea)</p> <p>Hyväksynät: 168 kommenttia: 32</p>	<p>Idea: Monikielisyys sairaalassa: Esperanton kansainvälisellä kielellä koulutettu lääkintähenkilöstö (käännetty) (ks. idea)</p> <p>Hyväksynät: 22 kommenttia: 35</p>
	<p>Idea: Perussopimusten muuttaminen EU:n terveysalan toimivaltuuksien vahvistamiseksi (ks. ajatus)</p> <p>Hyväksynät: 117 kommenttia: 7</p>	<p>Idea: Keskity ikääntymisen ja pitkäikäisyyden tutkimukseen (ks. idea)</p> <p>Hyväksynät: 168 Kommentit: 32</p>

	Eniten hyväksytty	Eniten kommentoitu
Vahvempi talous, sosiaalinen oikeus ja työpaikat	Idea: EU:n talousarvion toteuttaminen eurooppalaisille: Finanssipoliittinen unioni (ks. idea) Hyväksynät: 581 Kommentit: 33	Idea: Ehdoton perustulo kaikkialla takaa jokaisen henkilön aineellisen olemassaolon ja mahdollisuuden osallistua yhteiskuntaan (ks. idea) Hyväksynät: 319 Kommentit: 127
	Idea: EU:n uusi talousmalli ja ohjausjärjestelmä (ks. idea) Hyväksynät: 561 kommenttia: 34	Idea: Kuinka paljon Esperanto säästäisi Euroopan unionia? (katso idea) Hyväksynät: 79 kommenttia: 85
	Idea: Euroopan sosiaalisten oikeuksien pilari sosiaalisen markkinatalouden edistämiseksi (ks. ajatus) Hyväksynät: 557 kommenttia: 37	Idea: Ehdoton perustulo (käännetty) (ks. idea) Hyväksynät: 77 kommenttia: 83
	Idea: Uudistettu sosiaalisopimus Euroopalle oikeudenmukaisen elpymisen edistämiseksi (ks. idea) Hyväksynät: 528 kommenttia: 32	Idea: Perussopimukseen sisältyvä sosiaalinen pöytäkirja palkkojen ja ehtojen polkumyynnin lopettamiseksi (ks. ajatus) Hyväksynät: 329 kommenttia: 66
	Idea: Perussopimukseen sisältyvä sosiaalinen pöytäkirja palkkojen ja ehtojen polkumyynnin lopettamiseksi (ks. ajatus) Hyväksynät: 329 kommenttia: 66	Idea: Aloita veroparatiisien torjunta EU:n sisällä ja sen ulkopuolella (ks. idea) Hyväksynät: 269 kommenttia: 52

	Eniten hyväksytty	Eniten kommentoitu
EU maailmassa	Idea: EAY kehottaa uudistamaan EU:n kauppaa ja investointipolitiikkaa ja käynnistämään uudelleen maailmanlaajuisen monenvälisyyden (ks. Hyväksynnät: 463 kommenttia: 17	Idea: Euroopan armeijan perustaminen (ks. idea) Hyväksynnät: 441 Kommentit: 204
	Idea: Euroopan armeijan perustaminen (ks. idea) Hyväksynnät: 441 kommenttia: 204	Idea: Internet-portaalissa ”Euroopan unioni – Uutiset” olisi tiedotettava myös maailman apukielellä esperanto (käännetty) (ks. idea) Hyväksynnät: 40 kommenttia: 64
	Idea: Toimiminen yhtenä: EU maailmanlaajuisena toimijana (ks. idea) Hyväksynnät: 301 kommenttia: 25	Idea: Euroopan yhdistäminen: Jatketaan EU:n laajentumista (ks. ajatus) Hyväksynnät: 230 kommenttia: 61
	Idea: EU:n tason ulkopolitiikka, joka perustuu ehdottomaan enemmistöön, ei yksimielisyyteen (ks. ajatus) Hyväksynnät: 258 kommenttia: 51	Idea: EU:n tason ulkopolitiikka, joka perustuu ehdottomaan enemmistöön, ei yksimielisyyteen (ks. ajatus) Hyväksynnät: 258 kommenttia: 51
	Euroopan yhdistäminen: Jatketaan EU:n laajentumista (ks. ajatus) Hyväksynnät: 230 kommenttia: 61	Idea: Jäsenvaltioiden asevoimien yhdistäminen Euroopan tasolla (ks. ajatus) Hyväksynnät: 22 kommenttia: 33

	Eniten hyväksytty	Eniten kommentoitu
Arvot ja oikeudet, oikeusvaltio, turvallisuus	Idea: 10 miljoonaa ääntä: tehdään katalaani EU:n viralliseksi kieleksi (ks. idea) Hyväksynät: 923 Kommentit: 119	Idea: Haavoittuvan ihmiselämän suojeleminen: Euroopan arvo (ks. idea) Hyväksynät: 244 Kommentit: 190
	Idea: Ei kaksinaismoraalia demokratian oikeusvaltioperiaatteen puolustamisessa (ks. idea) Hyväksynät: 628 kommenttia: 48	Idea: Yhteisen eurooppalaisen armeijan perustaminen (ks. idea) Hyväksynät: 68 kommenttia: 183
	Idea: Vahvistetaan ihmisoikeusvälineiden täytäntöönpanokelpoisuutta (ks. ajatus) Hyväksynät: 480 kommenttia: 14	Idea: Trisomia 21: Haluamme lisää... (katso idea) Hyväksynät: 82 kommenttia: 142
	Idea: Sukupuolten tasa- arvo (ks. idea) 468 Kommentit: 21	Idea: Perusarvojen suojaaminen: Demokratiaa, oikeusvaltiota ja perusoikeuksia koskeva mekanismi (ks. idea) Hyväksynät: 257 kommenttia: 116
	Idea: Perusarvojen suojaaminen: Demokratiaa, oikeusvaltiota ja perusoikeuksia koskeva mekanismi (ks. idea) Hyväksynät: 257 kommenttia: 116	Idea: Esperanton tunnustaminen yhdeksi EU:n kansalaisten kulttuurikieleksi. (katso idea) Hyväksynät: 223 kommenttia: 90

	Eniten hyväksytty	Eniten kommentoitu
Digitaalinen muutos	Idea: Oikeudenmukainen digitalisaatio (ks. idea) Hyväksynnät: 494 Kommentit: 43	Idea: EU-CAP = Euroopan kansalaisten tietoisuusfoorumi (ks. idea) Hyväksyntä: 1 Kommentit: 81
	Idea: Julkinen tuki avoimen lähdekoodin ohjelmistoille ja laitteistoille (käännetty) (ks. idea) Hyväksynnät: 153 Kommentit: 9	Idea: Kryptovaluuttojen kieltäminen (ks. idea) Hyväksynnät: 14 Kommentit: 53
	Idea: Kohti eettistä tekoälyä: edistää keskustelua ja välttää eriarvoisuutta (ks. idea) Hyväksynnät: 125 Kommentit: 6	Idea: Edistää radio- ja televisio-ohjelmia, jotka tiedottavat esperantolle digitaalisen jakelukanavan (DAB+ tai DVB-T2) kautta myös maailman apukielellä (käännetty) (ks. idea) Hyväksynnät: 26 Kommentit: 47
	Idea: Euroopan sirujen valmistus (käännetty) (ks. idea) Hyväksynnät: 120 Kommentit: 34	Idea: Yleistulot avoimen lähdekoodin ylläpitäjille (ks. idea) Hyväksynnät: 59 Kommentit: 43
	Idea: GDPR: Henkilötietojen keräämisen hylkääminen olisi tehtävä vähintään yhtä helpoksi kuin sen hyväksyminen Hyväksynnät: 105 Kommentit: 5	Idea: Oikeudenmukainen digitalisaatio (ks. idea) Hyväksynnät: 494 Kommentit: 43

	Eniten hyväksytty	Eniten kommentoitu
Eurooppalainen demokratia	Idea: Selkeyden mekanismi, joka koskee oikeutta päättää itse (ks. idea) Hyväksynnät: 1 009 kommenttia: 211	Idea: Selkeyden mekanismi, joka koskee oikeutta päättää itse (ks. idea) Hyväksynnät: 1,009 Kommentit: 211
	Idea: Vahvempia yhdessä: Demokraattinen eurooppalainen liitto (ks. idea) Hyväksynnät: 946 kommenttia: 184	Idea: Tarvitsemme yhteisen eurooppalaisen kielen (ks. idea) Hyväksynnät: 121 kommenttia: 191
	Idea: Lakkautetaan neuvosto Veto! (Vetoomus konferenssin edustajille) (ks. ajatus) Hyväksynnät: 784 kommenttia: 88	Idea: Vahvempia yhdessä: Demokraattinen eurooppalainen liitto (ks. idea) Hyväksynnät: 946 kommenttia: 184
	Idea: Kansalaisperustaisen eurooppalaisen demokratian uudistussuunnitelma (ks. idea) Hyväksynnät: 613 kommenttia: 62	Idea: Valitaan suoraan Euroopan unionin puheenjohtaja (ks. idea) Hyväksynnät: 222 kommenttia: 114
	Idea: Todellista eurooppalaista demokratiaa ei voi olla ilman EU:n itsenäistä finanssipoliittista valtaa (käännetty) (ks. idea) Hyväksynnät: 588 kommenttia: 38	Idea: Parempi kielitaito – parempi demokratia. Englanti ja esperanto! (katso idea) Hyväksynnät: 180 kommenttia: 110

	Eniten hyväksytty	Eniten kommentoitu
Maahanmuutto	<p>Idea: Yhteinen maahanmuutto- ja turvapaikkapolitiikka, joka perustuu oikeuksien kunnioittamiseen ja yhdenvertaiseen kohteluun (ks. ajatus)</p> <p>Hyväksynnät: 484 Kommentit: 56</p>	<p>Idea: Ei enää maahanmuuttoa Euroopan ulkopuolisista maista tai Euroopan ulkopuolisista maista (ks. idea)</p> <p>Hyväksynnät: 135 Kommentit: 139</p>
	<p>Idea: Ei enää maahanmuuttoa Euroopan ulkopuolisista maista tai Euroopan ulkopuolisista maista (ks. idea)</p> <p>Hyväksynnät: 135 Kommentit: 139</p>	<p>Idea: Luvattomien turvapaikanhakijoiden/maahanmuuttajien maastapoistaminen (käännetty) (ks. idea)</p> <p>Hyväksynnät: 45 Kommentit: 91</p>
	<p>Idea: Ei rajoja ihmiskunnalle: yhteinen maahanmuuttopolitiikka (ks. idea)</p> <p>Hyväksynnät: 90 Kommentit: 12</p>	<p>Idea: Maahanmuutto ja kotouttaminen (ks. idea)</p> <p>Hyväksynnät: 76 Kommentit: 71</p>
	<p>Idea: Karkottaminen (käännetty) (ks. idea)</p> <p>Hyväksynnät: 90 Kommentit: 40</p>	<p>Idea: Kansallisen kielen opetus esperanton kautta: Edistää organisaatioita, jotka tekevät niin (käännetty) (ks. idea)</p> <p>Hyväksynnät: 28 Kommentit: 59</p>
	<p>Idea: Maahanmuutto ja kotouttaminen (ks. idea)</p> <p>Hyväksynnät: 77 Kommentit: 71</p>	<p>Idea: Yhteinen maahanmuutto- ja turvapaikkapolitiikka, joka perustuu oikeuksien kunnioittamiseen ja yhdenvertaiseen kohteluun (ks. ajatus)</p> <p>Hyväksynnät: 484 Kommentit: 56</p>

	Eniten hyväksytty	Eniten kommentoitu
Koulutus, kulttuuri, nuoriso ja urheilu	Idea: EU tarvitsee parempaa kieltenopiskelua (ks. idea) Hyväksynät: 729 Kommentit: 157	Idea: EU tarvitsee parempaa kieltenopiskelua (ks. idea) Hyväksynät: 729 Kommentit: 157
	Idea: Nuoruutta. EU ei voi rahoittaa epävarmuutta (ks. idea) Hyväksynät: 477 Kommentit: 20	Idea: Onnellisemmat kieltenoppijat, onnistuneemmat kieltenopettajat (käännetty) (ks. idea) Hyväksynät: 141 Kommentit: 98
	Idea: Elinikäinen oppiminen ja oikeus koulutukseen tulla todellisuutta kaikille Euroopassa (ks. idea) Hyväksynät: 466 Kommentit: 21	Idea: Kieltenopetus Euroopassa (käännetty) (ks. idea) Hyväksynät: 184 Kommentit: 83
	Idea: Esperanton oppitunti Euroopan unionin koululaisille (ks.) Hyväksynät: 238 Kommentit: 62	Idea: Esperanton oppitunti Euroopan unionin koululaisille (ks. idea) Hyväksynät: 235 Kommentit: 62
	Idea: Luotu Euroopan yleisradioyhtiössä (ks. idea) Hyväksynät: 195 Kommentit: 54	Idea: Esperanto – Kansainvälinen apukieli (ks. idea) Hyväksynät: 111 Kommentit: 61

	Eniten hyväksytty	Eniten kommentoitu
Muita ideoita	Idea: Euroopan suvereniteettiin. Tarvittavat uudistukset (käännetty) (ks. idea) Hyväksynnät: 508 Kommentit: 26	Idea: Esperanto, yhteinen neutraali kieli, joka on suunniteltu helposti oppimaan, väline yhtenäisemmän Euroopan unionin luomiseksi (ks. idea) Hyväksynnät: 261 Kommentit: 233
	Idea: Esperanton virallinen tunnustaminen yhdeksi EU:n kansalaisten kielistä (ks. idea) Hyväksynnät: 325 Kommentit: 138	Idea: Esperanton virallinen tunnustaminen yhdeksi EU:n kansalaisten kielistä (ks. idea) Hyväksynnät: 325 Kommentit: 138
	Idea: Esperanto, yhteinen neutraali kieli, joka on suunniteltu helposti oppimaan, väline yhtenäisemmän Euroopan unionin luomiseksi (ks. idea) Hyväksynnät: 261 Kommentit: 233	Idea: European Flag Greetings (käännetty) (ks. idea) Hyväksynnät: 1 Kommentit: 120
	Idea: Toimintasuunnitelma eläinvapaaseen tieteeseen siirtymiseksi (ks. idea) Hyväksynnät: 236 Kommentit: 23	Idea: Euroopan unionin liittovaltio (käännetty) (ks. idea) Hyväksynnät: 126 Kommentit: 82
	Idea: Lopeta eläinten kärsimys eksoottisessa lemmikkikaupassa positiivisella listalla (ks. idea) Hyväksynnät: 228 Kommentit: 8	Idea: Eurooppalaisen kielenhyväksyminen (käännetty) (ks. idea) Hyväksynnät: 75 Kommentit: 73

Liite II: Metodologia

Tässä raportissa käytetyt mittarit tulevat reaaliaikaisesta alustasta, jossa dataa moderoidaan ja päivitetään jatkuvasti, jopa koko tutkimusryhmän data-analyysin ajan. Tämä voi johtaa pieniin poikkeamiin numeerisissa tiedoissa. Tärkeimmät kvantitatiivisissa analyysissä käytetyt mittarit ovat seuraavat:

- Numeeriset tiedot ideoista, jotka osallistujat ovat lähettäneet joko yksityishenkilöinä tai organisaation edustajina. Numeeriset tiedot koostuvat ideoiden määrästä – yleisesti ja eri aiheiden sisällä.
- Numeeriset tiedot merkinnöistä: hyväksynnät ovat samanlaisia kuin ”like/up-vote” sosiaalisessa mediassa. Ne auttavat ilmaisemaan osallistujien kiinnostuksen ja yleisen suosion ideaa kohtaan, mutta eivät anna viitteitä sen vastustamisesta. Sen vuoksi hyväksyntöjen määrä ei sinänsä ole osoitus ajatukselle annettavasta kokonaistuesta, vaan yksi monista näkökohdista, jotka otetaan huomioon foorumin kannanottojen analysoinnissa. Numeeriset tiedot koostuvat hyväksyntöjen lukumäärästä – kaiken kaikkiaan eri aiheista ja liittyvät tiettyyn ideaan (käytetään myös ideoiden listaamiseen hyväksyntöjen lukumäärän mukaan).
- Osallistujien kommentteja koskevat numeeriset tiedot: analyysi kattaa myös osallistujien kommenttien määrän toistensa ideoista, sillä ne osoittavat, miten aktiivinen sitoutuminen ideaan on. Asiasisällön osalta kommentit voivat koskea erilaisia palautetta neutraalista yhteisymmärrykseen tai voimakkaasti erimielisyyteen. Tämä näkyy laadullisessa analyysissä (ks. jäljempänä). Numeeriset tiedot koostuvat kommenttien määrästä – kaiken kaikkiaan eri aiheiden sisällä ja tiettyyn ideaan

liittyen (käytetään myös ideoiden luetteluun kommenttien lukumäärän mukaan).

- Tapahtumia koskevat numeeriset tiedot: osallistujat voivat luoda tapahtumia alustalle ja ladata tapahtumaraportteja. Numeeriset tiedot kattavat tapahtumien määrän – kokonaisuudessaan ja eri aiheiden sisällä.
- Sosiodemografiset tiedot (anonymisoitu): Ennen yhteydenpitoa foorumiin osallistujia pyydetään antamaan tietoja asuinmaastaan, koulutustaustastaan, iästään, sukupuolestaan ja työsuhteestaan. Tietoja käsitellään anonymisti. Koska nämä tiedot jaetaan vapaaehtoisesti (noin 70,5 % osallistujista toimittaa ne), osallistujien profiileihin voidaan antaa rajoituksia. Vastaajat eivät erityisen todennäköisesti anna tietoja ammatistaan, koulutuksestaan ja asuinmaastaan. Organisaatioille voidaan ilmoittaa vain asuinmaa.

Raportin pääpaino on ideoiden, kommenttien ja tapahtumaraporttien pohjalta tehtävässä **laadullisessa analyysissä**, jonka tarkoituksena on antaa yleiskuva foorumin sisällöstä. Teemat ja alateemat yksilöidään ennalta määritellyissä aiheissa.

Käytännössä tutkimusryhmä on tehnyt kunkin aiheen sisällä manuaalisen tekstianalyysin ja kaikkien ehdotettujen ideoiden ja suljettujen tapahtumien ja tapahtumaraporttien ryhmittelyn. Tämän työn tueksi alustan kautta saatavilla olevaa sisältöä on käsitelty tekstianalyysin automatisoidulla järjestelmällä, jota on käytetty auttamaan analyytikoita ymmärtämään suuria määriä tekstinsyöttöä. Se mahdollistaa vastausten ryhmittelyn (klusteroinnin) eri kielille ja mahdollistaa samankaltaisen sisällön etsimisen alustalta ja eri kieliltä. Analyytikot käyttävät tekstianalyysijärjestelmää helpottaakseen monikielistä sisällön analysointia ja tunnistakseen helpommin samanlaisen idean moninaiset esiintymiset eri kannanotoissa. Tämä apu auttaa arvioimaan tunnistetun aiheen tai alateeman esiintymisen tasoa. Tekstianalyysijärjestelmä arvioi vain alustan kautta toimitetun sisällön. Tähän sisältyvät pseudonymisoitu vastaukset sosiodemografiseen kyselyyn, jota käytetään sosiodemografisten tietojen kokoamiseen, sekä muu alustalla toimitettu sisältö (ideat, kommentit ja vahvistukset) (mukaan lukien siihen liittyvät metatiedot, kuten syöttöajankohdat). Tämän jälkeen tutkimusryhmä on tutustunut tunnistetun klusterin ideoihin sekä tapahtumakuvauksiin ja niiden tapahtumaraportteihin esittääkseen yhteenvedon yhteisistä teemoista ja mahdollisista alateemoista, joissa on huomioitu myös vaihtelut ja mahdolliset erimielisyydet kommenttiosioissa. Erittäin tai usein hyväksytyt ideat, jotka kattavat teeman tai alateeman, mainitaan myös. Tunnistetut teemat ja alateemat esitetään tapahtumatason mukaisessa

järjestyksessä, jonka analyttikko on arvioinut tekstianalyysijärjestelmän avulla.

Tämän laadullisen lähestymistavan perimmäisenä tavoitteena on paitsi tallentaa teemat tai ideat, jotka herättävät eniten huomiota alustalla, myös tallentaa yhteen aiheeseen kuuluvien ideoiden laajuus ja monimuotoisuus. Jos useat foorumeilla esitetyt ideat ilmentävät käytännössä samaa ideaa tai alateemaa, yhteenvedossa esitetään laadullisia viitteitä viittaamalla ”toistuvaan” tai ”merkittävään” ideaan tai alateemaan.

Tiivistelmät sisältävät myös linkkejä havainnollistaviin ideoihin tai tapahtumiin, jotka kuvaavat konkreettista ehdotusta tai antavat hyvän yhteenvedon tunnistetun teeman tai alateeman yleisestä argumentista.

Tapahtumien analysoinnissa tutkimusryhmä keskittyy suljettuihin tapahtumiin tapahtumaraportin avulla. Erityistä huomiota kiinnitetään osallistavampiin ja keskustelevampiin neuvoo-antaviin tapahtumiin, joissa otetaan huomioon niiden kansalaisten äänet ja mielipiteet, jotka eivät muutoin löydä tietään digitaaliselle alustalle.

Aiheen jakautuminen teemoihin ja alateemoihin tai ideoihin esitetään visuaalisesti asiaankuuluvassa mielenkartassa.